

m san
GRUPA

2024
GODIŠNJI
izvještaj

m

SADRŽAJ

4	PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA U 2024. GODINI
6	KOMENTAR PREDSEDNICE UPRAVE
8	O NAMA
18	KORPORATIVNO UPRAVLJANJE
26	OPERATIVNO POSLOVANJE
32	FINANCIJSKO POSLOVANJE GRUPE
44	RIZICI POSLOVANJA
50	PLANOVI I OČEKIVANJA MENADŽMENTA ZA 2025.
52	IZVJEŠTAJ REVIZORA I FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
147	IZVJEŠTAJ O ODRŽIVOSTI

PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA U 2024. GODINI

GRUPA U 2024. GODINI

POSLOVNI PRIHODI*
(U EURIMA)

502,0 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

+6,4%

EBITDA*
(U EURIMA)

11,5 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

+5,0%

EBIT*
(U EURIMA)

8,5 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

+3,5%

DOBIT TEKUĆE GODINE*
(U EURIMA)

3,9 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

(15,9%)

*Korištene financijske mjere nisu definirane Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Za više detalja o korištenim Alternativnim pokazateljima uspješnosti pogledajte u tablici 5. Alternativne mjere uspješnosti

PREGLED KLJUČNIH POKAZATELJA U 2024. GODINI

DRUŠTVO U 2024. GODINI

POSLOVNI PRIHODI*
(U EURIMA)

342,8 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

+1,9%

EBITDA*
(U EURIMA)

4,8 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

(15,2%)

EBIT*
(U EURIMA)

3,9 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

(10,3%)

NETO DOBIT*
(U EURIMA)

1,3 milijuna

PROMJENA
(U ODNOSU NA 2023. GODINU)

(8,1%)

*Korištene financijske mjere nisu definirane Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Za više detalja o korištenim Alternativnim pokazateljima uspješnosti pogledajte u tablici 5. Alternativne mjere uspješnosti

PISMO PREDSEDNICE UPRAVE, IRENE LANGER-BREZNIK

U protekloj 2024. godini, M SAN Grupa nastavila je uspješno poslovati unatoč izazovnom globalnom okruženju, dodatno potvrđujući svoju otpornost, stratešku usmjerenost i prilagodljivost. Zahvaljujući usmjerenosti na ciljeve i operativnoj izvrsnosti cijele Grupe, ostvarili smo rast ukupnih poslovnih prihoda od 6,4%, dosegnuvši iznos od 502,0 milijuna eura, dok je EBITDA porasla za 5,0% u odnosu na prethodnu godinu.

Najznačajniji doprinos ovom rastu dolazi iz segmenta vlastitih brandova, čiji je udio u ukupnim prihodima narastao na 27,8%. Unutar tog segmenta posebno se ističe VIVAX, naš strateški, najvažniji vlastiti brand, koji je postao jedan od ključnih nositelja stabilnosti i dugoročne održivosti poslovanja M SAN Grupe. Svojim rastom i jačanjem prisutnosti u svim prodajnim kanalima, VIVAX je potvrdio svoju tržišnu relevantnost te osigurao čvrstu poziciju u

kontekstu neovisnosti o vanjskim dobavljačima i makroekonomskim oscilacijama. U 2024. godini dodatno smo ojačali poziciju VIVAX-a kao značajnog branda na svim tržištima na kojima poslujemo, uz naglašeni fokus na izvozna tržišta.

Tijekom prvog polugodišta, usmjerili smo se na unutarnju reorganizaciju, s ciljem maksimalnog iskorištavanja potencijala svake divizije. Poseban naglasak stavljen je na operativnu učinkovitost i agilnost, što je ključno za podizanje zadovoljstva naših poslovnih partnera, zaposlenika i krajnjih korisnika, ali i za dugoročno očuvanje konkurentnosti te održiv rast i razvoj. U tom kontekstu, jedan od ključnih strateških koraka bilo je jačanje logističkih kapaciteta – u Sjevernoj Makedoniji povećani su kapaciteti za dodatnih 10.000m², čime je osnažen glavni logistički centar za Makedoniju, Kosovo i zemlje južnog Balkana. Paralelno, u Rijeci je pokrenut investicijski ciklus u izgradnju novog proizvodno-logističkog kompleksa. Obje investicije odvijaju se u suradnji s društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom koja posluju u segmentu upravljanja nekretninama.

Unutar Grupe, sve ključne poslovne divizije dale su snažan doprinos ukupnim rezultatima:

- Enterprise divizija nastavila je svoj rast kao vodeći regionalni VAD distributer, ostvarivši 111,1 milijuna eura prihoda (12,3%). Najveći doprinos došao je iz softverskog segmenta (43,4%) i clouda (10,6%). Tijekom godine sklopljeni su strateški ugovori s Red Hat-om i Check Point-om, čime je dodatno ojačana naša ekspertiza u području AI-a, virtualizacije, sigurnosnih rješenja i automatizacije.
- Zelena divizija ostvarila je rast prihoda od 12,5%, s osobito izraženim rastom u segmentu solarne energije (44,1%). Brand MS Lux proširen je novim linijama sportske i industrijske rasvjete, a značajan iskorak ostvaren je kroz dobivanje EN ISO/IEC 17025 akreditacije za testiranje rasvjetnih tijela, čime dodatno doprinosimo održivosti i energetske učinkovitosti.
- VIVAX divizija ostvarila je značajan rast u svim strateškim grupama proizvoda: klimatizacija (60,9%), bijela tehnika (38,0%) i mali kućanski aparati kroz preusmjerenje fokusa na cjelogodišnje proizvode. Provedena je reorganizacija u tri samostalne divizije, a u četvrtom kvartalu započeta je priprema za ekspanziju na tržišta EU osnivanjem ovisnih društava.
- ITCE divizija zabilježila je blagi pad prihoda (4,7%), što je u skladu s kretanjima na tržištu. Međutim, zadržan je tržišni udio, a ostvareni su pozitivni pomaci u ključnim kategorijama: računala (33%), monitori, TV uređaji i telefoni. Divizija je nastavila proces reorganizacije po vertikalama, s ciljem veće operativne efikasnosti i smanjenja troškova.

Tijekom godine suočili smo se i s izazovima u opskrbnom lancu, posebice u nabavi robe iz Kine. Geopolitički poremećaji i sukobi znatno su utjecali na logističke tokove, produživši prosječno vrijeme brodskog prijevoza s 35 na čak 67 dana. Unatoč tome, zahvaljujući pravovremenim mjerama, planiranju i fleksibilnosti, osigurali smo kontinuitet opskrbe i ispunjavanje obveza prema partnerima.

Godina 2024. za M SAN Grupu predstavlja važnu prekretnicu – vrijeme u kojem smo započeli graditi temelje za sustavan i sveobuhvatan pristup održivosti, usklađen s novim europskim standardima izvještavanja (ESRS).

Iako smo svjesni da nas tek očekuje značajan put, upravo je 2024. godina bila ključna za usmjerenje našeg fokusa prema promišljenijem razumijevanju utjecaja koje imamo, rizika s kojima se suočavamo te prilika koje možemo prepoznati i iskoristiti u suradnji s našim brojnim dionicima.

U tom smo procesu počeli sagledavati održivost iz šire perspektive – ne samo unutar granica naše Grupe, već i kroz složenost lanaca vrijednosti s kojima smo povezani. Prepoznali smo koliko je važno ne samo mjeriti i izvještavati, već i aktivno podizati svijest – unutar organizacije, među zaposlenicima i partnerima, ali i u zajednici. Zelena rješenja, održive inovacije i odgovorno upravljanje resursima sve su više u fokusu naših dionika – s razlogom.

Zahvaljujemo našim zaposlenicima, partnerima, kupcima i dobavljačima na kontinuiranoj suradnji i podršci. Zajedno nastavljamo graditi put prema snažnijoj, učinkovitijoj i još inovativnijoj budućnosti.

O NAMA

M SAN GRUPA je društvo s ograničenom odgovornošću za proizvodnju računala, trgovinu i uvoz-izvoz sa sjedištem u Rugvici, Dugoselska ulica 5, zastupana po predsjednici Uprave gđi. Ireni Langer-Breznik, MBS: 080157581, registrirana je na Trgovačkom sudu u Zagrebu 1995. godine pod imenom M SAN d.o.o., a 1997. dobiva današnje ime.

M SAN Grupa najveće je privatno IT poduzeće u Republici Hrvatskoj. Unutar M SAN Grupe, kojoj je primarna djelatnost distribucija računalnog hardvera, softvera i potrošačke elektronike, između ostalih posluju i društva u regiji Kim Tec Bosna i Hercegovina, Kim Tec Srbija, Kim Tec Crna Gora te Pakom Kompani Makedonija, a od kraja 2022. godine i Alterna distribucija d.o.o. u Sloveniji. Društvo je u srpnju 2023. zaključilo preuzimanje društva Data Link koje je specijalizirano za proizvodnju profesionalne LED rasvjete te razvija proizvode i proizvodnu tehnologiju, softverska rješenja i tehnologiju LED rasvjetnih tijela. Dana 21.5.2024. g. potpisan je ugovor o stjecanju 100% vlasničkog udjela u društvu Ask Tec d.o.o. (Kosovo) koje je dotad bilo pod izravnom kontrolom jedinog člana društva. Navedeno preuzimanje provelo se u svrhu konsolidacije svih društava distribucije unutar iste poslovne vertikale.

Pored navedenog, Grupa distribuira informatičku opremu i potrošačku elektroniku vlastitih robnih marki, što uključuje TV uređaje, klima uređaje, rasvjetna tijela (LED lampe), bijelu tehniku, stolna računala i proizvode električne mobilnosti (električni romobili, električni bicikli i električni motocikli) putem svoje distribucijske mreže.

Grupa u svom portfelju posjeduje i logističku djelatnost koja prvenstveno uključuje skladištenje, manipulaciju i

transport robe (M SAN LOGISTIKA), servisnu djelatnost za pružanje usluga servisiranja i popravka robe u garantnom i izvangarantnom roku (MR Servis d.o.o., KIM TEC-SERVIS d.o.o. Vitez, KIM TEC SERVIS d.o.o. Beograd) te djelatnost prikupljanja i zbrinjavanja električnog i elektroničkog otpada (M SAN EKO d.o.o., KIM TEC EKO d.o.o. Vitez). Grupa ima jednu podružnicu.

Od osnutka, Grupa provodi strategiju jačanja svog portfelja sa svim većim svjetski poznatim brandovima informatičke opreme i potrošačke elektronike. Poseban naglasak je na proizvodnji i razvoju vlastitih robnih marki pri čemu se proizvodnja odvija u Narodnoj Republici Kini, Republici Turskoj, Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji. Veći dio proizvodnje odvija se u pogonima trećih osoba dok se u pogonima društava Grupe, u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, odvija sklapanje osobnih računala, TV uređaja i električnih bicikala kao i proizvodnja led rasvjete vlastitih robnih marki. Paralelno se provodi širenje poslovanja Grupe u Adrija regiji osnivanjem društava i logističkih centara uz razvoj vlastite logistike i servisa i servisne podrške. Vlastita regionalna logistička mreža čini jednu od ključnih konkurentskih prednosti Grupe. Od stupanja na tržište do danas, stekli smo povjerenje svojih kupaca, partnera i dobavljača čiji se broj neprestano povećava. Ponosni smo što smo od svojih početaka do danas postali jedan od najboljih distributera na regionalnom IT i CE tržištu. Svoju poziciju tržišnog lidera pripisujemo predanosti vlastitih zaposlenika, dobavljača, kupaca i dionika, jer čvrsto vjerujemo da se postizanjem zajedničkih ciljeva ostvaruje uspjeh i omogućuje dodatno širenje i poboljšanje vlastitog poslovanja.

Društvo provodi aktivnosti istraživanja i razvoja.

30 godina.

Vaš pouzdan partner

POSLOVNI MODEL

Poslovni model M SAN Grupe temelji se na izgradnji i održavanju povjerenja i pouzdanosti suradnje s dobavljačima i kupcima, razvoju raznolikosti portfelja proizvoda te financijskoj stabilnosti, a posebna briga posvećuje se proizvodima vlastitih robnih marki.

Veliki broj zadovoljnih partnera i kupaca stekli smo ulaganjem u proizvodnju, distribuciju, marketing i razvoj. Vlastite robne marke kojima se ponosimo su VIVAX u asortimanu potrošačke elektronike, MS Energy u asortimanu e-mobilnosti, MSGW računala, MS u asortimanu perifernih uređaja, kabela, dronova, kućišta i napajanja za računala te dodatka za mobitele, prijenosnih i stolnih računala, Solmacht koji pokriva područje solarnih sustava te MS Lux koji nudi asortiman proizvoda led rasvjete.

VIVAX robna marka kao domaći proizvod prisutna je na hrvatskom tržištu od 2004. godine, a plasiran je na sveukupno 39 tržišta, odnosno 4 kontinenta. Danas u asortimanu VIVAX nudi više od 250 različitih proizvoda koji se mogu podijeliti na 5 skupina proizvoda: TV i audio, Klimatizacija (klima uređaji i dizalice topline) Mali kućanski aparati, Bijela tehnika, Pametni uređaji (pametni satovi i tableti). Cjelokupan asortiman i dizajn VIVAX proizvoda u potpunosti je osmišljen u Hrvatskoj, a visoki standardi kvalitete osigurani su implementacijom striktnih procedura u proizvodnim procesima s posebnim naglaskom na procesima kontrole kvalitete. VIVAX je dio grupe rijetkih europskih brandova potrošačke elektronike koji neke svoje proizvode izrađuje na europskom tlu. Također, M SAN posjeduje i proizvodnu liniju LED TV uređaja veličine dijagonale od 22" do 65" koja se odvija u vlastitim prostorima u Rugvici. Ova proizvodnja je namijenjena hrvatskom tržištu, te tržištu Europske unije.

MS ENERGY je vlastita robna je marka električnih romobila, bicikala i svih ostalih modernih osobnih električnih transportnih sustava. Prisutan je na hrvatskom tržištu od 2019. godine te se današnji asortiman MS Energy-ja dijeli u četiri kategorije: električni bicikli, električni romobili, električni motocikli i dodatna oprema. U današnjem svijetu u kojem mobilnost i ekologija definiraju novi životni stil, MS Energy pruža odgovore na zahtjeve kupaca za održivim, jednostavnim i pametnim prijevoznim rješenjima, odnosno za potpunom e-mobilnosti. Pouzdanost u kvaliteti proizvoda e-mobilnosti jedan je od temelja MS Energy robne marke. Strategija kreiranja proizvoda i cjelokupni proizvodni proces baziran je na uporabi provjerenih tehnoloških rješenja, a sama ideja kreiranja proizvoda utemeljena je na želji da se korisniku ponudi potpuno, pouzdano, ekološki prihvatljivo i ekonomično rješenje za pitanje gradske mobilnosti.

POSLOVNI MODEL

MS LUX jedan je od vodećih europskih proizvođača profesionalne rasvjete. Najmodernijom LED tehnologijom oponaša se svjetlost sunca, koja se prilagođava i optimizira za sve potrebe uz najmanji ekološki otisak. Razvoj proizvodnje MS Lux rasvjete započeo je još 2015. godine pod nazivom LEDA. Preuzimanjem društva DATA Link u vlastitu robnu marku se uključila i proizvodnja i razvoj rasvjete za specijalne namjene, radna rasvjeta i protueksplozijska rasvjeta za primjenu u industriji. Od samih početaka razvoj je strateški usmjeren na javnu i industrijsku rasvjetu te je do danas isporučena javna rasvjeta za više od 100 gradova i općina u Republici Hrvatskoj, BiH, Makedoniji, Sloveniji, Srbiji i ostatku regije. Uz rasvjetna tijela implementirana su rješenja bazirana na IoT tehnologijama za nadzor i upravljanje rasvjetom. Ova robna marka sastoji se od više linija javne rasvjete kao što su cestovna, ambijentalna i reflektori.

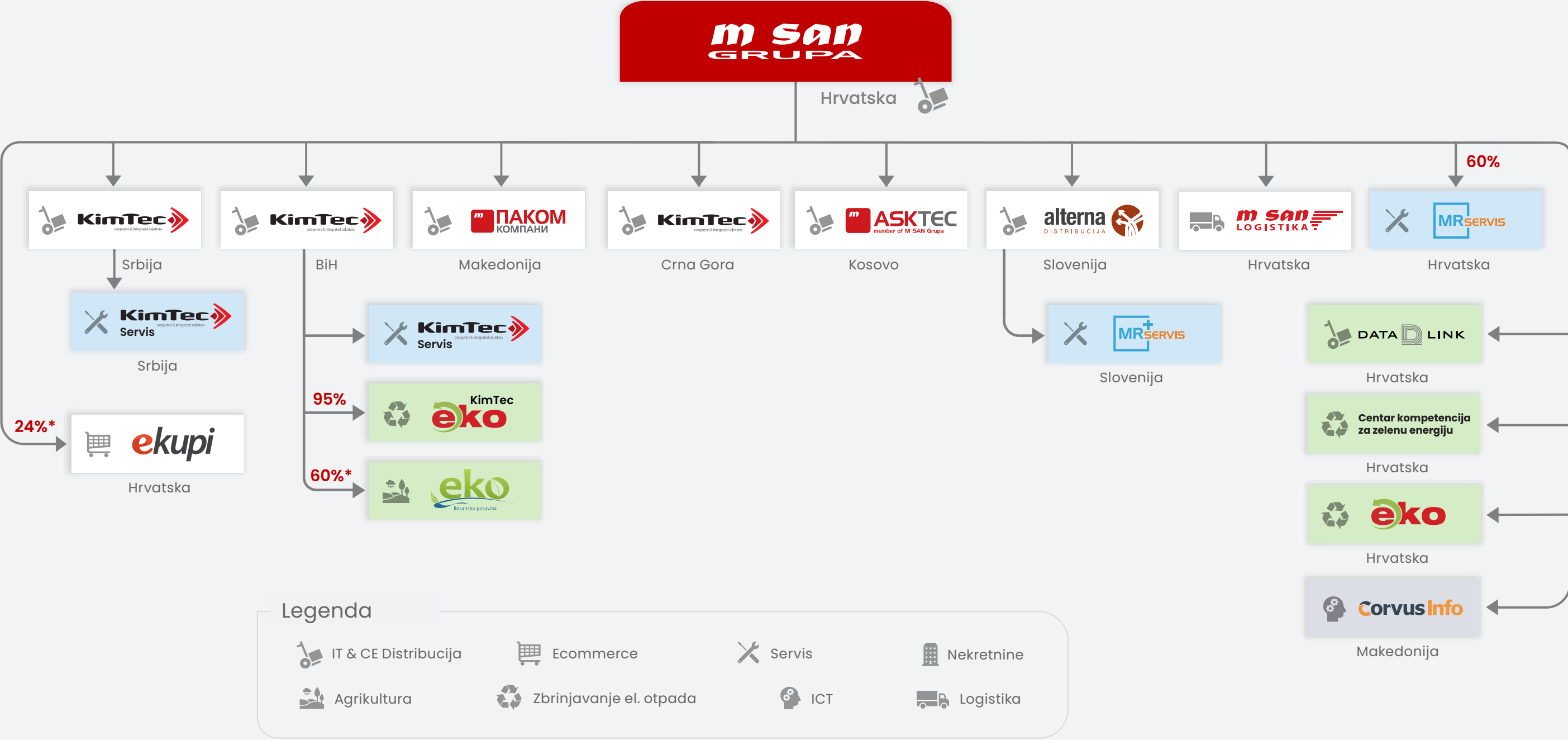
MSGW računala, kao vlastita robna marka M SAN-a, nalazi se na hrvatskom tržištu od 2005. godine. Sva su računala proizvedena u automatiziranom pogonu za proizvodnju informatičke opreme Grupe te su podvrgnuta mnogobrojnim testiranjima ispravnosti. MSGW računala zadovoljavaju sve potrebne zahtjeve koje Microsoft postavlja za potpunu kompatibilnost ugrađenih komponenti s operacijskim sustavom Windows.

MS je privatna robna marka M SAN Grupe koja objedinjuje proizvodnju i prodaju računalnih perifernih uređaja poput slušalica, zvučnika, tipkovnica i miševa, te kućišta, napajanja i kabela. Uz tradiciju dugu 20 godina, uspješno posluje na hrvatskom tržištu i tržištima regije (Srbija, Bosna i Hercegovina, Makedonija, Crna Gora) te širi svoje poslovanje i na druga tržišta EU. Svaka faza proizvodnog ciklusa podliježe strogoj kontroli kvalitete čime se osigurava pouzdanost i funkcionalnost svakog uređaja, te u konačnici kvalitetan proizvod po pristupačnoj cijeni.

SOLMACHT je vlastita robna marka u portfelju M SAN Grupe nastala je kao odgovor na tržišne potrebe za cjelovitim rješenjima na polju izrade solarnih električnih elektrana. Kroz okvire Solmachta poslovnim i privatnim korisnicima osigurana je kompletna usluga izrade solarnih elektrana: od idejnog rješenja i detaljnog projekta solarne elektrane sukladno potrebama korisnika, preko stručne pomoći u procesu dobivanja dozvola i suglasnosti, dobave svih komponenti za izradu solarne elektrane prema projektnom rješenju do organizacije izvođenja i nadzora izvođenja, sve do puštanja u pogon.

PREGLED POVEZANIH DRUŠTAVA M SAN GRUPE

*Društvo ne sudjeluje u konsolidaciji na 31. 12. 2024.

PORTFELJ, PRODAJNI KANALI, PARTNERI

M SAN Grupa d.o.o. je vodeći distributer informatičkih proizvoda i potrošačke elektronike više od 60 najuglednijih svjetskih proizvođača te više od 15.000 proizvoda. Među njima se ističu: Microsoft, Hewlett Packard, Samsung, Acer, Asus, IBM, LG Electronics Inc, Panasonic, Lenovo, Toshiba, Transcend, Western Digital, itd. M SAN Grupa je proširila asortiman s cijelom paletom kvalitetnih proizvoda iz koje svaki korisnik, poslovni ili kućni, može izabrati proizvod po svojim željama i mogućnostima.

LOGISTIKA M SAN GRUPE JE MEĐU NAJRAZVIJENIJIMA U REGIJI ČIME JE OSIGURANA BRZA I TOČNA ISPORUKA.

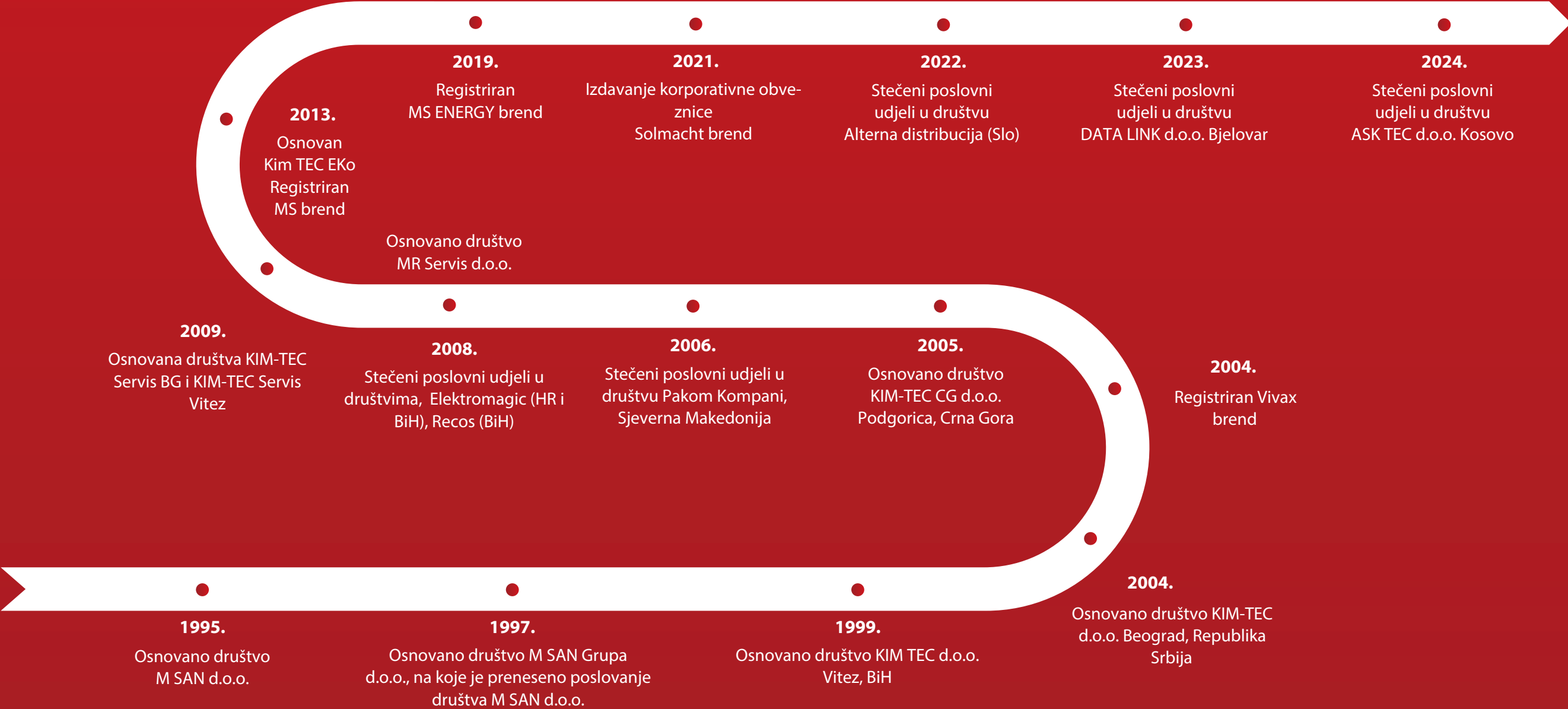
M SAN Grupa broji preko 7.400 partnera unutar i izvan Hrvatske. Prodajne kanale čine robni lanci, IT i CE maloprodaje te sistem integratori. Sukladno kanalima prodaje razvijeni su i interni timovi prodaje M SAN Grupe prema grupama proizvoda. Kroz 'Enterprise' segment prodaje M SAN Grupa nudi visoku dodanu vrijednost kroz znanje i kompleksna rješenja za partnere poput sistem integratora i sličnih.

Velikim brojem partnera Grupa je značajno diversificirala poslovanje gdje najveći nepovezani kupac čini 2,2% prihoda od prodaje. Grupa značajno ulaže u prodajne kanale izvoza prema trećim državama (državama u kojima nema ovisna društva) te je tako ukupan udio izvoza prema trećima iznosio 9,6% u 2024.

POVIJESNI RAZVOJ

Grupe

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

M SAN Grupa društvo je s ograničenom odgovornošću. Jedini vlasnik društva je g. Stipo Matić. Društvo ne posjeduje vlastite udjele i ne provodi program otkupa istih.

Nadzorni odbor:

Željko Menalo, predsjednik nadzornog odbora,
Miroslav Huzjak, zamjenik predsjednika nadzornog odbora,
Stipo Matić, član nadzornog odbora do 1.3.2025.,
Marko Rašić, član nadzornog odbora,
Snježana Matić, članica nadzornog odbora, do 7.4.2024.,
Branko Bojanić, član nadzornog odbora od 1.8.2024.,
Goran Kotlarević, član nadzornog odbora od 1.3.2025.

Članovi Uprave:

Irena Langer-Breznik, Predsjednica uprave,
Žarko Kruljac, Potpredsjednik uprave,
Slaven Stipančić, član uprave do 1.3.2025.,
Goran Kotlarević, član uprave do 1.3.2025.,
Alen Panić, član uprave,
Vladimir Brkljača, član uprave,
Miroslav Gabrić, član uprave do 8.3.2023.,
Bruno Jozić, član uprave od 1.6.2024.

Operativno poslovanje Grupe organizirano je kroz četiri divizije:

- **ITCE** – distribucija informatičke opreme i potrošačke elektronike;
- **Enterprise** – distribucija s dodatnom vrijednosti (engl. Value-added distribution) za prilagođena hardversko-softverska rješenja;
- **VIVAX** – distribucija proizvoda vlastite robne marke, preko 250 artikala u svim kategorijama (televizori i audio, klima uređaji, bijela tehnika, mali kućanski aparati, pametni uređaji);
- **Zelena** – proizvodnja i distribucija vlastitih robnih marki električne mobilnosti (bicikli) i profesionalne led rasvjete, distribucija komponenata solarnih elektrana proizvodi električne mobilnosti (romobili i motocikli), led rasvjeta, solarni paneli.

Voditelji divizija Društva su nadležni i za divizije u regionalnim članicama koje ujedno čine i četiri prodajna kanala čiji je moto „Jedna kompanija na više različitih tržišta“.

ORGANIZACIJSKA STRUKTURA

U izvještajnom razdoblju zaključno s 31.12.2024. temeljnom poslovanju u matičnom poduzeću M SAN Grupi i povezanim društvima u Hrvatskoj doprinijelo je ukupno 540 zaposlenika, a u regiji (Srbija, BIH, Crna Gora, Makedonija, Slovenija, Kosovo) 453 zaposlenika. Ukupno 993 zaposlenika na dan 31.12.2024. svojim radom doprinijeli su rastu i razvoju naših poduzeća tijekom godine.

Naši glavni ciljevi i ambicije su:

- postati najuspješniji ITCE distributer u Adria regiji,
- razviti vlastitu robnu marku s relevantnim prisustvom na tržištu EU-a,
- ostvariti tržišno vodstvo u području e-Mobilnosti (engl. eMobility),
- izgraditi logističku infrastrukturu s dosegom do krajnjih potrošača,
- racionalno poslovanje (engl. lean operations).

7.400+

PARTNERA

200.000

PROIZVODA DOSTAVLJENO
MJESEČNO

950+

ZAPOSLENIKA

6

VLASTITIH ROBNIH
MARKI

M SAN Grupa kao subjekt od javnog interesa čije su korporativne obveznice uvrštene na Službeno tržište Zagrebačke burze, sukladno Zakonu o računovodstvu, članak 22. obavezna je uključiti izjavu o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja u godišnji izvještaj.

M SAN Grupa nije obvezna primjenjivati Kodeks korporativnog upravljanja Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga i Zagrebačke burze d.d., no Grupa se u svom poslovanju vodi najvišim standardima upravljanja i odgovornosti u skladu s dobrom praksom korporativnog upravljanja, a sami standardi i prakse, uneseni su i u Izjavu u osnivanju Društva, koja je dostupna na Internet stranicama Društva (www.msan.hr).

Društvo je također obavezno HANFI dostavljati podatke o praksama korporativnog upravljanja kroz Upitnik o praksama upravljanja za izdavatelje obveznica (GIKU-UOP-OBV).

M SAN Grupa potpisnik je Kodeksa etike u poslovanju, čiji je inicijator Hrvatska gospodarska komora. Navedenim Kodeksom utvrđene su smjernice etičkog ponašanja poslovnih subjekata, a potpisnice se između ostalog obvezuju na poštovanje ljudskih prava, primjenu odredbi o sprečavanju korupcije itd.

UNUTARNJE KONTROLE I UPRAVLJANJA RIZIKOM U ODNOSU NA POSTUPAK FINACIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Internim računovodstvenim kontrolama, odnosno postupcima nadležnih radnika osigurava se točnost, valjanost, sveobuhvatnost financijskih evidencija i izvještaja, a koja su temelj za izradu godišnjih financijskih izvještaja. Ovaj sustav kontrola također osigurava njihovu usklađenost s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Računovodstvene politike Društva predstavljaju pravila koje Društvo primjenjuje pri sastavljanju financijskih izvještaja. Sažetak najznačajnijih računovodstvenih politika objavljen je u financijskim izvještajima Društva.

ORGANI DRUŠTVA

Struktura korporativnog upravljanja M SAN Grupe temelji se na dualističkom sustavu, koji se sastoji od Nadzornog odbora i Uprave Društva, oni, zajedno s Glavnom Skupštinom, u skladu sa Statutom i Zakonom o trgovačkim društvima, predstavljaju tri temeljna organa Društva. Nadzorni odbor ustrojio je Revizorski odbor, koji prilikom obavljanja svojih zadaća procjenjuje kvalitetu sustava unutarnje kontrole i upravljanja rizicima s ciljem da glavni rizici kojima je kompanija izložena (uključujući i rizike povezane s pridržavanjem propisa) na odgovarajući način budu identificirani.

OPIS POLITIKE RAZNOLIKOSTI

Politika zapošljavanja unutar Grupe uvažava osobni integritet svakog pojedinca poštivanjem načela raznolikosti i jednakih mogućnosti. Raznolikost je jedno od obilježja naše organizacijske kulture, prisutno od osnivanja Društva, a očituje se u vjerovanju da razlike u spolu, boji kože, političkom ili drugom uvjerenju, nacionalnom ili socijalnom podrijetlu predstavljaju bogatstvo, koje se unutar M SAN-a već više od 20 godina transformira u zajednički uspjeh.

Grupa strogo zabranjuje i osuđuje svaki oblik diskriminacije s ciljem pružanja i osiguravanja održivog radnog okruženja bez diskriminacije i zlostavljanja na temelju spola, rase, vjere, etničke pripadnosti, seksualne orijentacije ili bilo koje druge osobine/statusa kao osnove za diskriminaciju. Grupa je predana osiguravanju nediskriminirajućeg radnog mjesta te se ponosimo nepostojanjem prijavljenih incidenata.

UPRAVLJAČKA

Struktura

Upravljanje unutar M SAN-a temelji se na transparentnosti i učinkovitosti korporativnog upravljanja zasnovanom na najboljim međunarodnim praksama, osiguravajući uspjeh i održivost aktivnosti cijele Grupe. M SAN djeluje u sklopu dvorazinske strukture odbora, koju sačinjavaju Nadzorni odbor i Uprava. Tijekom 2024. godine, Nadzorni odbor sastojao se od pet članova, dok se broj članova Uprave povećao sa šest članova početkom godine na sedam članova u drugoj polovici godine.

Nadzorni odbor i Uprava osiguravaju da utvrđena strategija, resursi, sustav upravljanja rizicima, sustav internih kontrola te odnosi s dionicima podržavaju dugoročni uspjeh i održivi razvoj cijele Grupe. Štoviše, navedeni elementi osiguravaju da strategija uzima u obzir i potencijalni utjecaj na okoliš i zajednicu te da politike, kultura i vrijednosti M SAN-a promiču etičko ponašanje, poštivanje ljudskih prava i vode ka poticajnom i ugodnom radnom okruženju.

Uloga Uprave u vođenju poslova uređena je Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom i internim pravilnicima. Uprava obnaša svoju funkciju s pozornošću urednog i savjesnog gospodarstvenika vodeći pritom računa prvenstveno o najboljim interesima Grupe. U donošenju odluka Uprava se ne smije rukovoditi osobnim interesima odnosno iskoristiti poslovne prilike za osobne svrhe, a o eventualnom sukobu interesa obvezna je odmah obavijestiti Nadzorni odbor.

Skupština Društva najviši je organ, a čini je član Društva kao jedini osnivač. Član Društva donosi odluke na koje je ovlašten zakonom i Izjavom o osnivanju Društva. Skupština odlučuje o pitanjima koja su u isključivoj nadležnosti Skupštine temeljem važećeg Zakona o trgovačkim društvima. Ako procjeni da za to postoji potreba, Skupština je ovlaštena uputiti upravi obveznu uputu vezano za vođenje poslova Društva, a uprava je obvezna voditi poslove društva u skladu s pitanim obveznim uputama Skupštine. Skupštinu saziva uprava Društva u slučajevima propisanim Zakonom o trgovačkim društvima te uvijek kada to zahtijevaju interesi Društva, ali ju može sazvati i nadzorni odbor i član Društva. Skupština je podobna za odlučivanje ako je na njoj prisutan jedini član društva.

UPRAVA M SAN GRUPE

IRENA LANGER BREZNIK

PREDSJEDNICA UPRAVE

Irena Langer Breznik već 19 godina u M SAN Grupi obnaša niz rukovodećih funkcija. U svojim je ulogama, koje uključuju rukovodeću poziciju u nabavi M SAN Grupe pored odgovornosti za kompletan proces nabave u RH i regionalno, dobivanje novih distribucija, njegovanje kvalitetnih odnosa s principalima, organiziranje i provođenje marketinških aktivnosti na razini M SAN-a i poduzeća u regiji, bila odgovorna za uspostavljanje novih poslovnih procesa kao i poboljšanja postojećih te je neprekidno radila na strukturalnim unaprjeđenjima poslovnih procesa s posebnim naglaskom na regionalnoj nabavi, razvoju i unaprjeđenju poslovanja na inozemnim tržištima članica Grupe, vođenju brojnih projekata s ciljem razvoja i unaprjeđenja poslovnih aplikacija, razvoju elektroničke trgovine između poslovnih subjekata te upravljanju zalihama i digitalnoj transformaciji. Od 2011. godine gđa. Langer Breznik vodi e-commerce razvoj i poslovanje društva eKupi, kako u RH tako i regionalno te obnaša funkciju članice Uprave M SAN Grupe. S 01.01.2023. preuzima funkciju predsjednice Uprave Društva.

ŽARKO KRULJAC

POTPREDSJEDNIK UPRAVE

Žarko Kruljac je svojih 18 godina u M SAN Grupi posvetio razvoju prodajne snage i distributivnog dosega Grupe. Prvotno se istaknuo zahvaljujući uspjesima u poslovanju i realizaciji strateških ciljeva koje je postigao na rukovodećim funkcijama u društvima u Republici Srbiji i Bosni i Hercegovini a nakon čega je upravljajući komercijalnim poslovanjem u Hrvatskoj i regiji svoje djelovanje usmjerio na tri ključna aspekta: kontinuiranu izgradnju i jačanje partnerske mreže kupaca, podizanje kompetencija prodajne operative te prilagodbe prodajnih procesa tržišnim promjenama. Doktorirao je na području ekonomskih znanosti 2020. godine. Od 2009. godine g. Kruljac obnaša funkciju člana Uprave Društva.

SLAVEN STIPANČIĆ

ČLAN UPRAVE

Slaven Stipančić se tijekom svojih 20 godina u M SAN Grupi usredotočio na unaprjeđenje procesa nabave i širenje distributivnog portfelja. G. Stipančić je, vodeći tim uspješnih profesionalaca, zaslužan i dao je veliki doprinos razvoju vlastite robne marke VIVAX, a zahvaljujući čemu je VIVAX postao prepoznata robna marka koja se prodaje na gotovo potpunom europskom tržištu, ali i na drugim kontinentima. Kao direktor segmenta potrošačke elektronike radi na ugovaranju i razvoju distributivne suradnje s najjačim svjetskim CE-A brandovima, u Hrvatskoj i regiji. Usporedno s time radi na optimizaciji povezivanja prodajnih procesa internacionalnih CE-A brandova s procesima nabave društva. G. Stipančić obnašao je funkciju člana Uprave društva od 2009 do 1.3.2025.

ALEN PANIĆ

ČLAN UPRAVE

Tijekom 20 godina unutar M SAN Grupe, g. Alen Panić, obnašao je niz funkcija vezanih uz izgradnju i razvoj divizije visokih tehnologija i projektnog poslovanja, uključujući rolu izvršnog direktora tzv. distribucije s dodanom vrijednošću. Danas, navedena divizija sastoji se od niza odjela koji su zaduženi za poslovanje infrastrukturnih, softverskih, cloud i projektnih rješenja, rasprostranjena u svim zemljama regije, distribuirajući najveće svjetske tehnološke principale, te predstavlja regionalnog lidera u tom segmentu poslovanja iza kojeg su stotine uspješno isporučenih najsloženijih ICT projekata, kontinuirani rast i širenje poslovanja. Od listopada 2022. godine obnaša funkciju člana Uprave društva.

VLADIMIR BRKLJAČA

ČLAN UPRAVE

Vladimir Brkljača svoju poslovnu karijeru je izgradio u M SAN Grupi gdje se proteklih 20 godina posvetio razvoju branda VIVAX. Na tom putu obnašao je različite pozicije; od Product Managera, Voditelja razvoja i nabave VIVAX, Voditelja profitnog centra VIVAX, a zadnjih 5 godina bio je na poziciji Izvršnog direktora Divizije VIVAX, uz ključne odgovornosti za razvoj, nabavu, prodaju i izgradnju VIVAX branda. Vodio je projekt preseljenja i izgradnje pogona za proizvodnju VIVAX LED televizora u Hrvatskoj i u početnoj fazi razvoj MS Energy branda. Glavni doprinos ostvario je na ukupnom razvoju i jačanju poslovanja VIVAX divizije u svim državama regije, značajnom iskoraku na EU tržišta, te implementaciji VIVAX brand strategije. Od listopada 2022. godine obnaša funkciju člana Uprave društva.

BRUNO JOZIĆ

ČLAN UPRAVE

Bruno Jozić u razdoblju od 2014. do 2024. godine vodio je poslovanje M SAN Grupe na tržištu Crne Gore na poziciji Country Managera Kim Tec u Podgorici. Tijekom tog perioda Kim Tec je doveo na vodeću poziciju distributera IT i CE proizvoda na tržištu Crne Gore i ostvario iznimne financijske i komercijalne rezultate, te je nakon uspješnih 10 godina napustio poziciju Country Managera u Crnoj Gori kako bi preuzeo poziciju člana uprave M SAN Grupe u lipnju 2024. godine. Zadužen je za poslovanje ITCE divizije.

NADZORNI ODBOR M SAN GRUPE

ŽELJKO MENALO

PREDSJEDNIK NADZORNOG ODBORA

Željko Menalo proveo je veći dio svoje karijere u financijskoj industriji unutar Erste&Steiermarkische grupe u Hrvatskoj gdje je obavljao razne menadžerske poslove. SM Grupaciji pridružuje se u 2019. godini sa zaposlenjem u društvu M SAN Ulaganja d.o.o., a od 2022. godine zaposlen je u društvu Ured za podršku d.o.o. na mjestu savjetnika. Odlukom Skupštine Društva iz rujna 2022., Željko Menalo imenovan je na poziciju predsjednika Nadzornog odbora s početkom mandata od 1.1.2023.

MIROSLAV HUZJAK

ZAMJENIK PREDSJEDNIKA NADZORNOG ODBORA

Miroslav Huzjak tijekom 25 godine djeluje na čelnim pozicijama u M SAN Grupi vodeći timove profesionalaca koji su Društvo pozicionirali kao najznačajnijeg ICT i CE distributera u Adria regiji. U Društvu je radio različite poslove, te je bio na rukovodećoj poziciji u komercijali, a što je pored odgovornosti za organizaciju komercijale i njeno uspješno poslovanje te pozicioniranje M SAN-a kao tržišnog lidera, uključivalo i brojne druge odgovornosti. G. Huzjak je bio odgovoran za vođenje ključnih pregovora za sklapanje ugovora o distribuciji s najvećim globalno značajnim principalima, a zahvaljujući čemu je M SAN postao ovlašteni distributer mnogobrojnih svjetski poznatih robnih marki kako na teritoriju RH, ali i regionalno. G. Huzjak od 1.1.2003. godine obnaša funkciju zamjenika predsjednika Nadzornog odbora M SAN Grupe.

MARKO RAŠIĆ

ČLAN NADZORNOG ODBORA

Marko Rašić svoju karijeru u Grupi započinje 2003. godine kao pripravnik u Odjelu financija te do 2011. godine napreduje do pozicije voditelja financija. Tijekom akvizicijskog perioda Grupe u poljoprivrednom segmentu, aktivno sudjeluje u procesima preuzimanja te naknadnom financijskom restrukturiranju preuzetih poljoprivrednih društava. Paralelno uz dužnosti voditelja financija, od 2016. godine pa do 2024. obnaša funkcije predsjednika Nadzornog odbora društva PP ORAHOVICA d.o.o. i predsjednika Nadzornog odbora društva PPK Valpovo d.o.o. te je od 2014. pa do 2023. godine član Nadzornog odbora u društvu KING ICT d.o.o. U nadzornom odboru M SAN Grupe je na poziciji zamjenika predsjednika Nadzornog odbora od 2016. godine pa sve do 2023. kad prelazi za člana nadzornog odbora. 2017. godine imenovan je direktorom društva Ured za podršku d.o.o. Od veljače 2024. gospodin Rašić djeluje i kao predsjednik Nadzornog odbora M SAN Grupe d.o.o.

STIPO MATIĆ

ČLAN NADZORNOG ODBORA

Stipo Matić 1995. godine osnovao je M SAN te je njegov jedini osnivač i član. U razdoblju do 2009. godine Stipo Matić obnašao je funkciju direktora M SAN Grupe, a zatim preuzima poziciju predsjednika Nadzornog odbora Grupe. Također, Stipo Matić je direktor društava M SAN Logistika d.o.o. i M SAN EKO d.o.o., član uprave društva eKupi d.o.o., kao i predsjednik Nadzornog odbora društva KING ICT d.o.o. Danas se u portfelju društava u njegovom vlasništvu nalaze i društva KING ICT d.o.o., eKupi d.o.o., Ured za podršku d.o.o., CORVUS PAY d.o.o., M SAN Grupa d.o.o., kao i drugi. Član je Nadzornog odbora M SAN-a od 2004. godine do 1.3.2025.

SNJEŽANA MATIĆ

ČLANICA NADZORNOG ODBORA

Snježana Matić sudjeluje u poslovanju M SAN-a od samog osnivanja društva. U počecima radi na poslovima prodaje, a potom na zadacima u nabavi s posebnim fokusom na izgradnji dugoročno održivih poslovnih odnosa s dobavljačima. Kao odgovor na rast poslovnih aktivnosti M SAN-a preuzima koordinaciju aktivnosti u računovodstvu i financijama, da bi se 2004. godine posvetila razvoju poslovanja systemske integracije, gdje i danas djeluje na području kontrolinga. Članica je Nadzornog odbora M SAN-a od 2004. godine do 7.4.2024.

BRANKO BOJANIĆ

ČLAN NADZORNOG ODBORA

Branko Bojanić veći dio svoje karijere proveo je u društvima iz grupacije Končar Elektroindustrija d.d. na raznim rukovodećim funkcijama iz domene financija i investicija. Nakon Končara radio je u financijskoj industriji kao član i predsjednik Uprave društva Alternative Invest d.o.o., društvo za upravljanje investicijskim fondovima. Vraća se u realni sektor na funkciji Direktora financija društva Monting d.o.o., a SM Grupaciji pridružuje se 2024. godine zaposlenjem u društvu Ured za podršku d.o.o. na funkciji Direktora upravljanja strateškim rizicima. Predsjednik je nadzornog odbora društva Alternative Invest d.o.o., član Upravnog odbora Hrvatske udruge korporativnih rizničara, od kolovoza 2024. godine član Nadzornog odbora u društvima M SAN Grupa, KING ICT d.o.o. i predsjednik Nadzornog odbora u društvu PPK Valpovo d.o.o.

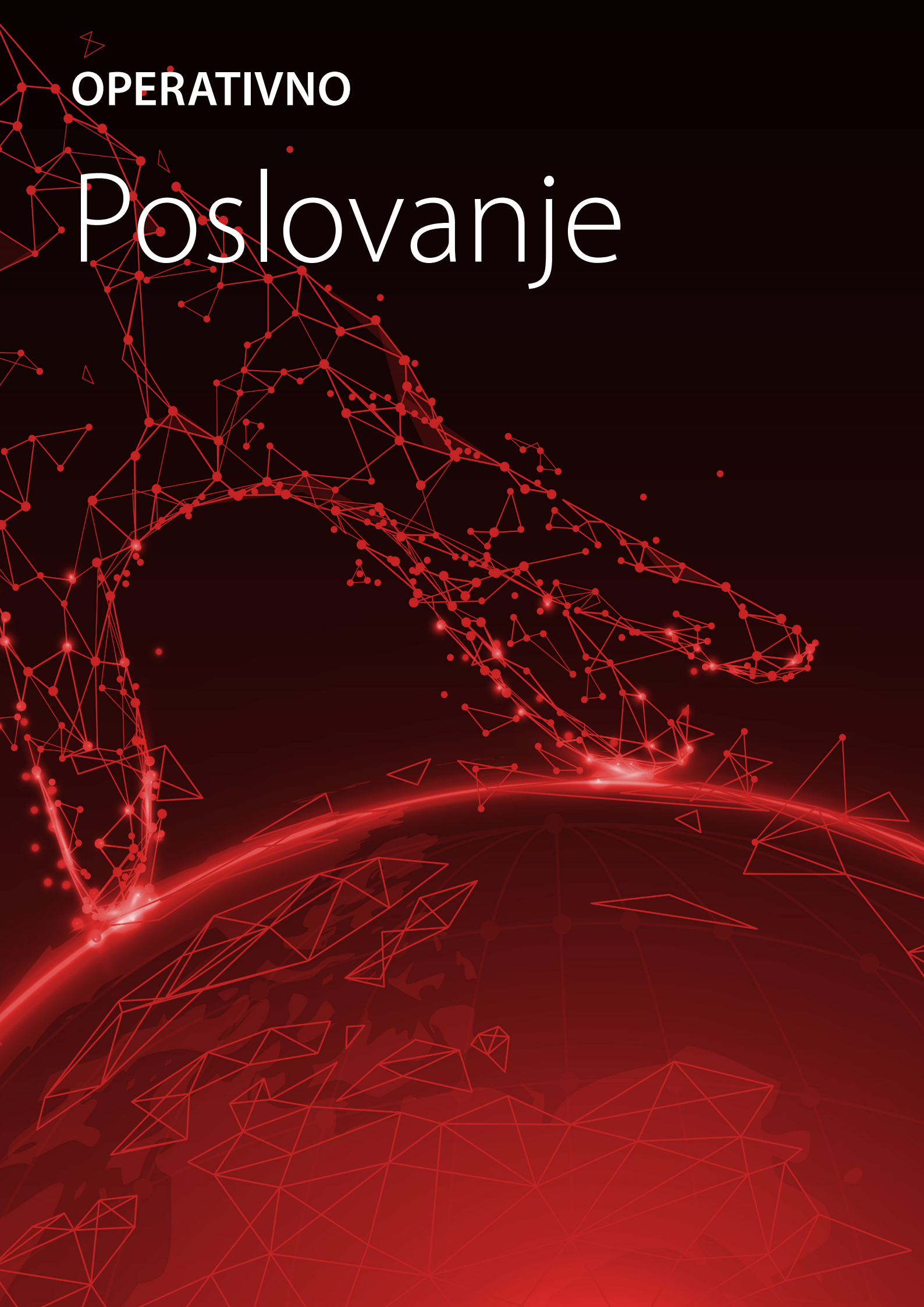
GORAN KOTLAREVIĆ

ČLAN NADZORNOG ODBORA

Jačanje prodajnih operacija i širenje distributivnog dosega, u svim državama regije, glavni su predmet djelovanja g. Kotlarevića. U svojih 20 godina rada u M SAN Grupi na pozicijama voditelja prodaje, direktora prodaje te direktora razvoja poslovanja, g. Kotlarević izravno je utjecao na gradnju snažnog tržišnog nastupa društva te njegovu današnju prepoznatljivost. Od ožujka 2021. do ožujka 2025. godine, g. Kotlarević obnaša poziciju člana Uprave društva, a od 1.3.2025. postaje član Nadzornog odbora.

OPERATIVNO

Poslovanje

ITCE DIVIZIJA

ITCE divizija posluje na područjima Republike Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Sjeverne Makedonije, Crne Gore i Slovenije. Divizija obuhvaća 19 strateških grupa proizvoda koji se prvenstveno odnose na 'A' brandove svjetskih proizvođača u ukupnom portfelju M SAN Grupe. ITCE divizija se dijeli na četiri vertikale po svim zemljama na kojima posluje, a to su IT vertikala, NOT/RAC vertikala, CE-A vertikala i prodajno divizijska vertikala. Svaka od vertikala je specijalizirana za nabavu i prodaju određenog dijela asortimana.

IT vertikala obuhvaća strateške grupe proizvoda koje su prvenstveno sastavni dijelovi stolnog računala i dodataka koji su usko vezani za sama računala. Najvažnije strateške grupe u IT vertikali su stolna računala, komponente od koji se sastoji stolno računalo, monitori, potrošni materijal i printeri, periferija, mrežna oprema i gaming asortiman. U IT vertikali se nalazi vlastita robna marka stolnih računala MSGW koja se proizvodi u automatiziranom pogonu za proizvodnju informatičke opreme i MS privatna marka koja objedinjuje računalnu perifernu opremu poput slušalica, zvučnika, napajanja, tipkovnica i miševa, te kućišta i kabela.

CE-A vertikala obuhvaća strateške grupe bijela tehnika, TV uređaji, klima uređaji, dronovi, mali kućanski aparati, nove tehnologije, mobiteli i smeđa tehnika.

NOT/RAC vertikala obuhvaća strateške grupe prijenosnih računala, gaming prijenosnih računala, stolnih računala i monitora koji se odnose na 'A' brandove proizvođača.

Prodajno divizijska vertikala je primarno zadužena za distribuciju i širenje strateških grupa proizvođača koji se nalaze u portfelju ITCE divizije u svim divizijskim prodajnim kanalima.

ITCE divizija je u 2024. godini zabilježila 196,4 milijuna eura prihoda što predstavlja pad prihoda od 4,7% (9,7 milijuna eura) u odnosu na 2023. godinu.

Gledano po zemljama u kojima grupa posluje negativni ostvareni rezultat u odnosu na prethodnu godinu zabilježila su dva najveća tržišta, Srbija s padom od 11,2% (6 milijuna eura) te Hrvatska s padom od 10,2% (7,3 milijuna eura). Ostala tržišta zabilježila su rast i to redom: Makedonija 0,7% (65 tisuća eura), Slovenija 32,0% (3,5 milijuna eura) te Crna Gora 63,6% (5,7 milijuna eura).

Zajedničko svim navedenim tržištima je pad u odnosu na prethodnu godinu u strateškoj grupi notebook od 7,4%, osobito u retailu, e-commerce i tradicionalnom kanalu. S druge strane, sva tržišta zabilježila su rast prodaje kroz projekte i partnere orijentirane na sistem integraciju. Tome su doprinijele povećane investicije u obnovu opreme, kako u privatnom poslovnom, tako i u javnom sektoru.

ITCE divizija zabilježila je i pad izvoza na EU tržište. To se objašnjava velikim zasićenjem na tom tržištu zbog čega je došlo do pada cijena i neisplativosti prodaje.

Promatrajući realizaciju po strateškim grupama proizvoda, ITCE divizija je značajan rast ostvarila na monitorima (6,4% ili 850 tisuća eura), računalima (33,0% ili 7,3 milijuna eura) i TV uređajima (4,6% ili 1,0 milijuna eura), telefonima (9,3% ili 922 tisuće eura). Rast je posljedica povećane distribucije i proširenja asortimana u maloprodajnom kanalu kao i znatno veće zastupljenosti u projektnom poslovanju, zbog već navedenog povećanja investicija u obnovu opreme. Osim toga, na rast prodaje TV uređaja tijekom 2024. godine značajan su utjecaj imale Olimpijske igre i Europsko prvenstvo u nogometu. Najveći pad gledano po strateškim grupama, ostvaren je u već spomenutoj strateškoj grupi notebook od 7,4%, printeri od 18,9% te potrošni materijal od 16,9%. Navedeno objašnjavamo smanjenjem obujma korištenja tiskanih medija te prelaska na digitalne, kako u korištenju i razmjeni, tako i arhiviranju podataka.

Strateški gledano divizija je tijekom 2024. g. započela drugu fazu reorganizacije i konsolidacije po vertikalama. Dovršenje se planira u toku 2025. godine. Konačni cilj reorganizacije je jačanje vertikalne organizacije, povećana efikasnost i smanjenje troškova u svim kanalima prodaje i na svim tržištima.

VIVAX DIVIZIJA

U 2024. g. VIVAX divizija ostvarila je izuzetne poslovne rezultate uz rast prihoda u svim ključnim strateškim grupama proizvoda, potvrđujući snažnu tržišnu poziciju i potencijal za daljnji razvoj.

Posebno se ističe rast u segmentu Klima uređaja, gdje je zabilježen rast od 60,9%.

Značajnom rastu pridonijela je uspješna implementacija novih marketinških aktivnosti, povećana prepoznatljivost branda VIVAX te širenje mreže prodajnih kanala. Segment Bijele tehnike također je ostvario značajan rast od 38,0%. Za ovaj segment povećana je prisutnost proizvoda grupe u svim prodajnim kanalima, proširio se asortiman i unaprijedili su se logistički procesi, što je osiguralo bolju dostupnost proizvoda. U području Malih kućanskih aparata napravljena je ključna strateška promjena izlaskom iz sezonskog asortimana i usmjeravanjem resursa prema cjelogodišnjim proizvodima.

Ova odluka već je u prvoj godini rezultirala porastom prihoda, čime smo premašili prihode ostvarene u sezonskom asortimanu. Iako je u segmentu TV uređaja zabilježena niža stopa rasta od 3,9%, što je posljedica specifičnih izazova na izvoznim tržištima, kontinuirano se radi na prilagodbama strategije kako bi se povećala konkurentnost i prisutnost proizvoda grupe.

Kako bi se stvorio temelj za daljnji rast i unaprijedila organizacija, sredinom godine izvršena je reorganizacija VIVAX divizije u tri nove divizije temeljene na ključnim strateškim grupama – Klimatizacija, Bijela tehnika te Multimedija & Mali kućanski aparati. Ova nova organizacijska struktura omogućit će veći fokus na ključne strateške grupe proizvoda, podići razine kompetencija zaposlenika te stvoriti prostor za jačanje tima kroz postojeće zaposlenike i nove stručnjake. Uz nastavak ulaganja u VIVAX brand marketing, formiran je vlastiti tim za istraživanje tržišta kako bi se olakšao proces donošenja odluka vezan za razumijevanje potreba krajnjih korisnika te se olakšao proces dizajna i stvaranja novih proizvoda i usluga.

U zadnjem kvartalu 2024. g. uspostavljen je strateški plan razvoja poslovanja na tržištima Europske unije kroz osnivanje vlastitih tvrtki, što će omogućiti dodatni rast i povećanu tržišnu prisutnost VIVAX branda.

ZELENA DIVIZIJA

Ukupni konsolidirani prihodi Zelene divizije za 2024. g. iznose 32,9 milijuna eura, uz porast prihoda od 12,5% u odnosu na 2023. g. Najveći rast ostvaren je u poslovnom području Solarna energija (44,1%), dok je poslovno područje LED rasvjete zabilježilo pad za 43,5%, prvenstveno zbog manjeg broja projekata u specifičnom području. Najveći rast u području Solarna energija ostvaren je u Srbiji i Crnoj Gori, dok u području LED rasvjete najveći prihod još uvijek dolazi s teritorija RH.

Poslovno područje LED rasvjete obogaćeno je novim asortimanom sportske i industrijske rasvjete, a unutar asortimana cestovne rasvjete značajno su unaprijeđene tehničke karakteristike rasvjete. Brand MS LUX je svojim asortimanom u mogućnosti pokriti sve potrebe cestovne rasvjete, specifične rasvjete na autocestama, vanjske i unutarnje sportske rasvjete, kao i potrebe velikih industrijskih hala. Značajna sredstva uložena su u razvoj HCL asortimana.

Intenzivnim radom na terenu nakon prezentacija novog asortimana na sajmu Light&Building uspostavljena je poslovna suradnja s određenim brojem partnera na području EU. Poduzeće Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o. koje se nalazi u vertikali LED rasvjete ostvarilo je prestižnu EN ISO/IEC 17025 akreditaciju za standard EN 13032-4 koja omogućava testiranje fotometrijskih i kolorimetrijskih parametara rasvjetnih tijela. Time se poduzeće uspješno pozicioniralo na tržištu RH. Istražni laboratorij poduzeća opremljen je Viso LabSpionom, podržava i mjeri svjetiljke za uličnu rasvjetu te nudi mogućnost testiranja svim proizvođačima na principu otvorenog tržišta.

U poslovnom području Solarna energija uspostavljena je suradnja s novim dobavljačima solarnih panela koji svojom kvalitetom u proizvodnji nameću nove standarde. Također je ostvaren značajan napredak u distribuciji Huawei invertera i postignuti su uvjeti za gold status kao jedan od prvih distributera na distribucijskom području grupe.

ENTERPRISE DIVIZIJA

Enterprise divizija je ICT distribucija sa dodanom vrijednošću (VAD distribucija) organizirana u nekoliko cjelina - odjel Infrastrukture, odjel Software-a i Cloud-a, odjel Specijalnih projekata, tehničke podrške i marketinga, te odjel Enterprise Prodaje, kako bi pružila kompetitivne robe i usluge poslovnim ICT partnerima.

Djeluje u sklopu M SAN Grupe, na području Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine, Slovenije, Sjeverne Makedonije, Crne Gore, Albanije i Kosova. U sklopu svoje ponude ima nekoliko desetaka svjetskih brandova.

Ovaj segment karakteriziraju:

- rad sa zahtjevnijim portfeljem proizvoda – serveri, pohrana podataka, mreže, software, rješenja, video nadzor, industrijski specijalizirani proizvodi, računarstvo u oblaku (cloud), visoko-tehnološke usluge
- rad sa zahtjevnijim kupcima - sistem integratorima (SI), proizvođačima softvera (ISV), pružateljima usluga (MSP) – što zahtjeva viši nivo znanja i složene vještine, te stručne specijalizacije i certifikacije kod zaposlenih
- rad sa zahtjevnijim dobavljačima – složeni i dinamični tehnološki, tehnički i operativni procesi, te enormna širina i dubina tehnologija, grupa, podgrupa i specijalizacija proizvoda
- rad s partnerima, te posredno krajnjim korisnicima se ne nudi samo proizvod već i projektira, sugerira, nadograđuje i održava optimalno rješenje, što daje visoku vrijednost ponudi posebice kod manjih i srednjih kupaca koji si ne mogu priuštiti zapošljavanje skupih stručnih kadrova i praćenje dinamike evolucije tehnologija, certifikacija i ostalih propisa; time se smanjuje pritisak na cijene jer se rješenja ne uspoređuju jednostavno poput identičnih proizvoda, već se ocjenjuju i kroz složenije ekonomske parametre poput kvalitete, TCO, skalabilnosti, smanjenja troškova, SLA i sl. S obzirom na viši tehnološki okvir u toj industriji su marže potpuno drugačije strukturirane nego u klasičnoj maloprodaji, kao i profil tj. zahtjevi, budžeti, instalirana tehnološka baza i navike krajnjih korisnika. Istodobno to podrazumijeva veća ulaganja u tehnologije, ali i kadar već u startu – sa izraženim inženjerskim profilima, uz stalne investicije u edukacije.

Grupa je prepoznala vrijednost takvog pristupa prije 17 godina, uložila u neovisnu, specijaliziranu diviziju na regionalnom planu, te je u prodajnom kanalu danas vodeći VAD distributer (Value Add) u Hrvatskoj i regiji.

Pored direktne prodaje, Enterprise divizija osigurava i koordinaciju ostalih sektora i odjela u kompaniji kada se njihovi proizvodi (npr. prijenosna računala, specijalizirani proizvodi...) nude u sklopu natječaja i složenijih projekata. Objedinjuje sve nužne dijelove ponude na jednom mjestu i nudi najbolje rješenje partneru, te mu time povećava konkurentnost i profitabilnost.

Tijekom 2024. g., u širem globalnom ekonomskom i tehnološkom okviru, i dalje se osjeća produžetak izazova koji sežu još od COVID krize, preko poremećaja u lancima opskrbe, ratova, te cjenovnih i ostalih direktnih i/ili indirektnih nestabilnosti. Bez obzira na navedeno, ova divizija je u 2024. g. ostvarila prihode od 111,1 milijun eura, uz rast od 12,3% u odnosu na prethodnu godinu. Segment Infrastrukture ostvario je pad prihoda od 1,6%, segment Cloud-a rast od 10,6%, a segment Software-a rast od 43,4%.

Promatrano po tržištima, u Hrvatskoj je ostvaren pad prihoda od 2,5%, primarno smanjenim ili odgođenim projektima iz javne infrastrukture, u Srbiji pad prihoda od 0,8%, u Bosni i Hercegovini rast prihoda od 40%, u Sjevernoj Makedoniji rast od 28,3%, u Kosovu pad prihoda od 7,4%, u Crnoj Gori rast prihoda od 28,8%, te u Sloveniji rast prihoda od 22,3%.

Godinu su obilježile velike promjene na tehnološkoj razini, što kroz velika spajanja, akvizicije i restrukturiranje portfelja tehnoloških proizvođača, njihove snažne zaokrete u organizacijama ili strateškim investicijama, od kojih je najzvučnija i najutjecajnija orijentacija na AI (umjetnu inteligenciju), daljnji razvoj MSP (engl. managed service) usluga, hibridna Cloud rješenja i kvantno računalstvo, što će značajno promijeniti tehnološku, ali i ukupnu sliku svijeta u svim segmentima života i rada. Grupa nastavlja s ulaganjem u znanja i tehnologije kako bi pratila tržišne i tehnološke trendove. Kruna istoga u 2024. g. je dobivanje ugovora od strane velikih svjetskih brandova:

- Red Hat-a, u području middleware-a, AI-a, virtualizacije i automatizacije,
- te Check Pointa, kao jednog od nezaobilaznih igrača na području sigurnosnih rješenja.

FINANCIJSKO

Poslovanje Grupe

M SAN Grupa je tijekom 2024. g. ostvarila poslovne prihode u iznosu od 502,0 milijuna eura, što predstavlja porast od 6,4% u odnosu na prethodnu godinu. Usprkos izazovnom okruženju, sve strateške divizije osim ITCE divizije i Ostalo ostvarile su rast prihoda. Apsolutno i relativno gledano, najveći porast ostvarila je Vivax divizija s porastom prihoda od 35,4 milijuna eura, odnosno 40,9% u odnosu na prethodnu godinu.

KRETANJE PRIHODA PO DIVIZIJAMA 2023. I 2024.

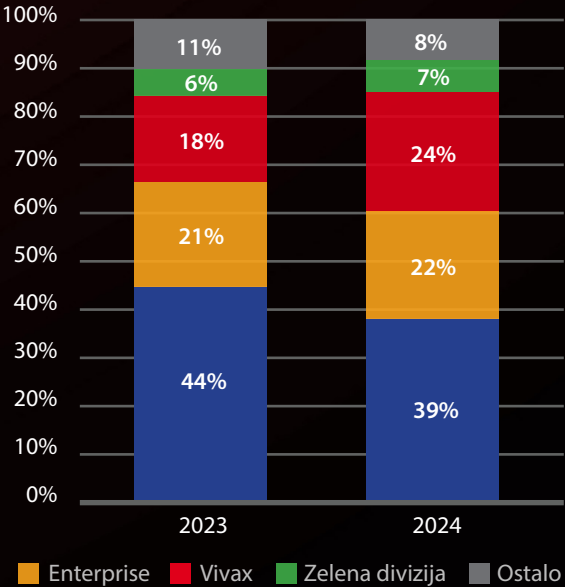
Tablica 1. Prodaja po divizijama

(u tisućama eura)

Divizija (Naziv)	2023.	2024.	Razlika	% Razlika
ITCE	206.097	196.423	(9.674)	(4,7%)
Enterprise	98.906	111.051	12.145	12,3%
VIVAX	86.537	121.896	35.359	40,9%
Zelena	29.277	32.941	3.663	12,5%
Ostalo	50.855	39.738	(11.117)	(21,9%)
UKUPNO	471.672	502.049	30.377	6,4%

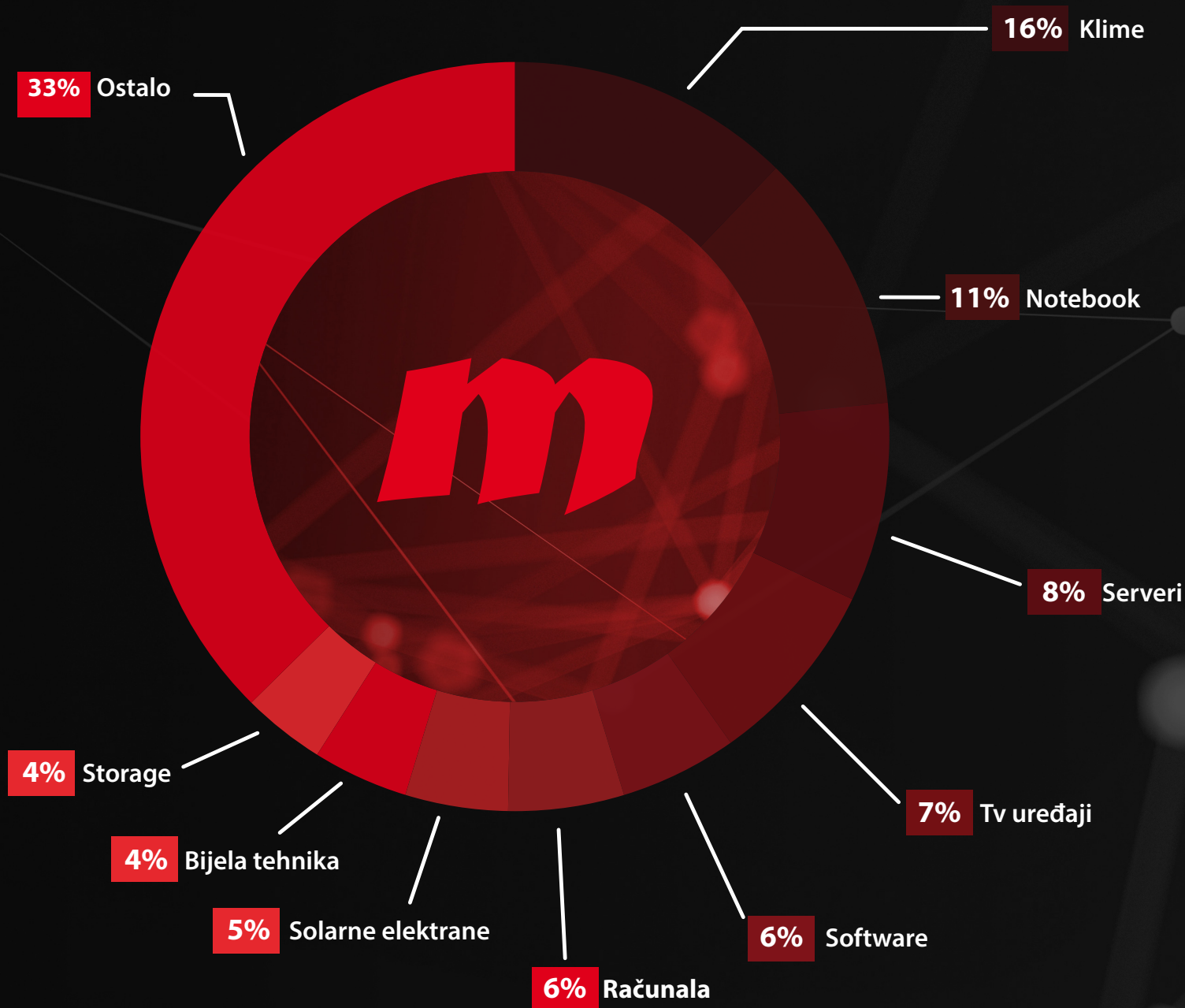

GRAF 1 - Udio prodaje vlastitih i partnerskih brandova 2024

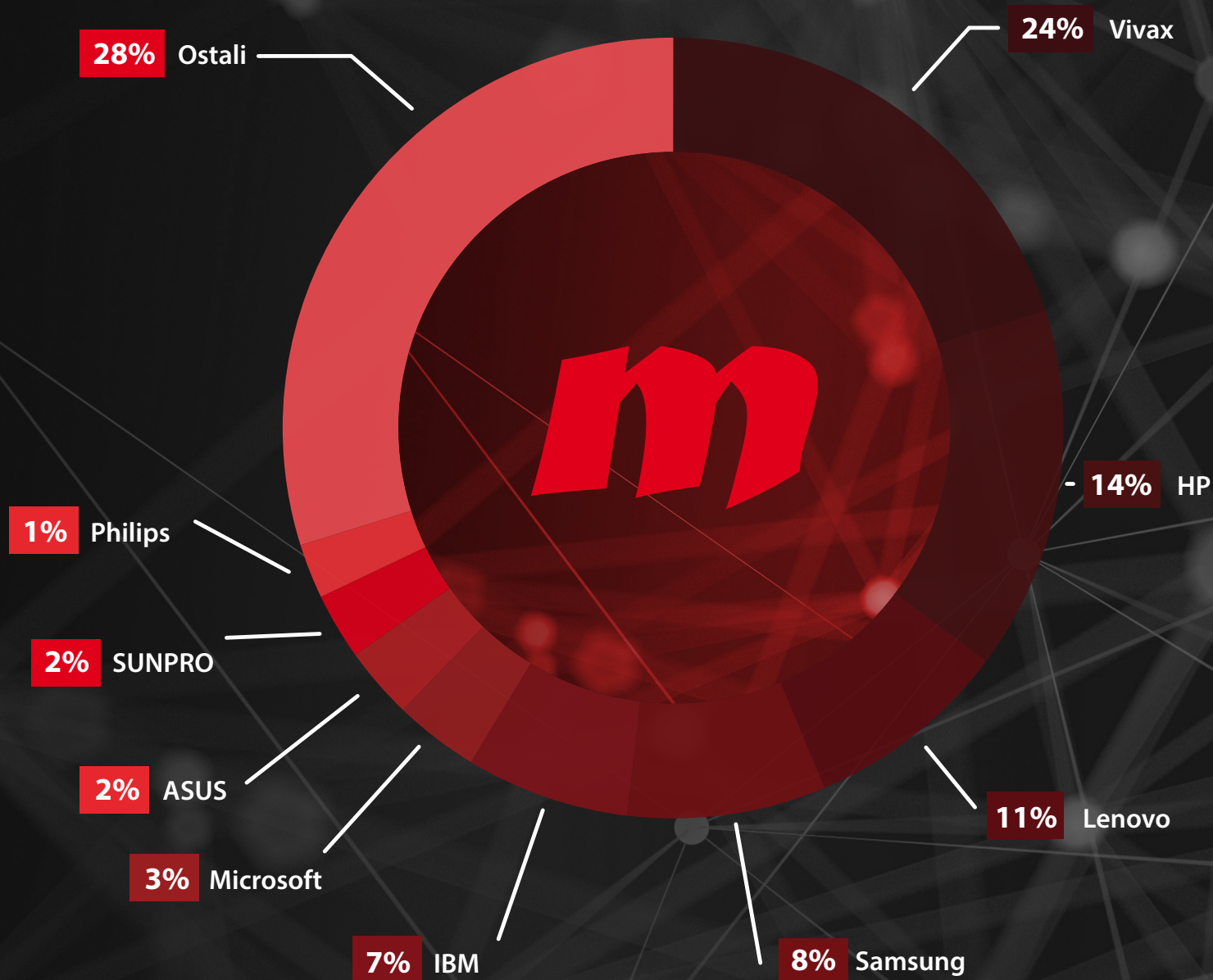
GRAF 2 - struktura prihoda po divizijama

PRIHODI OD PRODAJE PO STRATEŠKIM GRUPAMA U 2024. GODINI

GRAF 3 - Prihodi od
prodaje po strateškim
grupama u 2024. godini

UDJELI U PRIHODIMA OD PRODAJE BRENDOVA U 2024. GODINI

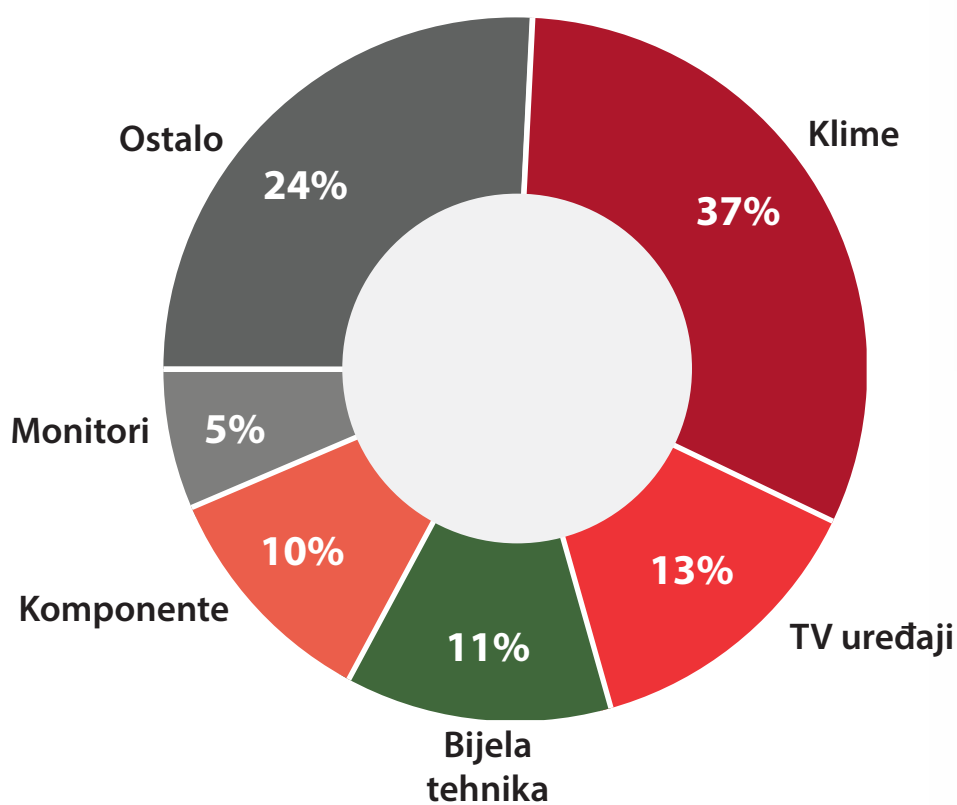

GRAF 4 - Udjeli u
prihodima od prodaje
brandova u 2024.

UDJELI OD PRODAJE PO DRŽAVAMA U 2024.

Geografski gledano, 41,0% prihoda Grupe dolazi iz prodaje u Hrvatskoj, 18,0% iz Srbije, 10,2% iz Slovenije, 8,4% iz Bosne i Hercegovine, 5,6% iz Crne Gore, 4,9% iz Sjeverne Makedonije, a 2,3% iz Kosova. Preostalih 9,6% prihoda dolazi iz izvoza, odnosno iz zemalja u kojima Grupa tijekom 2024. nije imala povezana poduzeća.*

*Od studenog 2022. g. slovensko tržište smatra se „domaćim tržištem“, a od kraja svibnja 2024. i tržište Kosova.

Graf 5. Udjeli od prodaje po strateškim grupama u zemljama bez podružnica u 2024.

Graf 6. Udjeli od prodaje po zemljama u 2024.

FINANCIJSKI POKAZATELJI

Tablica 2. Račun dobiti i gubitka za 2024. godinu

(u tisućama EUR)	2023.	2024.	% razlika
Poslovni prihodi*	471.672	502.049	6,4%
EBITDA*	10.992	11.544	5,0%
EBIT*	8.254	8.542	3,5%
Dobit tekuće godine*	4.611	3.878	(15,9%)

Tablica 3. Financijski pokazatelji u 2024. godini

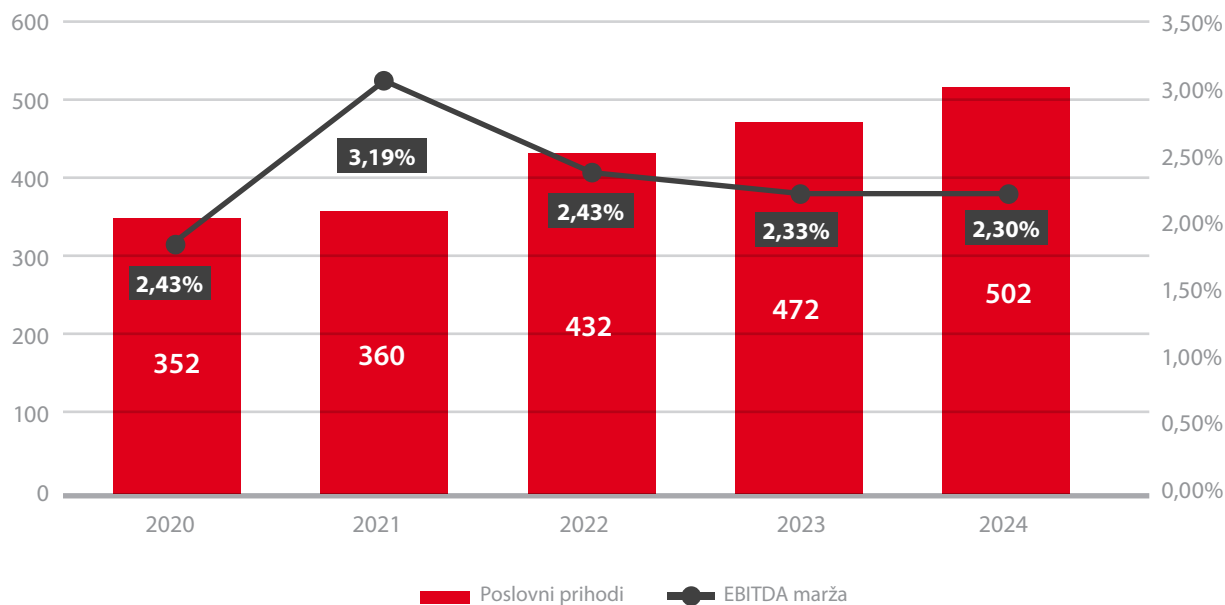
(u tisućama EUR)	31.12.2023.	31.12.2024.
Neto dug*	22.333	21.269
Ukupna imovina	187.276	200.256
Ukupno kapital i rezerve	45.256	49.179
Odnos kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza*	1,3	1,2
Neto obrtni kapital (dani)*	32,0	30,2
Udio kapitala u ukupnoj glavnici i obvezama*	24,2%	24,6%
Neto dug/EBITDA*	2,0	1,8

Navedeni pokazatelji proizlaze iz (ili se temelje na) financijskih izvještaja pripremljenih u skladu s mjerodavnim okvirom za financijsko izvještavanje te su dobiveni dodavanjem ili oduzimanjem iznosa od brojčanih vrijednosti prikazanih u financijskim izvještajima, odnosno stavljanjem brojčanih vrijednosti u omjere.

*Grupa je u Godišnjem izvještaju koristila financijske mjere povijesne financijske uspješnosti, financijskog položaja ili novčanih tokova koje nisu definirane ili određene u mjerodavnom okviru za financijsko izvještavanje.

Kretanje poslovnih prihoda i EBITDA marže kroz 5 godina

GRAF 7 - Kretanje poslovnih prihoda i EBITDA marže kroz 5 godina

Poslovni prihodi Grupe porasli su 6,4% u odnosu na prethodnu godinu te iznose 502,0 milijuna eura. Rast poslovnih prihoda ostvaren je zahvaljujući pozitivnim tržišnim kretanjima, odnosno rastu prihoda od prodaje.

Poslovni rashodi tijekom 2024. godine porasli su 6,4% te su došli na razinu od 490,0 milijuna eura. Najveći udio u poslovnim rashodima čine troškovi prodane robe koji su u 2024. godini porasli 6,0%. Osim troškova prodane robe, porasli su i troškovi osoblja, troškovi usluga te ostali troškovi. Uslijed slabljenja inflatornih pritisaka troškovi sirovina i materijala pali su za 14,3%.

Tablica 4. Operativni troškovi u 2024. godini

(u tisućama EUR)	2023.	2024.	% razlika
Troškovi prodane robe	402.694	426.834	6,0%
Troškovi sirovina i materijala	8.755	7.504	(14,3%)
Troškovi osoblja	20.556	23.248	13,1%
Troškovi usluga	23.238	26.839	15,5%
Ostali troškovi	5.729	6.072	6,0%
UKUPNO	460.972	490.497	6,4%

TABLICA 4. Struktura operativnih troškova u 2024.

Od 1.1.2023. službena valuta RH je euro što je umanjilo volatilnost financijskih prihoda i rashoda. Neto financijski rezultat Grupe iznosio je 4,0 milijuna eura. Grupa je završila godinu s neto rezultatom nakon poreza na razini od 3,9 milijuna eura, što predstavlja pad od 15,9%.

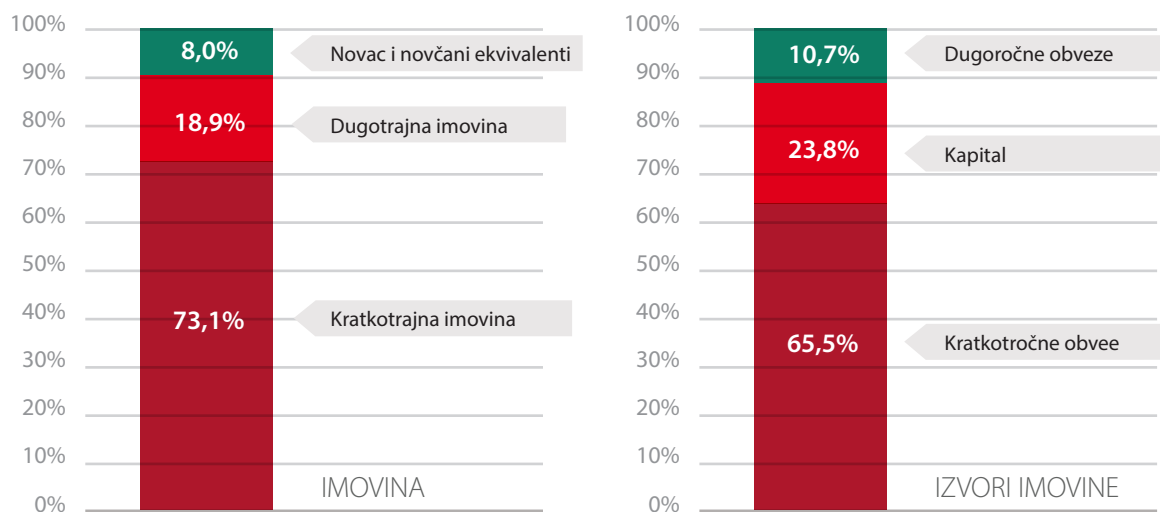
U 2024. godini, EBITDA Grupe iznosi 11,5 milijuna eura (2023. 11,0 milijuna eura), što je rast od 5,0% u odnosu na prethodnu godinu. Nakon izazovne 2023. godine, tijekom koje smo svjedočili raznim tržišnim previranjima, u 2024. je zabilježen porast poslovne aktivnosti i pozitivna promjena operativnih pokazatelja. Operativna dobit iznosila je 8,5 milijuna eura, što je porast od 3,5% u odnosu na 2023. godinu.

IMOVINA I OBVEZE

Na 31.12.2024. ukupna imovina grupe porasla je za 10,2% u odnosu na prethodnu godinu, te iznosi 206,4 milijuna eura uz porast kratkotrajne imovine za 17,2% i dugotrajne imovine za 13,0%. Kratkotrajna imovina Grupe čini 73,1% ukupne imovine. Zalihe su zabilježile porast od 26,0%, a potraživanja od kupaca 6,6%.

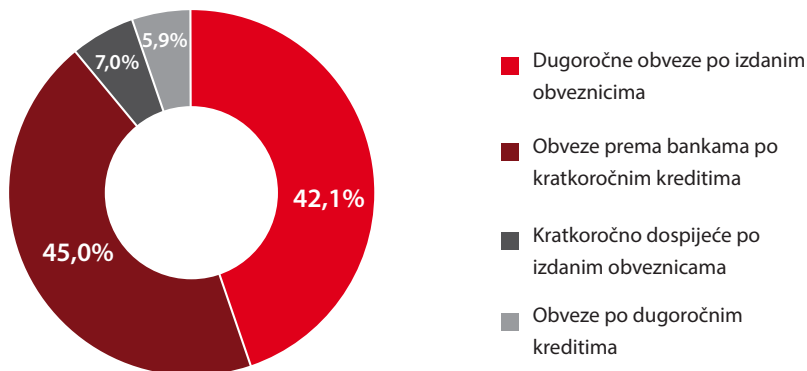
Na 31.12.2024. 65,5% izvora imovine čine kratkoročne obveze uz porast od 15,4% u odnosu na prethodnu godinu. Od ukupnog iznosa kratkoročnih obveza obveze prema dobavljačima čine 66,9% i porasle su za 22,3% u odnosu na prethodnu godinu. Kapital Grupe čini 23,8% ukupnih izvora imovine i bilježi povećanje od 8,7% u odnosu na prethodnu godinu. Ukupne dugoročne obveze smanjene su za 11,4% u odnosu na prethodnu godinu sukladno amortizacijskim planovima.

Struktura imovine i izvora imovine na dan 31.12.2024.

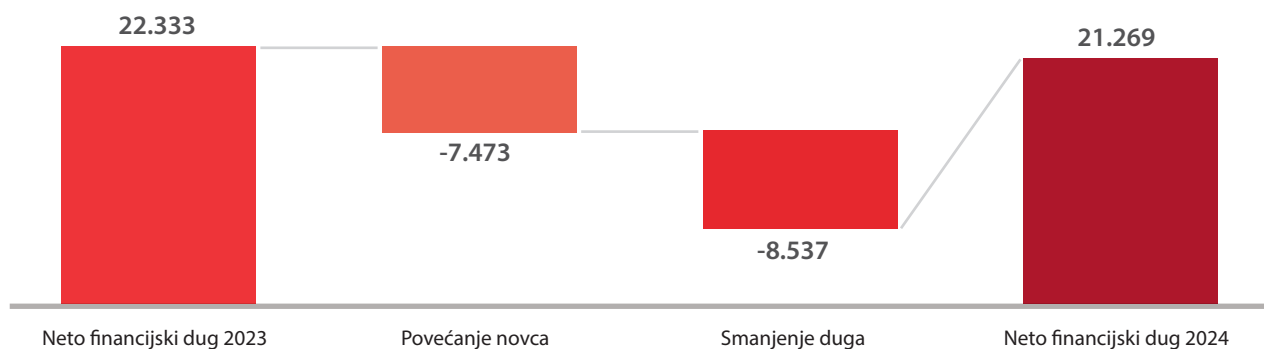
Graf 8. Struktura imovine i izvora imovine na dan 31.12.2024.

Struktura obveza na dan 31.12.2024.

Graf 9. Struktura obveza na dan 31.12.2024.

Financijski dug grupe smanjen je 2024. za 4,8%, uz istovremeno smanjenje duga od 18,4% i smanjenje novca od 31,1%. Struktura ukupnih obveza vidljiva je u grafovima 8 i 9.

GRAF 10. Kretanje financijskog duga tijekom 2024.

Tablica 5. Alternativne mjere uspješnosti

Alternativna mjera uspješnosti	Izračun
Poslovni prihodi	Prihodi od prodaje uvećani za ostale poslovne prihode
Poslovni rashodi	Međuzbroj stavki troškova prodane robe, (smanjenja)/povećanja vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda, troškova sirovina i materijala, ostalih vanjskih troškova, troškova osoblja, amortizacije, ostalih troškova, vrijednosnog usklađenja, rezerviranja za rizike i ostalih troškova poslovanja
EBITDA	Ukupni poslovni prihodi umanjeni za ukupne poslovne rashode i uvećani za trošak amortizacije
EBITDA marža	EBITDA podijeljena s ukupnim poslovnim prihodima, izražen kao postotak
EBIT	Dobit iz poslovanja odnosno ukupni poslovni prihodi umanjeni za ukupne poslovne rashode
EBIT marža	EBIT podijeljen s ukupnim poslovnim prihodima, izražen kao postotak
Dobit tekuće godine	Dobit tekuće godine je zbroj pozicija Dobiti prije poreza umanjen za Porez na dobit
Neto dug	Predstavlja dugoročne i kratkoročne obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama uvećane za obveze po dužničkim vrijednosnim papirima umanjeno za novac i novčane ekvivalente
Neto dug/EBITDA	Neto dug podijeljen s EBITDA-om
Neto profitna marža	Neto profitna marža definira se kao Dobit tekuće godine u odnosu na poslovne prihode izražena kao postotak
Odnos kratkotrajne imovine i kratkoročnih obveza	Vrijednost kratkotrajne imovine podijeljena s kratkotrajnim obvezama

Navedene mjere nisu mjere financijske uspješnosti u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i ne trebaju se smatrati alternativama drugim pokazateljima operativnog učinka, novčanih tokova ili bilo koje druge mjere uspješnosti izvedene u skladu s navedenim standardima.

Navedene mjere su prikazane kako bi pružile korisne informacije o financijskom stanju i rezultatima poslovanja Grupe, i to iz sljedećih razloga:

- radi se o mjerama koje Grupa koristi za procjenu operativnih performansi;
- radi se o mjerama koje rukovodeća tijela Grupe koriste za donošenje svakodnevnih poslovnih odluka.

RIZICI

Poslovanja

M SAN Grupa u svom je poslovanju izložena brojnim internim i eksternim utjecajima koji mogu uzrokovati pojavu rizika koji utječu na ostvarivanje planova kompanije te posredno na financijsko stanje odnosno rezultat poslovanja.

RIZIK POSLOVNOG OKRUŽENJA

U ovu skupinu rizika spadaju politički, makroekonomski, rizici prirodnih nepogoda i zaraznih bolesti u svim zemljama u kojima Grupa posluje. Iako posljedice izloženosti ovim rizicima mogu imati značajan utjecaj na poslovanje Grupe, Grupa nema mogućnosti utjecaja na egzogene faktore koji se manifestiraju kroz navedene rizike.

POLITIČKI RIZIK

Grupa posluje na području država Adrija regije te se izloženost političkom riziku može očitovati u pogoršanju političkih i ekonomskih odnosa i suradnje između država Adrija regije što može utjecati na poslovne procese i poslovanje Grupe. Na globalnoj razini također postoje određeni rizici koji u konačnici mogu rezultirati nedostatkom robe na tržištu. Moguće je i pogoršanje odnosa između Sjedinjenih Američkih Država i Narodne Republike Kine kao i zahlađenje odnosa između EU i Narodne Republike Kine. S obzirom da se većina robe iz portfelja Grupe proizvodi u Narodnoj Republici Kini, nametanje određenih dodatnih carinskih barijera može utjecati na dobavlјivost robe, a samim time i na poslovne rezultate Grupe. Također, pridržavanje različitih propisa i regulativa u različitim jurisdikcijama može prouzročiti značajne troškove.

MAKROEKONOMSKI RIZIK

Grupa je kroz svoje internacionalno poslovanje pod utjecajem makroekonomskih rizika koji se pojavljuju kako u pojedinim državama, tako i na globalnoj razini. Većina proizvoda M SAN Grupe iz IT i CE portfelja pripada u skupinu cikličnih potrošačkih dobara, koja umjereno ovise o kretanju sastavnica BDP-a, od kojih je najznačajniji utjecaj osobne potrošnje kao funkcije nezaposlenosti, raspoloživog osobnog dohotka i inflacije. Osim osobne potrošnje potrebno je istaknuti i investicije, koje su snažan pokretač potražnje za proizvodima Grupe kroz procese digitalizacije gospodarskih subjekata.

RIZIK PRIRODNIH NEPOGODA

Rizik prirodnih nepogoda u vidu poplava, ekstremnih suša, potresa i ostalog proizlazi iz događaja koji nepredviđeno, u kratkom vremenu, mogu izazvati značajnu materijalnu štetu na imovini, odnosno izazvati negativne utjecaje na cjelokupno poslovanje Grupe. Sanacija posljedica takvih nepogoda može kao rezultat imati značajna materijalna izdvajanja kao i dulje vremensko razdoblje prekida poslovanja ili ograničenog opsega poslovanja u danim uvjetima. M SAN Grupa smanjuje izloženost posljedicama ovog rizika korištenjem instrumenata osiguranja imovine.

RIZIK ZARAZNIH BOLESTI

Grupa je izložena riziku pandemije zaraznih bolesti, koja može zahvatiti veće geografsko područje ili cijeli svijet. Osim ugroze zdravlja i sigurnosti zaposlenika rizik koji proizlazi iz pandemije može dovesti do nedostatka robe, privremenog zatvaranja jednog dijela poslovanja ili djelomičnog prekida lanca dobave i zatvaranje poslovanja na svim tržištima na neodređen period. Za vrijeme pandemije COVID – 19, Grupa je proaktivno provodila mjere zdravstvene zaštite i prevencije zaraze zaposlenika, ali i posebnu pažnju poklanjala nabavi zaliha u okolnostima prekinutih dobavljačkih lanaca kako bi svojim kupcima omogućila kontinuitet isporuka.

RIZIK INDUSTRIJE I KONKURENCIJE

RIZIK INDUSTRIJE

Specifičnost distribucije u industriji informatičke opreme te u distribuciji potrošačke elektronike jest nepostojanje dugoročnih i ekskluzivnih ugovora s principalima. Spomenuta je industrija relativno mlada te su navedene karakteristike posljedica potrebe da se može brzo odgovoriti na rastuće potrebe tržišta za informatičkom opremom u uvjetima gdje nije postojala razvijena distributerska mreža spremna odgovoriti na sve logističke i financijske zahtjeve.

Tako se, ne samo u Republici Hrvatskoj već i u EU i svijetu, pojavila multi-distribucija gdje svaki veliki principal ima dva ili više distributera na istom tržištu. To povećava konkurentnost i smanjuje marže te prisiljava distributere na veću efikasnost. Isto tako, ugovori o distribuciji se najčešće potpisuju na godinu dana te se u pravilu automatizmom obnavljaju na kraju svakog razdoblja, no i dalje pružaju mogućnost principalu da ih bez većih financijskih ili drugih poteškoća odluči ne produžiti za naredno razdoblje, primjerice u slučaju da distributer ima problema u poslovanju te značajno gubi tržišne udjele. Rizik postoji i kod konsolidacije tržišta gdje principal može odlučiti da će smanjiti broj distributera s kojima posluje na nekom tržištu.

Grupa vrši diversifikaciju principala, kako bi bila u mogućnosti nadomjestiti eventualno izgubljeni prihod uslijed neproduljenja ugovora od strane pojedinog principala prihodima iz poslovanja s drugim principalima.

RIZIK KONKURENCIJE

Na svim tržištima na kojima Grupa posluje prisutna je konkurencija u distribuciji proizvoda s obzirom na politiku principala i nepostojanje ekskluzivnosti u području distribucije informatičke opreme i potrošačke elektronike. U većini kategorija proizvoda koje Grupa distribuira na tržištu, pravo prodaje istih ili sličnih proizvoda imaju najmanje dva distributera, u nekim slučajevima i tri ili četiri. Ulaskom u EU, tržište Republike Hrvatske se otvorilo za slobodan uvoz robe iz zemalja članica EU što omogućava i drugim distributerima da plasiraju robu na hrvatsko tržište. Opisano otvaranje tržišta dovelo je do ulaska određenog broja paneuropskih distributera na tržište Republike Hrvatske, bilo akvizicijom lokalnog distributera ili otvaranjem lokalnih ureda.

Tržište na kojem Grupa posluje fragmentirano je velikim brojem partnera koji se bave prodajom informatičke opreme i potrošačke elektronike ili sistem integracijom. Koncentracijom maloprodajnog tržišta povećava se udio većih partnera na račun manjih te raste vjerojatnost direktne suradnje principala s velikim partnerima što potencijalno smanjuje tržište Grupe i može dovesti do pada prihoda. Iako u dosadašnjim primjerima prisutnost novog distributera na tržištu nije imala značajan utjecaj na poslovanje Grupe, u slučaju da se Grupa dugoročno ne bude mogla adekvatno natjecati s konkurentima to može rezultirati slabljenjem konkurentnog položaja Grupe i negativno utjecati na njezino poslovanje.

POSLOVNI RIZIK

RIZIK POVEZAN UZ POJAVU NOVIH DISRUPTIVNIH TEHNOLOGIJA

Postoji rizik pojave novih tehnologija koje će promijeniti postojeće poslovne modele i potrebe tržišta u vrlo kratkom vremenu, no nije ih moguće konkretno predvidjeti. Primjerice, virtualizacija je znatno smanjila potrebe za brojem servera (poslužitelja) koji su prethodno činili značajan segment distribucije. Uslijed takvih tehnoloških promjena, distributeri informatičke opreme i potrošačke elektronike mogu biti suočeni s potrebom promjene dinamike poslovanja. Grupa stoga ulaže sredstva u znanje i praćenje novih tehnologija kako bi mogla promptno reagirati i ponuditi rješenja u skladu s novim zahtjevima korisnika. Istodobno trendovi na tržištu, posebno digitalizacija, značajno povećavaju potrebu za informatičkom opremom i uslugama te se time, unatoč rješenjima poput virtualizacije povećava ukupna potreba i kapacitet tržišta.

RIZIK POVEZAN UZ INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

Grupa u portfelju ima vlastite brandove VIVAX, MS, MSGW, MS Energy, MS Lux koji predstavljaju njeno intelektualno vlasništvo. Grupa kontinuirano ulaže znatna financijska sredstva u njihov razvoj, promociju i zaštitu prava intelektualnog vlasništva, te oni danas čine značajan dio ukupnog poslovanja s daljnjim trendom rasta. Proizvodi vlastite robne marke prisutni su u prodaji na tržištu Republike Hrvatske i regije (Republika Srbija, Bosna i Hercegovina, Republika Sjeverna Makedonija, Republika Crna Gora) te na tržištu EU i svijeta, odnosno ukupno na tržištu 39 različitih država. Grupa kontinuirano i ažurno štiti imena i znakovlje svojih brandova te internet domena i to temeljem nacionalnog sustava zaštite (putem Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo), kao i na međunarodnoj razini (putem Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo – World Intellectual Property Organisation) te prati status zaštite tih prava, no uvijek postoji rizik da će na nekom tržištu netko pokušati zloupotrijebiti ili povrijediti zaštićeno intelektualno vlasništvo Izdavatelja. To bi uzrokovalo nejasnoće kod potrošača te postoji mogućnost da bi takvim kompromitiranjem branda pala potražnja te time i poslovni rezultati Izdavatelja vezanih uz prodaju proizvoda vlastitih brandova.

RIZIK POVEZAN UZ INFORMATIČKE SUSTAVE

Grupa se u svom poslovanju oslanja na učinkovite informatičke sustave. Veliki broj podataka o primjerice kupcima, proizvodima, procesima ili zaposlenicima ne bi bilo moguće obrađivati u realnom vremenu bez složenih informatičkih sustava i rješenja koja omogućuju svakodnevne analize. Što je veći broj podataka koji se obrađuju, to je sustav kompleksniji i podložniji rizicima.

Budući da je distribucija intenzivna djelatnost s velikim brojem dnevnih transakcija, svaki bi zastoj ili nemogućnost korištenja informatičkih sustava uzrokovao štetu u poslovanju. Grupa kontinuirano ulaže u razvoj informatičkih sustava te njihovu sigurnost. Koriste se alati i rješenja za zaštitu podataka od neovlaštenog pristupa te se rade sigurnosne kopije na različitim lokacijama. Ipak, ne može se isključiti mogućnost pada sustava iz različitih razloga (veliki hakerski napad, dugotrajni nestanak električne energije i slično) gdje bi samo vraćanje svih sustava u punu funkcionalnost potrajalo određeno vrijeme i dovelo do štetnih posljedica.

FINANCIJSKI RIZIK

U ovu skupinu rizika spadaju tržišni, kreditni i rizik likvidnosti. Tržišni rizik podrazumijeva izloženost promjenama u fer vrijednosti proizvoda ili financijskih instrumenata u ovisnosti o kretanju cijena, kamatnih stopa i deviznih tečajeva. Kreditni rizik proizlazi iz postojeće i buduće potencijalne nesposobnosti poslovnih partnera da podmire svoje obveze prema pojedinom društvu Grupe. Likvidnost podrazumijeva održavanje dostatne količine novčanih sredstava i obrtnog kapitala te osiguravanje adekvatnih financijskih sredstava u obliku kreditnih linija.

VALUTNI RIZIK

S obzirom na aktivnost društava Grupe na međunarodnom i regionalnom tržištu, društva Grupe su izložena valutnom riziku koji proizlazi iz promjena tečajeva stranih valuta uglavnom vezanih uz američki dolar (USD), srpski dinar (RSD) te makedonski denar (MKD). Kako društva Grupe imaju valutnu izloženost prema dobavljačima za uvoz robe te prema kupcima za prodanu robu u izvozu, utjecaj ovog rizika Grupa ublažava prirodnim putem tj. na način da se sva roba uvezena u stranoj valuti, ukoliko se prodaje u inozemstvo, obračunava u istoj valuti u kojoj je plaćena pri uvozu te time osigurava prirodnu valutnu zaštitu. Dodatno, Grupa prati kretanja tečajeva te povremeno koristi FX forward ugovore. Glavninu izloženosti po kreditnim obvezama Grupe čine obveze u domaćoj valuti te manjim dijelom u BAM i MKD.

KAMATNI RIZIK

Kamatni rizik proizlazi iz obveza društava Grupe po plaćanju kamata na kratkoročne i dugoročne kredite koje Grupa ima i može imati u budućnosti kao i izdane obveznice. Krediti odobreni po promjenjivim stopama izlažu financijski rezultat Grupe riziku novčanog toka. Značajne promjene kamatnih stopa bi potencijalno mogle negativno utjecati na financijski rezultat Grupe. Najznačajniji dio kreditnih obveza Grupe ugovoren je s fiksnom kamatnom stopom.

Grupa kontinuirano prati promjene kamatnih stopa simulirajući situacije koje upućuju na značajniji porast promjenjivih kamatnih stopa te uzima u obzir i opcije refinanciranja, kao i alternativnog financiranja. Na osnovu ovih situacija, Grupa izračunava utjecaj promjene kamatne stope na račun dobiti i gubitka.

KREDITNI RIZIK

Rizik naplate potraživanja proizlazi iz postojeće i buduće potencijalne nesolventnosti poslovnih partnera i nesposobnosti da podmire svoje obveze prema pojedinom društvu Grupe. Imovina Grupe koja nosi rizik naplate tražbina sastoji se uglavnom od potraživanja od kupaca te ostalih potraživanja.

Grupa provodi aktivnu politiku prodaje u sklopu koje nadzire poslovne odnose sa svim kupcima i u okvirima unaprijed određenih kreditnih ograničenja i definiranih politika, pri čemu važnu ulogu ima razina odobrenih kreditnih limita osiguravajućih kuća koje osiguravaju potraživanja. Također, Grupa kupcima s odgovarajućom kreditnom povijesti definira maksimalni kreditni limit i rokove plaćanja. Sukladno tome provode se stroge mjere kontrole naplate i isporuke robe, kao i pribavljanje instrumenata osiguranja dužnika (bankovne garancije, zadužnice i mjenice, upis založnih prava te povremena prava povrata robe).

RIZIK LIKVIDNOSTI

Likvidnost podrazumijeva održavanje dostatne količine novčanih sredstava i obrtnog kapitala te osiguravanje adekvatnih financijskih sredstava u obliku kreditnih linija. Sam rizik likvidnosti odnosi se na to da Grupa ne bude u mogućnosti pravovremeno ispuniti svoje dospjele financijske obveze uslijed nedostatka vlastitih novčanih sredstava, manjka dostupnih sredstava na novčanom tržištu ili nemogućnosti kreditiranja od strane financijskih institucija.

Rizik likvidnosti nastupa kao rezultat ostvarivanja drugih čimbenika rizika kao što su kreditni rizik ili rizik refinanciranja te mnogih drugih. Nastupom rizika likvidnosti Grupe moglo bi doći do financijskog gubitka za Grupu ukoliko bi Grupa prodavala određenu imovinu ispod njezine tržišne cijene kako bi nadomjestila nedostatak likvidnih sredstava.

REGULATORNI RIZIK

Poslovanje Grupe odvija se u području distribucije potrošačke elektronike i informatičke opreme vodećih svjetskih brandova te proizvodnje i distribucije vlastitih brandova iz domene potrošačke elektronike i informatičke opreme. Poslovanje Grupe u odnosu na proizvode vlastitih brandova podložno je primjenjivim nacionalnim i EU regulativama iz područja električne i elektroničke sigurnosti, energetske efikasnosti i dr., na način da predmetni proizvodi moraju raspolagati odgovarajućim certifikatima i udovoljavati primjenjivim EU standardima. Grupa kontinuirano prati i prilagođava se promjenama regulative, a eventualni propusti u navedenom mogli bi rezultirati različitim sankcijama.

Također, Grupa može biti izložena većim troškovima koji mogu nastati kao posljedica otklanjanja eventualnih prekršaja ili prilagodbi promjenama postojeće regulative, odnosno uvođenja dodatnih propisa kojima se regulira područje potrošačke elektronike, a što bi moglo utjecati na poslovanje, financijski položaj i rezultate poslovanja.

PLANOVI I OČEKIVANJA MENADŽMENTA ZA 2025.

Grupa svoju budućnost nastavlja graditi na iskorištavanju prilika za daljnji organski rast, temeljen ponajprije na jačanju prepoznatljivost vlastitih brandova na području cijele Europe. Pripremni procesi za postupak širenja poslovanja u više zemalja započeti krajem 2024. nastavljani su i početkom 2025., kada su pokrenuti postupci osnivanja ovisnih društava, a čiji se značajniji početak poslovanja očekuje u drugoj polovici 2025. Grupa nastavlja i s razvojem logističkih kapaciteta kao nužnim preduvjetom za ostvarivanje planiranog rasta.

Osim usmjerenosti na organski rast, Grupa će nastaviti pratiti potencijalne akvizicije za koje procijeni da mogu doprinijeti razvoju poslovanja.

Upravljanje rizicima, optimizacija poslovnih procesa, ulaganja u ljude i tehnologiju, kao i povećanje operativne učinkovitosti ostaju ključni stupovi našeg djelovanja. Vjerujemo da će upravo ova usmjerenost omogućiti M SAN Grupi nastavak stabilnog i održivog rasta u godinama koje dolaze.

Na području održivosti, u predstojećem razdoblju, naša je ambicija jasna: izgraditi snažnu, realnu i provedivu strategiju održivosti, utemeljenu na dvostrukoj značajnosti, integriranoj analizi utjecaja, rizika i prilika, te s ciljevima koji obuhvaćaju sve relevantne aspekte – okolišne, društvene i upravljačke.

Vjerujemo da održivost nije nešto što se događa odjednom, već nešto što se gradi korak po korak – u svakom poslovnom potezu, u svakoj odluci. Naš je zadatak biti spremni, odgovorni i dosljedni.

Odgovornost za konsolidirane i odvojene financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji ("MSFI"), tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja na izvještajni datum i rezultata poslovanja društva M San Grupa d.o.o., Zagreb ("Društvo") i njegovih ovisnih društava ("Grupa") za to razdoblje. Uprava razumno očekuje da Društvo i Grupa imaju odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga, Uprava i dalje prihvaća načelo nastavka poslovanja pri izradi odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja. Pri izradi odvojenih i konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava je odgovorna za:

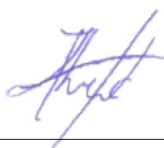
- odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- davanje opravdanih i razboritih prosudbi i procjena;
- postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima; i
- sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva i Grupe, kao i njihovu usklađenost s hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva i Grupe, pa stoga i za poduzimanje razumnih mjera da bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Irena Langer-Breznik
Predsjednica Uprave

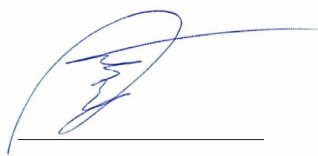
Žarko Kruljac
Član Uprave

Vladimir Brkljača
Član Uprave

Alen Panić
Član Uprave

Bruno Jozić
Član Uprave

IZVJEŠTAJ REVIZORA

i Financijski
izvještaji

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Vlasniku društva M SAN GRUPA d.o.o. i njegovih ovisnih društava

Izvješće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja društva M SAN GRUPA d.o.o. (Društvo) i njegovih ovisnih društava (Grupa), koji obuhvaćaju odvojeni i konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2024. godine, odvojeni i konsolidirani Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, odvojeni i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima i odvojeni i konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu te bilješke uz odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje, uključujući i značajne informacije o računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi odvojeni i konsolidirani godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva i Grupe na 31. prosinca 2024. godine, njihovu financijsku uspješnost i njihove novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI).

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvještaju neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja*. Neovisni smo od Društva i Grupe u skladu s Međunarodnim Kodeksom etike za profesionalne računovođe (s Međunarodnim standardima neovisnosti) koji je izdao Odbor za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA) (IESBA Kodeks), kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju financijskih izvještaja u Republici Hrvatskoj i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima i IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja su ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Utvrđili smo da je niže navedeno pitanje ključno revizijsko pitanje koje treba objaviti u našem Izvještaju neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Priznavanje prihoda Društvo i Grupa su u Izvještaju u sveobuhvatnoj dobiti iskazali prihode od prodaje u iznosu od 341.540 tisuća eura, odnosno 500.178 tisuće eura. Poslovni prihod se ostvaruje prodajom robe i pružanjem usluga. Prihodi se sastoje od fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za prodane proizvode, robu ili usluge tijekom redovnog poslovanja Društva i Grupe. Prihodi su iskazani u iznosima koji su umanjeni za porez na dodanu vrijednost, količinske rabate i popuste. Sukladno Međunarodnom standardu financijskog izvještavanja 15 - <i>Prihodi na temelju ugovora s kupcima</i>, Društvo i Grupa priznaju prihod od prodaje kako bi prikazali prijenos obećane robe ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu za koju očekuje da imaju pravo u zamjenu za tu robu ili usluge. S obzirom na značajnosti prihoda od prodaje prikazanih u odvojenom i konsolidiranom Izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti i rizik priznavanja istih, zaključili smo da je postojanost i točnost i potpunost prihoda kao i njihova raspodjela u pravilnom izvještajnom razdoblju ključno revizijsko pitanje. Vidjeti bilješke 3. „Priznavanje prihoda“ i 5. „Prihodi od prodaje“ u pripadajućim odvojenim i Konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje, između ostalog, uključivale su: - Stjecanje razumijevanja procesa prodaje obavljanjem razgovora sa ključnim osobama; - Stjecanje razumijevanje ključnih kontrola vezanih za priznavanje prihoda od prodaje; - Ispitivanje dizajna i implementacije relevantnih unutarnjih kontrola povezanih uz točnost i postojanost priznavanja ostvarenih prihoda; - Provedbu testova detalja na uzorku s ciljem prepoznavanja neuobičajenih ili nepravilnih stavaka i pravilne alokacije prihoda između izvještajnih razdoblja; - Usporedbu dobivenih eksternih potvrda iznosa otvorenih potraživanja od kupaca na datum izvještavanja i stanja prikazanih u poslovnim knjigama Društva i Grupe na isti datum; - Procjenu usklađenosti politike za priznavanje prihoda od prodaje s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 - <i>Prihodi na temelju ugovora s kupcima</i>; - Procjenu adekvatnosti objava vezanih uz priznavanje prihoda od prodaje u skladu s Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 15 - <i>Prihodi na temelju ugovora s kupcima</i>.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Utvrđili smo da je niže navedeno pitanje ključno revizijsko pitanje koje treba objaviti u našem Izvještaju neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Vrednovanje ulaganja u ovisna društva Društvo je u odvojenom Izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine priznalo ulaganja u ovisna i pridružena društva u iznosu od 31.864 tisuća eura. Utvrđivanje procjene vrijednosti pojedinih ulaganja u ovisna i pridružena društva zahtjeva od Uprave Društva korištenje različitih pretpostavki, projekcija i prognoza vezanih uz buduće novčane tokove, primijenjene diskontne stope i stope rasta radi izračuna očekivanog budućeg poslovanja ovisnih društava. Umanjenje vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva je definirano kao ključno revizijsko pitanje zbog njegove značajne knjigovodstvene vrijednosti kao i širokog opsega korištenih pretpostavki, projekcija i prognoza u modelima i ocjeni umanjenja. Vidjeti bilješke 3. „Ulaganja u ovisna društva“, „Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima“, 20. „Ulaganja u pridružena društva i ostala financijska imovina“ i 20.1 „Ulaganja u ovisna društva“ u pripadajućim odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje uključivale su, između ostalog: - Stjecanje razumijevanja računovodstvenih politika i procesa Društva u svezi testiranja na umanjenje ulaganja u ovisna i pridružena društva - Pregled prikupljenih financijskih informacija korištenih u razmatranju postojanja indikatora umanjenja ulaganja i ocjenu prosudbe indikatora potencijalnog umanjenja od strane Društva; - Kritičko ocjenjivanje odabranog modela korištenog u izračunima nadoknade vrijednosti i fer vrijednosti ovisnih i pridruženih društava kod kojih je prepoznato postojanje indikatora za umanjenje kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU te da se dosljedno primjenjuje; - Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva, a posebice projekcije operativnih novčanih tijekova, diskontne stope i procjene dugoročnih stopa rasta; - Usporedbu ključnih pretpostavki s eksternim informacijama, gdje je primjenjivo; - Test osjetljivosti modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna društva i pridružena društva na promjenu ključnih pretpostavki; - Test matematičke točnosti modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva; - Pregled vezanih bilješki i ocjenu prikladnosti objava vezanih uz ulaganja u ovisna i pridružena društva kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Utvrdili smo da je niže navedeno pitanje ključno revizijsko pitanje koje treba objaviti u našem Izvještaju neovisnog revizora.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo adresirali ključno revizijsko pitanje
Alokacija kupovne cijene za stečeno društvo i procjena umanjenja vrijednosti goodwilla Grupa je u konsolidiranom Izvještaju o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine iskazala goodwill u iznosu od 9.804 tisuće eura. Tijekom 2024. godine Grupa je procijenila fer vrijednosti imovine i obveza stečenog društava Ask Tec d.o.o., Kosovo kao sastavni dio alokacije kupovne cijene, čime je utvrđena fer vrijednost neto stečene imovine. Kod stjecanja društva Ask Tec d.o.o. razlikom između naknade za stjecanje i fer vrijednosti neto imovine stečenog društva nastao je goodwill u iznosu od 4.427 tisuća eura. Grupa godišnje provodi test umanjenja vrijednosti kako bi se utvrdilo da li je iskazani iznos goodwilla u financijskim izvještajima nadoknativ. Izračun nadoknativnog iznosa goodwilla se temelji na petogodišnjem planu prihoda koji društva ostvaruju na lokalnom i inozemnim tržištima razvijenog od strane Grupe imajući u vidu strategiju poslovanja te relevantne trendove tržišta. Alokacija kupovne cijene za stečena društva kao i procjena umanjenja vrijednosti goodwilla definirane su kao ključno revizijsko pitanje zbog širokog opsega korištenih pretpostavki, projekcija i prognoza u modelima i ocjeni umanjenja. Vidjeti bilješke 3. „Poslovne kombinacije“, „Goodwill“ i 18. „Goodwill“ u pripadajućim odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.	Naše revizorske procedure vezane za ovo područje uključivale su, između ostalog: - Stjecanje razumijevanja računovodstvenih politika i procesa Grupe u svezi alokacije prodajne cijene za stečena društva i testiranja na umanjenje vrijednosti goodwilla - Kritičko ocjenjivanje odabranog modela korištenog u izračunima fer vrijednosti imovine i obveza stečenih društava i procjeni umanjenja vrijednosti goodwilla kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU te da se dosljedno primjenjuje - Ocjenu razumnosti ključnih pretpostavki korištenih u modelima procjene vrijednosti imovine i obveza stečenih društava kao i u procjenama umanjenja vrijednosti goodwilla posebice projekcije operativnih novčanih tijekova, diskontne stope i procjene dugoročnih stopa rasta; - Usporedbu ključnih pretpostavki s eksternim informacijama, gdje je primjenjivo; - Test osjetljivosti modela procjene vrijednosti imovine i obveza stečenih društava kao i u procjenama umanjenja vrijednosti goodwilla na promjenu ključnih pretpostavki; - Test matematičke točnosti modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna i pridružena društva; - Pregled vezanih bilješki i ocjenu prikladnosti objava vezanih uz alokaciju kupovne cijene i goodwill kako bi procijenili usklađenost s MSFI-ima, koji su usvojeni od strane EU

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije uključuju Izvještaj posloводства, Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvještaj o održivosti uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje i naš Izvještaj neovisnog revizora o njima. Naše mišljenje o odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

U pogledu Izvještaja posloводства i Izvještaja o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, obavili smo i postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru je li Izvještaj posloводства sastavljen u skladu s člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu i sadrži li Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja podatke iz članka 25. Zakona o računovodstvu.

Temeljeno na obavljenim postupcima, u mjeri u kojoj smo u mogućnosti to procijeniti, izvještavamo da:

1. su informacije u priloženom Izvještaju posloводства i Izvještaju o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja usklađene, u svim značajnim odrednicama, s priloženim odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima;
2. je priložen Izvještaj posloводства sastavljen u skladu sa člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu; te
3. priložen Izvještaj o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja uključuje informacije definirane u članku 25. Zakona o računovodstvu;
4. u odnosu na Izvještaj o održivosti koji je uključen kao dio ostalih informacija te čini zasebni dio Izvještaja posloводства, proveli smo ograničene procedure za izdavanje ograničenog uvjerenja, čiji rezultati su predstavljeni kao zasebni izvještaj o ograničenom uvjerenju s modificiranim zaključkom.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i Grupe te njihovog okruženja stečenog u okviru revizije odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, dužni smo izvijestiti ako smo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u priloženom Izvještaju posloводства i Izvještaju o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja. U tom smislu nemamo što izvijestiti.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji istinito i fer prikazuju u skladu s MSFI i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili Grupi ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini. Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li odvojeni i konsolidirani godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, lažna predstavljanja ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva i Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva i Grupe da nastave s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo i Grupa prekinu s vremenski neograničenim poslovanjem.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li odvojeni i konsolidirani godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Pribavljamo dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe kako bi izrazili mišljenje o tim konsolidiranim financijskim izvještajima. Mi smo odgovorni za usmjeravanje, nadziranje i izvođenje revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o radnjama poduzetim kako bi se uklonile prijetnje neovisnosti, te povezanim zaštitama.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobit javnog interesa od takvog priopćavanja.

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima

Na dan 20. rujna 2024. godine imenovala nas je Skupština Društva da obavimo reviziju odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja za 2024. godinu.

Na datum ovog izvještaja neprekinuto smo angažirani u obavljanju zakonskih revizija Društva i Grupe od revizije odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja za 2023. godinu do revizije odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva i Grupe za 2024. godinu što ukupno iznosi dvije godine.

U reviziji odvojenih financijskih izvještaja Društva za 2024. godinu odredili smo značajnost za odvojene godišnje financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 5.834 tisuću eura, što predstavlja približno 1,7% prihoda od prodaje za 2024. godinu. U reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja Grupe za 2024. godinu odredili smo značajnost za konsolidirane godišnje financijske izvještaje kao cjelinu u iznosu od 8.232 tisuća eura, što predstavlja približno 1,6% prihoda od prodaje za 2024. godinu.

Odabrali smo prihod od prodaje kao mjerilo značajnosti jer smatramo da se radi o najprikladnijim mjerilu na temelju kojeg se mjeri uspješnost poslovanja Društva, odnosno Grupe.

Naše revizijsko mišljenje dosljedno je s dodatnim izvješćem za revizijski odbor Društva sastavljenim sukladno odredbama iz članka 11. Uredbe (EU) br. 537/2014.

Tijekom razdoblja između početnog datuma revidiranih odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja za 2024. godinu i datuma ovog Izvještaja nismo Društvu i njegovim društvima koja su pod njegovom kontrolom pružili zabranjene nerevizorske usluge i nismo u poslovnoj godini prije prethodno navedenog razdoblja pružali usluge osmišljavanja i implementacije postupaka internih kontrola ili upravljanja rizicima povezanih s pripremom i/ili kontrolom financijskih informacija ili osmišljavanja i implementacije tehnoloških sustava za financijske informacije, te smo u obavljanju revizije sačuvali neovisnost u odnosu na Društvo i Grupu.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)

Izvešće o ostalim zakonskim i regulatornim zahtjevima (nastavak)

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje.

Izvešće o uvjerenju revizora o usklađenosti odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja („financijski izvještaji“), sastavljenih temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala (NN 85/24) primjenom zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 kojom se za izdavatelje određuje jedinstveni elektronički format za izvještavanje („Uredba o ESEF-u“).

Proveli smo angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja o tome jesu li financijski izvještaji pripremljeni za potrebe objavljivanja javnosti temeljem članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala, koji su sadržani u elektroničkoj datoteci *M SAN Grupa FS 2024 HR*, u svim značajnim odrednicama pripremljeni u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Odgovornosti Uprave i onih zaduženih za upravljanje

Uprava Društva odgovorna je za pripremu i sadržaj financijskih izvještaja u skladu s Uredbom o ESEF-u.

Osim toga, Uprava Društva odgovorna je održavati sustav unutarnjih kontrola koji u razumnoj mjeri osigurava pripremu financijskih izvještaja bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima izvještavanja iz Uredbe o ESEF-u, bilo zbog prijevare ili pogreške

Uprava Društva također je odgovorna za:

- objavljivanje javnosti financijskih izvještaja sadržanih u godišnjem izvještaju u važećem XHTML formatu;
- odabir i korištenje XBRL oznaka u skladu sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u.

Oni koji su zaduženi za upravljanje odgovorni su za nadzor pripreme financijskih izvještaja u ESEF formatu kao dijela procesa financijskog izvještavanja.

Odgovornosti revizora

Naša je odgovornost izraziti zaključak, temeljen na prikupljenim revizijskim dokazima, o tome jesu li financijski izvještaji bez značajnih neusklađenosti sa zahtjevima Uredbe o ESEF-u. Proveli smo ovaj angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000 (izmijenjeni) - *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različitih od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija*.

Obavljeni postupci

Priroda, vremenski okvir i obim odabranih procedura ovise o prosudbi revizora. Razumno uvjerenje je visok stupanj uvjerenja, međutim ne osigurava da će opseg testiranja otkriti svaku značajnu (materijalnu) neusklađenost s Uredbom o ESEF-u.

U sklopu odabranih postupaka obavili smo sljedeće aktivnosti:

- pročitali smo zahtjeve Uredbe o ESEF-u,
- stekli smo razumijevanje internih kontrola Društva relevantnih za primjenu zahtjeva Uredbe o ESEF-u,
- identificirali smo i procijenili rizike značajne neusklađenosti s Uredbom o ESEF-u zbog prijevare ili pogreške; i
- na temelju toga, osmislili i oblikovali postupke za odgovor na procijenjene rizike i za dobivanje razumnog uvjerenja u svrhu izražavanja našeg zaključka.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)**Izvešće o reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja (nastavak)**

Izvešće temeljem zahtjeva Delegirane uredbe (EU) 2018/815 o dopuni Direktive 2004/109/EZ Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda za specifikaciju jedinstvenog elektroničkog formata za izvještavanje (nastavak)

Obavljeni postupci (nastavak)

Cilj naših postupaka bio je procijeniti jesu li:

- financijski izvještaji, koji su uključeni u odvojeni i konsolidirani godišnji financijski izvještaj, izrađeni u važećem XHTML formatu,
- podaci, sadržani u odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima koji se zahtijevaju Uredbom o ESEF-u, označeni i sva označavanja ispunjavaju sljedeće zahtjeve:
- *korišten je XBRL jezik za označavanje,*
- *korišteni su elementi osnovne taksonomije navedene u Uredbi o ESEF-u s najbližim računovodstvenim značajem, osim ako nije stvoren dodatni element taksonomije u skladu s Prilogom IV. Uredbe o ESEF-u,*
- *oznake su u skladu sa zajedničkim pravilima za označavanje prema Uredbi o ESEF-u.*

Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo prikupili dovoljni i prikladni da pruže osnovu za naš zaključak.

Zaključak

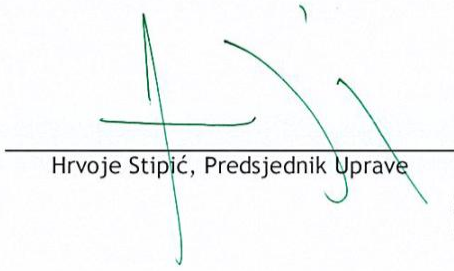
Prema našem uvjerenju, temeljem provedenih postupaka i pribavljenih dokaza, financijski izvještaji prezentirani u ESEF formatu, sadržani u gore navedenoj elektroničkoj datoteci i temeljem odredbe članka 462. stavka 5. Zakona o tržištu kapitala pripremljeni radi objavljivanja javnosti, u svim materijalno značajnim odrednicama su u skladu sa zahtjevima iz članka 3., 4. i 6. Uredbe o ESEF-u za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine.

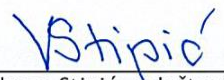
Povrh ovog zaključka, kao i mišljenja sadržanog u ovom Izvještaju neovisnog revizora za priložene odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine, ne izražavamo nikakvo mišljenje o informacijama sadržanima u tim prikazima ili o drugim informacijama sadržanima u prethodno navedenoj datoteci.

Angažirani partner u reviziji odvojenih i konsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja Društva i Grupe za 2024. godinu koja ima za posljedicu ovaj Izvještaj neovisnog revizora je Vedrana Stipić, ovlašteni revizor.

U Zagrebu, 30. travnja 2025. godine

BDO Croatia d.o.o.
Radnička cesta 180
10000 Zagreb

Hrvoje Stipić, Predsjednik Uprave

Vedrana Stipić, ovlašteni revizor

BDO Croatia d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 180
OIB: 7639452236

Konsolidirani izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
Za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine
(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Bilješka	2024.	2023.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	500.178	467.963
Troškovi prodane robe	8	(426.834)	(402.694)
Bruto dobit		73.344	65.269
Ostali poslovni prihodi	6	1.871	3.709
(Smanjenje)/ Povećanje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		(8)	292
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi sirovina i materijala	7	(7.504)	(8.755)
Troškovi usluga	9	(26.839)	(23.238)
Troškovi osoblja	10	(23.248)	(20.556)
Amortizacija	11	(3.002)	(2.738)
Ostali troškovi	12	(5.447)	(5.300)
Vrijednosno usklađenje	13	(201)	(282)
Rezerviranja	13.1.	(424)	(147)
Ukupno poslovni rashodi		(66.665)	(61.016)
Operativna dobit		8.542	8.254
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Financijski prihodi	14.1.	2.098	1.951
Financijski rashodi	14.2.	(6.107)	(4.970)
Neto financijski rashodi		(4.009)	(3.019)
Udjeli u rezultatu pridruženih društava	15	198	24
Dobit prije poreza		4.731	5.259
Porez na dobit	16	(853)	(648)
Dobit tekuće godine		3.878	4.611
Stavke koje se kasnije mogu uračunati u dobit ili gubitak:			
Tečajne razlike iz translacije i ostalo		45	23
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine		3.923	4.634
Dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima Društva		3.914	4.608
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		(36)	3
		3.878	4.611
Ukupna sveobuhvatna dobit za raspodjelu:			
Vlasnicima Društva		3.959	4.631
Vlasnicima nekontrolirajućih udjela		(36)	3
		3.923	4.634

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2024. godine
(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

IMOVINA	Bilješka	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	17	5.892	7.452
Goodwill	18	9.804	5.377
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	3.079	3.058
Imovina s pravom korištenja	19	1.665	873
Ulaganja u pridružena društva i ostala financijska imovina	20	15.384	15.186
Dani depoziti i zajmovi	25	3.084	2.468
Dugotrajna potraživanja		20	24
Odgodena porezna imovina	16	8	7
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		38.936	34.445
KRA TKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	21	61.962	49.185
Potraživanja od kupaca	23	75.211	70.550
Potraživanja za dane predujmove	22	5.198	2.902
Dani depoziti i zajmovi	25	1.441	1.719
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	26	3.086	1.180
Ostala potraživanja	24	4.071	3.280
Novac i novčani ekvivalenti	27	16.542	24.015
UKUPNO KRA TKOTRAJNA IMOVINA		167.511	152.831
UKUPNO IMOVINA		206.447	187.276

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2024. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

GLAVNICA I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
GLAVNICA			
Temeljni kapital	28	14.493	14.493
Zakonske pričuve		2.220	2.220
Pričuve iz preračuna stranih valuta		(578)	(623)
Zadržana dobit	29	33.014	29.100
UDJELI VLASNIKA MATICE		49.149	45.190
Nekontrolirajući udjeli	30	30	66
UKUPNA GLAVNICA		49.179	45.256
DUGOROČNE OBVEZE			
Rezerviranja	31	956	999
Obveze po dugoročnim kreditima	32	2.215	3.354
Obveze po izdanim obveznicama	35	15.927	18.581
Ostale dugoročne obveze	36	1.063	651
Obveze po najmovima	33	1.190	406
Odgođena porezna obveza	16	641	824
UKUPNE DUGOROČNE OBVEZE		21.992	24.815
KRATKOROČNE OBVEZE			
Obveze po kreditima i zajmovima	34	17.015	21.759
Obveze po izdanim obveznicama	35	2.654	2.654
Obveze prema dobavljačima	38	90.585	74.059
Obveze po najmovima	33	561	492
Obveze prema zaposlenima		1.426	1.241
Obveze za porez na dobit		424	200
Ostale kratkoročne obveze	37	20.233	13.857
Odgođeno plaćanje troškova i prihodi budućih razdoblja	39	2.378	2.943
UKUPNE KRATKOROČNE OBVEZE		135.276	117.205
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		206.447	187.276

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o promjenama vlasničke glavnice
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Pričuve iz preračuna stranih valuta	Zadržana dobit	Udjeli vlasnika matice	Nekontrolirajući udjeli	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2023.	14.493	2.220	(646)	24.492	40.559	63	40.622
Dobit tekuće godine	-	-	-	4.608	4.608	3	4.611
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	23	-	23	-	23
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	23	4.608	4.631	3	4.634
Stanje 31. prosinca 2023.	14.493	2.220	(623)	29.100	45.190	66	45.256
Dobit tekuće godine	-	-	-	3.914	3.914	(36)	3.878
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	45	-	45	-	45
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine</i>	-	-	45	3.914	3.959	(36)	3.923
Stanje 31. prosinca 2024.	14.493	2.220	(578)	33.014	49.149	30	49.179

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Bilješka	2024.	2023.
NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
Dobit tekuće godine		3.878	4.611
Usklađena za:			
Porez na dobit	16	853	648
Amortizacija	11	3.002	2.738
Vrijednosno usklađenje	13, 19	201	279
Neto kretanje kratkoročnih i dugoročnih rezerviranja	31, 37	395	123
Gubitak od prodaje materijalne i nematerijalne imovine		(18)	-
Prihod od povoljne kupnje		(71)	(1.560)
Neto trošak kamata	14.1., 14.2.	2.950	2.370
Neto ostala nenovčana usklađenja		(7)	(36)
		11.183	9.173
PROMJENE OBRTNOG KAPITALA			
(Povećanje)/smanjenje zaliha		(12.776)	12.317
Povećanje potraživanja od kupaca		(4.570)	(18.230)
Povećanje danih predujmova		(2.297)	(1.290)
Povećanje ostalih potraživanja		(949)	(1.192)
(Smanjenje)/povećanje primljenih predujmova		(542)	1.451
Povećanje obveza prema dobavljačima		16.600	12.302
Očekivani iznos plaćanja za stjecanje ovisnih društava	37	601	285
(Smanjenje)/povećanje ostalih kratkoročnih i dugoročnih obveza		(1.459)	2.929
		5.791	17.745
NOVAC OSTVAREN POSLOVANJEM			
Plaćene kamate		(1.790)	(1.198)
Plaćeni porez na dobit		(516)	(572)
Neto novac ostvaren/(korišten u) poslovnim aktivnostima		3.485	15.975
NOVČANI TOKOVI IZ ULAGATELJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	17, 19	(1.235)	(1.185)
Naplaćene kamate		312	172
Novčani izdaci za stjecanje ovisnih društava	43	(788)	(2.363)
Novčani primici od stjecanja ovisnih društava	43	349	60
Novčani primici od prodaje osnovnih sredstava		44	208
(Povećanje) ostale financijske imovine		(200)	(41)
Novčani izdatci za dane zajmove i kredite		(235)	(1.091)
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima		(1.753)	(4.240)
NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primitci od kreditnih institucija		97.587	95.241
Otplata obveza kreditnim institucijama		(103.568)	(94.298)
Plaćanje obveza za imovinu s pravom korištenja	33	(570)	(535)
Novčani izdaci po izdanim obveznicama	35	(2.654)	(2.654)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(9.206)	(2.246)
(Smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(7.473)	9.489
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	27	24.015	14.526
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	27	16.542	24.015

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Bilješka	2024.	2023.
POSLOVNI PRIHODI			
Prihodi od prodaje	5	341.540	335.157
Troškovi prodane robe	8	(306.123)	(300.115)
Bruto dobit		35.417	35.042
Ostali poslovni prihodi	6	1.210	1.249
Smanjenje vrijednosti zaliha nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda		(3)	(200)
POSLOVNI RASHODI			
Troškovi sirovina i materijala	7	(2.209)	(3.271)
Troškovi usluga	9	(18.425)	(16.661)
Troškovi osoblja	10	(8.698)	(8.316)
Amortizacija	11	(973)	(1.396)
Ostali troškovi	12	(2.266)	(2.003)
Vrijednosno usklađenje	13	(96)	(84)
Rezerviranja	13.1	(105)	(66)
Ukupno poslovni rashodi		(32.772)	(31.797)
OPERATIVNA DOBIT		3.852	4.294
FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI			
Financijski prihodi	14.1.	2.965	1.954
Financijski rashodi	14.2.	(5.472)	(4.793)
Neto financijski rashodi		(2.507)	(2.839)
Dobit prije poreza		1.345	1.455
Porez na dobit	16	(72)	(71)
DOBIT TEKUĆE GODINE		1.273	1.384
OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT		-	-
UKUPNA SVEOBUH VATNA DOBIT TEKUĆE GODINE		1.273	1.384

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja.

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju
Na dan 31. prosinca 2024. godine
(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

IMOVINA	Bilješka	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nematerijalna imovina	17	2.296	2.805
Nekretnine, postrojenja i oprema	19	579	603
Imovina s pravom korištenja	19	21	42
Ulaganja u ovisna i pridružena društva	20	31.864	26.040
Dani depoziti i zajmovi	25	1.930	2.429
Dugotrajna potraživanja		17	17
UKUPNO DUGOTRAJNA IMOVINA		36.707	31.936
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	21	35.874	30.283
Potraživanja od kupaca	23	53.016	46.539
Potraživanja za dane predujmove	22	4.145	2.491
Potraživanja od zaposlenika		11	12
Ostala financijska imovina		43	41
Dani zajmovi i depoziti	25	2.358	353
Plaćeni troškovi budućeg razdoblja i obračunati prihodi	26	1.093	34
Ostala potraživanja	24	468	386
Novac i novčani ekvivalenti	27	9.001	16.302
UKUPNO KRATKOTRAJNA IMOVINA		106.009	96.441
UKUPNO IMOVINA		142.716	128.377

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Odvojeni izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Na dan 31. prosinca 2024. godine

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

GLAVNICA I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
GLAVNICA			
Temeljni kapital	28	14.493	14.493
Zakonske pričuve		2.143	2.143
Zadržana dobit	29	4.071	2.798
UKUPNA GLAVNICA		20.707	19.434
DUGOROČNE OBVEZE			
Rezerviranja	31	734	790
Obveze po izdanim obveznicama	35	15.927	18.581
Obveze po kreditima	32	1.914	2.731
Ostale dugoročne obveze	36	1.053	641
Obveze po najmovima	33	-	2
UKUPNE DUGOROČNE OBVEZE		19.628	22.745
KRA TKOROČNE OBVEZE			
Obveze po kreditima	32	12.906	16.770
Obveze po izdanim obveznicama	35	2.654	2.654
Obveze prema dobavljačima	38	71.701	58.202
Ostale kratkoročne obveze	37	13.479	7.382
Obveze po najmovima	33	3	20
Obveze prema zaposlenima		475	458
Odgođeno plaćanje troškova i prihod budućeg razdoblja	39	1.163	712
UKUPNE KRA TKOROČNE OBVEZE		102.381	86.198
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		142.716	128.377

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Odvojeni izvještaj o promjenama vlasničke glavnice
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

	Temeljni kapital	Zakonske pričuve	Zadržana dobit	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2023.	14.493	2.143	1.414	18.050
Dobit tekuće godine	-	-	1.384	1.384
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	1.384	1.384
Stanje 31. prosinca 2023.	14.493	2.143	2.798	19.434
Dobit tekuće godine	-	-	1.273	1.273
<i>Ukupna sveobuhvatna dobit</i>	-	-	1.273	1.273
Stanje 31. prosinca 2024.	14.493	2.143	4.071	20.707

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

Odvojeni izvještaj o novčanim tokovima
Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

NOVČANI TOKOVI IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	Bilješka	2024.	2023.
Dobit tekuće godine		1.273	1.384
Usklađena za:			
Porez na dobit	16	72	71
Amortizaciju nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	11	973	1.396
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca, neto	13	11	84
Vrijednosno usklađenje danih kredita		-	308
Vrijednosno usklađenje udjela	15.2	-	95
Neotpisana vrijednost materijalne i nematerijalne imovine		9	-
Neto kretanje dugoročnih i kratkoročnih rezerviranja		105	66
Neto trošak od kamata	14.1., 14.2.	2.491	1.947
		4.935	5.351
PROMJENE OBRTNOG KAPITALA			
Smanjenje zaliha		(5.591)	9.415
Povećanje potraživanja od kupaca		(6.477)	(13.397)
Povećanje danih predujmova		(1.654)	(1.171)
(Povećanje)/smanjenje ostalih potraživanja		(1.810)	396
Povećanje/(smanjenje) primljenih predujmova		641	(902)
Povećanje obveza prema dobavljačima		14.287	11.283
Očekivani iznos plaćanja za stjecanje ovisnih društava	37	601	285
(Smanjenje)/povećanje ostalih kratkoročnih obveza		(1.358)	715
NOVAC OSTVAREN POSLOVANJEM		3.574	11.975
Plaćene kamate		(1.593)	(1.150)
Plaćeni porez na dobit		(72)	(52)
Neto novac ostvaren poslovnim aktivnostima		1.909	10.773
NOVČANI TOKOVI IZ ULAGATELJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani izdatci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	17, 19	(429)	(661)
Primljene kamate		248	168
Novčani izdaci za stjecanje ovisnih društava		(788)	(2.363)
Primljene dividende		632	-
Povećanje ostale financijske imovine		-	(41)
Novčani primitci/ (izdatci) za dane zajmove i kredite		(1.519)	8
Novčani primici od prodaje osnovnih sredstava		-	3
Neto novac korišten u ulagateljskim aktivnostima		(1.856)	(2.886)
NOVČANI TOKOVI IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI			
Novčani primitci od kreditnih institucija		61.471	65.280
Otplata obveza kreditnim institucijama		(66.151)	(64.052)
Otplata obveza za imovinu s pravom uporabe		(19)	(52)
Otplata obveze po izdanim obveznicama	35	(2.654)	(2.654)
Neto novac korišten u financijskim aktivnostima		(7.354)	(1.478)
(Smanjenje)/povećanje novca i novčanih ekvivalenata		(7.301)	6.409
Novac i novčani ekvivalenti na početku godine	27	16.302	9.893
Novac i novčani ekvivalenti na kraju godine	27	9.001	16.302

Računovodstvene politike i bilješke čine sastavni dio ovih financijskih izvještaja

1. OPĆI PODACI

M SAN GRUPA d.o.o., Zagreb je društvo s ograničenom odgovornošću, osnovano u Republici Hrvatskoj 17. srpnja 1997. godine. Osnivač i vlasnik Društva je gospodin Stipo Matić.

Društvo je registrirano za proizvodnju uredskih strojeva i računala, savjetovanje i pribavljanje programske opreme (softvera), održavanje uredskih strojeva i računala, kupnju i prodaju robe, obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu i poduku za rad na računalima.

Sjedište Društva je u Rugvici (Općina Rugvica), Dugoselska ulica 5, Hrvatska.

Na društvo Ured za podršku d.o.o., u vlasništvu Stipe Matića prenesene su organizacijske funkcije Društva i Grupe: Financije, Računovodstvo, Kontroling, IT Razvoj i podrška, Upravljanje projektima i Podrška poslovnim procesima (Ljudski resursi, Opći poslovi, Pravni poslovi) te to društvo obavlja navedene poslove za sva društva u vlasništvu kako Društva tako i Stipe Matića za što prima naknadu (vidi bilješku 9).

Uprava u 2024. i 2023. godini:

Irena Langer-Breznik, predsjednica uprave

Žarko Kruljac, potpredsjednik uprave

Slaven Stipančić, član uprave do 1.3.2025. godine

Goran Kotlarević, član uprave do 1.3.2025. godine

Miroslav Gabrić, član uprave do 8.3.2023. godine

Alen Panić, član uprave

Vladimir Brkljača, član uprave

Bruno Jozić, član uprave od 1.6.2024. godine

Nadzorni odbor u 2024. i 2023. godini:

Željko Menalo, predsjednik nadzornog odbora

Miroslav Huzjak, zamjenik predsjednika nadzornog odbora

Stipo Matić, član nadzornog odbora do 1.3.2025.

Marko Rašić, član nadzornog odbora

Snježana Matić, članica nadzornog odbora do 7.4.2024.

Branko Bojanić, član nadzornog odbora od 1.8.2024.

Goran Kotlarević, član nadzornog odbora od 1.3.2025.

Revizorski odbor u 2024. i 2023. godini:

Branislav Vrtačnik

Kristina Alebić

Branka Gerić

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

1. OPĆI PODACI (NASTAVAK)

Ovisna društva

Grupu čini Društvo i sljedeća ovisna društva u kojima Društvo posjeduje vlasnički udjel veći od 50% i kontrolu:

Naziv ovisnog društva	Zemlja	Vlasnički udjeli u %		Osnovna djelatnost
		2024.	2023.	
KIM TEC D.O.O. VITEZ	BIH	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
- KIM TEC SERVIS D.O.O. VITEZ	BIH	100%	100%	Servisiranje IT opreme
- KIM TEC EKO D.O.O.	BIH	95%	95%	Prikupljanje EE otpada
CENTAR KOMPETENCIJE ZA ZELENU ENERGIJU D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Savjetovanje
KIM TEC D.O.O. PODGORICA	Crna Gora	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
PAKOM KOMPANI D.O.O.E.L.	Makedonija	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
KIM TEC D.O.O. BEOGRAD	Srbija	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
- KIM TEC SERVIS D.O.O. BEOGRAD	Srbija	100%	100%	Servisiranje IT opreme
M SAN LOGISTIKA D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Transport i logistika
M SAN EKO D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Prikupljanje EE otpada
MR SERVIS D.O.O.	Hrvatska	60%	60%	Servisiranje IT opreme
ZELENA AGENDA 1.0. D.O.O.	Hrvatska	-	100%	Savjetovanje
KORVUS MK D.O.O.E.L	Makedonija	100%	100%	IT
ALTERNA DISTRIBUCIJA D.O.O.	Slovenija	100%	100%	Distribucija informatičke opreme
- MR PLUS SERVIS D.O.O	Slovenija	100%	100%	Servisiranje IT opreme
DATA LINK D.O.O.	Hrvatska	100%	100%	Proizvodnja
ASK TEC D.O.O.	Hrvatska	100%	-	Distribucija informatičke opreme

Društvo je temeljem ugovora o kupnji poslovnih udjela, u svibnju 2024. godine, steklo 100% vlasničkog udjela društva ASK TEC d.o.o., Priština, Kosovo. Društvo posluje kao distributer informatičke opreme.

Društvo je u srpnju 2023. steklo društvo DATA LINK koje je osnovano 1995. godine. Društvo proizvodi profesionalnu LED rasvjetu te razvija proizvode i proizvodnu tehnologiju, softverska rješenja i tehnologiju LED rasvjetnih tijela.

2. USVAJANJE NOVIH STANDARDA, TUMAČENJA I IZMJENA MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“)

USVAJANJE NOVIH STANDARDA, TUMAČENJA I IZMJENA MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“)

Prva primjena novih izmjena postojećih standarda na snazi za tekuće izvještajno razdoblje

U razdoblju koje počinje 1. siječnja 2024. godine na snazi su sljedeće izmjene postojećih standarda koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde („OMRS“) i usvojila Europska unija:

- Financijski aranžmani dobavljača (Izmjena MRS-a 7 „Izvještaj o novčanom toku“ i MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“)
- Obveza po osnovi najma u transakciji prodaje s povratnim najmom, na snazi za godišnja razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. (Izmjena MSFI-ja 16 „Najmovi“)
- Klasifikacija obveza na kratkoročne ili dugoročne (Izmjena MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvješća“)
- Dugoročne obveze vezane kovenantama (Izmjena MRS-a 1 „Prezentiranje financijskih izvješća“),

Usvajanje navedenih izmjena postojećih standarda nije dovelo do značajnih promjena u financijskim izvještajima Grupe i Društva.

Standardi i izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS i usvojeni su u Europskoj uniji, ali još nisu na snazi

Sljedeće izmjene stupaju na snagu za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2025.:

- Učinci promjena tečaja stranih valuta: nemogućnost konverzije (Izmjena MRS-a 21 „Učinci promjena tečaja stranih valuta“)

Novi standardi te izmjene postojećih standarda koje je objavio OMRS još neusvojeni u Europskoj uniji

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u Europskoj uniji ne razlikuju se značajno od propisa koje je donio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde (OMRS), izuzev sljedećih novih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju Europska unija dana godine još nije donijela odluku (datumi stupanja na snagu navedeni u nastavku odnose se na MSFI-jeve koje je izdao OMRS):

Sljedeće izmjene i dopune stupaju na snagu za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2026.:

- Izmjene i dopune Klasifikacije i mjerenja financijskih instrumenata (Izmjene i dopune MSFI-ja 9 „Financijski instrumenti“ i MSFI-ja 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“)
- Ugovori koji se odnose na električnu energiju ovisnu o prirodi (Dodaci MSFI-ju 9 „Financijski instrumenti“ i MSFI-ju 7 „Financijski instrumenti: objavljivanje“)

Sljedeći standardi su na snazi za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2027.:

- MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u financijskim izvještajima
- MSFI 19 Podružnice bez javne odgovornosti: objave.

Grupa, odnosno Društvo trenutačno procjenjuju učinak ovih novih računovodstvenih standarda i izmjena.

2. USVAJANJE NOVIH STANDARDA, TUMAČENJA I IZMJENA MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA („MSFI“) (NASTAVAK)

MSFI 18 Prezentacija i objavljivanje u financijskim izvještajima, koji je izdao IASB u travnju 2024., zamjenjuje MRS 1 i rezultirat će velikim posljedičnim izmjenama računovodstvenih standarda MSFI, uključujući MRS 8 Osnove sastavljanja financijskih izvještaja (preimenovan iz Računovodstvene politike, Promjene u računovodstvenim procjenama i pogreške). Iako MSFI 18 neće imati nikakav učinak na priznavanje i mjerenje stavki u konsolidiranim i odvojenim financijskim izvještajima, očekuje se da će imati značajan učinak na prezentaciju i objavljivanje određenih stavki. Ove promjene uključuju kategorizaciju i međuzbrojeve u izvještaju o dobiti ili gubitku, združivanje/rašćlanjivanje i označavanje informacija te objavljivanje mjera učinka koje je definirala uprava.

Grupa i Društvo ne očekuju da će imati pravo na primjenu MSFI-ja 19.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Izjava o sukladnosti

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji su sastavljeni sukladno hrvatskim Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni u Europskoj uniji (MSFI EU).

Osnova sastavljanja i funkcionalna valuta

Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji su sastavljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određenih financijskih instrumenata, koji su iskazani po fer vrijednosti, kako je obrazloženo u računovodstvenim politikama koje slijede. Povijesni trošak se općenito temelji na fer vrijednosti naknade dane u zamjenu za imovinu.

Financijski izvještaji sastavljeni su pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja svih članica Grupe. Gdje je bilo potrebno usporedni podaci su usklađeni kako bi odgovarali promjenama u ovogodišnjem prikazu.

Stavke uključene u financijske izvještaje Društva i Grupe iskazane su u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem Društvo i Grupa posluju (funkcijska valuta).

Slijedi opis glavnih računovodstvenih politika:

Osnova konsolidacije

Priloženi konsolidirani financijski izvještaji obuhvaćaju financijske izvještaje Društva i subjekata pod njegovom kontrolom, tj. njegova ovisna društva, uključujući strukturirane subjekte. Kontrola je postignuta ako:

- Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu
- je Društvo izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos na temelju svog sudjelovanja u tom subjektu i
- je Društvo sposobno na temelju svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo i Grupa ponovno procjenjuje da li ima kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole. Kad Društvo u nekom subjektu ima manje od većine glasačkih prava, ima prevlast u njemu ako su njegova glasačka prava dostatna jer mu u praksi omogućavaju jednoglasno usmjeravanje bitnih aktivnosti subjekta.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Osnova konsolidacije (nastavak)

Društvo u procjenjivanju jesu li njegova glasačka prava u subjektu dostatna da bi imalo prevlast razmatra sve bitne činjenice i okolnosti, uključujući:

- udjel svojih glasačkih prava u odnosu na veličinu i podjelu glasačkih prava drugih osoba s pravom glasa
- potencijalna glasačka prava ulagatelja, drugih osoba s pravom glasa ili drugih osoba
- prava iz drugih ugovornih odnosa i
- sve dodatne činjenice i okolnosti koje ukazuju na to da Društvo ima ili nema sadašnju mogućnost voditi relevantne poslove u vrijeme u koje je potrebno donijeti takve odluke, što uključuje kako se glasovalo na prethodnim skupštinama dioničara.

Ovisno društvo konsolidira se, odnosno prestaje se konsolidirati od trenutka u kojem Društvo stekne, odnosno izgubi kontrolu nad njim. Prihodi i rashodi ovisnih društava stečenih ili otuđenih tijekom godine uključuju se u konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti od datuma na koji je Društvo steklo kontrolu do datuma na koji Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom.

Dobit ili gubitak te svaka komponenta ostale sveobuhvatne dobiti razdvajaju se na dio koji pripada vlasnicima matice (Društva) i dio koji pripada vlasnicima nekontrolirajućih udjela. Ukupna sveobuhvatna dobit ovisnih društava se pripisuje vlasnicima društva i vlasnicima nekontrolirajućih udjela, čak i ako time dolazi do negativnog salda nekontrolirajućih udjela.

Računovodstvene politike ovisnih društava usklađuju se prema matičnom društvu.

Promjene vlasničkih udjela Grupe u postojećim ovisnim društvima

Promjene udjela Grupe u ovisnom društvu koje nemaju za posljedicu njen gubitak kontrole nad ovisnim društvom se obračunavaju kao transakcije vlasničkim kapitalom. Knjigovodstvene vrijednosti udjela Grupe i nekontrolirajućih udjela se usklađuju kako bi se iskazala promjena u njihovim relativnim udjelima u ovisnom društvu. Svaka razlika između iznosa usklađenja nekontrolirajućih udjela i fer vrijednosti plaćene ili primljene naknade za stjecanje se priznaje izravno u glavnici i pripisuje vlasnicima društva.

Dobit odnosno gubitak povezan s gubitkom kontrole Grupe nad ovisnim društvom iskazuje se u dobiti i gubitku kao razlika između i) ukupne fer vrijednosti primljene naknade i fer vrijednosti eventualnog zadržanog udjela i ii) prethodne knjigovodstvene vrijednosti imovine (uključujući goodwill) i obveza ovisnoga društva te eventualnih nekontrolirajućih udjela. Svi iznosi koji su po osnovi ovisnog društva ranije bili iskazani u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti obračunavaju se kao da je Grupa izravno otuđila imovinu odnosno obveze toga društva, tj. prenose se u dobit i gubitak ili u neku od komponenti vlasničke glavnice sukladno važećim MSFI-jevima.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Poslovne kombinacije

Preuzimanje, tj. stjecanje ovisnih društava i poslovanja se obračunava metodom stjecanja. Naknada, tj. činidba u sklopu poslovnog spajanja se vrednuje po fer vrijednosti, a to je ukupna fer vrijednost, na datum razmjene, imovine koju Društvo prenosi te obveza Društva prema bivšim vlasnicima stečenika te udjela ili dionica koje je Društvo izdalo u zamjenu za kontrolu nad stečnikom. Troškovi povezani sa stjecanjem se priznaju u dobit ili gubitak kako nastaju. Poslovne kombinacije pod zajedničkom kontrolom realiziraju se prema knjigovodstvenim vrijednostima neto imovine.

Na datum stjecanja, utvrdiva stečena imovina i utvrdive preuzete obveze priznaju se po njihovoj fer vrijednosti na datum stjecanja, izuzev:

- odgođene porezne imovine odnosno odgođenih poreznih obveza te obveza i imovine povezanih sa sporazumima o primanjima za zaposlene, koji se priznaju i mjere sukladno MRS-u 12 „Porezi na dobit“, odnosno MRS-u 19 „Primanja zaposlenih“;
- obveza ili vlasničkih instrumenata koji se odnose na stečnike ili Grupine sporazume o plaćanju na temelju dionica sklopljene radi zamjene sporazuma o plaćanjima stečenika temeljenima na dionicama i mjere se na datum stjecanja sukladno MSFI-ju 2 „Plaćanja temeljena na dionicama“ i
- imovine (ili skupina za otuđenje) klasificirane kao namijenjene prodaji sukladno MSFI-ju 5 „Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i ukinuti dijelovi poslovanja“, koja se mjeri sukladno tome standardu

Goodwill se mjeri kao pozitivna razlika između zbroja prenesene naknade za stjecanje, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, s jedne strane, te neto iznosa na datum stjecanja utvrdive stečene imovine i utvrdivih preuzetih obveza, s druge strane. Ako ponovnom procjenom bude utvrđeno da je udio Grupe u fer vrijednosti utvrdive neto imovine stečenika viši od zbroja prenesene naknade, iznosa nekontrolirajućeg udjela, ako postoji, i fer vrijednosti prethodnog vlasničkog udjela stjecatelja u subjektu, višak se priznaje odmah u dobit ili gubitak kao dobit od povoljne kupnje.

Nekontrolirajući udjeli koji se odnose na postojeće vlasničke udjele koji njihovim imateljima daju pravo na razmjerni udjel u neto imovini subjekta u slučaju likvidacije, smiju se prilikom prvog knjiženja vrednovati, ili po fer vrijednosti, ili u visini njihovog razmjernog udjela u obračunanim i iskazanim iznosima utvrdive neto imovine stečenika. Metoda vrednovanja bira se za svaku transakciju pojedinačno. Drugi oblici nekontrolirajućih udjela vrednuju se po fer vrijednosti ili nekoj drugoj osnovici ako ju propisuje neki drugi MSFI.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Poslovne kombinacije (nastavak)

Kad naknada, tj. činidba koju Grupa prenosi u sklopu poslovnog spajanja uključuje imovinu ili obveze proizašle iz sporazuma o uvjetovanoj (nepredviđenoj) naknadi (činidbi), ta se naknada vrednuje po fer vrijednosti na datum stjecanja i uključuje u naknadu koja se prenosi u sklopu poslovnog spajanja. Promjene fer vrijednosti nepredviđene naknade koje udovoljavaju kriterijima prihvatljivosti kao naknade u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja se usklađuju retrospektivno, s pripadajućim usklađenjima goodwilla. Usklađenja u razdoblju vrednovanja su ona usklađenja koja su posljedica dodatnih saznanja o činjenicama i okolnostima koja su postojala na datum stjecanja a koja su stečena u razdoblju vrednovanja, tj. mjerenja koje ne smije biti dulje od godine dana računajući od datuma stjecanja.

Način kasnijeg obračunavanja promjena fer vrijednosti nepredviđene naknade koje ne ispunjavaju kriterije prihvatljivosti kao usklađenja u razdoblju vrednovanja ovisi o načinu na koji je nepredviđena naknada razvrstana. Nepredviđena naknada iskazana u glavnici se vrednuje ponovno na kasnije izvještajne datume i njeno plaćanje u kasnijim razdobljima se obračunava i iskazuje u glavnici. Nepredviđena (uvjetovana) naknada odnosno činidba razvrstana kao imovina ili obveza se na kasniji izvještajni datum vrednuje u skladu s MRS-om 37 „Rezerviranja, nepredviđene obveze i nepredviđena imovina“, ovisno o slučaju, dok se pripadajući dobiti i gubici iskazuju u dobiti i gubitku.

Kod poslovnog spajanja koje se odvija u fazama, udjeli koje je Grupa prije toga imala u stečenom subjektu ponovno se mjere po fer vrijednosti na datum stjecanja, a eventualna dobit, odnosno eventualni gubitak od ponovnog mjerenja priznaje se u dobit i gubitak. Iznosi koji se odnose na udjel u stečeniku prije preuzimanja i prethodno su bili iskazani u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, prenose se u dobit i gubitak ako bi takav postupak bio primjeren da je došlo do otuđenja udjela.

Ako prvo obračunavanje poslovnog spajanja nije dovršeno do kraja izvještajnog razdoblja u kojem je došlo do spajanja, Grupa iskazuje provizorne iznose po stavkama koje nisu konačno obračunane. Provizorni iznosi se usklađuju tijekom razdoblja mjerenja ili se priznaje dodatna imovina ili dodatne obveze u skladu s novim saznanjima o činjenicama i okolnostima koje su postojale na datum stjecanja koje bi, da su bile poznate, utjecale na iznose priznate na taj datum.

Goodwill

Goodwill koji nastaje poslovnim spajanjem se knjiži po trošku utvrđenom na datum preuzimanja, tj. stjecanja subjekta, umanjenom za eventualne gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Radi testiranja na umanjenje, goodwill se raspoređuje na svaku jedinicu Grupe koja stvara novac (ili skupine takvih jedinica) od koje se očekuju koristi od sinergija koje proizlaze iz kombinacije.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Goodwill (nastavak)

Jedinica koja stvara novac na koju je goodwill raspoređen podvrgava se provjeri umanjjenja vrijednosti jednom godišnje ili češće ako postoji naznaka o mogućem umanjenju njene vrijednosti. Ako je nadoknadi iznos jedinice koja stvara novac niži od njenog knjigovodstvenog iznosa, gubitak nastao umanjenjem prvo se raspoređuje tako da se umani knjigovodstveni iznos goodwilla raspoređenog na jedinicu i zatim razmjerno na drugu imovinu jedinice koja stvara novac na osnovi knjigovodstvenog iznosa svakog sredstva u jedinici koja stvara novac. Jednom priznati gubitak od umanjjenja vrijednosti goodwilla ne poništava se u idućim razdobljima.

Prilikom otuđenja jedinice koja stvara novac, pripadajući iznos goodwilla ulazi u utvrđivanje dobiti ili gubitka od otuđenja.

Politika koju Grupa primjenjuje na obračunavanje goodwilla proizašlog iz stjecanja pridruženog društva ili zajedničkog pothvata opisana je u bilješki dolje.

Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima

Pridruženi subjekt je subjekt u kojem ulagatelj ima značajan utjecaj. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u društvu koje je predmetom ulaganja, ali ne i kontrola ili zajednička kontrola nad tim politikama.

Zajednički pothvat je zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla. Zajednička kontrola je ugovorena podjela kontrole nad nekim poslom, koja postoji samo kad je za odlučivanje o relevantnim aktivnostima potrebna jednoglasna suglasnost strana koje dijele kontrolu.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati, imovina i obveze pridruženih društava su iskazani primjenom metode udjela. Prema metodi udjela, ulaganja u pridružena društva se u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju iskazuju po trošku, koji se zatim usklađuje prema promjenama udjela Grupe u dobiti i gubitku te ostaloj sveobuhvatnoj dobiti pridruženog društva. Ako udio Grupe u gubitku pridruženog društva ili zajedničkog pothvata postane veći od njenog udjela u pridruženom društvu odnosno zajedničkom pothvatu (uključujući i sve dugoročne interese koji su suštinski dio neto ulaganja Grupe u pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat), Grupa prestaje priznavati svoj dio u daljnjim gubicima. Dodatni gubici priznaju se samo u visini pravnih ili izvedenih obveza Grupe ili plaćanja koje je Grupa izvršila u ime pridruženog društva odnosno zajedničkog pothvata.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima (nastavak)

Ulaganje u pridruženi subjekt ili zajednički pothvat obračunava se metodom udjela od datuma na koji je subjekt u koji je izvršeno ulaganje postao pridruženi subjekt odnosno zajednički pothvat. Svaki višak troška stjecanja iznad udjela Grupe u fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih i nepredvidivih obveza pridruženog društva ili zajedničkog ulaganja koji su priznati na dan stjecanja priznaje se kao goodwill, koji se uključuje u knjigovodstveni iznos ulaganja. Svaki višak udjela Grupe u neto fer vrijednosti utvrdive imovine, utvrdivih nastalih obveza i nepredviđenih obveza iznad troška stjecanja se nakon ponovne procjene priznaje odmah u dobit i gubitak razdoblja u kojem je udjel stečen. Po potrebi, cijela knjigovodstvena vrijednost udjela, uključujući goodwill, podvrgava se provjeri umanjjenja vrijednosti sukladno MRS-u 36 „Umanjenje imovine“ kao jedno sredstvo usporedbom njegovog nadoknadivog iznosa, a to je viši iznos od uporabne vrijednosti i fer vrijednosti umanjene za troškove prodaje, s njegovom knjigovodstvenom vrijednosti. Svaki priznati gubitak uslijed umanjjenja ulazi u knjigovodstvenu vrijednost udjela. Gubitak uslijed umanjjenja vrijednosti udjela poništava se u skladu s MRS-om 36 do iznosa kasnijeg povećanja nadoknadivog iznosa udjela.

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata, udjele nekontrolirajućih interesa i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na pridružene subjekte ili zajedničke pothvate. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se u računu dobiti i gubitka. Ako Grupa zadržava udio u pridruženom društvu odnosno zajedničkom pothvatu, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na datum prestanka kontrole. Nakon toga, isti se iskazuje kao ulaganje koje se vrednuje po metodi udjela ili u skladu s računovodstvenom politikom Grupe za financijske instrumente, ovisno o razini zadržanog utjecaja.

Osim toga, Grupa sve iznose prethodno iskazane u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti koji se odnose na pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat koji se više ne obračunavaju metodom udjela obračunava na osnovi koja bi vrijedila da je pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat izravno prodao povezanu imovinu odnosno povezane obveze. Prema tome, Grupa prestankom primjene metode udjela prenosi dobit odnosno gubitak koji je pridruženo društvo odnosno zajednički pothvat ranije iskazao u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i zatim prenijelo u dobit i gubitak nakon otuđenja pripadajuće imovine ili pripadajućih obveza s vlasničke glavnice (kao reklasifikacijsku uskladu) u dobit i gubitak.

Grupa nastavlja primjenjivati metodu udjela kad udio u pridruženom subjektu postane udjelom u zajedničkom pothvatu ili obrnuto. Kod promjene vlasničkih udjela po ovoj osnovi ne provodi se ponovno mjerenje fer vrijednosti udjela. Kad Grupa smanji svoj vlasnički udjel u nekom pridruženom društvu ili zajedničkom pothvatu, ali nastavi primjenjivati metodu udjela, u dobit i gubitak prenosi onaj dio dobiti i gubitka koji je prethodno bio iskazan u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti i odnosi se na smanjenje vlasničkog udjela ako bi se taj isti dio otuđenjem pripadajuće imovine odnosno pripadajućih obveza također prenio u dobit i gubitak. Dobici i gubici iz transakcija između subjekta koji je član Grupe i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata Grupe se u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe priznaju samo do visine udjela u tom pridruženom društvu odnosno zajedničkom pothvatu koji se ne odnose na Grupu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Udjeli u pridruženim društvima i zajedničkim pothvatima (nastavak)

Pridruženo društvo je subjekt u kojem društvo ima značajan utjecaj, ali koje nije ovisno društvo, niti udjel u zajedničkom ulaganju. Značajan utjecaj je moć sudjelovanja u donošenju odluka o financijskim i poslovnim politikama u nekom društvu, ali ne i kontrola nad tim politikama. U odvojenim financijskim izvještajima ulaganja u pridružena društva su iskazana po metodi troška. Trošak ulaganja u pridružena društva se testira na umanjeње na svaki izvještajni datum.

Ulaganja u ovisna društva

Ovisna društva su društva u kojem Društvo (matica) ima kontrolu. Kontrola je postignuta ako: Društvo ima prevlast, tj. moć raspolaganja u subjektu, Društvo je izloženo ili ima prava u odnosu na varijabilni prinos na temelju svog sudjelovanja u tom subjektu i sposobno je na temelju svoje prevlasti, tj. moći raspolaganja utjecati na svoj prinos.

Društvo ponovno procjenjuje ima li kontrolu ako činjenice i okolnosti ukazuju na to da je došlo do promjene jednog ili više od triju gore navedenih elemenata kontrole.

Ovisno društvo je subjekt u kojem Društvo ima kontrolu, odnosno neposredno ili posredno prevladavajući utjecaj. Kontrola se ostvaruje stjecanjem više od 50% udjela ili dionica s pravom glasa, ostvarivanjem prava imenovanja većine članova uprave ili nadzornog odbora, pravom u odlučivanju u ovisnom poduzetniku tako da vladajuće društvo nadzire većinu prava glasa u ovisnom društvu.

U ovim odvojenim financijskim izvještajima ulaganje u ovisna društva je iskazano prema metodi troška. Trošak ulaganja u ovisna društva se testira na umanjeње na svaki izvještajni datum.

Priznavanje prihoda

Poslovni prihod se ostvaruje prodajom robe i pružanjem usluga.

Prihodi se mjere po fer vrijednosti primljene naknade ili potraživanja za naknadu i umanjuju se za procijenjene iznose povrata od kupaca, količinskih i sličnih popusta.

i) Prihodi od pružanja usluga

Prihodi na temelju ugovora o pružanju usluga se priznaju prema stupnju dovršenosti ugovora. Stupanj dovršenosti ugovora se određuje kako slijedi:

- Prihodi od djelomično dovršenih usluga (čija realizacija se proteže kroz više obračunskih razdoblja) se priznaju sukladno stupnju dovršenosti (mjereno udjelom stvarno nastalih troškova u planiranim troškovima).
- Prihodi na temelju ugovora o utrošenom vremenu i materijalu se priznaju po ugovorenim jediničnim cijenama za utrošene sate rada, odnosno nastale direktne troškove.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Priznavanje prihoda (nastavak)

ii) Prihodi od prodaje robe

Prihodi od prodaje robe se priznaju kad su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- Grupa i Društvo su na kupce prenijeli sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad robom
- Grupa i Društvo ne zadržavaju ni trajno sudjelovanje u upravljanju u mjeri koja se obično povezuje s vlasništvom ni stvarnu kontrolu nad prodanom robom
- iznos prihoda je moguće pouzdano izmjeriti
- vjerojatan je priljev ekonomskih koristi u subjekt povezanih s transakcijom i
- troškovi koji su nastali ili koji trebaju nastati na temelju transakcije mogu se pouzdano izmjeriti.

Prihodi od dividendi i kamata

Prihodi od dividendi, tj. udjela u dobiti priznaju se kad je izglasano pravo dioničara na primitak dividende, uz uvjet da je pritjecanje ekonomskih koristi u Grupi i Društvo vjerojatno te da je prihode moguće pouzdano izmjeriti.

Prihodi od kamata se priznaju kad je vjerojatno da će ekonomske koristi pritjecati u Grupi i Društvo i kad je prihode moguće pouzdano izmjeriti. Prihodi od kamata se obračunavaju po načelu nastanka na temelju nepodmirene glavnice i po primjenjivoj efektivnoj kamatnoj stopi, a to je stopa kojom se procijenjeni budući novčani primici diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijskog sredstva do njegovog neto knjigovodstvenog iznosa utvrđenog prilikom prvog priznavanja.

Segmentalno izvještavanje

Segment je prepoznatljiva komponenta ili dio Grupe koji je angažiran u prodaji povezanih proizvoda i usluga (poslovni segment) ili angažiran u prodaji proizvoda i usluga unutar određenog ekonomskog okruženja (zemljopisni segment) te je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih primjenjivih na druge segmente. Grupa utvrđuje poslovne segmente sukladno internim izvještajima o dijelovima Grupe, a koje redovito pregledava glavni izvršni donositelj poslovnih odluka (Uprava Društva) kako bi se na segmente rasporedili resurse i ocijenila uspješnost njihovog poslovanja. Pojednosti o poslovnim segmentima objavljene su u bilješci 4 uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje.

Strane valute

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta unutar Grupe i Društva su prezentirani u valuti primarnog gospodarskog okruženja u kojem predmetni subjekt posluje, tj. u njegovoj funkcionalnoj valuti. U konsolidiranim financijskim izvještajima, rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe i Društva su izraženi u tisućama eura (TEUR) jer je euro funkcionalna valuta matičnog društva i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Prilikom sastavljanja financijskih izvještaja pojedinih subjekata, transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta subjekta, tj. u stranim valutama su evidentirane primjenom valutnih tečajeva na snazi na datum transakcije. Monetarne stavke u stranim valutama se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno preračunavaju po tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti koje su nominirane u stranim valutama se ponovno preračunavaju po tečaju važećem na datum utvrđivanja njihove fer vrijednosti. Nemonetarne stavke u stranoj valuti koje se vode po povijesnom trošku se ne preračunavaju ponovno.

Tečajevi primijenjeni na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine te prosječni tečajevi korišteni za preračun pozicija prihoda i rashoda iznosili su kako slijedi:

Valuta	31.12.2024.	Prosječni tečaj u 2024. godini	31.12.2023.	Prosječni tečaj u 2023. godini
RSD	116,97070	117,08658	117,16100	117,24563
KM	1,95583	1,95583	1,95583	1,95583
MKD	61,58300	61,58077	61,63450	61,54226

Tečajne razlike se priznaju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem nastaju, izuzev:

- tečajnih razlika po primljenim zajmovima i kreditima u stranoj valuti koji se odnose na imovinu u izgradnji namijenjenu budućoj proizvodnji, koje se uključene u trošak imovine ako se promatraju kao usklađenje troškova kamata na obveze po tim zajmovima i kreditima,
- tečajnih razlika s naslova monetarnih potraživanja ili obveza iz odnosa s inozemnim poslovanjem, čija namira nije planirana ni izgledna, te koje stoga sačinjavaju dio neto ulaganja u inozemno poslovanje, koje se prvo priznaju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i prilikom prodaje cijelog ili dijela neto ulaganja prenose s glavnice u dobit ili gubitak.

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima imovina i obveze inozemnih dijelova poslovanja Grupe izražene su u eurima primjenom valutnih tečajeva važećih na kraju izvještajnog razdoblja. Prihodi i rashodi se preračunavaju primjenom prosječnog valutnog tečaja na temelju završnih mjesečnih tečajeva tijekom godine, osim kod značajnih fluktuacija valutnih tečajeva, u kom slučaju se koriste valutni tečajevi važeći na datum transakcije. Eventualne tečajne razlike iskazuju se u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti i akumuliraju u glavnici (te pripisuju nekontrolirajućim udjelima ako postoje).

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Strane valute (nastavak)

Prilikom prodaje inozemnog poslovanja, tj. prodaje cijelog udjela Grupe u inozemnom poslovanju kojom Grupa gubi kontrolu nad ovisnim društvom u čijem je sastavu inozemno poslovanje ili kod djelomične prodaje udjela u zajedničkom poslu ili pridruženom društvu u čijem je sastavu inozemno poslovanje i zadržani udjel u tom inozemnom poslovanju postaje financijskom imovinom, sve tečajne razlike akumulirane u sklopu vlasničke glavnice s naslova inozemnog poslovanja pripisive vlasnicima Društva prenose se u dobit i gubitak.

Nadalje, kod djelomične prodaje ovisnog društva u čijem sastavu je inozemno poslovanje kojom Grupa ne gubi kontrolu nad ovisnim društvom, dio kumulativnih tečajnih razlika ponovno se pripisuje nekontrolirajućim udjelima razmjerno prodanom dijelu i ne uračunava se u dobit ili gubitak. Kod svih drugih djelomičnih prodaja, tj. djelomične prodaje pridruženih subjekata ili zajedničkih poslova kod koje Grupa ne gubi značajan utjecaj, odnosno zajedničku kontrolu u subjektu, dio kumulativnih tečajnih razlika prenosi se u dobit ili gubitak razmjerno prodanom dijelu.

Usklađenje goodwilla i fer vrijednosti utvrdive imovine i utvrdivih obveza preuzetih stjecanjem inozemnog poslovanja obračunavaju se kao imovina i obveze inozemnog poslovanja i preračunavaju po zaključnom tečaju na kraju svakog izvještajnog razdoblja. Pri tom nastale tečajne razlike iskazuju se u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti.

Oporezivanje

Rashod na temelju poreza na dobit je zbroj tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

i) Tekući porezi

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti tekuće godine. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti iskazane u konsolidiranom izvještaju o dobiti ili gubitku i ostaloj sveobuhvatnoj dobiti jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili odbitne u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe i Društva izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi, odnosno uskoro na snazi.

ii) Odgođeni porezi

Odgođeni porezi se priznaju na temelju razlike između knjigovodstvenih vrijednosti imovine i obveza iskazanih u financijskim izvještajima i pripadajućih poreznih osnovica korištenih za izračunavanje oporezive dobiti. Odgođene porezne obveze se općenito priznaju po svim oporezivim privremenim razlikama, a odgođena porezna imovina se općenito priznaje po svim odbitnim privremenim razlikama do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje odbitnih privremenih razlika. Odgođene porezne obveze i odgođena porezna imovina se ne priznaju ako privremena razlika proizlazi iz goodwilla ili početnog priznavanja ostale imovine i ostalih obveza (osim u slučaju poslovnog spajanja) u transakciji koja ne utječe ni na oporezivu niti na računovodstvenu dobit.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Oporezivanje (nastavak)

ii) Odgođeni porezi (nastavak)

Odgođene porezne obveze se priznaju i na temelju oporezivih privremenih razlika povezanih s ulaganjima u ovisna i pridružena društva te udjelima u zajedničkim pothvatima, izuzev u slučaju kad su Grupa i Društvo u mogućnosti utjecati na poništenje privremene razlike i kad je vjerojatno da se privremena razlika neće poništiti u doglednoj budućnosti. Odgođena porezna imovina koja proizlazi iz odbitnih privremenih razlika povezanih s takvim ulaganjima i udjelima se priznaje samo do iznosa oporezive dobiti za koji je vjerojatno da će biti na raspolaganju i omogućiti korištenje olakšice na temelju privremenih razlika i ako se njihovo poništenje očekuje u doglednoj budućnosti. Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine provjerava se na svaki datum bilance i umanjuje za iznos za koji više nije vjerojatno da će biti raspoloživ kao dostatna oporeziva dobit koja bi omogućila povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođena porezna imovina i odgođene porezne obveze se obračunavaju po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, a na temelju poreznih stopa i poreznih zakona koji su na kraju izvještajnog razdoblja na snazi ili u postupku donošenja. Utvrđivanje odgođenih poreznih obveza i odgođene porezne imovine odražava porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Grupa i Društvo na kraju izvještajnog razdoblja očekuju ostvariti povrat knjigovodstvenog iznosa svoje imovine, odnosno podmiriti knjigovodstveni iznos svojih obveza.

iii) Tekući i odgođeni porezi tekuće godine

Tekući i odgođeni porezi se priznaju u dobit i gubitak, osim poreza koji se odnose na stavke koje se iskazuju u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti ili izravno u glavnici, u kom slučaju se i porez također iskazuje u sklopu ostale sveobuhvatne dobiti, odnosno izravno u glavnici. Kod tekućih i odgođenih poreza koji proizlaze iz prvog knjiženja poslovnog spajanja, porezni učinak se uključuje u obračun poslovnog spajanja.

Nekretnine, postrojenja i oprema

Zemljišta i zgrade koji se koriste u proizvodnji ili isporuci dobara odnosno usluga ili za administrativne svrhe iskazani su u konsolidiranom i odvojenom izvještaju o financijskom položaju po povijesnom trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti. Postrojenja i oprema evidentiraju se kao materijalna imovina ako je procijenjeni korisni vijek trajanja duži od jedne godine, a pojedinačna nabavna vrijednost veća od 500 eura. Postrojenja i oprema iskazuje se po trošku nabave koji uključuje sve direktne troškove dovođenja imovine u funkciju za koju je namijenjena.

Naknadni troškovi uključuju se u knjigovodstveni iznos imovine ili kao zasebna stavka imovine, kako je prikladno, samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s navedenom imovinom pritijecati u Grupi i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Svi ostali popravci i održavanje predstavljaju trošak u računu dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje dugotrajne materijalne imovine, knjiži se izravno u korist ostalih prihoda.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Procijenjeni korisni vijek trajanja i s tim u vezi primijenjene godišnje stope amortizacije za glavne skupine nekretnina i opreme iznosi kako slijedi:

	Stope amortizacije
Zgrade	2,50-3,00%
Elektronička oprema i software	25-50%
Oprema	10-40%
Osobna vozila	20-40%
Vozila (osim osobnih vozila)	25-50%
Namještaj i uredska oprema	20-50%

Zemljište u vlasništvu se ne amortizira.

Nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina

Odvojeno stečena nematerijalna imovina određenog vijeka uporabe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti. Amortizacija se obračunava pravocrtnom metodom tijekom procijenjenog vijeka uporabe. Procijenjeni vijek uporabe i metoda amortizacije se preispituju na kraju svakog izvještajnog razdoblja, pri čemu se učinci eventualnih promjena procjena obračunavaju prospektivno. Odvojeno stečena nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe se iskazuje po trošku nabave umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti.

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja

Izdaci nastali aktivnostima istraživanja se priznaju kao rashod u razdoblju u kojem su nastali.

Interno stvoreno nematerijalno sredstvo koje je nastalo razvojem (ili u razvojnoj fazi internog projekta) se priznaje onda, i samo onda ako je moguće dokazati sve niže navedeno:

- tehničku izvedivost dovršenja nematerijalnog sredstva kako bi bilo raspoloživo za uporabu ili prodaju
- namjeru dovršenja nematerijalnog sredstva i njegove uporabe ili prodaje
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalnog sredstva
- način na koji će sredstvo stvarati buduće vjerojatne ekonomske koristi
- dostupnost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih resursa za okončanje razvoja te korištenje ili prodaju nematerijalnog sredstva i
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja izdataka koji se mogu povezati s razvojem nematerijalnog sredstva.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Nematerijalna imovina (nastavak)

Interno stvorena nematerijalna imovina – troškovi istraživanja i razvoja (nastavak)

Iznos koji se početno priznaje kod interno stvorenog nematerijalnog sredstva jest zbroj izdataka nastalih od datuma na koji je sredstvo prvi put udovoljilo gore navedenim kriterijima priznavanja. Ako interno stvoreno sredstvo nije moguće priznati, izdaci povezani s razvojem se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali. Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Nakon prvog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina.

Nematerijalna imovina priznata u poslovnim kombinacijama

Nematerijalna imovina stečena poslovnim kombinacijama i priznata odvojeno od goodwilla se početno iskazuje po fer vrijednosti na datum stjecanja (koja se smatra nabavnom vrijednošću, tj. troškom nabave imovine).

Nakon prvog priznavanja, interno stvorena nematerijalna imovina se iskazuje po trošku umanjenom za ispravak vrijednosti i akumulirane gubitke od umanjenja vrijednosti po istoj osnovi kao i odvojeno stečena nematerijalna imovina. Amortizacijske stope za nematerijalnu imovinu iznose 25%.

Prestanak priznavanja nematerijalne imovine

Nematerijalno sredstvo se prestaje priznavati otuđenjem ili kad se njegovom uporabom ili prodajom ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem stavke nematerijalne imovine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti te stavke, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se stavka prestala priznavati.

Amortizacijske stope za nematerijalnu imovinu iznose 20-25%.

Umanjenje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine isključujući goodwill

Na kraju svakog izvještajnog razdoblja, Grupa i Društvo provjeravaju knjigovodstvene iznose svojih nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine kako bi utvrdili da li postoje naznake o gubicima uslijed umanjenja vrijednosti. Ako takve naznake postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogli odrediti eventualni gubici nastali zbog umanjenja. Ako nadoknadivi iznos nekog sredstva nije moguće procijeniti, Grupa i Društvo procjenjuju nadoknadivi iznos jedinice koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Ako je moguće odrediti realnu i dosljednu osnovu za raspoređivanje, imovina društava se također raspoređuje na pojedinačne jedinice koje stvaraju novac ili, ako to nije moguće, na najmanju skupinu jedinica koje stvaraju novac za koju je moguće odrediti realnu i konzistentnu osnovu raspoređivanja. Nematerijalna imovina neodređenog vijeka uporabe i ona koja još nije raspoloživa za uporabu se testiraju na umanjenje barem jednom godišnje te svaki puta kad postoji naznaka o mogućem umanjenju imovine.

Materijalna imovina iskazana po povijesnom trošku amortizira se prema linearnoj metodi, tijekom korisnog vijeka sredstva, a počinje prvog mjeseca nakon stavljanja imovine u uporabu.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Umanjenje nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine isključujući goodwill (nastavak)

Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod. Kod kasnijeg poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstvena vrijednost sredstva (jedinice koja stvara novac) se povećava se do njegovog revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa tako da uvećana knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama po tom sredstvu (jedinici koja stvara novac) nisu bili priznati gubici od umanjenja. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje u dobit ili gubitak.

Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave ili po neto prodajnoj vrijednosti koja se može realizirati, ovisno o tome koja je niža. Troškovi nabave zaliha trgovačke robe obuhvaćaju nabavnu cijenu, uvozne carine i druge troškove koji se mogu izravno pripisati nabavi robe. Zalihe trgovačke robe namijenjene su prodaji, a iskazuju se po nabavnim vrijednostima. Vrijednost zaliha mjeri se primjenom FIFO metode. Pod zalihama sitnog inventara podrazumijevaju se alati, pogonski i uredski inventar te slična sredstva za rad za koja se očekuje da će se koristiti do jedne godine i sredstva koja se ne smatraju dugotrajnom imovinom. Utrošak odnosno stavljanje u upotrebu zaliha sitnog inventara i auto guma kao i rezervnih dijelova uključuje se u troškove metodom jednokratnog otpisa. Društvo obavlja procjenu vrijednosti nekurentne zalihe kao i stare zalihe. Vrijednost nekurentne i stare zalihe umanjuje se i usklađuje po fer vrijednosti.

Novac i novčani ekvivalenti

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju gotovinu i novac na računima banaka.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Najmovi

Najmovi se priznaju kao imovina s pravom korištenja i obveza za najam, kad god se većim dijelom svi rizici i nagrade povezani s vlasništvom nad sredstvom prenose na zajmoprimca tijekom trajanja najma, osim:

- najmovi imovine male vrijednosti,
- najmovi čije razdoblje najma završava u razdoblju od 12 mjeseci od datuma prve primjene ili kraće i
- najmovi koji imaju mogućnost obostranog raskida bez značajnih ugovornih kazni (penala).

Prilikom sklapanja ugovora Grupa procjenjuje sadrži li ugovor karakteristike najma. Odnosno, procjenjuje prenosi li se ugovorom pravo kontrole korištenja predmetne imovine tijekom vremena u zamjenu za naknadu.

Grupa kao zajmoprimac

Za sve najmove, osim kratkoročnih najмова te najмова imovine niske vrijednosti, Grupa primjenjuje jedinstveni pristup priznavanja i mjerenja. Grupa priznaje obveze s osnove plaćanja po najmu i pravo korištenja imovine koje predstavlja pravo na korištenje predmetne imovine.

Imovina s pravom korištenja

Grupa priznaje imovinu s pravom korištenja u trenutku sklapanja ugovora o najmu (odnosno u trenutku kada je predmetna imovina raspoloživa za upotrebu). Imovina s pravom korištenja mjeri se po trošku nabave umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti te se prilagođava prema ponovnom mjerenju obveza iz najma. Trošak imovine s pravom korištenja uključuje iznos priznatih obveza po zakupu, inicijalne izravne troškove te plaćanja po zakupu izvršena na dan ili prije sklapanja ugovora. Imovina s pravom korištenja amortizira se linearno tijekom trajanja najma.

Obveze s osnove najma

Prilikom sklapanja ugovora o najmu najma, Grupa priznaje obveze s osnove najma, mjerene po sadašnjoj vrijednosti budućih plaćanja po zakupu tijekom trajanja najma. Plaćanja s osnove najma uključuju fiksna plaćanja (umanjena za sva potraživanja s osnove poticaja), varijabilna plaćanja te iznose za koje se očekuje da će biti plaćeni s osnove garancija za preostalu vrijednost. Plaćanja s osnove najma mogu uključivati i vrijednost opcije kupnje čija se realizacija očekuje s razumnom sigurnošću te plaćanje penala za raskid najma, ako uvjeti ugovora predviđaju opciju raskida. Promjenjiva plaćanja s osnove najma koja ne ovise o indeksu ili stopi priznaju se kao trošak u razdoblju u kojem je nastao događaj ili uvjet koji uvjetuje plaćanje.

Obveze po osnovi najma iskazuju se kao zasebna pozicija unutar dugoročnih i kratkoročnih obveza. U izvještaju o sveobuhvatnoj dobiti iskazuje se trošak amortizacije imovine s pravom korištenja i kamatni troškovi na obveze po osnovi najma (vidjeti bilješku 33).

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijski instrumenti

Financijska imovina i financijske obveze priznaju se kad Grupa i Društvo postanu stranom ugovornih odredaba instrumenta. Financijska imovina i financijske obveze knjiže se prvi puta po fer vrijednosti. Transakcijski troškovi izravno povezani s pribavljanjem ili izdavanjem financijske imovine i financijskih obveza koje se ne vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, dodaju se, odnosno oduzimaju od fer vrijednosti kod prvog knjiženja. Transakcijski troškovi izravno povezani s preuzimanjem financijske imovine ili financijskih obveza koje se vode po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak odmah se priznaju u dobit ili gubitak.

Financijska imovina

Klasifikacija financijske imovine

Nakon početnog priznavanja, financijska imovina se klasificira kao imovina po amortiziranom trošku, imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOCI) i imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL), ovisno o poslovnom modelu i karakteristikama ugovorenih tijekova novca financijske imovine.

Financijska imovina po amortiziranom trošku

Financijska imovina mjeri se po amortiziranom trošku ako ispunjava oba uvjeta u nastavku te ako nije vrednovana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL):

- svrha poslovnog modela je držanje imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova; i
- ugovorni uvjeti financijske imovine pretpostavljaju novčane tokove koji su isključivo otplata glavnice i kamate (SPPI), na određene datume.

Ova kategorija obuhvaća: dane zajmove i depozite, potraživanja od kupaca te novac i novčane ekvivalente.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Umanjenje financijske imovine

Društvo i Grupa priznaju rezervacije za očekivane kreditne gubitke (eng. *Expected credit loss* ili *ECL*) za potraživanja od kupaca. Iznos očekivanih kreditnih gubitaka izračunava se na svaki datum izvještavanja kako bi odražavao promjene u kreditnom riziku od početnog priznavanja pojedinog financijskog instrumenta. Očekivani kreditni gubici se temelje na razlici između ugovornih novčanih tokova koji su dospjeli u skladu s ugovorom i svih novčanih tokova koje Društvo i Grupa očekuje da će primiti.

Za kreditne izloženosti za koje nije došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, očekivani kreditni gubici se priznaju za kreditne gubitke koji proizlaze iz neplaćenih događaja koji su mogući u sljedećih 12 mjeseci (očekivani kreditni gubici za 12 mjeseci). Za one kreditne izloženosti kod kojih je došlo do značajnog povećanja kreditnog rizika od početnog priznavanja, potreban je ispravak za očekivane kreditne gubitke tijekom preostalog vijeka trajanja izloženosti, bez obzira na vrijeme zaduživanja (doživotni očekivani kreditni gubici).

Društvo i Grupa primjenjuju pojednostavljeni pristup za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu i stoga priznaju ispravak vrijednosti na temelju očekivanog doživotnog očekivanog kreditnog gubitka na kraju svakog razdoblja. Očekivani kreditni gubici na ovu financijsku imovinu procjenjuju se na temelju povijesnih trendova nenaplativosti po razredima dospjeća kreiranih na temelju povijesnog iskustva Društva i Grupe u pogledu kreditnih gubitaka, usklađenih s faktorima koji su specifični za dužnike.

Za dane zajmove, Društvo i Grupa mjere očekivane kreditne gubitke kao funkciju vjerojatnosti nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. *Probability of Default*, PD), gubitka u slučaju nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. *Loss Given Default*, LGD), tj. veličine gubitka ako dođe do neispunjenja) i izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza (eng. *Exposure at Default*, EAD). Za procjenu PD parametara, Društvo i Grupa se oslanjaju na publikacije vanjskih investicijskih rejting agencija. LGD parametar se procjenjuje interno i ovisi o kolateraliziranosti zajma, te za neosigurane zajmove iznosi 100%. Što se tiče izloženosti u trenutku nastanka statusa neispunjenja obveza, za financijsku imovinu ona predstavlja bruto knjigovodstvenu vrijednost imovine na datum izvještavanja.

(i) Značajno povećanje kreditnog rizika

Prilikom procjene je li kreditni rizik naplate potraživanja od kupaca značajno porastao od početnog priznavanja, Društvo i Grupa uspoređuju rizik nastanka statusa neispunjenja obveza na datum izvještavanja s rizikom nastanka statusa neispunjenja obveza na datum početnog priznavanja. Prilikom ove procjene, Društvo i Grupa uzimaju u obzir i kvantitativne i kvalitativne informacije koje su razumne i dostupne, uključujući povijesno iskustvo te metode koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili angažmana. Konkretno, Društvo i Grupa se prilikom procjene značajnog pogoršanja kreditnog rizika oslanjaju na dane kašnjenja.

Unatoč navedenom, pretpostavlja se da se kreditni rizik kupaca nije značajno povećao od početnog priznavanja ako se utvrdi da kupac ima nizak kreditni rizik na datum izvještavanja.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

Utvrđeno je da financijski instrument ima nizak kreditni rizik ako:

- Financijski instrument ima niski rizik nastanka statusa neispunjenja obveza,
- Dužnik ima snažnu sposobnost da podmiri svoje ugovorne obveze u kratkom roku, i
- Nepovoljne promjene ekonomskih i poslovnih uvjeta na duži rok mogu, ali ne moraju nužno, smanjiti sposobnost zajmoprimca da ispunji svoje ugovorne obveze novčanog toka.

(ii) Definicija statusa neispunjenja obveze

Sljedeće činjenice koje predstavljaju slučaj nepodmirenja za potrebe upravljanja unutarnjim kreditnim rizikom, Društvo i Grupa smatraju povijesnim iskustvom koje pokazuju da financijska imovina koja zadovoljava bilo koji od sljedećih kriterija općenito nije nadoknativa:

- kada je dužnik prekršio financijske klauzule; ili
- podaci koji su interno razvijeni ili dobiveni iz vanjskih izvora ukazuju na to da je malo vjerojatno da će dužnik isplatiti svoje vjerovnike, uključujući i Društvo i Grupu, u cijelosti

(iii) Kreditno umanjena financijska imovina

Financijska imovina je kreditno umanjena kada je došlo do jednog ili više događaja koji imaju štetan utjecaj na procijenjene buduće novčane tokove te financijske imovine. Dokaz da je financijsko sredstvo kreditno umanjeno uključuje dostupne podatke o sljedećim događajima:

- značajne financijske poteškoće izdavatelja ili dužnika;
- kršenje ugovora, kao neispunjenje obveze (definirano iznad);
- kada izdavatelj dužniku, zbog financijskih poteškoća dužnika, odobrava istom koncesiju koju inače ne bi uzeo u obzir;
- postaje vjerojatno da će dužnik otići u stečaj ili drugu financijsku reorganizaciju
- nestanak aktivnog tržišta za određenu financijsku imovinu zbog financijskih poteškoća.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijska imovina (nastavak)

(iv) Politika otpisa

Društvo i Grupa otpisuju financijsku imovinu kada postoje podaci koji ukazuju na to da je dužnik u ozbiljnim financijskim poteškoćama i da nema realnih izgleda za povrat, npr. kada je dužnik stavljen pod likvidaciju ili je u stečajnom postupku ili u slučaju potraživanja od kupaca, kada su iznosi dospjeli dulje od tri godine, ovisno što se prije dogodi. Otpisana financijska imovina i dalje može biti podložna aktivnostima naplate postupaka Društva i Grupe, uzimajući u obzir pravne savjete gdje je to prikladno. Prihod od naplate prethodno otpisane financijske imovine se priznaje u računu dobiti i gubitka.

(v) Prestanak priznavanja financijske imovine

Društvo i Grupa prestaju priznavati financijsku imovinu samo kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove ili kada prenose financijsku imovinu, sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad financijskom imovinom na drugu osobu.

Ako Društvo i Grupa ne prenose i ne zadržavaju suštinski sve rizike i nagrade povezane s vlasništvom te nastavljaju kontrolirati prenesenu imovinu, Društvo i Grupa priznaju svoj zadržani udjel u imovini i povezanu obvezu za iznose koje će možda morati platiti. Ako Društvo i Grupa zadrže sve značajne rizike i nagrade povezane s vlasništvom nad prenesenom financijskom imovinom, Društvo i Grupa nastavljaju priznavati financijsku imovinu i također priznaju zaprimljeni kolateral za primljenu imovinu.

U slučaju prestanka priznavanja financijske imovine koja se mjeri po amortiziranom trošku, razlika između knjigovodstvene vrijednosti i iznosa primljene naknade i potraživanja priznaje se u računu dobiti i gubitka.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijske obveze

Sve financijske obveze naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope ili po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak.

Društvo i Grupa sve financijske obveze mjeri po amortiziranom trošku.

Međutim, financijske obveze koje nastaju kada prijenos financijske imovine ne ispunjava uvjete za prestanak priznavanja ili kada se primjenjuje pristup kontinuiranog sudjelovanja, te za ugovore o financijskim jamstvima koje su izdali Društvo i Grupa, naknadno se mjere u skladu s posebnim računovodstvenim politikama navedenim u nastavku.

Financijske obveze naknadno mjerene po amortiziranom trošku.

Financijske obveze koje nisu (i) nepredviđena naknada za stjecatelja u poslovnom spajanju, (ii) koje se drže radi trgovanja, ili (iii) označene po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope.

Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske obveze i raspoređivanja troška kamata tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa koja točno diskontira procijenjena buduća novčana plaćanja (uključujući sve naknade i bodove plaćene ili primljene koji čine dio efektivne kamatne stope, transakcijske troškove i druge premije ili popuste) kroz očekivani vijek financijske obveze ili (ako je prikladno) kraće razdoblje, na amortizirani trošak financijske obveze.

Razvrstavanje u obveze ili glavnice

Dužnički i glavnici instrumenti se razvrstavaju ili u financijske obveze ili u glavnice, u skladu sa suštinom ugovornog sporazuma.

Glavnici instrumenti

Glavnici instrument je ugovor koji pruža dokaz o ostatku udjela u imovini subjekta nakon oduzimanja svih njegovih obveza. Glavnici instrumenti koje je izdalo Društvo se evidentiraju u iznosu ostvarenih prihoda, umanjениh za direktne troškove izdavanja.

Financijske obveze

Ostale financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, te obveznice, se početno mjere po fer vrijednosti umanjenoj za troškove transakcije. Ostale financijske obveze se kasnije mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate, pri čemu se rashodi od kamata priznaju po osnovi efektivnog prinosa.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i rashodi od kamata raspoređuju tijekom relevantnog razdoblja. Efektivna kamatna stopa jest stopa kojom se procijenjeni buduću novčani odljevi diskontiraju tijekom očekivanog vijeka financijske obveze ili kraćeg razdoblja ako je primjenjivo.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Financijske obveze (nastavak)

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Društvo i Grupa prestaju priznavati financijske obveze onda, i samo onda kad su obveze Društva i Grupe podmirene, poništene ili su istekle.

Rezerviranja

Rezerviranje se priznaje samo u slučaju kada Grupa i Društvo imaju postojeću obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako postoji vjerojatnost da će biti potreban odljev sredstava koja čine gospodarske koristi kako bi se obveza podmirila, a moguće je napraviti pouzdanu procjenu iznosa obveze. Rezerviranja se razmatraju na svaki datum bilance i prilagođavaju kako bi odražavala najbolju trenutačnu procjenu.

U slučajevima kada je bitan učinak vremenske vrijednosti novca, iznos rezerviranja čini sadašnja vrijednost izdataka za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze. Kada se koristi diskontiranje, povećanje rezerviranja koje odražava protok vremena priznaje se kao financijski trošak.

Rezerviranja za otpremnine priznaju su kada se Grupa i Društvo obvežu raskinuti ugovore o radu sa zaposlenicima, to jest kada ima napravljen detaljan formalan plan za raskid ugovora o radu koji je bez realne mogućnosti povlačenja.

Rezerviranja za troškove popravaka prodane robe u jamstvenom roku za vlastite marke

Rezervacije za troškove popravka i zamjene robe u jamstvenom roku za vlastite marke formiraju se na osnovu prikupljenih podataka o broju i nabavnoj vrijednosti reklamirane robe (robe zaprimljene u servis) po pojedinim grupama proizvoda. Rezervacije za robne marke trećih strana se ne formiraju s obzirom na to da kompletan rizik snosi dobavljač.

Visina rezervacija izračunava se primjenom postotnog udjela godišnje količine pojedine grupe reklamirane robe pokrivene jamstvom (robe zaprimljene u servis) u ukupnoj godišnjoj količini pojedine prodane robe na osnovicu koju predstavlja ukupna nabavna vrijednost prodane robe po istim grupama proizvoda.

Rezervacije se izračunavaju po grupama artikala i trajanju jamstvenog perioda.

Iznosi rezervacija se po isteku jamstvenog roka ukidaju i prihoduju u korist prihoda godine u kojoj je istekao jamstveni rok. Isto se netira s pripadajućim troškom za tekuće razdoblje.

Potencijalne obveze

Potencijalne obveze nisu priznate u financijskim izvještajima. One su objavljene u bilješkama osim u slučaju kada je vjerojatnost odljeva resursa koji predstavljaju ekonomske koristi neznatna.

Potencijalna imovina nije priznata u financijskim izvještajima, ali je objavljena u bilješkama kada je priljev ekonomskih koristi vjerojatan.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Troškovi posudbe

Troškovi posudbe koji se mogu izravno povezati sa stjecanjem, izgradnjom ili izradom kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno zahtijeva znatno vrijeme kako bi bilo spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju, se pripisuju trošku nabave toga sredstva sve dok sredstvo većim dijelom ne bude spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju.

Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava do početka njihovog trošenja na kvalificirano sredstvo se oduzimaju od troškova posudbe čija je kapitalizacija prihvatljiva. Svi drugi troškovi posudbe se uključuju u dobit ili gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Događaji nakon izvještajnog datuma

Događaji nakon izvještajnog datuma koji pružaju dodatne informacije o položaju Grupe i Društva na datum izvještavanja (događaji koji imaju za učinak usklađenja) odražavaju se u financijskim izvještajima. Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja, objavljeni su u bilješkama uz financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

Računovodstvene prosudbe i procjene

Procjene i s njima povezane pretpostavke se temelje na iskustvu u proteklim razdobljima i drugim relevantnim čimbenicima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procjena. Procjene i pretpostavke na temelju kojih su procjene izvedene se kontinuirano preispituju. Izmjene računovodstvenih procjena se priznaju u razdoblju revidiranja procjene ako izmjena utječe samo na to razdoblje ili u razdoblju revidiranja procjene i u budućim razdobljima ako izmjena utječe i na tekuće i na buduća razdoblja.

Slijedi opis ključnih prosudbi Uprave, u procesu primjene računovodstvenih politika Grupe i Društva koje su najznačajnije utjecale na iznose priznate u financijskim izvještajima.

(a) Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine

Kao što je opisano u računovodstvenim politikama, Grupa i Društvo pregledavaju procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine na svaki izvještajni datum. Nekretnine, postrojenja i oprema i nematerijalna imovina, iskazani su po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrijednosti.

3. SAŽETAK TEMELJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

Računovodstvene prosudbe i procjene (nastavak)

(b) Očekivani kreditni gubici

Prilikom procjene očekivanih kreditnih gubitaka, Grupa razmatra razumne i potkrjepljive informacije koje su relevantne i dostupne. To uključuje kvantitativne i kvalitativne informacije i analize, temeljene na povijesnom iskustvu Grupe i informiranoj procjeni kreditne sposobnosti, uključujući informacije koje se odnose na budućnost. Ispravak vrijednosti potraživanja rizičnih u pogledu izvjesnosti naplate obavlja se na teret računa dobiti i gubitka za tekuću godinu.

(c) Rezervacije za rizike u jamstvenom roku

Rezervacije za procijenjene troškove garancija se priznaju kao rezerviranja u periodu kad je prodaja izvršena. Procjena odražava povijesno kretanje troškova garancije.

(d) Procjena umanjenja vrijednosti goodwilla

Goodwill se godišnje provjerava zbog umanjenja vrijednosti u skladu s računovodstvenom politikom. Nadoknadiivi iznosi jedinica koje stvaraju novac utvrđeni su na osnovu izračuna vrijednosti u uporabi. Ovi izračuni zahtijevaju korištenje procjena (Bilješka 18).

(e) Nadoknadivost ulaganja u ovisna i pridružena društva

Društvo godišnje procjenjuje nadoknadivost ulaganja kroz test vrijednosti neto imovine ovisnih društava, odnosno vrijednost udjela pridruženih društava uvećano za udjel u rezultatu pridruženih društava obračunatih po metodi udjela.

(f) Određivanje stjecanja kontrole nad ovisnim društvima

Društvo procjenjuje stjecanje kontrole nad ovisnim društvom na temelju sljedećih elemenata kontrole: moći raspolaganja, varijabilnog prinosa te veze između moći raspolaganja i varijabilnog prinosa.

- Moć raspolaganja proizlazi iz glasačkih prava temeljenih na vlasničkim instrumentima, prava imenovanja ili opoziva ključnih rukovoditelja subjekta koji su sposobni voditi relevantne poslove, prava navođenja subjekta na zaključenje transakcija u korist ulagatelja ili stavljanja veta na promjene takvih transakcija te sposobnosti vođenja relevantnih poslova.
- Ostvarivanje varijabilnog prinosa u ovisnom društvu ovisi o pravu na ostvarivanje prinosa (dividende, promjene vrijednosti udjela, ostale isplate ekonomske koristi) u ovisnosti o uspješnosti njegovog poslovanja
- Veza između moći raspolaganja i prinosa – kontrola u odnosu na ovisno društvo proizlazi iz sposobnosti primjene moći raspolaganja tako da Društvo utječe na svoj prinos (bilješka 43).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Izvještajni segmenti Grupe su se zaključno s 31. prosincem 2024. godine sastojali od nekoliko poslovnih segmenata po zemljopisnim područjima: Hrvatska, Bosna i Hercegovina, Srbija, Crna Gora, Sjeverna Makedonija, Slovenija i Kosovo. O poslovnim segmentima izvještava se sukladno internom izvještavanju izvršnom donositelju odluka – Upravi Društva, koja je odgovorna za alokaciju resursa i ocjenjivanje uspješnosti poslovnih segmenata.

Slijedi analiza prihoda i rezultata Grupe po geografskim segmentima. Prikazani prihodi od prodaje odnose se na prihode ostvarene prodajom vanjskim kupcima, prihode ostvarene prodajom unutar segmenata i ostale poslovne prihode. Prihodi i troškovi prikazani na razini operativnog segmenta predstavljaju ukupne prihode/troškove ostvarene iz odnosa prema trećim stranama, ali i ovisnim društvima iz drugih operativnih segmenata. Takvo prikazivanje prihoda i troškova eliminira se u liniji „Eliminacije i korekcije”.

Prihodi i rezultati poslovanja po segmentima

2024. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Makedonija	Slovenija	Kosovo	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Prihodi od prodaje	363.063	49.957	89.584	27.377	33.482	45.112	10.844	619.418	(119.241)	500.178
Troškovi prodane robe	(313.261)	(42.119)	(79.473)	(23.648)	(28.725)	(39.976)	(9.506)	(536.709)	109.875	(426.834)
Promjena zaliha	(69)	-	-	-	-	-	-	(69)	62	(8)
Ostali poslovni prihodi	1.348	87	328	12	99	20	2	1.895	(24)	1.871
Ostali poslovni rashodi	(48.373)	(6.597)	(9.038)	(2.018)	(3.892)	(4.253)	(804)	(74.976)	8.309	(66.665)
Dobit iz poslovanja	2.707	1.328	1.401	1.722	963	903	536	9.559	(1.018)	8.542
Neto financijski troškovi	(2.624)	(121)	(269)	(87)	(50)	(155)	(103)	(3.409)	(401)	(3.810)
Dobit prije poreza	83	1.207	1.132	1.635	912	748	433	6.150	(1.419)	4.731
2023. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Makedonija	Slovenija		Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Prihodi od prodaje	353.221		40.802	83.950	18.341	29.055	35.552	560.921	(92.958)	467.963
Troškovi prodane robe	(304.244)		(34.488)	(75.743)	(15.857)	(24.834)	(31.787)	(486.953)	84.259	(402.694)
Promjena zaliha	(204)		-	-	-	-	-	(204)	496	292
Ostali poslovni prihodi	1.668		111	329	23	138	35	2.304	1.405	3.709
Ostali poslovni rashodi	(46.702)		(6.140)	(7.770)	(1.508)	(2.967)	(3.157)	(68.244)	7.228	(61.016)
Dobit iz poslovanja	3.739		285	766	999	1.392	643	7.824	430	8.254
Neto financijski troškovi	(2.906)		(107)	(143)	(86)	(86)	(136)	(3.464)	469	(2.995)
Dobit prije poreza	833		178	623	913	1.306	507	4.360	899	5.259

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (NASTAVAK)

Imovina i obveze segmenata

2024. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Makedonija	Slovenija	Kosovo	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Materijalna i nematerijalna imovina	4.130	336	175	797	188	444	82	6.152	14.288	20.440
Ostala dugotrajna imovina	33.828	10.111	1.293	1	13	52	-	45.298	(26.802)	18.496
Kratkotrajna imovina	108.942	13.753	27.851	7.733	14.533	13.637	6.449	192.898	(25.386)	167.511
Ukupno imovina	146.900	24.201	29.319	8.530	14.733	14.134	6.531	244.347	(37.900)	206.488
Dugoročne obveze	20.075	128	289	478	50	224	-	21.245	748	21.992
Kratkoročne obveze	108.615	8.988	16.644	2.763	7.399	11.711	4.699	160.819	(25.542)	135.276
Ukupno obveze	128.690	9.117	16.933	3.241	7.448	11.936	4.699	182.063	(24.794)	157.269

2023. godina	Hrvatska	Bosna i Hercegovina	Srbija	Crna Gora	Makedonija	Slovenija	Ukupno	Eliminacije i korekcije	Ukupno
Materijalna i nematerijalna imovina	4.725	306	157	278	96	379	5.941	10.819	16.760
Ostala dugotrajna imovina	28.502	10.111	202	1	24	30	38.870	(21.185)	17.685
Kratkotrajna imovina	99.403	11.903	23.096	7.628	8.614	10.838	161.482	(8.651)	152.831
Ukupno imovina	132.630	22.320	23.455	7.907	8.734	11.247	206.293	(19.017)	187.276
Dugoročne obveze	23.708	99	565	8	-	122	24.502	313	24.815
Kratkoročne obveze	91.185	8.192	11.656	3.614	1.715	9.504	125.866	(8.661)	117.205
Ukupno obveze	114.893	8.291	12.221	3.622	1.715	9.626	150.368	(8.348)	142.020

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

5. PRIHODI OD PRODAJE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	411.389	384.601	194.188	199.566
Prihodi od prodaje robe na inozemnom tržištu	68.280	62.066	98.818	102.093
Prihodi od prodaje usluga	16.039	18.116	5.762	9.640
Prihodi od prodaje rezervnih dijelova	8.812	6.022	427	419
Prihodi od prodaje licenci	5.948	6.003	3.447	2.860
Prihodi od prodaje robe - reexport	1.840	5.170	52.022	33.808
Ostalo	629	383	-	-
Dana odobrenja kupcima	(12.759)	(14.398)	(13.124)	(13.229)
Ukupno	500.178	467.963	341.540	335.157

Inozemno tržište za Društvo podrazumijeva sva tržišta osim Republike Hrvatske, dok za Grupu inozemno tržište podrazumijeva sva tržišta osim Republike Hrvatske, Republike Srbije, Bosne i Hercegovine, Republike Crne Gore, Republike Slovenije, Republike Sjeverne Makedonije i Republike Kosovo.

Reexport podrazumijeva direktan izvoz robe na inozemna tržišta na način da roba fizički nije došla na skladište Društva odnosno Grupe.

Pregled bruto prihoda od prodaje po državama u kojima je ostvaren:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Hrvatska	205.757	203.217	196.097	199.192
Srbija	90.557	82.011	41.263	39.056
Slovenija	51.144	41.243	5.871	4.777
Bosna i Hercegovina	42.175	39.017	24.236	20.337
Crna Gora	28.276	18.854	12.066	9.590
Makedonija	24.535	21.644	20.993	13.901
Kosovo	11.314	10.138	8.402	6.948
Poljska	5.989	7.019	5.975	6.999
Rumunjska	5.352	3.257	5.351	3.257
Njemačka	5.232	6.488	5.218	6.484
Singapur	4.923	5.004	683	964
Finska	4.444	6.263	4.442	6.263
Slovačka	3.417	5.071	3.414	5.066
Češka	3.418	4.873	3.252	4.525
Austrija	2.226	3.649	540	1.156
Ostalo	24.178	24.613	16.861	19.871
Ukupno	512.937	482.361	354.664	348.386

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

6. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Prihodi od besplatnih primitaka	617	864	520	746
Prihodi od prefakturiranih troškova	311	250	218	151
Prihodovanje rezerviranja	189	113	160	88
Prihodi od primitaka u naravi	186	123	102	77
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja za kreditne rizike	157	133	84	69
Prihodi od povoljne kupnje	71	1.560	-	-
Prihodi od naplate šteta	57	42	33	7
Prihodi od poticaja i subvencija	56	99	-	-
Prihodi od prodaje dugotrajne imovine	39	208	31	3
Inventurni viškovi	18	24	14	17
Ostalo	170	293	48	91
Ukupno	1.871	3.709	1.210	1.249

7. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Troškovi rezervnih dijelova	2.463	3.082	-	-
Osnovni, pomoćni materijal i uredski materijal	2.059	2.775	1.506	2.439
Troškovi servisiranja, zamjene i popravaka robe u jamstvenom roku	1.263	1.335	373	530
Troškovi energije i goriva za teretna i osobna vozila	1.146	1.073	209	196
Troškovi sitnog inventara, ambalaže i autoguma	546	465	121	106
Ostalo	27	25	-	-
Ukupno	7.504	8.755	2.209	3.271

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

8. TROŠKOVI PRODANE ROBE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Trošak prodane robe	447.623	429.207	322.968	322.889
Naknada za korištenje intelektualnog vlasništva (licence)	8.053	7.317	3.608	3.217
Ostali troškovi prodane robe i proizvoda	1.183	1.084	856	746
Primljena odobrenja od dobavljača	(30.025)	(34.914)	(21.309)	(26.737)
Ukupno	426.834	402.694	306.123	300.115

Grupa i društvo uz prodaju računala i prijenosnih računala prodaju i licence – gotove uredske aplikacije ili platforme za razvoj, upravljanje i procesuiranje i naprednu analitiku.

9. TROŠKOVI USLUGA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Usluge zakupa poslovnog prostora i opreme	4.922	4.533	1.335	1.214
Troškovi Ureda za podršku i knjigovodstvene usluge	3.840	3.825	2.801	2.882
Troškovi telefona, prijevoza i špedicije	3.764	3.770	5.849	4.806
Usluge promidžbe, sponzorstva i troškovi sajma	3.304	2.918	1.807	1.663
Usluge tekućeg održavanja	2.529	1.175	936	570
Komunalne naknade i ekonomsko gospodarenje	1.889	1.683	1.314	1.208
Troškovi reprezentacije	1.372	948	614	326
Intelektualne usluge	692	760	297	390
Usluge kontrole kakvoće i atestiranja dobara	518	658	577	657
Vanjske usluge popravaka prodanih, a neispravnih dobara u jamstvenom roku	496	495	794	830
Usluge student servisa i omladinskih zadruga	169	296	49	87
Troškovi skladištenja i paletiziranja robe	-	-	1.067	1.175
Ostalo	3.344	2.177	985	853
Ukupno	26.839	23.238	18.425	16.661

Društvo posjeduje odlično razvijenu logističku mrežu u Republici Hrvatskoj i Adria regiji, s ciljem osiguranja brze i kvalitetne isporuke roba partnerima. Osiguranje vlastite regionalne logističke mreže koje obavlja ovisno društvo M SAN Logistika d.o.o. Zagreb, Društvu i Grupi daje jednu od ključnih komparativnih prednosti u distribuciji potrošačke elektronike, računala i računalnih programa.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

10. TROŠKOVI OSOBLJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Neto plaće	14.419	12.716	5.146	4.922
Doprinosi, porezi i prirezi iz plaća	5.908	5.274	2.490	2.386
Doprinosi na plaće	2.921	2.566	1.062	1.008
Ukupno	23.248	20.556	8.698	8.316

Grupa je tijekom 2024. godine imala prosječno 982 zaposlenika (2023. godine: 932 zaposlenika). Društvo je tijekom 2024. godine imalo prosječno 259 zaposlenika (2023. godine: 281 zaposlenika).

11. AMORTIZACIJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Amortizacija nematerijalne imovine	1.645	1.606	637	1.089
Amortizacija materijalne imovine	823	672	315	273
Amortizacija imovine s pravom korištenja	534	460	21	34
Ukupno	3.002	2.738	973	1.396

12. OSTALI TROŠKOVI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Premije osiguranja opreme, prometnih sredstava i zaliha	1.161	974	557	502
Ostali troškovi zaposlenih	721	756	194	96
Otpremnine, božićnice, darovi djeci, prigodne nagrade	601	568	211	258
Dnevnice i ostali troškovi na službenom putu	550	491	228	222
Troškovi stručnog usavršavanja radnika i troškovi stručne literature	518	382	453	322
Troškovi prijevoza na posao i s posla	479	470	152	161
Troškovi platnog prometa i bankovnih usluga	364	346	94	112
Doprinosi za šume i ostali doprinosi i članarine	217	191	89	111
Troškovi licenci	119	126	-	-
Donacije	70	29	63	27
Izravni otpisi potraživanja od kupaca	28	59	11	44
Novčane kazne	3	503	1	-
Ostalo	616	405	213	148
Ukupno	5.447	5.300	2.266	2.003

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

13. VRIJEDNOSNO USKLAĐENJE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca	167	279	96	84
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	34	3	-	-
Ukupno	201	282	96	84

13.1. REZERVIRANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Rezerviranja za rizike u jamstvu i povrate	(50)	9	(56)	9
Rezerviranja za otpremnine	7	-	-	-
Ukupno rezerviranja za dugoročne rizike	(43)	9	(56)	9
Rezerviranja za godišnje odmore	47	114	1	57
Rezerviranja za bonuse	420	24	160	-
Ukupno rezerviranja za kratkoročne rizike	467	138	161	57
Ukupno rezerviranja za rizike	424	147	105	66

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

14.1. FINANCIJSKI PRIHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Pozitivne tečajne razlike	1.834	1.756	2.122	1.825
Prihodi od kamata	264	167	209	101
Prihod od dividendi	-	-	632	-
Ostalo	-	28	2	28
Ukupno	2.098	1.951	2.965	1.954

14.2. FINANCIJSKI RASHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Trošak kamata	3.213	2.537	2.700	2.048
Negativne tečajne razlike	2.088	1.782	2.206	1.942
Naknade za bankovne garancije	342	250	285	190
Naknade za faktoring	320	317	164	172
Gubici iz ulaganja u udjele	-	-	-	95
Vrijednosno usklađenje financijske imovine	-	-	-	308
Ostali financijski rashodi	144	84	117	38
Ukupno	6.107	4.970	5.472	4.793

15. UDJELE U REZULTATU PRIDRUŽENIH DRUŠTAVA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Prihodi od pripisa dobiti od pridruženih društava	198	24	-	-
Ukupno	198	24	-	-

U nastavku su sažete informacije o pripisu rezultata po pojedinim pridruženim društvima:

	GRUPA	
	2024.	2023.
E kupi	9	20
EKO Bosanska Posavina	189	4
Ukupno	198	24

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

16. POREZ NA DOBIT

Porez na dobit u Hrvatskoj obračunava se po stopi od 18% (Srbija: 15%, Crna Gora: 9%, Bosna i Hercegovina: 10%, Slovenija 22%, Sjeverna Makedonija: 10% i Kosovo 10%) koja se primjenjuje na procijenjenu oporezivu dobit tekuće godine.

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Tekući porez	1.036	648	72	52
Odgodeni porez	(183)	-	-	19
Porez na dobit	853	648	72	71

Tekući porezi

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Računovodstvena dobit prije poreza	4.731	6.133	1345	1.436
Porez na dobit 18%	852	1.104	242	258
Niže porezne stope u ostalim zemljama	61	(472)	-	-
Povećanje dobiti / smanjenje gubitka	507	413	908	168
Smanjenje dobiti / povećanje gubitka	(241)	(66)	(1.058)	(50)
Trošak poreza na dobit	1.179	979	92	377
Plaćeni porez po odbitku koji se nije mogao iskoristiti	72	52	72	52
Iskorištenje poreznog gubitka	(215)	(382)	(92)	(377)
Neto porezni trošak	1.036	648	72	52

Odgodena porezna imovina

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Stanje 1. siječnja	7	24	-	19
U korist dobiti ili gubitka	1	(17)	-	(19)
Stanje 31. prosinca	8	7	-	-

Odgodena porezna obveza

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Stanje 1. siječnja	824	-	-	-
U korist dobiti ili gubitka	(183)	824	-	-
Stanje 31. prosinca	641	824	-	-

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

16. POREZ NA DOBIT (NASTAVAK)

Prilikom izrade alokacije kupovne cijene (Purchase Price Allocation PPA) u lipnju 2023. vezanom za stjecanje društva Alterna distribucija u studenom 2022, došlo je do povećanja fer vrijednosti nematerijalne imovine, čime je došlo do priznavanja odgođene porezne obveze u skladu sa zahtjevima standarda MRS 12. Time je Grupa priznala 824 tis. eura odgođene porezne obveze. Ista će se otpuštati kroz korisni vijek trajanja utvrdive imovine, a u svrhu usklađivanja konsolidiranog tekućeg troška poreza na dobit. Grupa je u 2024. godini otpustila 183 tis. eura odgođene porezne obveze.

Efektivna porezna stopa u 2024. godini iznosila je 18,03% (2023.: 15,9%).

Bruto porezni gubitci u iznosu od 5.538 tisuća eura za Grupu, raspoloživi su za umanjeње budućih oporezivih dobitaka na kraju 2024. godine. Porezni gubitci ne mogu se prenositi i koristiti unutar članica grupe. Grupa nije priznala odgođenu poreznu imovinu po osnovi prenesenih poreznih gubitaka s obzirom na to da je neizvjesno kada će pojedina društva unutar Grupe ostvariti dostatnu buduću oporezivu dobit na temelju koje bi se takva porezna imovina mogla iskoristiti. Na sljedeći datum izvještavanja Grupa i Društvo će ponovno procijeniti pretpostavke za priznavanje odgođene porezne imovine.

Tablica prenesenih poreznih gubitaka Grupu

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Do 1 godine	1.389	1.544	929	1.544
Do 2 godine	1.868	1.481	1.480	1.481
Do 3 godine	824	735	734	735
Do 4 godine	665	274	206	206
Do 5 godina	783	34	-	-
Ukupni porezni gubitak raspoloživ za prijenos	4.746	4.068	3.349	3.966

Društvo i Grupa najveći su dio prenesenih gubitaka stekli pripajanjem društva M SAN Ulaganja Društvu. Društvo i Grupa nisu utvrdili odgođenu poreznu imovinu jer nema procjene koliko će se gubitaka uspjeti iskoristiti u budućem periodu.

U skladu s poreznim propisima, porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i Grupe u razdoblju reguliranom lokalnim poreznim propisima te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne.

U Društvu je tijekom 2024. godine pokrenut porezni nadzor. Uprava Društva ne očekuje značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva po dovršetku postupka nadzora.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

17. NEMATERIJALNA IMOVINA

GRUPA	Software	Izdaci za razvoj	Zaštitini znak	Odnosi s kupcima	Nemat. imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Na dan 1. siječnja 2023.	7.200	271	79	-	1.644	9.194
Povećanja	-	-	-	5.084	140	5.224
Prijenos s imovine u pripremi	130	51	3	-	(181)	3
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 43)	53	-	-	-	51	104
Na dan 31. prosinca 2023.	7.383	322	82	5.084	1.654	14.525
Povećanja	-	-	-	-	102	102
Prijenos sa imovine u pripremi	92	-	10	-	(102)	-
Vrijednosno usklađenje imovine u pripremi	-	-	-	-	(16)	(16)
Na dan 31. prosinca 2024.	7.475	322	92	5.084	1.638	14.611
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI						
Na dan 1. siječnja 2023.	5.098	271	46	-	-	5.415
Amortizacija za tekuću godinu	1.088	-	10	508	-	1.606
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 43)	53	-	-	-	-	53
Na dan 31. prosinca 2023.	6.239	271	56	508	-	7.074
Amortizacija za tekuću godinu	603	13	12	1.017	-	1.645
Na dan 31. prosinca 2024.	6.842	284	68	1.525	-	8.719
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST						
Na dan 31. prosinca 2024.	633	38	24	3.559	1.638	5.892
Na dan 31. prosinca 2023.	1.144	51	27	4.576	1.654	7.452

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

17. NEMATERIJALNA IMOVINA (NASTAVAK)

DRUŠTVO	Software	Izdaci za razvoj	Zaštitni znak	Nemat. imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Na dan 1. siječnja 2023.	6.962	264	79	1.605	8.910
Povećanja	-	-	-	261	261
Prijenos s imovine u pripremi	238	-	3	(241)	-
Na dan 31. prosinca 2023.	7.200	264	82	1.625	9.171
Povećanja	-	-	-	129	129
Prijenos sa imovine u pripremi	119	-	10	(129)	-
Na dan 31. prosinca 2024.	7.319	264	92	1.625	9.300
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI					
Na dan 1. siječnja 2023.	4.966	264	47	-	5.277
Amortizacija za tekuću godinu	1.078	-	11	-	1.089
Na dan 31. prosinca 2023.	6.044	264	58	-	6.366
Amortizacija za tekuću godinu	626	-	12	-	638
Na dan 31. prosinca 2024.	6.670	264	70	-	7.004
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST					
Na dan 31. prosinca 2024.	649	-	22	1.625	2.296
Na dan 31. prosinca 2023.	1.156	-	24	1.625	2.805

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

18. GOODWILL

	GRUPA	
	31.12.2024.	31.12.2023.
Goodwill	9.804	5.377
	9.804	5.377
	2024.	2023.
Stanje na 1.1.2024		
Stanje na početku godine	5.377	7.688
Stjecanje ovisnog društva	4.427	567
Alokacija kupovne cijene kod stjecanja 100% udjela	-	(2.878)
Stanje na 31.12.2024.	9.804	5.377

Nadoknativa vrijednost jedinica koje generiraju novac određuje se na temelju izračuna uporabne vrijednosti. Ovi izračuni koriste projekcije novčanog toka temeljenog na financijskim planovima koje je odobrila Uprava Grupe i pokrivaju razdoblje od pet godina.

Goodwill je za potrebe testiranja na umanjeње raspoređen na sljedeće jedinice koje stvaraju novac kako slijedi:

	31.12.2024.	31.12.2023.
KIM TEC BG	3.883	3.883
Pakom Kompani d.o.o.	891	891
MR Servis	36	36
Data Link	567	567
ASK TEC	4.427	-
Ukupno	9.804	5.377

Društvo je tijekom studenog 2022. stekla ovisno društvo Alterna distribucija. Na datum 31.12.2022. Društvo još nije provelo Alokaciju prodajne cijene (Purchase Price Allocation – PPA), te je iznos goodwilla priznat kao razlika između očekivane vrijednosti kupoprodajne cijene i stečene neto vrijednosti imovine na datum stjecanja. Alokacija kupovne cijene napravljena je tijekom 2023. pri čemu je procijenjena fer vrijednost stečene neto imovine premašila očekivanu vrijednost kupoprodajne cijene. To je za posljedicu imalo ukidanje inicijalno priznatog goodwilla i priznavanje dobiti od povoljne kupnje u iznosu 1.560 tis. EUR (bilješka 6).

Društvo je u srpnju 2023. godine steklo poslovni udjel u društvu Data link d.o.o. (bilješka 43) na temelju ugovora o kupnji poslovnih udjela, te je određena fer vrijednost naknade u iznosu od 2.277 tis. EUR za stjecanje 100% vlasničkog udjela. Provedenom procjenom fer vrijednosti imovine i obveza društva, kao dijela alokacije kupovne cijene, utvrđena je fer vrijednost stečene neto imovine (100% vlasničkog kapitala) u iznosu od 1.709 tis. EUR. Goodwill koji je nastao stjecanjem određen je kao razlika između naknade za stjecanje i fer vrijednosti neto imovine stečenog društva u iznosu od 567 tis. EUR.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

18. GOODWILL (NASTAVAK)

Društvo je u svibnju 2024. godine steklo poslovni udjel u društvu Ask Tec d.o.o. (bilješka 43) na temelju ugovora o kupnji poslovnih udjela, te je određena fer vrijednost naknade u iznosu od 5.900 tis. EUR za stjecanje 100% vlasničkog udjela. Provedenom procjenom fer vrijednosti imovine i obveza društva, kao dijela alokacije kupovne cijene, utvrđena je fer vrijednost stečene neto imovine (100% vlasničkog kapitala) u iznosu od 1.473 tis. EUR. Goodwill koji je nastao stjecanjem određen je kao razlika između naknade za stjecanje i fer vrijednosti neto imovine stečenog društva u iznosu od 4.427 tis. EUR.

Kalkulacije vrijednosti u upotrebi za goodwill baziraju se na sljedećim pretpostavkama diskontne stope nakon poreza:

Jedinice koje stvaraju novac	2024.	2023.
KIM TEC BG	10,9%	13,1%
MR SERVIS	9,2%	10,2%
Pakom Kompani d.o.o.	13,7%	15,4%
Data Link	9,2%	10,2%
ASK TEC	12,4%	-

Grupa godišnje napravi test umanjenja vrijednosti kako bi se ocijenilo pokazuje li nadoknadiivi iznos goodwilla potencijalno umanjenje knjigovodstvenog iznosa. Izračun nadoknativog iznosa goodwilla se temelji na petogodišnjem planu prihoda koja društva ostvaruju na lokalnom i inozemnim tržištima razvijenima od strane Grupe imajući u vidu strategiju poslovanja te relevantne trendove tržišta.

Izračun nadoknativog iznosa implicira terminalne stope rasta novčanih tokova nakon projekcijskog razdoblja od pet godina u iznosu od 2,0% - 3,0% (2023. 2,0%-3,0%), zavisno od industrijske grane u kojoj društvo posluje. Novčani tokovi nastali iz tih planova diskontiraju se korištenjem diskontne stope koja odražava povrat temeljne imovine, a koji je definiran za potrebe testa umanjenja goodwilla kao ponderirani prosječni trošak kapitala za lokalno tržište.

Izračuni uporabne vrijednosti za jedinice koje stvaraju novac najosjetljiviji je pri sljedećim pretpostavkama:

Prihodi i bruto marže – Prihodi i bruto marže temelje se na prosječnim vrijednostima postignutim u posljednjih nekoliko godina prije početka razdoblja poslovnog plana. Isti su povećani tijekom razdoblja poslovnog plana za očekivanu stopu zadržavanja kupaca, širenja u poslovanju, sinergiju i poboljšanja učinkovitosti.

Prosječne stope rasta prihoda u razdoblju poslovnih planova su u rasponu od 4,5% do 12,5% (2023. 3,1% do 17,2%). Diskontne stope predstavljaju trenutačnu procjenu tržišnih rizika specifičnih za jedinice koje stvaraju novac. To je benchmark koji Grupa koristi za procjenu učinka poslovanja i za procjenu budućih investicijskih prijedloga. Analiza osjetljivosti ključnih pretpostavki korištenih prilikom testiranja umanjenja vrijednosti goodwilla pokazuje kako povećanje diskontne stope za 1 postotni poen, uz ostale pretpostavke nepromijenjene ne bi dovelo do umanjenja vrijednosti goodwilla. Također, vrijednost goodwill-a bi ostala nepromijenjena i uz smanjenje terminalne stope rasta za 1 postotni poen, uz ostale pretpostavke nepromijenjene, kao i uz smanjenje očekivanog slobodnog novčanog toka za 5 postotnih poena, uz ostale pretpostavke nepromijenjene.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Na dan 31. prosinca 2024. godine sadašnje vrijednost nekretnina na kojima je upisana hipoteka banke kao osiguranje kredita iznosi 249 tisuća eura (2023. godine: 266 tisuća eura). Hipoteka na navedenoj imovini iznosi 1.062 tisuća eura (2023. godine: 912 tisuća eura) dok iznos duga po navedenim hipotekama u 2024. iznosi 293 tisuća eura (2023. godini 248 tisuća eura).

GRUPA	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Uredska i ostala oprema	Ostala imovina	Imovina s pravom korištenja	Imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST								
Na dan 1. siječnja 2023.	-	6.615	1.654	1.983	231	2.277	51	12.811
Povećanja	642	334	25	-	-	241	805	2.047
Prijenos s imovine u pripremi	-	541	119	60	10	68	(801)	(3)
Stjecanje ovisnog društva	585	1.755	28	192	-	-	38	2.598
Otuđenje	(88)	(95)	(76)	(6)	-	(751)	-	(1.016)
Na dan 31. prosinca 2023.	1.139	9.150	1.750	2.229	241	1.835	93	16.437
Povećanja	-	-	-	3	-	1.041	1.131	2.175
Prijenos s imovine u pripremi	-	462	266	102	6	296	(1.132)	-
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 43)	25	12	166	33	-	-	-	236
Vrijednosno usklađenje imovine u pripremi	-	-	-	-	-	-	(34)	(34)
Otuđenje	-	(164)	(76)	(8)	(15)	(332)	-	(595)
Na dan 31. prosinca 2024.	1.164	9.460	2.106	2.359	232	2.840	58	18.219

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

GRUPA	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Uredska i ostala oprema	Ostala imovina	Imovina s pravom korištenja	Imovina u pripremi	Ukupno
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI								
Na dan 1. siječnja 2023.	-	5.947	1.400	1.654	197	931	-	10.129
Amortizacija za tekuću godinu	24	464	93	81	10	460	-	1.132
Otuđenje	(89)	(85)	(37)	(6)	-	(429)	-	(646)
Stjecanje ovisnog društva	309	1.409	20	153	-	-	-	1.891
Na dan 31. prosinca 2023.	244	7.735	1.476	1.882	207	962	-	12.506
Amortizacija za tekuću godinu	42	565	102	111	3	534	-	1.357
Otuđenje	-	(141)	(62)	(4)	(4)	(321)	-	(532)
Stjecanje ovisnog društva (bilješka 43)	21	12	94	17	-	-	-	144
Na dan 31. prosinca 2024.	307	8.171	1.610	2.006	206	1.175	-	13.475
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST								
Na dan 31. prosinca 2024.	857	1.289	496	353	26	1.665	58	4.744
Na dan 31. prosinca 2023.	895	1.415	274	347	34	873	93	3.931

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

DRUŠTVO	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Imovina s pravom korištenja	Uredska i ostala oprema	Ulaganja u tuda sredstva	Imovina u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST								
Na dan 1. siječnja 2023.	-	5.097	584	152	1.023	68	-	6.924
Povećanja	-	-	-	-	-	-	401	401
Prijenos s imovine u pripremi	-	352	41	-	8	-	(401)	-
Otuđenja	-	(13)	(38)	(10)	-	-	-	(61)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	5.436	587	142	1.031	68	-	7.264
Povećanja	-	-	-	-	-	-	301	301
Prijenos s imovine u pripremi	-	295	3	-	3	-	(301)	-
Otuđenje	-	(87)	(59)	-	-	-	-	(146)
Na dan 31. prosinca 2024.	-	5.644	531	142	1.034	68	-	7.419

Društvo na dan 31. prosinca 2024. godine nema materijalnu imovinu na kojoj je upisana hipoteka banke kao osiguranje kredita (31. prosinca 2023. 0 tis. eura).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

19. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

DRUŠTVO	Zgrade i zemljišta	Postrojenja i oprema	Vozila	Imovina s pravom korištenja	Uredska i ostala oprema	Ulaganja u tuđa sredstva	Ukupno
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI							
Na dan 1. siječnja 2023.	-	4.790	576	70	853	62	6.351
Amortizacija za tekuću godinu	-	224	11	34	37	1	307
Otuđenje	-	(13)	(22)	(4)	-	-	(39)
Na dan 31. prosinca 2023.	-	5.001	565	100	890	63	6.619
Amortizacija za tekuću godinu	-	275	7	21	31	1	335
Otuđenje	-	(78)	(59)	-	-	-	(136)
Na dan 31. prosinca 2024.	-	5.199	513	121	921	64	6.818
NETO KNJIGOVODSTVENA VRIJEDNOST							
Na dan 31. prosinca 2024.	-	445	18	21	113	4	600
Na dan 31. prosinca 2023.	-	435	22	42	141	5	645

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Ulaganja u ovisna društva	-	-	26.356	20.532
Ulaganja u pridružena društva	15.379	15.182	5.508	5.508
Ostala financijska imovina	5	4	-	-
	15.384	15.186	31.864	26.040

20.1. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA

U tablici ispod navedena su ovisna društva i udjeli koje Društvo ima u istima:

Naziv ovisnog Društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu i glasačkim pravima		Vrijednost udjela	
			31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
			%	%		
Kim Tec Vitez d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Bosna i Hercegovina	100	100	875	875
Kim Tec BG d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Srbija	100	100	8.168	8.168
Kim Tec CG d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Crna Gora	100	100	1.553	1.553
Pakom Kompani d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Makedonija	100	100	2.360	2.360
M San Eko d.o.o.	PRIKUPLJANJE I DISTRIBUCIJA EE OTPADA	Hrvatska	100	100	66	66
MR SERVIS d.o.o.	SERVIS	Hrvatska	60	60	1.528	1.528
M San Logistika d.o.o.	LOGISTIKA	Hrvatska	100	100	3	3
Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o.	SAVJETOVANJE	Hrvatska	100	100	5	5
Corvus MK	IT	Sjeverna Makedonija	-	100	-	5
Alterna distribucija d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Slovenija	100	100	3.620	3.691
Data Link d.o.o.	PROIZVODNJA	Hrvatska	100	100	2.278	2.278
Ask Tec d.o.o.	DISTRIBUCIJA	Kosovo	100	-	5.900	-
					26.356	20.532

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

20.1. ULAGANJA U OVISNA DRUŠTVA (NASTAVAK)

Društvo je u srpnju 2023. godine steklo poslovni udjel u društvu Data link d.o.o. temeljem ugovora o kupnji poslovnih udjela, te je određena fer vrijednost naknade u iznosu od 2.278 tis. EUR za stjecanje 100% vlasničkog kapitala.

Društvo je u svibnju 2024. godine steklo poslovni udjel u društvu Ask Tec d.o.o. temeljem ugovora o kupnji poslovnih udjela, te je određena fer vrijednost naknade u iznosu od 5.900 tis. EUR za stjecanje 100% vlasničkog kapitala.

Sve poslovne kombinacije opisane su detaljnije u bilješci 43.

20.2. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA

Tablica ispod sadrži pregled ulaganja u pridružena društva na dan 31. prosinca 2024. i 31. prosinca 2023. godine:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Udjeli u društvu EKO Bosanska Posavina	9.751	9.562	-	-
Udjeli u društvu E Kupi d.o.o.	5.628	5.620	5.508	5.508
	15.379	15.182	5.508	5.508

Ispod su dane informacije o pridruženim društvima Grupe:

Naziv ovisnog Društva	Glavna djelatnost	Mjesto osnutka i poslovanja	Udjel u vlasništvu i glasačkim pravima	
			2024.	2023.
E Kupi d.o.o.	E-trgovina	Zagreb	24%	24%
Eko Bosanska Posavina	Poljoprivreda	BIH	60%	60%

Društvo E kupi d.o.o. osnovano je 2010. godine. Društvo je 2016. godine steklo 24% udjela u ovom pridruženom društvu.

Grupa je zaključila da sva društva su predstavljala ili predstavljaju pridružena društva budući da Grupa ne posjeduje kontrolu nad tim društvima u koje je izvršeno ulaganje. Udjeli navedenih društava ne kotiraju na aktivnim tržištima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

20. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA I OSTALA FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

20.2. ULAGANJA U PRIDRUŽENA DRUŠTVA (NASTAVAK)

U nastavku su sažete financijske informacije koje se odnose na pridruženo društvo E kupi i Eko Bosansku Posavinu d.o.o. za 2024. godinu:

	E Kupi	Eko Bosanska Posavina	Ukupno
Nekretnine, postrojenja i oprama	168	20.992	21.160
Nematerijalna imovina	662	77	739
Ostala dugotrajna imovina	875	0	875
Zalihe	7.200	2.243	9.443
Potraživanja od kupaca	3.224	2.612	5.836
Novac i novčani ekvivalenti	908	8	916
Ostala kratkotrajna imovina	758	409	1.167
Dugoročne obveze	0	1.737	1.737
Kratkoročne obveze	13.285	3.831	17.116
Neto imovina pridruženih društava	510	20.773	21.283
Udjel Grupe u neto imovini pridruženih društava	122	12.464	12.586
Ukupni prihodi	59.676	4.922	64.598
Ukupna dobit tekuće godine	38	315	353
Udjel Grupe u dobiti pridruženih društava (bilješka 15)	9	189	198

21. ZALIHE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Zalihe trgovačke robe	34.807	32.829	10.852	15.876
Roba na carinskom skladištu	12.091	7.356	11.498	6.745
Roba na putu	12.694	6.749	12.457	6.528
Ostalo	2.370	2.251	1.067	1.134
Ukupno	61.962	49.185	35.874	30.283

22. POTRAŽIVANJA ZA DANE PREDUJMOVE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Potraživanje za dane predujmove za usluge	4.413	2.836	4.145	2.491
Potraživanje za dane predujmove za robu	785	66	-	-
Ukupno	5.198	2.902	4.145	2.491

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

23. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Potraživanja od kupaca u zemlji	72.308	65.768	30.476	35.281
Potraživanja od kupaca iz inozemstva	4.116	6.043	22.813	11.519
Ispravak vrijednosti kupaca	(1.213)	(1.261)	(273)	(261)
Ukupno	75.211	70.550	53.016	46.539

Promjena očekivanih kreditnih gubitaka:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Stanje 1. siječnja	1.261	1.157	261	244
Ispravljeno u toku godine (bilješka 13)	167	279	96	84
Naplaćeno	(44)	(16)	-	(4)
Ukidanje očekivanih kreditnih gubitaka (bilješka 6)	(157)	(116)	(84)	(69)
Isknjiženje /Tečajna razlika	(14)	(43)	-	6
Stanje 31. prosinca	1.213	1.261	273	261

Starosna analiza neto potraživanja od kupaca:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Nedospjelo	62.771	57.753	33.202	34.413
1 do 60 dana	9.420	10.801	16.337	8.230
61-90 dana	874	953	1.648	3.264
91-120 dana	351	162	567	400
121-365 dana	713	834	797	20
366 dana i dalje	1.082	47	465	212
Ukupno	75.211	70.550	53.016	46.539

Prosječan broj dana naplate potraživanja u Grupi u 2024. godini bio je 55 dana (2023. godina: 48 dana), a u Društvu 55 dana (2023. godina: 44 dana).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

24. OSTALA POTRAŽIVANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Potraživanja po osnovu PDV-a	1.137	520	133	40
Potraživanja stečena preuzimanjem duga	1.106	874	-	-
Potraživanja po stečenim cesijama	914	860	-	-
Potraživanja za utrošene rezervne dijelove u jamstvenom roku	190	179	-	-
Potraživanja od HZZO-a	163	99	40	16
Potraživanje za kamate	145	222	190	220
Potraživanja od dobavljača po reklamacijama	131	97	102	96
Potraživanja za plaćene predujmove poreza na dobit	117	230	-	-
Potraživanja za ostale poreze doprinose i članarine	13	-	1	1
Ostalo	154	199	2	13
Ukupno	4.071	3.280	468	386

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Potraživanja za kamate	115	200	159	198
Potraživanja za ugovorene kamate	30	22	31	22
Ukupno	145	222	190	220

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

25. DANI ZAJMOVI I DEPOZITI

Dugoročni zajmovi i depoziti

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Dani zajmovi pravnim osobama	3.020	2.429	1.930	2.429
Dani depoziti nepovezanim poduzetnicima	64	39	-	-
Ukupno	3.084	2.468	1.930	2.429

Dugoročni zajmovi i depoziti

	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12. 2024.	31.12. 2023.
<i>Dani zajmovi pravnim osobama</i>					
Društvo					
Baks grupa d.o.o.	EUR	18.309	31.12.2025.	1.930	2.429
Ukupno				1.930	2.429
Grupa					
Ekupi d.o.o. Beograd	RSD	169.000	30.9.2025.	1.090	-
Ukupno				3.020	2.429

Kratkoročni zajmovi i depoziti

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Dani zajmovi pravnim osobama	1.035	1.415	2.625	609
Dani depoziti nepovezanim poduzetnicima	304	300	304	300
Dani zajmovi fizičkim osobama	102	4	2	4
Ispravak vrijednosti danih kredita u zemlji	-	-	(573)	(560)
Ukupno	1.441	1.719	2.358	353

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

25. DANI ZAJMOVI I DEPOZITI (NASTAVAK)

Kratkoročni zajmovi i depoziti

	Izvorna valuta	Iznos zajma (u valuti)	Dospijeće	31.12. 2024.	31.12. 2023.
<i>Dani zajmovi pravnim osobama unutar grupe</i>					
Društvo					
M SAN EKO d.o.o.	EUR	575	31.12.2025.	575	560
M SAN Logistika d.o.o.	EUR	2.050	31.12.2025.	2.050	-
Castalia projekt d.o.o.	EUR	477	31.12.2024.	-	49
Ukupno kratkoročni zajmovi pravnim osobama - Društvo				2.625	609
Grupa					
Castalia projekt d.o.o.	EUR	477	31.12.2025.	-	49
Ekupi BG d.o.o.	RSD	100.000	01.12.2025.	284	854
Kim tec BG Nekretnine	RSD	30.000	30.06.2025.	342	256
Kim tec BiH Nekretnine	KM	240	31.12.2025.	409	256
Ukupno				1.035	1.415
Dani depoziti nepovezanim poduzetnicima				304	300
Dani zajmovi fizičkim osobama				102	4
				1.441	1.719

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

26. PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Obračunati prihodi za naknadno odobrene popuste	1.686	665	-	-
Unaprijed plaćeni troškovi	1.393	508	1.093	34
Obračunati prihodi nedospjeli na naplatu	7	7	-	-
Ukupno	3.086	1.180	1.093	34

27. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Novac u banci	16.541	24.013	9.001	16.301
Novac u blagajni	1	2	-	1
Ukupno	16.542	24.015	9.001	16.302

28. TEMELJNI KAPITAL

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Nominalna vrijednost	14.493	14.493	14.493	14.493
Ukupno	14.493	14.493	14.493	14.493

Temeljni kapital sastoji se od 485.000 poslovnih udjela, svaki poslovni udio u nominalnom iznosu od 200,00 kn (26,54 eura) koji su uplaćeni u cijelosti u novcu i jednog poslovnog udjela u nominalnom iznosu od 12.197.700 kn (1.618.913 eura) koji je uplaćen u cijelosti u pravima.

29. ZADRŽANA DOBIT

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Zadržana dobit	33.014	29.100	4.071	2.798
Ukupno	33.014	29.100	4.071	2.798

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

29. ZADRŽANA DOBIT (NASTAVAK)

Promjene na zadržanoj dobiti mogu se prikazati:

	GRUPA	DRUŠTVO
Stanje 31. prosinca 2023.	29.100	2.798
Dobit tekuće godine	3.914	1.273
Stanje 31. prosinca 2024.	33.014	4.071

30. MANJINSKI INTERES

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Manjinski interes	30	66	-	-
Ukupno	30	66	-	-

	MR SERVIS	KIM TEC BIH EKO	UKUPNO
Stanje 1. siječnja 2024.	33	33	66
Dobit tekuće godine	(35)	(1)	(36)
Stanje 31. prosinca 2024.	(2)	32	30

31. REZERVIRANJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Dugoročna rezerviranja za rizike u jamstvenom roku	813	799	650	642
Rezerviranja za povrate	101	165	84	148
Dugoročna rezerviranja za bonuse i otpremnine	42	35	-	-
Ukupno	956	999	734	790

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

32. OBVEZE PO KREDITIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Ukupno obveze po kreditima	3.352	4.575	2.731	3.547
Manje: tekući dio obveze po kreditima	(1.137)	(1.221)	(817)	(816)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima	2.215	3.354	1.914	2.731

DRUŠTVO

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12.2024.	31.12.2023.
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d.	EUR	2.175	20.12.2027.	2.731	3.547
Ukupno obveze po kreditima od financijskih institucija - Društvo				2.731	3.547
Manje: kratkoročni dio dugoročnih kredita - Društvo				(817)	(816)
Ukupno - Društvo:				1.914	2.731

GRUPA

Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12.2024.	31.12.2023.
ProCredit Bank AD.	EUR	4.000	12.10.2026.	504	754
ERSTE & STEIERMARKISCHE BANK d.d.	EUR	105	31.03.2029.	54	104
Zagrebačka banka d.d.	EUR	70	31.12.2026.	26	47
Hamag Bicro	EUR	100	30.06.2026.	37	62
Intesa Sanpaolo Banka d.d.	EUR	2.500	28.8.2024.	-	61
Ukupno				3.352	4.575
Manje: kratkoročni dio dugoročnih kredita - Grupa				(1.137)	(1.221)
Ukupno - Grupa:				2.215	3.354

Raspon kamata za primljene kredite i zajmove za 2024. godinu za Grupu je od 0,25 do 6,26% (2023. 0,25% do 6,18%), dok je za društvo 3,91 do 5,06 % (2023. 4,91% do 6,06%).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

33. OBVEZE PO NAJMOVIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Tekući dio obveze po najmovima	561	492	3	20
Dugoročni dio obveze po najmovima	1.190	406	-	2
Ukupno obveze po najmovima	1.751	898	3	22

Grupa koristi dio najмова poslovnih i skladišnih prostora te vozila koji ne zadovoljavaju uvjete priznavanja sukladno MSFI 16 te je navedeni trošak iskazan kao trošak kratkoročnog najma (bilješka 9).

Definiranje razdoblja najma

Definiranje razdoblja najma je određeno neopozivim razdobljem najma uz uzimanje u obzir opcije produžetka i prekida ugovora o najmu na koje pravo ima isključivo najmoprimac. Ukupno razdoblje najma u skladu s poslovnim politikama društva i sklopljenim ugovorima ne može biti kraće od 1 godine niti duže od 10 godina. Društvo redovito, a najmanje jednom godišnje vrši procjenu jesu li se promijenile ekonomske okolnosti vezane uz produljenje ili raskid ugovora o najmu pri čemu radi prilagodbu izvorne procjene razdoblja najma.

Ugovori s varijabilnom ratom

Grupa tijekom godine koja je završila 31. prosinca 2024. godine i 31. prosinca 2023. godine nije plaćala najmove s varijabilnom ratom.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

34. OBVEZE PO KREDITIMA I ZAJMOVIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Obveze za kratkoročne kredite od banaka	15.778	20.495	12.090	15.911
Obveze za zajmove	100	43	-	43
Ukupno obveze za kratkoročne kredite i zajmove	15.878	20.538	12.090	15.954
Tekući dio dugoročnih obveza po kreditu	1.137	1.221	816	816
Ukupno	17.015	21.759	12.906	16.770

Obveze za kratkoročne kredite

DRUŠTVO					
Financijska institucija	Izvorna valuta	Iznos zajma	Dospijeće	31.12. 2024.	31.12. 2023.
Zagrebačka banka d.d.	EUR	6.000	24.05.2025.	4.225	6.000
Hrvatska poštanska banka d.d.	EUR	5.000	31.03.2025.	4.165	4.911
Erste banka d.d.	EUR	5.000	01.08.2025.	3.700	5.000
Ukupno				12.090	15.911
GRUPA					
UniCredit Bank Mostar d.d.	BAM	2.000	24.5.2024.	1.022	1.022
Intesa Sanpaolo Banka d.d.	BAM	2.000	13.06.2025.	1.023	1.023
NLB Tuzlanska banka d.d.	BAM	500	30.06.2025.	256	256
Bosna Bank International d.d.	BAM	1.800	20.06.2025.	920	920
Erste banka d.d.	EUR	33	31.10.2025.	168	115
Zagrebačka banka d.d.	EUR	49	31.01.2025.	100	48
Gorenjska banka d.d.	EUR	1.000	04.06.2025.	200	1.000
Addiko Bank d.d.	EUR	700	03.05.2024.	-	200
Ukupno				15.778	20.495
Obveze za zajmove				100	43
Više: tekući dio obveze po kreditima od financijskih institucija				1.137	1.221
Ukupno kratkoročni dio dugoročnih kredita i kratkoročni krediti				17.015	21.759

35. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Dugoročne obveze po izdanim obveznicama	18.581	21.235	18.581	21.235
Tekući dio dugoročne obveze po izdanim obveznicama	(2.654)	(2.654)	(2.654)	(2.654)
Ukupno dugoročne obveze po izdanim obveznicama	15.927	18.581	15.927	18.581

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

36. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Dugoročne obveze za kupnju poslovnog udjela	680	627	680	627
Dugoročne obveze prema osiguravajućim društvima	372	14	373	14
Ostale dugoročne obveze	11	10	-	-
Ostale dugoročne obveze	1.063	651	1.053	641

37. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Obveze za kupnju poslovnog udjela	5.847	801	5.847	801
Obveze za PDV	5.158	4.250	3.483	3.560
Obveze po faktoringu	4.093	3.922	1.825	1.362
Obveze za predujmove	2.156	2.698	1.450	809
Obveze za poreze i doprinose iz plaća i na plaće	774	665	315	284
Obveze prema carinarnici	674	573	26	25
Obveze za članarine i doprinose i ostale poreze	515	29	3	7
Kratkoročne rezervacije za bonuse	420	380	160	160
Kratkoročne rezervacije za neiskorištene godišnje odmore	331	263	124	123
Obveze za kamate po izdanim obveznicama	167	190	167	190
Obveze za kamate po kreditima i zajmovima	75	66	74	60
Ostalo	23	20	5	1
Ukupno	20.233	13.857	13.479	7.382

Neki od dobavljača nude modularne rokove plaćanja pri čemu društvo ima opciju plaćanja u ugovornima uvjetima te opciju plaćanja u kraćim rokovima pri čemu ostvaruju određene popuste za prijevremeno plaćanje. U takvim opcijama društvo povremeno koristi plaćanja putem faktoringa pri čemu troškovi faktoringa predstavljaju manji trošak od iznosa casa sconta te se time ostvaruje dodatne uštede.

38. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	74.424	52.159	59.669	41.906
Obveze prema dobavljačima u zemlji	16.161	21.900	12.032	16.296
Ukupno	90.585	74.059	71.701	58.202

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

39. ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHODI BUDUĆIH RAZDOBLJA

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Obračunati troškovi za koje nije primljena faktura	2.185	2.779	1.163	701
Obračunati prihodi budućeg razdoblja	98	142	-	11
Ostalo	95	22	-	-
Ukupno	2.378	2.943	1.163	712

40. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i obveze koje je Društvo imalo s ovisnim društvima u kupoprodajnim transakcijama na dan 31. prosinca 2024. i 31. prosinca 2023. godine:

	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Kim Tec d.o.o., Beograd	8.578	3.487	(6)	(21)
Kim Tec d.o.o., Vitez	2.257	2.519	-	-
Pakom Kompani d.o.o.e.l., Skopje	5.151	93	-	-
Ask Tec d.o.o., Priština	3.296	-	-	-
Alterna distribucija d.o.o., Ljubljana	403	207	(12)	(1)
Kim Tec CG, Podgorica	278	170	(16)	(67)
Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o.	79	61	(3)	(15)
Data link d.o.o. Bjelovar	19	2	(61)	(1)
M San Eko d.o.o.	7	6	-	-
MR Servis d.o.o.	-	131	(108)	(299)
M San Logistika d.o.o.	-	-	(4)	(384)
Korvus MK d.o.o.e.l. ,Skopje	-	-	-	(110)
	20.068	6.676	(210)	(898)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

40. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i obveze koje je Društvo imalo s pridruženim i društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom u kupoprodajnim transakcijama na 31. prosinca 2024. i 2023. godine:

	Potraživanja		Obveze	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Ekupi d.o.o.	8.949	10.718	(67)	-
PP Orahovica d.o.o.	1.057	7	(67)	-
PPK Valpovo d.o.o.	793	3	(59)	-
King ICT d.o.o.	608	271	-	-
Planet IX d.o.o.	531	88	-	-
Pametna energija d.o.o.	153	1.077	-	-
M San Nekrenine d.o.o.	69	-	(8)	(120)
Omega Software d.o.o.	8	18	-	(4)
Agroinvest Grupa	6	-	-	-
Corvus pay d.o.o.	3	-	-	(48)
MS Industrial Kina	842	646	-	(76)
Grey Wolf	-	3.550	-	-
Ask Tec d.o.o., Priština	-	2.526	-	-
Aktivis d.o.o.,	-	8	(2)	-
Ured za podršku d.o.o.	-	-	(714)	(1.295)
	13.020	18.912	(917)	(1.543)

U donjoj tablici su prikazani prihodi i rashodi koje je Društvo imalo u kupoprodajnim transakcijama s ovisnim društvima u 2024. i 2023. godini:

	Prihodi / Prodaja		Rashodi		Nabavna vrijednost robe	
	2024.	2023.	2024.	2023.	2024.	2023.
Kim Tec d.o.o., Beograd	38.638	36.384	274	19	-	171
Kim Tec d.o.o., Vitez	24.199	19.557	231	12	-	230
Pakom Kompani d.o.o.e.l., Skopje	21.830	13.569	97	-	-	52
Kim Tec CG, Podgorica	11.533	9.430	16	3	-	-
Ask Tec d.o.o., Priština	8.362	-	-	-	-	-
MR Servis d.o.o.	885	940	906	1.367	-	51
Alternativa distribucija d.o.o., Ljubljana	879	128	37	2	-	166
M San Logistika d.o.o.	97	87	5.859	6.034	-	1
Data link d.o.o. Bjelovar	36	23	70	1	-	-
Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o.	14	-	56	49	-	-
M San Eko d.o.o.	-	2	-	-	-	-
Kim Tec BG Servis d.o.o.	-	2	-	-	-	-
Kim Tec BiH Servis d.o.o.	-	1	-	-	-	-
Korvus MK	-	-	27	-	-	-
	106.473	80.123	7.573	7.487	-	671

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

40. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

U donjoj tablici su prikazani prihodi i rashodi koje je Društvo imalo u kupoprodajnim transakcijama s pridruženim i društvima s zajedničkim krajnjim vlasnikom u 2024. i 2023. godini:

	Prihodi / Prodaja		Rashodi		Nabavna vrijednost robe	
	2024.	2023.	2024.	2023.	2024.	2023.
Ekupi d.o.o.	38.753	36.084	835	659	-	605
King ICT d.o.o.	9.237	11.409	74	494	-	31
Pametna energija d.o.o.	553	4.287	-	-	-	-
Grey Wolf	531	3.550	-	-	-	-
Planet IX .d.o.o.	354	81	-	-	-	-
PP Orahovica d.o.o.	100	336	86	63	-	-
M San Nekrenine d.o.o.	57	133	1.074	1.206	-	14
Omega Software d.o.o.	52	278	49	82	-	-
Ured za podršku d.o.o.	51	67	3.295	3.339	-	-
Corvus pay d.o.o.	23	17	1	1	-	-
Agroinvest Grupa	10	-	-	-	-	-
PPK Valpovo d.o.o.	7	228	47	-	-	-
Aktivis d.o.o.	5	14	6	1	-	-
MS Industrial Kina	-	185	9.814	546	-	8.074
Zelena Agenda d.o.o.	-	-	-	1	-	-
Ask Tec d.o.o., Priština	-	6.662	-	-	-	-
	49.733	63.331	15.281	6.392	-	8.725

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i prihodi koje je Društvo imalo s ovisnim društvima iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine:

	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
M San Logistika d.o.o.	2.063	-	41	4
M San Eko d.o.o.	34	573	19	13
MR Servis d.o.o.	-	-	-	1
	2.097	573	60	18

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

40. ODNOSI S POVEZANIM DRUŠTVIMA (NASTAVAK)

U donjoj tablici su prikazana potraživanja i prihodi koje Društvo imalo s društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine:

	Potraživanja		Prihodi	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Baks Grupa d.o.o.	1.942	2.488	78	58
M San Nekrenine d.o.o.	-	-	32	-
	<u>1.942</u>	<u>2.488</u>	<u>110</u>	<u>58</u>

U donjoj tablici su prikazana obveze i rashodi koje Društvo imalo s društvima sa zajedničkim krajnjim vlasnikom iz kreditnih transakcija na dan 31. prosinca 2024. i 2023. godine:

	Obveze		Rashodi	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
PP Orahovica d.o.o.	(7)	(102)	1	42
King ICT d.o.o.	-	-	83	14
	<u>(7)</u>	<u>(102)</u>	<u>84</u>	<u>56</u>

Naknade članovima Uprave Društva i direktorima ovisnih društava kroz godinu iznosile su kako slijedi:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Kratkoročna primanja - bruto	1.463	1.410	858	666
Ukupno	<u>1.463</u>	<u>1.410</u>	<u>858</u>	<u>666</u>

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI

41.1. Upravljanje rizikom kapitala

Grupa upravlja svojim kapitalom kako bi osigurala da subjektima u sklopu grupe bude omogućen vremenski neograničen nastavak poslovanja, uz istovremenu realizaciju najvećeg mogućeg povrata za interesne strane kroz optimiranje stanja između dužničkog i vlasničkog kapitala.

Kapital Grupe se sastoji od dužničkog dijela, koji uključuje primljene zajmove i kredite objavljene u bilješkama 32 i 34 te izdane korporativne obveznice objavljene u bilješci 35, umanjene za novac iz blagajni i stanja na računima u bankama (tzv. neto dug) i vlasničke glavnice, koja obuhvaća temeljni kapital, pričuve i zadržanu dobit, objavljene u izvještaju o promjenama vlasničke glavnice.

41.1.1. Koeficijent financiranja

Koeficijent financiranja na kraju izvještajnog razdoblja:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Dug	37.811	46.348	33.401	40.736
Novac u blagajni i stanja na računima u bankama	(16.542)	(24.015)	(9.001)	(16.302)
	<u>21.269</u>	<u>22.333</u>	<u>24.400</u>	<u>24.434</u>
Glavnica	49.179	45.256	20.707	19.434
Omjer neto duga i glavnice	<u>43,25%</u>	<u>49,35%</u>	<u>117,84%</u>	<u>125,73%</u>

Dug obuhvaća obveze po dugoročnim kreditima i financijskom najmu te obveze po kratkoročnim kreditima od financijskih institucija.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.1. Upravljanje rizikom kapitala (nastavak)

Grupa i Društvo izloženi su slijedećim rizicima vezanim uz financijske instrumente:

41.1.2. Kategorije financijskih instrumenata

	GRUPA		DRUŠTVO	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
Financijska imovina				
Novac i novčani ekvivalenti	16.542	24.015	9.001	16.302
Zajmovi i potraživanja	89.025	80.070	61.945	52.168
Ukupno financijska imovina	105.567	104.085	70.946	68.470
Financijske obveze				
Bankovni krediti	19.230	25.113	14.820	19.501
Korporativne obveznice	18.581	21.235	18.581	21.235
Obveze po najmovima	1.751	898	3	22
Ukupno financijske obveze	39.562	47.246	33.404	40.758

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.2. Upravljanje valutnim rizikom

Grupa i Društvo određene transakcije izvršava u stranoj valuti te je po tom pitanju izložena rizicima promjene valutnih tečajeva.

U idućoj tablici su prikazani knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i monetarnih obveza grupe u stranoj valuti na kraju izvještajnog razdoblja:

GRUPA	Imovina		Obveze		Razlika	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
USD	4.454	6.057	(22.541)	(15.246)	(18.087)	(9.189)

DRUŠTVO	Imovina		Obveze		Razlika	
	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.	31.12.2024.	31.12.2023.
USD	15.935	6.745	(25.445)	(14.262)	(9.510)	(7.517)

41.2.1 Analiza osjetljivosti na valutni rizik

U idućoj tablici je analizirana osjetljivost grupe na povećanje i smanjenje tečaja eura od 10% u odnosu na relevantne strane valute. Stopa osjetljivosti od 10% je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene novčane stavke u stranoj valuti i njome su preračunate stavke usklađene za 10-postotnu promjenu valutnih tečajeva. Analiza osjetljivosti uključuje vanjske zajmove, kao i zajmove inozemnim subjektima grupe koji su nominirani u valuti koja nije valuta zajmoprimalatelja ili zajmodavatelja, te potraživanja od kupaca i obveze prema dobavljačima. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti i ostale glavnice ako vrijednost eura poraste za 10% u odnosu na predmetnu valutu. U slučaju pada vrijednosti eura za 10% u odnosu na predmetnu valutu, utjecaj na dobit i ostalu glavnice bio bi jednak, ali suprotan, odnosno iznosi u tablici bi bili negativni.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.2. Upravljanje valutnim rizikom (nastavak)

41.2.1. Analiza osjetljivosti na valutni rizik (nastavak)

GRUPA	Utjecaj valute USD	
	2024.	2023.
Dobit/gubitak	(1.809)	(919)
DRUŠTVO	Utjecaj valute USD	
	2024.	2023.
Dobit/gubitak	(951)	(752)

41.3. Upravljanje kreditnim rizikom

Kreditni rizik je rizik od neplaćanja odnosno neizvršenja ugovornih obveza od strane kupaca Grupe i Društva koji utječe na eventualni financijski gubitak Grupe i Društva. Grupa i Društvo su usvojili procedure koje primjenjuju u poslovanju s kupcima te prikupljaju instrumente osiguranja plaćanja, gdje god je to moguće, u svrhu zaštite od mogućih financijskih rizika i gubitaka uslijed neizvršenja plaćanja i ugovornih obveza.

Potraživanja od kupaca se prate na kontinuiranoj osnovi kako bi se utvrdila njihova rizičnost te kako bi se provele odgovarajuće procedure. Kreditno ocjenjivanje kupaca Grupe i Društva se konstantno prati te se kreditna izloženost istima revidira minimalno jednom godišnje. Grupa i Društvo posluju s velikim brojem kupaca različite strukture djelatnosti i veličine te s fizičkim osobama koji imaju specifičan kreditni rizik. Grupa i Društvo su razvili procedure za svaku pojedinačnu skupinu kupaca kako bi osigurali upravljanje kreditnim rizikom na adekvatan način.

Portfelj kupaca Grupe visoko je diverzificiran te 10 najvećih kupaca čine 21,2% prihoda od prodaje. Ako se izuzmu kupci koji imaju zajedničkog krajnjeg vlasnika, 10 najvećih kupaca čine 13,5% prihoda od prodaje.

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.4. Upravljanje kamatnim rizikom

Zbog činjenice da Društvo i Grupa koriste kredite s fiksnim i promjenjivim kamatnim stopama Društvo i Grupa su izloženi riziku promjene kamatnih stopa. Većina kredita Društva i Grupe ugovorena su s fiksnom kamatnom stopom.

Analiza osjetljivosti na kamatni rizik

Analiza osjetljivosti u nastavku temeljena je na izloženosti riziku promjene kamatnih stopa na datum izvještaja o financijskom položaju. Za obveze vezane za promjenjivu kamatnu stopu analiza je izrađena uz pretpostavku da je iznos obveza iskazanih na datum izvještaja o financijskom položaju vrijedio tijekom cijele godine. Povećanje ili smanjenje kamatnih stopa za 100 baznih poena koristi se u internom izvještavanju o riziku kamatne stope i predstavlja procjenu menadžmenta o razumnoj mogućoj promjeni kamatnih stopa.

U slučaju promjene kamatne stope za 100 baznih poena, uz pretpostavku stabilnih ostalih varijabli, došlo bi do promjena u rashodima za kamatu Društva na dan 31. prosinca 2024. godine za 148 tisuća eura (31. prosinca 2023.: 195 tisuća eura) i Grupe na dan 31. prosinca 2024. godine za 153 tisuće eura (31. prosinca 2023.: 212 tisuća eura). Kamatne stope po izdanoj korporativnoj obveznici i danim zajmovima nisu uzete u obzir jer se radi o instrumentima s fiksnim kamatnim stopama.

41.5. Upravljanje rizikom likvidnosti

Krajnju odgovornost za upravljanje kreditnim rizikom snosi Uprava, koja je postavila kvalitetan okvir za upravljanje rizikom likvidnosti po kratkim, srednjim i dugim pozicijama grupe i definirala zahtjeve koji se odnose na upravljanje likvidnošću.

4.5.1. Tablična analiza rizika likvidnosti

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospeljeća neizvedenih financijskih obveza i očekivano dospeljeće neizvedene financijske imovine grupe Ugovorno dospeljeće je određeno kao najraniji datum na koji se od Grupe i Društva može zatražiti plaćanje. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj imovini i obvezama je neophodno za razumijevanje načina na koji Grupa upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.5. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

41.5.1. Tablična analiza rizika likvidnosti (nastavak)

GRUPA 31. prosinca 2024.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskatmatna	101.022	-	-	20	-	101.042
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	1.441	3.084	-	4.525
Ukupno	101.022	-	1.441	3.104	-	105.567
Obveze						
Beskatmatne	90.585	-	-	-	-	90.585
Obveze po najmovima	47	94	421	1.190	-	1.751
Instrumenti s kamatnom stopom	2.745	2.836	14.089	18.142	-	37.811
Ukupno	93.377	2.929	14.509	19.332	-	130.148
Neto imovina / (obveze)	7.903	(2.929)	(13.068)	(16.229)	-	(24.324)
GRUPA 31. prosinca 2023.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskatmatna	100.747	-	-	24	-	100.771
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	1.719	2.468	-	4.187
Ukupno	100.747	-	1.719	2.492	-	104.958
Obveze						
Beskatmatne	74.059	-	-	-	-	74.059
Obveze po najmovima	41	82	369	406	-	898
Instrumenti s kamatnom stopom	3.140	3.627	17.646	21.935	-	46.348
Ukupno	77.240	3.709	18.015	22.341	-	121.305
Neto imovina / (obveze)	23.507	(3.709)	(16.296)	(19.849)	-	(16.347)

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.5. Upravljanje rizikom likvidnosti (nastavak)

41.5.1. Tablična analiza rizika likvidnosti (nastavak)

DRUŠTVO 31. prosinca 2024.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskatmatna	66.684	-	-	17	-	66.701
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	2.358	1.930	-	4.288
Ukupno	66.684	-	2.358	1.947	-	70.989
Obveze						
Beskatmatne	71.701	-	-	-	-	71.701
Obveze po najmovima	-	1	2	-	-	3
Instrumenti s kamatnom stopom	2.403	2.151	11.007	17.840	-	33.401
Ukupno	74.104	2.152	11.009	17.840	-	105.105
Neto imovina / (obveze)	(7.420)	(2.152)	(8.651)	(15.893)	-	(34.117)

DRUŠTVO 31. prosinca 2023.	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Nakon 5 g.	Ukupno
Imovina						
Beskatmatna	65.771	-	-	17	-	65.788
Instrumenti s kamatnom stopom	-	-	353	2.429	-	2.782
Ukupno	65.771	-	353	2.446	-	68.570
Obveze						
Beskatmatne	58.202	-	-	-	-	58.202
Obveze po najmovima	2	3	15	1	-	21
Instrumenti s kamatnom stopom	2.725	2.795	13.905	21.312	-	40.736
Ukupno	60.928	2.798	13.920	21.313	-	98.959
Neto imovina / (obveze)	4.843	(2.798)	(13.567)	(18.867)	-	(30.389)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.6. Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednosti financijske imovine i financijskih obveza se određuje kako slijedi:

- fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza pod standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema cijenama koje kotiraju na tržištu,
- fer vrijednost ostale financijske imovine i ostalih financijskih obveza određuje se u skladu s modelima za određivanje cijena, a na temelju analize diskontiranih novčanih tokova koristeći cijene iz poznatih transakcija na tržištu i cijene koje se nude za slične instrumente

Na dan 31. prosinca 2023. iskazani iznosi novca, kratkoročnih depozita, potraživanja, kratkoročnih obveza, ukalkuliranih troškova, kratkoročnih pozajmica i ostalih financijskih instrumenata odgovaraju njihovoj tržišnoj vrijednosti, zbog kratkoročne prirode ovih sredstava i obveza. U dolje prikazanoj hijerarhiji analizirani su financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani u tri skupine ovisno o dostupnosti pokazatelja fer vrijednosti:

1. razina pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za istovrsnu imovinu i istovrsne obveze,
2. razina pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka o imovini ili obvezama koji nisu kotirane cijene iz 1. razine, bilo izravno (tj. kao cijene), bilo neizravno (tj. izvedeni su iz njihovih cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podatci korišteni podatci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima.

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)

Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.

(svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

41. FINANCIJSKI INSTRUMENTI (NASTAVAK)

41.7. Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promjene tržišnih cijena, valutnih tečajeva i kamatnih stopa utjecati na prihode, vrijednost ulaganja ili financijskih instrumenata Društva i Grupe. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrolirati izloženost tržišnom riziku unutar prihvatljivih vrijednosti uz istodobno optimiziranje rezultata.

42. UGOVORENE I POTENCIJALNE OBVEZE

Grupa i Društvo unajmljuju poslovne prostore, urede, skladišta i vozila. Trajanje najma je do 5 godina. U obvezama s osnova najma, najznačajniji je operativni najam poslovnih prostora i skladišta. U tablici ispod prikazane su buduće obveze po operativnom najmu za Grupu i Društvo:

	GRUPA		DRUŠTVO	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Ne više od godinu dana	3.819	2.809	962	739
Od godinu do pet godina	22	22	-	-
Ukupno	3.841	2.831	962	739

Buduće obveze su prikazane na kumulativnoj razini za cijelo vrijeme trajanja ugovora kod ugovora koji imaju dospijeće dulje od godine dana.

43. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE

43.1. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2023. GODINI

A. PRODAJA OVISNOG DRUŠTVA ZELENAG AGENDA 1.0

Društvo je u ožujku 2023. prodalo ovisno društvo Zelena Agenda 1.0 d.o.o. društvu Pametna energija d.o.o. (društvo sa zajedničkim krajnjim vlasnikom). Navedena transakcija provedena je po knjigovodstvenim vrijednostima te nije imala efekte na rezultat poslovanja u 2023. Ukupna neto vrijednost izdvojene imovine iznosi 132 tisuća eura na datum 6.3.2023.

B. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA DATA LINK D.O.O.

Društvo je u srpnju 2023. po ispunjenju svih ugovornih odredbi definiranih kupoprodajnim ugovorom o stjecanju 100% vlasničkog udjela u društvu Data link d.o.o., Hrvatska, potpisanom u svibnju 2023., steklo navedeno društvo. Procijenjena vrijednost stjecanja 100% udjela iznosi 2.277 tis. eura, od čega iznos plaćen prilikom zaključenja transakcije iznosi 1.907 tis. eura, a preostalo predstavlja očekivani iznos plaćanja u ovisnosti o ostvarenoj EBIT-i društva u razdoblju 2023. – 2026. Navedenim je Društvo steklo kontrolu nad ovisnim društvom s 1.7.2023. te je od tog trenutka isto konsolidirano u Grupi. Nakon provedene alokacije kupovne cijene (Purchase Price Allocation – PPA), Društvo je na temelju navedene transakcije priznalo goodwill u iznosu 567 tis. eura (bilješka 18).

07.2023.

Nekretnine, postrojenja i oprema	707
Nematerijalna imovina	51
Zalihe	376
Potraživanja od kupaca	157
Novac i novčani ekvivalenti	60
Ostala kratkotrajna imovina	14
Ukupno imovina	1.365
Dugoročne obveze	209
Kratkoročne obveze	511
Ukupno obveze	720
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	645

43.2. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2024. GODINI

A. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA ASK TEC D.O.O.

Društvo je u svibnju 2024. steklo 100% vlasničkog udjela u društvu ASK TEC d.o.o., Kosovo (društvo sa zajedničkim krajnjim vlasnikom). Procijenjena vrijednost stjecanja 100% udjela iznosi 5.900 tis. eura. Navedenim je Društvo steklo kontrolu nad ovisnim društvom s 15.5.2024. te je od tog trenutka isto konsolidirano u Grupi. Nakon provedene alokacije kupovne cijene (Purchase Price Allocation – PPA), Društvo je temeljem navedene transakcije priznao goodwill u iznosu 4.427 tis. eura (bilješka 18).

Bilješke uz konsolidirane i odvojene financijske izvještaje (nastavak)
 Za godinu koja je završila 31. prosinca 2024.
 (svi iznosi su izraženi u tisućama eura)

43. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE (NASTAVAK)

43.2. POSLOVNE KOMBINACIJE I DEAKVIZICIJE U 2024. GODINI (NASTAVAK)

A. STJECANJE OVISNOG DRUŠTVA ASK TEC D.O.O. (NASTAVAK)

05.2024.

Nekretnine, postrojenja i oprema	92
Nematerijalna imovina	-
Ostala dugotrajna imovina	-
Zalihe	1.338
Potraživanja od kupaca	3.123
Novac i novčani ekvivalenti	349
Ostala kratkotrajna imovina	138
Ukupno imovina	5.041
Dugoročne obveze	-
Kratkoročne obveze	3.641
Ukupno obveze	3.641
Knjigovodstvena vrijednost neto imovine	1.400

44. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

Nije bilo značajnih događaja nakon datuma bilance koji bi zahtijevali uskladu ili objavu u odvojenim i konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.

45. REVIZORSKE NAKNADE

Naknade za zakonom propisanu reviziju financijskih izvještaja Grupe iznosile su 167 tisuća eura (2023.: 127 tisuće eura) dok su naknade za ostalo iznosile 0 tisuća eura (2023.: 0 tisuća eura).

46. ODOBRENJE ODVOJENIH I KONSOLIDIRANIH GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine usvojila je Uprava i odobrila njihovo izdavanje dana 30. travnja 2025. godine.

Irena Langer-Breznik

Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac

Član Uprave

Vladimir Brkljača

Član Uprave

Alen Panić

Član Uprave

Bruno Jozić

Član Uprave

2024

Izvještaj o održivosti

Izjava o odgovornosti Uprave

U skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 85/2024, 145/2024), člancima 32 i 36, Uprava je odgovorna za pripremu konsolidiranog Izvještaja o održivosti u skladu s Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS), te za:

- pripremu objava u odjeljku „Informacije u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji)” konsolidiranog Izvještaja o održivosti u skladu sa zahtjevima izvještavanja iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji),
- dizajn, implementaciju i održavanje sustava unutarnjih kontrola koje Uprava odredi da su potrebne kako bi se omogućila priprema konsolidiranog Izvještaja o održivosti, bez značajnih pogrešaka uslijed prijevare ili pogreške i odabir i primjenu odgovarajućih metoda izvještavanja o održivosti te
- formiranje odgovarajućih procjena i prosudbi o pojedinačnim objavama održivosti koje su razumne u danim okolnostima.

Uprava je također odgovorna za dizajn i implementaciju procesa za identifikaciju informacija objavljenih u konsolidiranom Izvještaju o održivosti u skladu s ESRS-om, te za objavu ovog procesa u odjeljku „ESRS 2 IRO-1 – Opis postupka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika” u konsolidiranom Izvještaju o održivosti. Ta odgovornost uključuje:

- razumijevanje konteksta u kojem se odvijaju aktivnosti i poslovni odnosi Grupe te razumijevanje pogođenih dionika,
- identifikaciju stvarnih i potencijalnih učinaka (negativnih i pozitivnih) povezanih s pitanjima održivosti, kao i rizika i prilika koji utječu ili za koje bi se razumno moglo očekivati da će utjecati na financijski položaj Grupe, financijske rezultate/financijsku uspješnost, novčane tokove, pristup financiranju ili troškove kapitala u kratkom, srednjem ili dugom roku,
- procjenu značajnosti identificiranih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima održivosti odabirom i primjenom odgovarajućih pragova značajnosti i
- donošenje pretpostavki koje su razumne u okolnostima.

Uprava M SAN Grupe je odobrila konsolidirani izvještaj o održivosti za izdavanje dana 30. travnja 2025. godine.

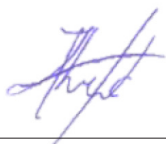
Irena Langer-Breznik

Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac

Član Uprave

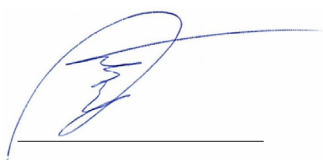
Vladimir Brkljača

Član Uprave

Alen Panić

Član Uprave

Bruno Jozić

Član Uprave

OPĆE OBJAVE ESRS 2

TEMA	OPIS	POGLAVLJE	STRANICA
ESRS 2 – Opće objave			
Osnova za sastavljanje izjave			
BP-1	Opća osnova za sastavljanje izjave o održivosti	Opće objave - Osnova za sastavljanje izjave	150
BP-2	Objave o posebnim okolnostima	Opće objave - Osnova za sastavljanje izjave	151
Upravljanje			
GOV-1	Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	Opće objave - Upravljanje pitanjima održivosti	153
GOV-2	Dostavljanje informacija administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela	Opće objave - Upravljanje pitanjima održivosti	156
GOV-3	Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	Opće objave - Upravljanje pitanjima održivosti	157
GOV-4	Izveštaj o dužnoj pažnji	Opće objave - Upravljanje pitanjima održivosti	157
GOV-5	Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	Opće objave - Upravljanje pitanjima održivosti	158
Strategija			
SBM-1	Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	Opće objave - Strategija i poslovni model	159
SBM-2	Interesi i stajališta dionika	Opće objave - Dvostruka značajnost	159
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	Opće objave - Dvostruka značajnost	167, 186, 195, 216, 222
Upravljanje učincima, rizicima i prilikama			
IRO-1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	Opće objave - Dvostruka značajnost	160, 168, 186, 201, 217, 222, 230
IRO-2	Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća	Opće objave - Dvostruka značajnost	164

Osnova za sastavljanje izjave

ESRS 2, BP-1, BP-2

M SAN Grupa prvi put objavljuje Izvještaj o održivosti kako je propisano Zakonom o računovodstvu (NN 85/2024, 145/2024) te Zakonom o tržištu kapitala (NN 65/2018, 17/2020, 83/2021, 151/2022, 85/2024). Izvještaj je objavljen kao dio Izvješća posloводства, a sastavljena je u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2023/2772 o dopuni Direktive 2013/34/EU Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu standarda izvještavanja o održivosti (Europski standardi izvještavanja o održivosti (ESRS)). Izvještaj o održivosti uključuje i informacije u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja (Uredba o taksonomiji).

Izvještaj o održivosti je sastavljen na konsolidiranoj osnovi u skladu s financijskim izvještajima M SAN Grupe i obuhvaća izvještajno razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine. U Izvještaj su uvršteni značajni događaji. Objave se odnose na M SAN Grupu d.o.o. za proizvodnju računala, trgovinu i uvoz-izvoz sa sjedištem u Rugvici, Republika Hrvatska, u čijem je vlasništvu više trgovačkih društava u Hrvatskoj i drugim državama. U grani distribucije posluju još i ovisna društva u regiji: KimTec d.o.o. u Bosni i Hercegovini, KimTec d.o.o. u Srbiji, KimTec d.o.o. u Crnoj Gori, Pakom Kompani d.o.o.e.l. u Makedoniji, Alterna distribucija d.o.o. u Sloveniji i ASK Tec d.o.o. na Kosovu. Grupa u svom portfelju posjeduje i logističku djelatnost koja prvenstveno uključuje skladištenje, manipulaciju i transport robe (M SAN Logistika d.o.o.), servisnu djelatnost za pružanje usluga servisiranja i popravka robe u garantnom i izvangarantnom roku (MR Servis d.o.o., KimTec-SERVIS d.o.o. Vitez, KimTec SERVIS d.o.o. Beograd) te djelatnost prikupljanja i zbrinjavanja električnog i elektroničkog otpada (M SAN EKO d.o.o., KimTec EKO d.o.o. Vitez). Osim gore navedenih društava u sklopu Grupe posluju i Data Link d.o.o. te Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o., koja su vezana uz LED rasvjetu. Grupa ima jednu podružnicu u Zagrebu.

M SAN Grupa je na dan 31. prosinca 2024. objedinjavala ukupno 17 poduzeća. Grupa svoje poslovne aktivnosti posebno fokusira je na proizvodnju i razvoj vlastitih robnih marki pri čemu se proizvodnja odvija u Republici Hrvatskoj, Republici Srbiji, Narodnoj Republici Kini te Republici Turskoj. Veći dio proizvodnje odvija se u pogonima trećih osoba dok se u pogonima društava Grupe, u Republici Hrvatskoj i Republici Srbiji, odvija sklapanje osobnih računala, TV uređaja i električnih bicikala te proizvodnja led rasvjete vlastitih robnih marki. M SAN Grupa nastavlja svoj rast širenjem logističke mreže. Izrazito dugačak i kompleksan lanac vrijednosti Grupe kao i njegova razgranatost u raznolikim poslovnim djelatnostima predstavlja mnogobrojne izazove povezane s procjenama održivosti. Izrazita disperzija podataka dodatno otežava prikupljanje podataka i provjeru njihove pouzdanosti. Za neke pokazatelje nije bilo moguće u potpunosti prikupiti i konsolidirati sve podatke koji podupiru Izvještaj o održivosti.

M SAN Grupa je do sada bila snažno usmjerena na rast i tržišni razvoj te na osiguranje kvalitete proizvoda te su se razni aspekti održivosti duž lanca vrijednosti uzimali u obzir tek u ponekim situacijama. M SAN Grupa je tijekom 2024. godine poduzela provjere značajnih učinaka, rizika i prilika, temeljeno na prethodnim analizama učinaka. Također, donesene su odluke o ciljevima i ključnim pokazateljima uspješnosti za njihovo praćenje. Od 2024. godine se počela razvijati i interna ESG organizacija sa zadatkom podržavanja razvoja okolišnih, društvenih i upravljačkih čimbenika te njihovom integracijom u poslovanje Grupe.

M SAN Grupa namjerava u 2025. godini ojačati svoj pristup održivosti, što uključuje još dublji pregled i mapiranje lanca vrijednosti, pogođenih dionika u lancu kao i žarišnih točaka održivosti. Također, cilj je ponovno provesti dubinsko snimanje i analizu učinaka, rizika i prilika kako bi se precizirali te, prema potrebi, revidirali rezultati procjene dvostruke značajnosti. Nadalje, M SAN Grupa je u 2024. godini postavila temelje za Strategiju održivosti s ciljnim vrijednostima u ključnim područjima, a koju će detaljno razraditi tijekom 2025. godine. Svjesni smo da će biti potrebna unaprjeđenja u pogledu pravila za izračune, evidenciju, prikupljanje i praćenje podataka kako bi se ostvario očekivani napredak u upravljanju temama održivosti u budućnosti. M SAN Grupa će nastaviti razvijati mehanizme za osiguranje usklađenosti s očekivanjima održivosti naših dionika te preporuka dobre prakse. Također, nastaviti ćemo integrirati okolišne, društvene i upravljačke čimbenike u poslovne procese i odluke.

M SAN Grupa nije koristila mogućnost izostavljanja informacija koje odgovaraju intelektualnom vlasništvu, znanju i iskustvu ili rezultatima inovacija te otkrivanju nadolazećih događaja. Ovaj Izvještaj o održivosti obuhvaća vlastite operacije i proizvodne aktivnosti, te aktivnosti uzvodno i nizvodno u lancu vrijednosti, gdje god je to bilo moguće i do dubine do koje su analizirani. Premda se u financijskom izvještavanju koriste definicije propisane Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), Grupa za potrebu izvještavanja o održivosti koristi definicije za kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje u skladu s razdobljima definiranim u ESRS-u.

Promjene u izvještavanju i pogreške iz prethodnih razdoblja

ESRS 2, BP-2

M SAN Grupa po prvi puta izvještava u skladu s Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS).

Izvori procjene i neizvjesnosti ishoda

ESRS 2, BP-2

U pojedinim objavama obuhvaćenima ovim Izvještajem nisu bili dostupni cjeloviti podaci ili nisu bili dostupni za sva tržišta. U dijelovima u kojima nisu dostupni potpuni ili pouzdani podaci, nisu se koristile pretpostavke, približne vrijednosti ili procjene. Umjesto toga, jasno je navedeno da podaci nisu dostupni ili nisu prikupljeni. Problem u prikupljanju i navođenju podataka proizlazi iz velike raspršenosti izvora informacija, kao i prethodnog fokusa Grupe na drugačije strateške prioritete.

U poglavlju ESRS E1 Klimatske promjene i energija objavljeni su izračuni emisija stakleničkih plinova (GHG) za 2023. godinu opsega 1 i 2. Zbog visoke razine granularnosti poslovanja, složenosti dostupnosti i vođenja podataka, kao i opsežnog lanca vrijednosti te prisutnosti različitih vlasnika podataka unutar organizacije, prikupljanje i konsolidacija podataka o emisijama stakleničkih plinova (GHG) za 2023. godinu zahtijevalo je više od šest mjeseci. S obzirom na ove izazove, do kraja 2024. godine bilo je otežano pravovremeno prikupljanje i konsolidacija podataka za tu godinu. M SAN Grupa je u međuvremenu stekla bolji uvid u ključna područja na koja se treba fokusirati kako bi unaprijedila procese prikupljanja podataka. Sukladno tome, očekuje se da će izvještaj o GHG emisijama za 2024. godinu biti dovršen do 30. lipnja 2025.

U poglavlju ESRS E5-4 Korištenje resursa i kružno gospodarstvo nije bilo moguće objaviti tražene značajne podatke.

Primjena odredaba o postupnom uvođenju u skladu s ESRS 1, dodatkom C

ESRS 2, BP-2

U skladu s dodatkom C ESRS-a 1, M SAN Grupa je odlučila izostaviti informacije za koje je moguća odgoda primjene u prvoj godini izvještavanja. Slijedom toga, izostavljene su određene informacije o pitanjima koja se odnose na ESRS SBM-3 t.48c, ESRS E1-9, ESRS E2-6, ESRS E5-6, te ESRS S1-7 do ESRS 1-15.

Uključivanje upućivanjem

ESRS 2, BP-2

Zahtjev za objavljivanje (podatkovna točka)	Referenca, poglavlje
G1 ESRS 2 GOV-1 t.5a Detaljni podaci o sastavu i djelovanju Uprave i Nadzornog odbora	ESRS 2 GOV-1 – Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela
ESRS 2 GOV-1 t.21c/G1 ESRS 2 GOV-1 t.5b Životopisi članova Uprave i članova Nadzornog odbora	ESRS 2 GOV-1 – Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela
ESRS 2 SBM-1 T.40f Značajni proizvodi i/ili usluge te značajna tržišta i skupine kupaca	ESRS 2 SBM-1 Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti
ESRS 2 SBM-1 t.42c Značajni proizvodi i/ili usluge te značajna tržišta i skupine kupaca	ESRS 2 SBM-1 Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti

Upravljanje pitanjima održivosti

Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela

ESRS 2, GOV-1

Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela u pogledu poslovnog ponašanja ključna je za osiguranje etičnog i odgovornog poslovanja. Administrativna tijela postavljaju pravne okvire i standarde koji definiraju očekivano poslovno ponašanje. Nadzorna tijela osiguravaju da poduzeća poštuju propise i standarde. Upravna tijela mogu zahtijevati redovito izvještavanje o poslovnom ponašanju i povezanim aktivnostima, što dodatno osigurava odgovornost u procesima i poslovanju.

Struktura upravljanja

M SAN Grupa ima Upravu i Nadzorni odbor kao ključna tijela korporativnog upravljanja. Uprava M SAN Grupe vodi poslovanje uzimajući u obzir održivost i ESG (okolišne, društvene i upravljačke) standarde, dok Nadzorni odbor prati učinkovitost provedbe strategije održivosti. M SAN Grupa koristi Revizijski odbor za nadzor financijskih izvještaja, provođenje unutarnjih kontrola i procjenu rizika povezanih s održivim poslovanjem. Više detalja o korporativnom upravljanju nalazi se u Izvještaju poslovodstva na str. 21.

Uloga ključnih rukovoditelja

Na razini Uprave otvaraju se i raspravljaju teme koje se odnose na održivost poslovanja. Član Uprave zadužen za vođenje Enterprise segmenta također je zadužen za pitanja okolišne, društvene i upravljačke održivosti. U tom procesu planski i strukturno surađuje sa stručnjakom za održivi razvoj i poslovanje. Zajednički se dogovaraju planovi i aktivnosti za sve teme održivosti, u kratkoročnom i dugoročnom razdoblju. Istovremeno, svaki član Uprave M SAN Grupe aktivno doprinosi razumijevanju i razvoju strategije održivosti u okviru svog područja djelovanja, uključujući IT i CE distribuciju, Enterprise, Zelene tehnologije te vlastite brendove poput Vivaxa. Ovakav pristup omogućuje usklađeno djelovanje i postavljanje temelja za daljnji napredak u području održivosti.

Odbor za održivost

Zadaće odbora su: određivanje strateškog smjera za upravljanje čimbenicima održivosti u skladu sa značajnim temama koje odobrava Uprava, praćenje implementacije ESG čimbenika u poslovanje, identifikacija ESG rizika i usklađivanje s regulatornim zahtjevima te koordinacija inicijativa vezanih uz održivost, u skladu s poslovnim ciljevima i strategijom.

Odbor za održivost osnovan je u srpnju 2024. godine i broji 11 stalnih članova te povremene članove. Stalni članovi Odbora su: član Uprave nadležan za područje održivosti, stručnjak za održivi razvoj i poslovanje, direktor Ljudskih potencijala, direktor Financija, direktor Marketinga, direktor M SAN Nekretnina, pravnik Društva, voditelj Razvoja proizvoda, voditelj Gospodarenja otpadom i voditelj Općih poslova. Povremeni članovi u rad Odbora uključuju ovisno o potrebi, a oni mogu biti direktori povezanih poduzeća u regiji, voditelj Transporta – M SAN Logistika, voditelj Analize poslovnih procesa, Direktora sektora Proizvodnje i drugi.

Odbor se sastaje godišnje kako bi raspravljao o svim pitanjima održivosti, odobrenjima i uskladama ili prema potrebi u slučaju izvanrednih zahtjeva. Uprava se informira o zaključcima Odbora te potvrđuje odluke Odbora koje provode rukovoditelji nadležnih organizacijskih jedinica. Odbor za održivost ključna je struktura M SAN Grupe za osiguranje usklađenosti s ESG standardima i promicanje održivih poslovnih praksi. Posljednja sjednica Odbora za održivost održana je krajem 2024. godine.

Podaci o članovima Nadzornog odbora i Uprave M SAN Grupe nalaze se u Izvješću posloводства na stranici 22. Uprava M SAN Grupe na dan 31. prosinca 2024. godine sastojala se od sedam članova, od kojih je bilo šest muškaraca i jedna žena. Zastupljenost žena u Upravi M SAN Grupe iznosi 14,3 %. Revizijski odbor Nadzornog odbora M SAN Grupe ima jednog neovisnog člana.

Članovi Uprave M SAN Grupe posjeduju i nadograđuju kompetencije za održivost, uključujući tehnološke inovacije, optimizaciju procesa, regionalnu ekspanziju, planiranje o budućnosti proizvoda i jačanje poslovnih modela koji integriraju održive prakse. Svaki član doprinosi specifičnim aspektima održivosti svojim odgovornostima i ekspertizama. Slijedi kratak opis kompetencija članova Uprave za održivost:

Irena Langer Breznik, predsjednica Uprave

Kompetencije za održivost: Dugogodišnje iskustvo u vođenju eCommerce razvoja i digitalne transformacije, što uključuje optimizaciju poslovnih procesa s potencijalom smanjenja utjecaja na okoliš. Fokus na inovacijama i regionalnim operacijama koje uključuju održive nabavne procese i radne prakse.

Doprinos održivosti: Integracija digitalnih alata za smanjenje emisija u lancu vrijednosti i povećanje učinkovitosti kroz digitalizaciju.

Žarko Kruljac, potpredsjednik Uprave

Kompetencije za održivost: Doktorska titula iz ekonomskih znanosti s fokusom na upravljanje resursima. Specijalizacija za jačanje partnerske mreže i prilagodbu tržišnim promjenama.

Doprinos održivosti: Primjena ekonomskih modela koji uključuju optimizaciju resursa i dugoročne strategije rasta koje podržavaju održivi razvoj.

Slaven Stipančić, član Uprave (do 1.3.2025.)

Kompetencije za održivost: Fokus na unaprjeđenje procesa nabave i proširenje distributivnog portfelja. Ugovaranje suradnje s najjačim globalnim brendovima koji promoviraju održive proizvode i rješenja.

Doprinos održivosti: Uvođenje proizvoda koji smanjuju okolišni otisak i promiču klimatski i okolišno odgovorna rješenja u distribucijskom portfelju.

Goran Kotlarević, član Uprave (do 1.3.2025.)

Kompetencije za održivost: Izgradnja i širenje prodajnih operacija te razvoja poslovanja u regiji. Snažan fokus na tržišnu prepoznatljivost uz razvoj regionalne distribucije s održivim praksama.

Doprinos održivosti: Korištenje regionalnih distribucijskih centara za smanjenje emisija transporta te jačanje logističke učinkovitosti.

Alen Panić, član Uprave

Kompetencije za održivost: Vodio je odjel visokih tehnologija i projektnog poslovanja, uključujući rješenja za infrastrukturu, poslovanje u oblaku i softverske alate. Sudjelovao je na IT konferencijama vezanim za održivost i tehnološka rješenja.

Doprinos održivosti: Razvoj naprednih ICT rješenja koja omogućuju optimizaciju resursa i podržavaju ciljeve smanjenja emisija.

Vladimir Brkljača, član Uprave

Kompetencije za održivost: Razvoj brenda VIVAX, uključujući implementaciju projekata proizvodnje energetski učinkovitih uređaja poput LED televizora i električnih bicikala. Vodio je projekt preseljenja i izgradnje proizvodnih pogona u Hrvatskoj s fokusom na lokalnu održivost. U 2024. godini je završio MBA program na IEDC Bled School of Management, koji unutar svog programa uključuje fokus na održivost, što omogućava stručnu perspektivu u integraciji održivih praksi u strateškim ciljevima Grupe.

Doprinos održivosti: Promocija proizvoda s niskim utjecajem na klimu i okoliš te razvoj brendova koji podržavaju koncept kružne ekonomije.

Bruno Jozić, član Uprave (od 1.6.2024.)

Kompetencije za održivost: Deset godina je vodio poslovanje M SAN Grupe na tržištu Crne Gore na poziciji Country Managera poduzeća Kim Tec u Podgorici. Tijekom tog perioda tvrtku je doveo na vodeću poziciju distributera IT i CE proizvoda na tržištu Crne Gore i ostvario iznimne financijske i komercijalne rezultate.

Doprinos održivosti: kao član Uprave M SAN Grupe zadužen za poslovanje ITCE divizije doprinosi razvoju rješenja s manjim okolišnim otiskom.

Dostavljanje informacija administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela

ESRS 2, GOV-2

Uprava M SAN Grupe je uključena u procjenu, planiranje i upravljanje čimbenicima održivosti u svim segmentima – okolišnom, društvenom i upravljačkom. Osim što redovito zaprimaju informacije o temama održivosti, članovi Uprave iniciraju i aktivno sudjeluju u sastancima, radionicama i edukativnim sadržajima o održivosti.

Uprava je inicirala ankete za ispitivanje angažiranosti zaposlenika i radne klime s posebnim naglaskom na društvenu dimenziju održivosti kako bi se unaprijedilo područje radnih praksi. U 2024. godini osnovani su Odbor za održivost i radna skupina, čiji se članovi redovno educiraju o temama održivosti. Također, zaposlen je Stručnjak za održivost i poslovanje čije su zadaće, između ostalog, podizanje svijesti o održivosti unutar organizacije i implementacija održivih praksi.

Provedene su dvije radionice za Upravu u 2024. godini kako bi se povećala razina znanja i kompetencija u području održivosti. Angažirani su vanjski konzultanti za izračun emisija stakleničkih plinova te unaprjeđenje planova u segmentu upravljanja emisijama. Također, angažirani su vanjski savjetnici za planiranje nadogradnje strategije održivosti u 2025. godini, uključujući unaprjeđenje provjere dvostruke značajnosti, dublje procjene rizika održivosti u svim segmentima poslovanja te provedbu dubinske analize lanca vrijednosti.

U 2025. se planira nadogradnja strategije održivosti kako bi se osigurala učinkovitija integracija čimbenika održivosti u poslovanje. Proces donošenja odluka u cilju nadogradnje postojeće strategije iz 2024. godine temelji se na principima strateškog planiranja i uključivanja dvostruke značajnosti, kako bi se osigurala održivost i precizna procjena učinaka. Ključni koraci ovog procesa uključuju:

- analizu postojećeg stanja i evaluaciju strategije iz 2024. godine;
- definiranje okvira za dvostruku značajnost;
- analizu učinaka, rizika i prilika;
- implementaciju i upravljanje strategijom
- reviziju i prilagodbu potrebnih područja.

Nadogradnja strategije iz 2024. godine zahtijeva sveobuhvatan pristup kako bi se osiguranjem uključivog i prilagodljivog procesa donošenja odluka organizaciji omogućilo stvaranje dugoročne vrijednosti za sve dionike i doprinos održivom razvoju.

U trenutku izrade Izvještaja o održivosti nije bio izabran predstavnik radnika u M SAN Grupi pa se nije mogao provesti proces savjetovanja u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 85/24; 145/24), člankom 34. Kada predstavnik radnika bude izabran, upoznat će ga se s Izvještajem o održivosti.

Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja

ESRS 2, GOV-3

Članovi Nadzornog odbora ne primaju naknadu za rad. Naknade za rad članovima Uprave propisane su ugovorima. Plaća članova Uprave sastoji se od fiksnog dijela te varijabilnog dijela koji se temelji na njihovom radnom učinku. Naknade i plaće članovima Uprave nemaju uključene ključne pokazatelje povezane s ciljevima održivosti.

Izjava o dužnoj pažnji

ESRS 2, GOV-4

Dužna pažnja kao postupak kojim se utvrđuje, sprječava, ublažava ili opisuje način na koji su obrađeni stvarni ili potencijalni negativni učinci na ljude i okoliš je u određenom dijelu uključena u razmatranja Uprave u procesu procjena učinaka. Pritom su se koristile javno dostupne objave relevantnih međunarodnih organizacija, rejting agencija te specifične industrijski značajne teme prema SASB standardu izvještavanja. Kako bi u potpunosti ostvarila svoju usklađenost sa zahtjevima ESRS-a i drugim međunarodnim instrumentima, u pogledu preciznosti ciljeva i cjelovitosti podataka, M SAN Grupa će ponoviti postupak dužne pažnje kao sastavni dio revizije procesa procjene dvostruke značajnosti u 2025. godini.

U nastavku su opisani elementi dužne pažnje koji su uključeni u Izvještaju o održivosti:

Ključni elementi postupaka dužne pažnje	Lokacija u izjavi o održivosti
Uključivanje postupaka dužne pažnje u upravljanje, strategiju i poslovni model	Upravljanje pitanjima održivosti Strategija i poslovni model Politike povezane sa značajnim temama u sklopu tematskih standarda (E1, E5, S1, S2, S4, G1)
Suradnja s pogođenim dionicima u svim ključnim koracima postupaka dužne pažnje	Upravljanje pitanjima održivosti Dvostruka značajnost Uključivanje dionika povezano sa značajnim temama u sklopu tematskih standarda (E1, E5, S1, S2, S4, G1)
Utvrdjivanje i procjena štetnih učinaka	Upravljanje pitanjima održivosti Dvostruka značajnost Naši značajni učinci, rizici i prilike povezani sa značajnim temama u sklopu tematskih standarda (E1, E5, S1, S2, S4, G1)
Poduzimanje mjera za uklanjanje negativnih učinaka	Mjere i aktivnosti povezane sa značajnim temama u sklopu tematskih standarda (E1, E5, S1, S2, S4, G1)
Praćenje učinkovitosti tih nastojanja i priopćavanje	Ciljevi i pokazatelji povezani sa značajnim temama u sklopu tematskih standarda (E1, E5, S1, S1, S2, S4, G1)

Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti

ESRS 2, GOV-5

U 2024. godini M SAN Grupa je usvojila novu Strategiju upravljanja rizicima M SAN Grupe i ovisnih društava. Svrha ove Strategije je jasno odrediti kako Grupa pristupa rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, s ciljem sprječavanja nejasnoća, nedosljednosti i neuravnoteženosti u upravljanju. Strategija je osmišljena kako bi se unaprijedila učinkovitost upravljanja rizicima te kako bi se upravljanje rizicima ugradilo u samu korporativnu kulturu. Time se upravljanje rizicima postavlja kao standardni dio procesa planiranja i donošenja odluka, čime se omogućuje sveobuhvatan i dosljedan pristup u svim segmentima poslovanja. Također, Strategija teži uspostavi učinkovitog sustava koordinacije upravljanja rizicima i osigurava da se ključni elementi tog sustava primjenjuju i poštuju na svim razinama organizacije. Poseban naglasak stavlja se i na rizike povezane s održivošću, koji su prepoznati kao jedan od temeljnih oblika rizika u okviru ove Strategije.

M SAN Grupa je u 2024. godini usvojila i Politiku upravljanja rizicima i izjavu o sklonosti preuzimanja rizika. Politika uključuje ciljeve upravljanja rizicima te pruža okvir za nastavak ugradnje procesa upravljanja rizicima u cijelu organizaciju, s definiranim ulogama i odgovornostima te strukturiranim procesom. Politikom je propisan sustav unutarnjih kontrola upravljanja rizicima. Za procese upravljanja rizicima odgovorna je Uprava, a na provedbenoj razini direktori organizacijskih jedinica. M SAN Grupa ima i Pravilnik upravljanja rizicima M SAN Grupe i vlasnički povezanih trgovačkih društava. Njime se detaljnije propisuje sustav upravljanja rizicima.

U 2025. godini se planira dalje prilagoditi Strategiju, Politiku i Pravilnik upravljanja rizicima u svrhu centraliziranog objedinjavanja odgovornosti i nadležnosti. Također, ažurirani dokumenti će sadržavati dublji pristup upravljanju rizicima održivosti, slijedom produbljenog procesa procjene dvostruke značajnosti.

Kako bi se dodatno osigurala učinkovitost upravljanja ekonomskim i financijskim rizicima poslovanja, tijekom 2024. godine zaposlena je osoba s ekspertizom iz područja upravljanja rizicima funkciji direktora upravljanja strateškim rizicima.

Pojedini značajni rizici u području održivosti opisani su u zasebnim tematskim poglavljima ovog Izvještaja.

Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti

ESRS 2, SBM-1

Izvještaj o održivosti M SAN Grupe obuhvaća poslovne djelatnosti Grupe u Republici Hrvatskoj i regiji. Glavne poslovne djelatnosti M SAN Grupe su: distribucija računalnog hardvera, softvera i potrošačke elektronike, proizvodnja i proizvodna tehnologija, softverska rješenja i tehnologija LED rasvjetnih tijela. Grupa također distribuira informatičku opremu i potrošačku elektroniku vlastitih robnih marki uključujući TV uređaje, klima uređaje, rasvjetna tijela, bijelu tehniku, stolna računala i proizvode električne mobilnosti. Grupa uključuje i logističku djelatnost te djelatnost prikupljanja i zbrinjavanja električnog i elektroničkog otpada. Poslovni segmenti, portfelj i prodajni kanali M SAN Grupe detaljno su opisani u Izvješću posloводства, na stranici 10.

Poslovni model M SAN Grupe temelji se na izgradnji i održavanju povjerenja i pouzdanosti suradnje s dobavljačima i kupcima, razvoju raznolikosti portfelja proizvoda te financijskoj stabilnosti, a posebna briga posvećuje se proizvodima vlastitih robnih marki.

Poslovni prihodi prema poslovnim djelatnostima prikazani su u Izvješću posloводства na stranici 33.

M SAN Grupa, u skladu sa svojim poslovnim djelatnostima, ima izrazito dugačak lanac vrijednosti koji uključuje brojne dionike. Poslovanjem u četiri divizije, opisane u Izvješću posloводства na stranici 27. Grupa organizira poslovne procese koji se razlikuju u pojedinim segmentima, ovisno o posebnostima svakog lanca vrijednosti. M SAN Grupa je poduzela temeljne korake u detaljnom mapiranju lanca vrijednosti i povezanih dionika.

Mapiranjem su prepoznate su sljedeće bitne komponente lanca vrijednosti.

Viša razina lanca vrijednosti, ovisno o pojedinoj diviziji, uključuje:

- istraživanje tržišta
- nabavu materijala i komponenti
- provjere tvornica i kontrolu kvalitete
- razvoj proizvoda
- ulazni transport

Lanac vrijednosti u vlastitim operacijama uključuje:

- proizvodne procese,
- kontrolu kvalitete
- marketing i prodaju
- ostale neproizvodne procese i procese podrške

Niža razina lanca vrijednosti uključuje:

- transport i distribuciju proizvoda
- distribuciju i maloprodajne kanale
- ovlaštene servisne centre i podršku korisnicima
- kupce i krajnje potrošače – korištenje proizvoda
- odlaganje otpada, oporabu i recikliranje

Uključenje dionika

ESRS 2, SBM-2

Interesi i stajališta dionika su navedeni u poglavlju dvostruke značajnosti te su dodatno opisani u tematskim standardima gdje je to bilo potrebno.

Dvostruka značajnost

Proces procjene dvostruke značajnosti

ESRS 2, IRO-1

Dosadašnje poslovne aktivnosti M SAN Grupe bile su usmjerene prvenstveno na identifikaciju i upravljanje ekonomskim odnosno financijskim učincima i rizicima, čime je Grupa osiguravala stabilnost i održiv rast. Međutim, s obzirom na sve složenije i dinamičnije poslovno okruženje, te u kontekstu nastavka implementacije Strategije održivosti, Uprava smatra nužnim proširiti pristup upravljanja rizicima. Stoga je utvrđeno da se tijekom 2025. godine mora provesti dublja analiza negativnih i pozitivnih učinaka, rizika i prilika (Impact Risk Opportunity – IRO), koja će omogućiti sveobuhvatno sagledavanje utjecaja, rizika i prilika kroz sve segmente poslovanja. Time će se revidirati prethodna procjena značajnosti.

M SAN Grupa je provela procjenu značajnosti učinaka (materijalnosti utjecaja) u 2023. godini, slijedom čega je izrađena matrica učinaka. Prema opisu procesa koji je primijenjen, najprije je napravljena procjena konteksta održivosti koja je uzela u obzir opis poslovnog modela, organizacijsku strukturu, portfelj, poslovne partnere i kanale Grupe, lanac vrijednosti Grupe, lokacije poslovnih aktivnosti, ESG utjecaje povezane sa sektorom proizvodnje i distribucije potrošačke elektronike, i druge aspekte. U drugoj fazi izvršena je identifikacija stvarnih i potencijalnih učinaka M SAN Grupe na okoliš i društvo. U toj fazi određeni su i dionici na koje Grupa ima značajne učinke. U trećoj fazi se anketom (uključenjem dionika) procijenilo značajnost pojedinih učinaka u 13 tema koje imaju najznačajnije učinke na dionike. U tom procesu je nastala i inicijalna matrica financijskih učinaka, izrađena na temelju ankete u kojoj su kao prvi korak procjene financijske materijalnosti rukovoditelji tematske standarde ESRS-a i s njima povezanim temama i podtemama procijenili u skladu s ESRS 1 AR 16, to jest prema visini potencijalnih financijskih učinaka na M SAN Grupu te vjerojatnosti dolaska do financijskih učinaka na M SAN Grupu.

Uprava M SAN Grupe je na posebnoj radionici poduzela dodatne provjere kako bi se ustanovila povezanost učinaka s rizicima i prilikama, to jest povezali nalazi značajnosti učinaka s ESRS temama. Uprava M SAN Grupe je utvrdila da značajnost učinaka korespondira s inicijalno prepoznatim učincima te ESRS područjima, povezujući prepoznate značajne teme prema učinku te inicijalno prepoznate rizike i prilike s ESRS područjima i pojedinim potpodručjima. Pojedini detalji su identificirani i provjerom benchmarkinga industrije kao i opisa materijalnosti SASB industrijskog standarda za ICT i proizvodnju elektroničke opreme i tehničkih proizvoda.

Značajnost učinaka

Procjena koja je provedena u 2023. godini uključila je inicijalni pregled aktivnosti i poslovnih odnosa Grupe te je utvrđen njihov kontekst održivosti čime je definiran temelj za identifikaciju značajnosti. Kako bi se definirale teme koje će se procijeniti identificirani su stvarni i potencijalni učinci Grupe u poslovnim aktivnostima te ključni dionici. Proces procjene značajnosti učinaka je uključio i mišljenja dionika provedbom online ankete u kojoj je sudjelovalo 227 dionika. Dionici su procjenjivali područja upravljanja, okoliša, društvenih pitanja i radne okoline te poslovanja unutar 13 tema. Provedena je kvantitativna procjena, a kao granica značajnosti uzeta je vrijednost od 75 bodova (na skali od 100 bodova).

U procjeni učinaka su sljedeća područja procijenjena značajnima:

Tema	Ekvivalent objava u ESRS-u
Visoka značajnost	
Radne prakse	S1
Zdravlje i sigurnost zaposlenika	S1-1-S-5 / S1-14
Sigurnost poslovnih i osobnih podataka	S1/S4
Prodajne prakse i označavanje proizvoda	S4
Poslovna etika	G1
Upravljanje sustavnim rizicima	ESRS 2 GOV-1
Dugoročnost poslovnog modela	--
Tržišno natjecanje	--
Umjerena značajnost	
Upravljanje ESG utjecajima u dobavnom lancu	S2/E5
Angažman, raznolikost i uključenost zaposlenika	S1
Upravljanje energetsom učinkovitošću	E1
Upravljanje emisijama stakleničkih plinova	E1
Upravljanje otpadom	E5

Procjena financijske značajnosti

Inicijalnu procjenu vjerojatnosti i financijskih učinaka izradila je Uprava, pri čemu se procjenjivala vjerojatnost dolaska do financijskog učinka te visina potencijalnog negativnog ili pozitivnog financijskog učinka na poslovanje Grupe. Sveobuhvatnija i dublja procjena financijske značajnosti bit će provedena nakon izrade detaljnog kataloga rizika i prilika te detaljne procjene klimatskih fizičkih i tranzicijskih rizika, što će se poduzeti tijekom 2025. godine. Prikazano je u sljedećoj skici:

E1 Klimatske promjene*	Iznimno niska vjerojatnost / iznimno nizak učinak
E2 Onečišćenja	Iznimno niska vjerojatnost / iznimno nizak učinak
E3 Voda i vodeni resursi	Iznimno niska vjerojatnost / iznimno nizak učinak
E4 Bioraznolikost i ekosustavi	Iznimno niska vjerojatnost / iznimno nizak učinak
E5 Kružno gospodarstvo	srednja vjerojatnost / srednji učinak
S1 Vlastita radna snaga	srednja vjerojatnost / visoki učinak
S2 Radnici u lancu vrijednosti**	niska vjerojatnost / nizak učinak
S3 Utjecaj na zajednicu	iznimno niska vjerojatnost / nizak učinak
S4 Potrošači i krajnji kupci**	iznimno niska vjerojatnost / nizak učinak
G1 Poslovno ponašanje	srednja vjerojatnost / srednji učinak

* bez obzira što su financijski učinci procijenjeni niskima, u međuvremenu su nastale okolnosti u kojima bi došlo do drugačije procjene te se tema klimatskih promjena uzima kao značajna.

** bez obzira što su financijski učinci procijenjeni niskima, s obzirom na brojnost i ranjivost dionika, tema se smatra značajnom.

Identificirani dionici i njihovi interesi i stajališta

Dionici	Interesi i stajališta	Način komunikacije i uključenja
Zaposlenici (menadžeri i rukovoditelji / radnici / strani radnici)	Sigurna radna mjesta i odgovarajuće plaće Zaštita radnih prava Sigurnost i zaštita na radu Profesionalni razvoj Poštivanje raznolikosti	Sastanci Izravna i pisana komunikacija Individualna komunikacija Godišnje ankete angažiranosti Onboarding razgovori Neformalni i formalni događaji
Kupci i krajnji potrošači: kupci i poslovni partneri / krajnji potrošači	Sigurnost i ispravnost proizvoda Dostupnost proizvoda i stabilnost proizvodnje Ispravno označavanje proizvoda i transparentnost Fer cijene	Sastanci Izravna i pisana komunikacija Sudjelovanje na događajima Ankete i istraživanja tržišta Povratne informacije o proizvodima
Dobavljači i poslovni partneri: velika poduzeća / MSP-ovi / distributeri / prijevoznici	Fer poslovni odnosi i postupci nabave Redovita plaćanja dobavljača Dugoročnost suradnje Mjere za suzbijanje korupcije i podmićivanja	Sastanci Izravna i pisana komunikacija Auditi i provjera kvalitete Sudjelovanje na događajima Natječaji
Državne organizacije: ministarstva / fondovi / agencije / uprave / druga tijela	Zakonitost poslovanja Ispravnost proizvoda Odgovorno financijsko i poslovno upravljanje Odgovorno ulaganje sredstava Redovno podmirivanje financijskih obveza	Zakonitost poslovanja Ispravnost proizvoda Odgovorno financijsko i poslovno upravljanje Odgovorno ulaganje sredstava Redovno podmirivanje financijskih obveza
Financijski dionici: banke / kreditne institucije / osiguravajuća društva / leasing društva / investitori	Zakonitost poslovanja Odgovorno financijsko i poslovno upravljanje Uspješno poslovanje Upravljanje rizicima Redovno podmirivanje financijskih obveza	Sastanci Izravna i pisana komunikacija Događaji Izveštaji i objave
Udruge civilnog društva, nevladine organizacije	Sponzorstva i donacije	Izravna i pisana komunikacija Događaji, sajmovi, sportska događanja
Obrazovanje i znanost: fakulteti / srednje škole / znanstveni instituti	Pripravništva i zapošljavanje Suradnja u znanstvenim projektima Prijenos znanja Sponzorstva i donacije	Sastanci Izravna i pisana komunikacija Događaji i prezentacije

Nesigurnost procjene i nadogradnja procesa

S obzirom da se u procjeni dvostruke značajnosti uzimalo u obzir ranije određivane procjene učinaka, rizika i prilika, koje je Uprava usporedila te harmonizirala s ESRS temama, postoje izvjesne nesigurnosti povezane s procjenom dvostruke značajnosti. Procjena se temeljila na ispitanom kontekstu i analizi poslovanja u ranijem razdoblju te će se u 2025. godini provesti nova dubinska provjera dvostruke značajnosti.

U svrhu nadogradnje procesa, M SAN Grupa će ponovno poduzeti sljedeće:

- detaljno mapiranje lanca vrijednosti s identifikacijom žarišnih točaka i mapiranjem dionika;
- provjeru značajnih tema: provjeru relevantnih okolišnih, društvenih i upravljačkih čimbenika koji su povezani s poslovanjem;
- procjenu učinaka: kvalitativna i kvantitativna analiza kako Grupa utječe na ljude i okoliš te koji su značajni rizici i prilike – primjenom dubinske provjere negativnih i pozitivnih učinaka te rizika i prilika;
- procjenu financijske značajnosti: analiza kako identificirani ESG čimbenici mogu utjecati na financijske performanse, uključujući troškove, prihode, investicije i vrijednost kompanije;
- adekvatnu interakciju s dionicima: uključivanje internih i eksternih dionika (zaposlenici, investitori, kreditori, regulatorna tijela, dobavljači, kupci i drugi) kako bi se osigurao holistički pogled na značajne teme.

Značajni učinci, rizici i prilike

ESRS 2, IRO-2

TEMA	Učinak	Rizik	Prilika
ESRS E1 - Klimatske promjene	✓	✓	✓
ESRS E5 - Kružno gospodarstvo	✓	✓	✓
ESRS S1 - Vlastita radna snaga	✓	✓	✓
ESRS S2 - Radnici u lancu vrijednosti	✓	✓	
ESRS S4 - Potrošači i krajnji korisnici	✓	✓	✓
ESRS G1 - Poslovno ponašanje	✓	✓	✓

U dopunskoj provjeri dvostruke značajnosti, Uprava M SAN Grupe je utvrdila povezanost značajnosti učinaka s rizicima i prilikama koje se mogu odraziti na financijsko poslovanje M SAN Grupe, a koja korespondiraju s područjima u ESRS-u. M SAN Grupa u Izvještaju o održivosti za 2024. godinu koristi gore navedene ESRS objave. Opće teme iz ranije utvrđene značajnosti učinaka: „Dugoročnost poslovnog modela“, „Tržišno natjecanje“ mogu se povezati s više ESRS područja što je i integrirano u pojedinim temama. Tema značajnosti učinaka „Upravljanje sustavnim rizicima“ ugrađena je u sva značajna područja te će se u budućoj dubinskoj provjeri ponovno analizirati i procijeniti svi rizici povezani s održivošću.

Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća

ESRS 2, IRO-2

Značajne teme, podteme te učinci, rizici i prilike opisani su u poglavljima tematskih standarda.

Slijedom procjene značajnosti, područja ESRS 2 „Onečišćenje“, ESRS E2 „Voda i morski resursi“, ESRS E4 „Bioraznolikost i ekosustavi“ te ESRS S3 „Pogođene zajednice“, su procijenjene neznčajnim temama. Objave koje su procijenjene značajnima objavljene su u tematskim poglavljima ili je korištena opcija odgođene objave informacija:

OBJAVA	Stranica/napomena
Opće informacije	
ESRS 2 – Opće objave	149
Informacije o okolišu	
ESRS E1 – Klimatske promjene	165
Informacije u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 (Uredba o taksonomiji)	175
ESRS E5 – Kružno gospodarstvo	184
Informacije o socijalnim pitanjima	
ESRS S1 – Vlastita radna snaga	191
ESRS S2 – Radnici u lancu vrijednosti	215
ESRS S4 – Potrošači i krajnji korisnici	220
Informacije o upravljanju	
ESRS G1 – Poslovno ponašanje	228

Objave koje proizlaze iz drugih propisa ili općeprihvaćenih izjava u okviru izvještavanja o održivosti

ESRS 2, IRO-1

Objavljeno u Dodatku 2

ESRS E1: KLIMATSKE PROMJENE

Zahtjev za objavljivanje		Informacije
ESRS 2 GOV-3 E1	Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	157
ESRS 2 SBM-3 E1	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	167
ESRS 2 IRO-1 E1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama	168
ESRS E1-1	Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena	167
ESRS E1-2	Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	168
ESRS E1-3	Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama	168
ESRS E1-4	Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	169
ESRS E1-5	Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	169
ESRS E1-6	Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2 i 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	171
ESRS E1-7	Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija stakleničkih plinova koji se financiraju ugljičnim kreditima	174
ESRS E1-8	Interno utvrđivanje cijene ugljika	174
ESRS E1-9	Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom	Koristi se opcija odgođene objave informacija

Proizvodnja električnih i elektroničkih uređaja i opreme intenzivna je djelatnost u pogledu utjecaja na klimatske promjene, jer se u čitavom lancu vrijednosti generiraju značajne emisije. Djelatnost M SAN Grupe pripada sektorima koji značajno utječu na klimu prema ESRS-u i NACE klasifikaciji, jer uključuju prerađivačku industriju, proizvodnju računala i periferne opreme, rashladne i ventilacijske opreme, elektroničkih uređaja, prijevoznih sredstava, te skupljanje, obrada i zbrinjavanje opasnog i neopasnog otpada, kao i prijevoz i skladištenje roba. S obzirom na dugačak lanac vrijednosti, M SAN Grupa je svjesna potrebe praćenja i adaptacije svojih poslovnih odluka i procesa usmjerenih na smanjenje utjecaja na klimu, kao i prilagodbe slijedom klimatskih promjena. Poslovanje M SAN Grupe je na mnoge načine povezano s učincima na klimu, s obzirom da proizvodi električnih i elektroničkih uređaja koriste primarnu proizvodnju komponenti koja zahtijeva velike količine energije. Nadalje, intenzivan ulazni i izlazni transport generira značajne emisije stakleničkih plinova. Upravljanje energijom u proizvodnji, izloženost dinamičnim promjenama cijena energije kao i pitanja energetske učinkovitosti značajni su za poslovanje M SAN Grupe.

ESRS 2 Opće objave

Identificirani učinci, rizici i prilike

KLIMATSKE PROMJENE			
Negativni učinak – stvarni; u vlastitom poslovanju, u višem i nižem dijelu lanca vrijednosti			
Emisije stakleničkih plinova iz proizvodnje	Emisije stakleničkih plinova iz ekstrakcije sirovina, proizvodnje sirovina, poluproizvoda i proizvoda, vlastite proizvodnje, ulaznog i izlaznog transporta.	Proizlazi iz poslovnog modela, povezan s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
ENERGIJA			
Negativni učinak – stvarni; u vlastitom poslovanju; u višem dijelu lanca vrijednosti			
Potrošnja električne energije i energenata	Negativni učinci povezani s energijom i energentima iz obnovljivih izvora energije.	Proizlazi iz poslovnog modela; povezan s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
RIZICI I PRILIKE POVEZANE S KLIMOM I ENERGIJOM			
RIZIK; u vlastitom poslovanju; u višem i nižem dijelu lanca vrijednosti			
Povećanje cijena transporta	Moguća su povećanja cijena transporta povezana s troškovima i naknadama u prijevozu te cijenama energije i energenata.	Proizlazi iz konteksta poslovanja	Kratkoročno do dugoročno
PRILIKE; u vlastitom poslovanju			
Proizvodnja i kupnja električne energije iz OIE	Proizvodnja električne energije iz vlastitih solarnih elektrana može predstavljati priliku u pogledu smanjenja troškova energije. Kupnjom energije iz OIE u potpunosti bi se smanjio otisak u tom segmentu.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do dugoročno
Potencijali u proizvodnji	Povećana proizvodnja prometalna na električni pogon utječe na korištenje ekološki prihvatljivijih načina prijevoza. Povećana potražnja za rashladnim uređajima može imati pozitivne financijske učinke	Proizlazi iz poslovnog modela i konteksta poslovanja.	Kratkoročno do dugoročno

E1-1 Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

M SAN Grupa poduzela je prvu fazu detaljnog mapiranja lanca vrijednosti i analizu poslovnih procesa kako bi se utvrdili fizički i tranzicijski klimatski rizici za sve poslovne linije, prilike za poslovanje te ključni učinci na klimatske promjene iz poslovanja. Tranzicijski plan bit će donesen kada se, na temelju svih analiza, utvrde ciljne vrijednosti i mjere te analiziraju scenariji povezani s klimatskim promjenama.

Tijekom 2024. godine prikupljali su se podaci za izračun emisija stakleničkih plinova opsega 1 i 2 za 2023. godinu kao baznu godinu koji su utvrđeni početkom 2025. godine. U sklopu izračuna emisija opsega 1 i 2 za baznu godinu 2023., donesene su preporuke za mjere ublažavanja klimatskih promjena koje se mogu koristiti kao podloga za izradu tranzicijskog plana. Preporuke nisu konačna lista mjera jer prije uključivanja u plan i provedbu svaka mjera treba biti razrađena s tehničkog, ekonomskog i ekološkog aspekta, npr. izradom studije izvodljivosti, „cost-benefit“ analize, analiza cjeloživotnog ciklusa (LCA) i sl. kako bi se dokazala održivost investicije. Preporuke uključuju, osim izračuna emisija opsega 3, usvajanje mjera za njihovo upravljanje, uspostava sustava kontinuiranog mjerenja i praćenja potrošnje energije i emisija, mjere povećanja energetske učinkovitosti, posebno onih koje se odnose na smanjenje gubitaka topline te optimizaciju rada sustava grijanja i hlađenja, povećanje udjela obnovljivih izvora, korištenje alternativnih goriva i pogona, te optimizaciju potrošnje goriva.

Zbog ekstremne kompleksnosti i razgranatosti lanca vrijednosti, koji obuhvaća brojne dobavljače, logističke partnere i krajnje korisnike u različitim geografskim regijama i sektorima, trenutno nije moguće na pouzdan i konzistentan način obuhvatiti sve kategorije opsega 3 emisija. Ograničen pristup standardiziranim i kvalitetnim podacima dodatno otežava točnost i vjerodostojnost izvještavanja, osobito kada je riječ o manjim dobavljačima koji nemaju kapacitete za praćenje vlastitih emisija. U ovoj fazi, Grupa se primarno usmjerava na izračun bazne godine za emisije opsega 1 i opsega 2, koje su pod njezinim izravnim operativnim nadzorom i na koje može neposredno utjecati. Istodobno, Grupa prepoznaje važnost uključivanja emisija opsega 3 u svoju klimatsku strategiju te već razvija planove za njihovo postupno uvođenje, počevši s identifikacijom prioritetnih kategorija.

Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

ESRS 2 SBM-3

Klimatski rizici mogu imati značajne utjecaje na razne poslovne djelatnosti M SAN Grupe. Proces ekstrakcije i obrade sirovina za elektroniku, kao što su metali i minerali, zahtjeva velike količine energije i doprinosi emisiji stakleničkih plinova. Ekstrakcija sirovina može uzrokovati prekomjerno uništavanje šuma, onečišćenje vode i gubitak bioraznolikosti, što dalje pogoršava učinke klimatskih promjena. Proces proizvodnje također zahtjeva velike količine energije, često iz obnovljivih izvora te korištenje fosilnih goriva, što povećava emisije ugljikovog dioksida. Klimatske promjene mogu poremetiti lance opskrbe te utjecati na dostupnost sirovina, poluproizvoda i proizvoda. Koncentracija kritičnih proizvodnih čvorišta u ranjivim regijama može pojačati klimatske rizike. Na nabrojane rizike može se adekvatno odgovoriti nizom mjera.

Stručnjaci raznih poslovnih vertikalâ M SAN Grupe procijenili su u 2024. fizičke i klimatske rizike povezane s pojedinim djelatnostima. S obzirom da je većina rizika procijenjena u kategoriji niskih rizika, ovdje se navode neki koji su označeni kao srednji do visoki rizici.

Među akutnim fizičkim klimatskim rizicima najznačajniji su olujni vjetar, ekstremno povećanje oborina te požar. Od kroničnih fizičkih klimatskih rizika izdvajaju se porast prosječne temperature zraka te promjene u vrsti i učestalosti padalina. Među tranzicijskim rizicima posebno se prepoznaju zakonska regulacija proizvoda i usluga, promjene u regulativi, neuspješna ulaganja u nove tehnologije, promjene ponašanja kupaca, nesigurnost tržišnih signala te povećani trošak sirovina.

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

ESRS 2 IRO-1

M SAN Grupa je procjenu učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama u ovoj fazi napravilo na najvišoj (općenitoj) razini. Analizom poslovnih linija, prioritet je stavljen na prepoznavanje najvažnijih fizičkih i tranzicijskih rizika od klimatskih promjena za glavne djelatnosti M SAN Grupe te mogućih prilika za poslovanje. Postupak procjene fizičkih i tranzicijskih rizika te prilika obuhvatio je menadžere i stručnjake unutar organizacije koji su razmatrali magnitudu rizika za pojedine proizvodne linije. Analiza klimatskih scenarija nije napravljena u ovoj fazi procjene. U 2025. godini će se poduzeti ponovne detaljne procjene klimatskih fizičkih i tranzicijskih rizika. Po završetku temeljite analize ovih rizika za poslovni model, bit će utvrđena i analiza otpornosti poslovnog modela na rizike od klimatskih promjena.

E1-2 Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

ESRS 2 MDR-P

M SAN Grupa će donijeti politike povezane s ublažavanjem i prilagodbom klimatskim promjenama nakon detaljne procjene klimatskih rizika. Pokrenuta je priprema za procjenu utjecaja klimatskih promjena na poslovanje te se namjerava provesti detaljna analiza prije donošenja formalnih politika. U skladu s poslovnim prioritetima i regulatornim zahtjevima, Grupa će razmotriti razvoj odgovarajućih politika u budućnosti.

E1-3 Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama

ESRS 2 MDR-A

Trenutno se klimatski aspekti razmatraju u širem kontekstu operativne učinkovitosti i održivosti, no nisu formalno specificirani kao posebna inicijativa. Uzimajući u obzir poslovne prioritete, M SAN Grupa planira postupno razvijati strategije i mjere u skladu s regulatornim zahtjevima i industrijskim praksama.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

E1-4 Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

ESRS 2 MDR-T

S obzirom da je detaljna ponovna procjena klimatskih utjecaja na poslovanje u pripremi, Grupa nije definirala pokazatelje ni ciljne vrijednosti povezane s klimatskim promjenama. Tijekom 2024. godine započeto je prikupljanje podataka o emisijama stakleničkih plinova opsega 1 i 2 za 2023. godinu koja se nadalje smatra baznom godinom. U ovom izvještaju prikazane su vrijednosti emisija stakleničkih plinova opsega 1 i 2 za 2023. godinu, dok se podaci za 2024. godinu u trenutku sastavljanja ovog izvještaja još prikupljaju i bit će objavljeni do 30.6.2025. godine. Iako formalni ciljevi još nisu definirani, Grupa prati parametre povezane potrošnjom energije. U sljedećem razdoblju planiramo razviti ključne pokazatelje i ciljeve u skladu s regulatornim okvirom i strateškim prioritetima.

E1-5 Potrošnja energije i kombinacija izvora energije

Djelatnosti M SAN Grupe u sektorima koji značajno utječu na klimu

Sektori koji značajno utječu na klimu prema
ESRS standardima ¹ i NACE klasifikaciji²

Druge aktivnosti

Područje C - prerađivačka industrija

26.20 Proizvodnja računala i periferne opreme
26.40 Proizvodnja elektroničkih uređaja za široku
potrošnju
27.40 Proizvodnja opreme za električnu rasvjetu
30.92 Proizvodnja bicikla i invalidskih kolica

Područje E - Opskrba vodom, otpadne vode, otpad

38.11 Skupljanje neopasnog otpada

Područje H - Prijevoz i skladištenje

49.41 Cestovni prijevoz robe
52.10 Skladištenje robe
52.24 Prekrcaj teret

Područje N - Administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti

82.92 Djelatnosti pakiranja

Područje S - Ostale uslužne djelatnosti

95.1 Popravak računala i komunikacijske opreme
95.11 Popravak računala i periferne opreme
95.12 Popravak komunikacijske opreme
95.2 Popravak predmeta za osobnu uporabu i
kućanstvo
95.21 Popravak elektroničkih uređaja za široku
potrošnju
95.22 Popravak kućanskih aparata i opreme za dom
i vrt
95.29 Popravak i održavanje predmeta za osobnu
upotrebu i kućanstvo

1) Sektori koji znatno utječu na klimu su oni navedeni u odjeljcima od A do H i odjeljku L NACE-a (kako je definirano u Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2022/1288)

2) UREDBA (EZ) br. 1893/2006 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA od 20. prosinca 2006. o utvrđivanju statističke klasifikacije ekonomskih djelatnosti NACE Revision 2 te izmjeni Uredbe Vijeća (EEZ) br. 3037/90 kao i određenih uredbi EZ-a o posebnim statističkim područjima. (Prilog I.)

Energija se u M SAN Grupi troši za sljedeće svrhe: grijanje i hlađenje ureda, skladišta i ostalih zatvorenih prostora, električna energija za rasvjetu prostorija, vanjskog prostora, računala, strojeve, klimatizaciju i ostalo te goriva za vozila.

Na lokacijama u Buzinu i Rugvici gdje su smještene tvrtke M SAN Grupa, M SAN Logistika, M SAN Eko d.o.o., Centar kompetencije za zelenu energiju d.o.o. i MR Servis potrošnja energije (električna energija od opskrbljivača, električna energija iz obnovljivih izvora i toplinska energija) je procijenjena s obzirom na udjele u površini prostora koje koriste navedene tvrtke. U sklopu grupacije instalirani su i integrirani fotonaponski paneli (FN) na lokacijama Buzin te Rugvica koji proizvode električnu energiju na lokacijama (on-site generation) kao obnovljivi izvori.

Potrošnja energije prema izvoru u 2023. godini

Potrošnja energije prema izvoru			
1.	Potrošnja goriva iz ugljena i proizvoda od ugljena	0	MWh
2.	Potrošnja goriva iz sirove nafte i naftnih derivata	6.750,04	MWh
3.	Potrošnja goriva iz prirodnog plina	670,05	MWh
4.	Potrošnja goriva iz drugih fosilnih izvora	0	MWh
5.	Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz fosilnih izvora	1.899,49	MWh
6.	UKUPNA POTROŠNJA ENERGIJE IZ FOSILNIH GORIVA (ZBROJ REDOVA 1-5)	9.319,58	MWh
	Udio energije iz fosilnih izvora u ukupnoj potrošnji energije	97,4	%
7.	Potrošnja iz nuklearnih izvora	0	MWh
	Udio energije iz nuklearnih izvora u ukupnoj potrošnji energije	0	%
8.	Potrošnja goriva iz obnovljivih izvora uključujući biomasu (koja uključuje i industrijski i komunalni otpad biološkog podrijetla, bioplin, vodik iz obnovljivih izvora itd.)	0	MWh
9.	Potrošnja nabavljene ili stečene električne energije, energije za grijanje, pare i energije za hlađenje iz obnovljivih izvora	0	MWh
10.	Potrošnja energije iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje osim goriva	245,63	MWh
11.	UKUPNA POTROŠNJA ENERGIJE IZ OBNOVLJIVIH IZVORA (ZBROJ REDOVA 8 -10)	245,63	MWh
	Udio energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije	2,6	%
	UKUPNA POTROŠNJA ENERGIJE (ZBROJ REDOVA 6 I 11.)	9.565,21	MWh

Energetski intenzitet prema neto prihodu Grupe za 2023. godinu koji se izračunava kao omjer ukupne potrošnja energije iz djelatnosti u sektorima koji znatno utječu na klimu i neto prihoda iz istih djelatnosti.

Energetski intenzitet na temelju neto prihoda grupe

Pokazatelj	Iznos	Jedinica
Energetski intenzitet po neto prihodu	0,2028	MWh/ 1.000 EUR
Ukupna potrošnja energije iz djelatnosti u sektorima koji znatno utječu na klimu	9.565,21	MWh
Neto prihodi od djelatnosti u sektorima koji znatno utječu na klimu upotrijebljeni za izračun energetskeg intenziteta	471.672,00	1.000 EUR
Neto prihodi (ostalo)	0,00	

E1-6 Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2 i 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova

ESRS 1

Tijekom 2024. godine prikupljani su podaci o emisijama stakleničkih plinova opsega 1 i 2 za 2023. godinu koja se nadalje smatra baznom godinom. U vrijeme pripreme ovog izvještaja još nisu bili dostupni svi podaci potrebni za izračun emisija opsega 1 i 2 za 2024. godinu. Koraci koji slijede obuhvaćaju prikupljanje podataka te izračun za 2024. godinu, kao i pripremne aktivnosti za analizu i izračun emisija opsega 3.

Podaci koji slijede u Tablici 6. odnose se bruto emisije sedam stakleničkih plinova: ugljikov dioksid (CO₂), metan (CH₄), dušikov oksid (N₂O), fluorougljikovodike (HFC-i), perfluorougljike (PFC), sumporov heksafluorid (SF₆) i dušikov trifluorid (NF₃), ali nisu ograničeni na njih.

Inventar emisija stakleničkih plinova obuhvaća sve stakleničke plinove koji se emitiraju u lancu vrijednosti grupacije M SAN Grupa unutar organizacijskih i operativnih granica kako prikazuje sljedeća tablica:

Emisije stakleničkih plinova, konsolidirano, M SAN Grupa

Staklenički plin	Izvori	Opseg
Ugljikov dioksid (CO₂)	Izravni stacionarni izvori: Izgaranje prirodnog plina i UNP za grijanje objekata, izgaranje dizela u agregatima. Izravni mobilni izvori: izgaranje dizela i benzina u vozilima.	1
	Neizravna emisija uslijed opskrbe električne energije.	2
Metan (CH₄)	Izravni stacionarni izvori: Izgaranje prirodnog plina i UNP za grijanje objekata, izgaranje dizela u agregatima. Izravni mobilni izvori: izgaranje dizela i benzina u vozilima.	1
	Neizravna emisija uslijed opskrbe električne energije.	2
Dušikov oksid (N₂O)	Izravni stacionarni izvori: Izgaranje prirodnog plina i UNP za grijanje objekata, izgaranje dizela u agregatima. Izravni mobilni izvori: izgaranje dizela i benzina u vozilima.	1
	Neizravna emisija uslijed opskrbe električne energije.	2
HFC plinovi	Izravne fugitivne emisije iz stacionarnih i mobilnih klima uređaja uslijed curenja HFC plinova: HFC-32, R-22, R-401A, R-407C, R-410A, HFC-134a, R-1234yf	1

Emisije stakleničkih plinova, konsolidirano, M SAN Grupa

Pokazatelj	Referentna godina 2023.	2024.
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 1		
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1 emisije (tona ekvivalenta CO ₂)	2.356,36	Podatak nije dostupan
Postotak emisija stakleničkih plinova iz opsega 1 iz reguliranih programa trgovanja emisijama (%)	0	0
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2		
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na lokaciji (tona ekvivalenta CO ₂)	1.223,22	Podatak nije dostupan
Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 2 koje se temelje na tržištu (tona ekvivalenta CO ₂)	1.714,24	Podatak nije dostupan
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 3		
Ukupne bruto neizravne emisije stakleničkih plinova iz opsega 3 (tona ekvivalenta CO ₂)	Podatak nije dostupan	Podatak nije dostupan
Emisije stakleničkih plinova iz opsega 2		
Ukupne bruto emisije stakleničkih plinova (na temelju lokacije) opseg 1+ 2 (tona ekvivalenta CO ₂)	3.579,57	Podatak nije dostupan
Ukupne emisije stakleničkih plinova (na temelju tržišta) opseg 1+ 2 (tona ekvivalenta CO ₂)	4.070,60	Podatak nije dostupan

Intenzitet stakleničkih plinova na temelju neto prihoda

Intenzitet emisija stakleničkih plinova prikazan je kao omjer ukupnih bruto emisija stakleničkih plinova i ukupnih neto prihoda grupacije. Podaci u tablici koja slijedi odnosi se na podatke za 2023. godinu. Izračun za 2024. godinu je u pripremi.

GHG intenzitet prema neto prihodu

GHG intenzitet prema neto prihodu (2023.)	Iznos
Ukupni neto prihodi M SAN Grupa (1.000 Eur)	471.672,00
Intenzitet stakleničkih plinova prema neto prihodu (t CO ₂ eq./1.000 Eur)	0,00759

E1-7 Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija stakleničkih plinova koji se financiraju ugljičnim kreditima

M SAN Grupa ne provodi niti financira projekte uklanjanja stakleničkih plinova, ne sudjeluje u programima kupnje, prodaje ili trgovanja ugljičnim kreditima te ne koristi ugljične kredite za kompenzaciju emisija stakleničkih plinova. M SAN Grupa se primarno fokusira na planove za izravno smanjenje emisija kroz operativne mjere i poboljšanja učinkovitosti umjesto na kompenzacijske mehanizme.

E1-8 Interno utvrđivanje cijene ugljika

M SAN Grupa ne primjenjuje mehanizam internog utvrđivanja cijene ugljika u poslovnim procesima, investicijama ili strateškom odlučivanju.

INFORMACIJE U SKLADU S ČLANKOM 8. UREDBE (EU) 2020/852

Uredba (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja (Uredba o taksonomiji) pruža klasifikacijski sustav koji definira ekonomske djelatnosti koje je Europska unija odredila za znatan doprinos okolišnoj održivosti, uz istovremeno poštivanje standarda za ljudska prava, borbu protiv korupcije, pošteno tržišno natjecanje i poreznu transparentnost. Člankom 8. Uredbe o taksonomiji propisana je obveza izvještavanja za poduzeća koja su obuhvaćena Direktivom (EU) 2014/95 o nefinancijskom izvješćivanju (NFRD), koju je zamijenila Direktiva (EU) 2022/2464 o korporativnom izvješćivanju o održivosti (CSRD), a čije odredbe su prenesene u Zakon o računovodstvu Republike Hrvatske (NN 85/2024, 145/2024) i koje obvezuju M SAN Grupu.

Člankom 9. Uredbe o taksonomiji definirani su sljedeći okolišni ciljevi:

- (a) ublažavanje klimatskih promjena,
- (b) prilagodba klimatskim promjenama,
- (c) održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa,
- (d) prijelaz na kružno gospodarstvo,
- (e) sprečavanje i kontrola onečišćenja,
- (f) zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ.

Proces izvještavanja prema zahtjevima Uredbe o taksonomiji može se podijeliti u tri glavna koraka:

- procjena potencijalno taksonomski prihvatljivih gospodarskih djelatnosti,
- detaljna procjena usklađenosti identificiranih taksonomski prihvatljivih ekonomskih djelatnosti s kriterijima za okolišno održive ekonomske djelatnosti propisanim člankom 3. Uredbe o taksonomiji. Tehnički kriteriji su definirani delegiranim aktima Uredbe o taksonomiji, a koji uključuju kriterije znatnog doprinosa nekom od okolišnih ciljeva, nenanošenja bitne štete drugim okolišnim ciljevima (DNSH) i minimalne socijalne zaštitne mjere,
- izračun ključnih pokazatelja uspješnosti (KPU) za utvrđivanje stupnja okolišne održivosti ulaganja potrebnih za izvještavanje u skladu s člankom 3. Uredbe o taksonomiji, a koji se odnose na udio taksonomski prihvatljivih i s taksonomijom usklađenih djelatnosti u prihodima, kapitalnim rashodima (CapEx) i operativnim rashodima (OpEx).

U izradi objava povezanih s Uredbom (EU) 2020/852 o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja razmatrale su se i odredbe delegiranih akata Uredbe o taksonomiji:

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2178 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća,
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2021/2139 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju,
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2022/1214 o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 u pogledu ekonomskih djelatnosti u određenim energetske sektorima i Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima,

- Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2485 o izmjeni Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 utvrđivanjem dodatnih kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da određene ekonomske djelatnosti znatno pridonose ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanose li te djelatnosti bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju,
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2486 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa, prelasku na kružno gospodarstvo, sprečavanju i kontroli onečišćenja ili zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima,
- Delegirana uredba Komisije (EU) 2024/3215 o ispravku određenih jezičnih verzija Delegirane uredbe (EU) 2021/2139 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi ublažavanju klimatskih promjena ili prilagodbi klimatskim promjenama i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju.

Procjena prihvatljivosti

Taksonomski prihvatljiva ekonomska djelatnost definirana je člankom 1. Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća kao ekonomska djelatnost opisana u delegiranim aktima. Shodno tome, taksonomski neprihvatljiva ekonomska djelatnost znači svaka ekonomska djelatnost koja nije opisana u delegiranim aktima. Analiza potencijalno taksonomski ekonomskih djelatnosti M SAN Grupe provedena je uzimajući u obzir sve delegirane akte povezane s Uredbom o taksonomiji.

Analizom je utvrđeno da M SAN Grupa ostvaruje prihode iz sljedećih taksonomski prihvatljivih gospodarskih djelatnosti:

- 2.3. Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada (CE),
- 3.5. Proizvodnja opreme za energetske učinkovitost zgrada (CCM),
- 5.1. Popravak, obnova i ponovna proizvodnja (CE),
- 5.2. Prodaja rezervnih dijelova (CE),
- 6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe (CCM).

Uz djelatnosti kojima M SAN Grupa ostvaruje prihode, ovim izvještajem o održivosti i objavama o Uredbi o taksonomiji obuhvaćene su i sljedeće djelatnosti prepoznate u kapitalnim rashodima (CapEx) i/ili operativnim rashodima (OpEx) M SAN Grupe u 2024. godini:

- 6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima (CCM),
- 7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama (CCM).

M SAN Grupa ne obavlja, financira niti je izložena djelatnostima povezanim s nuklearnom energijom i plinom.

Pregled i opis taksonomski prihvatljivih djelatnosti u prihodima, kapitalnim rashodima (CapEx) i operativnim rashodima (OpEx) M SAN Grupe u 2024. godini

2.3. Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada (CE)	Ostvarivanje prihoda od prikupljanja električnog i elektroničkog otpada od pravnih osoba što uključuje fazu sakupljanja i privremenog skladištenja do trenutka prodaje, kao i prihoda od odvojenog prikupljanja i prodaje otpada nastalog iz osnovne djelatnosti poduzeća
3.5. Proizvodnja opreme za energetske učinkovitost zgrada (CCM)	Proizvodnja izvora svjetlosti svrstanih u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe.
5.1. Popravak, obnova i ponovna proizvodnja (CE)	Pružanje usluga popravka računalnih komponenti i periferije te elektroničkih uređaja koji se koriste u domaćinstvu (audio i video uređaji, bijela i smeđa tehnika, mali kućanski aparati..) kao i mobitela te uređaja e-mobilnosti fizičkim i pravnim osobama.
5.2. Prodaja rezervnih dijelova (CE)	Prodaja rezervnih dijelova potrebnih za popravak mobitela, računalne opreme i periferije te elektroničkih uređaja u domaćinstvu te LED rasvjete vlastite proizvodnje.
6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima (CCM)	Korištenje osobnih i lakih gospodarskih vozila temeljem ugovora o zakupu.
6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe (CCM)	Korištenje gospodarskih vozila temeljem ugovora o zakupu kojima su izvršene usluge prijevoza robe do kupaca.
7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama (CCM)	Korištenje uredskih i skladišnih prostora temeljem ugovora o zakupu.

Procjena usklađenosti s Uredbom (EU) 2020/852

Ekonomska aktivnost usklađena s taksonomijom je ekonomska aktivnost koja ispunjava zahtjeve iz članka 3. Uredbe o taksonomiji koji se odnose na ispunjavanje svih kriterija za okolišno održive ekonomske djelatnosti, a koji uključuju kriterije znatnog doprinosa nekom od okolišnih ciljeva, nenanošenja bitne štete drugim okolišnim ciljevima (DNSH) i minimalne socijalne zaštitne mjere.

Taksonomski prihvatljive ekonomske djelatnosti identificirane u prihodima M SAN Grupe nisu usklađene s kriterijima za okolišno održive djelatnosti:

- 2.3. Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada (CE)

Grupa prikuplja električni i elektronički otpad, ali poslovni procesi nisu usklađeni s taksonomskim kriterijima tehničke provjere,

- 3.5. Proizvodnja opreme za energetske učinkovitost zgrada (CCM)

Grupa proizvodi izvore svjetlosti svrstane u dva najviša razreda energetske učinkovitosti u skladu s Uredbom (EU) 2017/1369 i delegiranim aktima donesenima na temelju te uredbe. Međutim, proizvodni procesi nisu usklađeni s taksonomskim kriterijima tehničke provjere,

- 5.1. Popravak, obnova i ponovna proizvodnja (CE)

Grupa pruža usluge popravka računalnih komponenti i periferije te elektroničkih uređaja koji se koriste u domaćinstvu (npr. audio i video uređaji, bijela i smeđa tehnika, mali kućanski aparati itd.) kao i mobitela te uređaja e-mobilnosti fizičkim i pravnim osobama. Međutim, usluge popravka nisu usklađene s taksonomskim kriterijima tehničke provjere,

•5.2. Prodaja rezervnih dijelova (CE)

Grupa prodaje rezervne dijelove potrebne za popravak mobitela, računalne opreme i periferije te elektroničkih uređaja u domaćinstvu. Međutim, prodajni procesi nisu usklađeni s taksonomskim kriterijima tehničke provjere,

•6.6 Usluge cestovnog prijevoza robe (CCM)

Grupa koristi gospodarska vozila temeljem ugovora o zakupu kojima su izvršene usluge prijevoza robe do kupaca, ali evidencija vozila i njihove karakteristike nisu usklađeni s taksonomskim kriterijima tehničke provjere.

Taksonomski prihvatljive i s taksonomijom usklađene djelatnosti M SAN Grupe prepoznate u kapitalnim rashodima (CapEx) i/ili operativnim rashodima (OpEx) nisu usklađene s kriterijima za okolišno održive djelatnosti:

•6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima (CCM)

Grupa koristi osobna i laka gospodarska vozila temeljem ugovora o zakupu, ali evidencija vozila i njihove karakteristike nisu usklađeni s taksonomskim kriterijima tehničke provjere,

•7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama (CCM)

Grupa koristi uredske i skladišne prostore temeljem ugovora o zakupu, ali upravljanje njima nije usklađeno s taksonomskim kriterijima tehničke provjere.

Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na prihode u 2024. godini

Za izračun ključnog pokazatelja uspješnosti koji se odnosi na prihode nazivnik je za potrebe objava povezanih s Uredbom o taksonomiji određen u skladu s definicijom prihoda od prodaje u konsolidiranim financijskim izvještajima (bilješka 5. u priloženim revidiranim konsolidiranim financijskim izvještajima).

Brojnik obuhvaća prihode ostvarene iz taksonomskih prihvatljivih i s taksonomijom usklađenih ekonomskih aktivnosti.

Kod izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti za prihode vodilo se računa o izbjegavanju dvostrukog računanja koje bi moglo nastati prikazom znatnog doprinosa iste stavke za višestruke okolišne ciljeve, za različita društva M SAN Grupe i u kapitalnim rashodima (CapEx) i/ili operativnim rashodima (OpEx).

Prihodi (2024.)	Udio prihoda / Apsolutni prihodi	
	Taksonomski usklađene djelatnosti po cilju (%)	Taksonomski prihvatljive djelatnosti po cilju (%)
Ublažavanje klimatskih promjena (CCM)	0 %	0,16 %
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)	0 %	0 %
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)	0 %	0 %
Prijelaz na kružno gospodarstvo (CE)	0 %	1,73 %
Sprečavanje i kontrola onečišćenja (PPC)	0 %	0 %
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ (BIO)	0 %	0 %

Informacija u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852

Prihodi			KRITERIJ ZNATNOG DOPRINOSA						KRITERIJ NENANOŠENJA BITNE ŠTETE										
Ekonomске djelatnosti (1)	Aposlutni prihodi (3)	Udio prihoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	"Vodni i morski resursi (7)"	"Kružno gospodarstvo (8)"	"Onečišćenje (9)"	Bioraznolikost i ekosustavi (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	"Vodni i morski resursi (13)"	"Kružno gospodarstvo (14)"	"Onečišćenje (15)"	"Bioraznolikost i ekosustavi (16)"	"Minimalne zaštitne mjere (17)"	Udio taksonomski usklađenih i prihvatljivih prihoda u 2024. (18)	"Udio taksonomski usklađenih i prihvatljivih prihoda u 2023. (19)"	"Omogućujuća djelatnost (20)"	"Prijelazna djelatnost (21)"
	(EUR)	%	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	%	%	O	P
A. Taksonomski prihvatljive djelatnosti																			
A.1 Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Prihodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)																			
2.3. Skupljanje i prijevoz neopasnog i opasnog otpada (CE)	89.494,78	0,02%	0,00%	0,00%	0,00%	0,02%	0,00%	0,00%											
3.5. Proizvodnja opreme za energetsку učinkovitost zgrada (CCM)	591.306,57	0,12%	0,12%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
5.1. Popravak, obnova i ponovna proizvodnja (CE)	4.065.385,15	0,81%	0,00%	0,00%	0,00%	0,81%	0,00%	0,00%											
5.2. Prodaja rezervnih dijelova (CE)	4.487.811,17	0,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,90%	0,00%	0,00%											
6.6 Usluge cestovnog prijevoza robe (CCM)	210.273,89	0,04%	0,04%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
Prihodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenih s taksonomijom) (A.2)	9.444.271,55	1,89%	0,16%	0,00%	0,00%	1,73%	0,00%	0,00%											
Ukupno (A.1+A.2)	9.444.271,55	1,89%	0,16%	0,00%	0,00%	1,73%	0,00%	0,00%											
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Prihodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B.)	490.733.735,45	98,11%																	
Ukupno (A+B)	500.178.007,00	100,00%																	

Okolišni cilj	%
Ublažavanje klimatskih promjena (CCM)	0,16 %
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)	0 %
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)	0 %
Prijelaz na kružno gospodarstvo (CE)	1,73 %
Sprečavanje i kontrola onečišćenja (PPC)	0 %
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava (BIO)	0 %

Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na kapitalne rashode (KPU za CapEx) u 2024. godini

Za izračun ključnog pokazatelja uspješnosti koji se odnosi na kapitalne rashode (KPU za CapEx) nazivnik za potrebe objava povezanih s Uredbom o taksonomiji obuhvaća povećanja materijalne i nematerijalne imovine u financijskoj godini, prije njezine amortizacije i ponovnih mjerenja. Nazivnik obuhvaća i povećanja materijalne i nematerijalne imovine koja su rezultat poslovnih kombinacija kako je iskazano u konsolidiranim financijskim izvještajima (bilješke 17. i 19. u priloženim revidiranim konsolidiranim financijskim izvještajima).

Brojnik je jednak dijelu kapitalnih rashoda uključenih u nazivnik, koji se odnosi na kapitalne rashode povezane s taksonomski prihvatljivim i s taksonomijom usklađenim ekonomskim aktivnostima.

Kod izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti za kapitalne rashode (CapEx) vodilo se računa o izbjegavanju dvostrukog računanja koje bi moglo nastati prikazom znatnog doprinosa iste stavke za višestruke okolišne ciljeve, za različita društva M SAN Grupe i u prihodima i/ili operativnim rashodima (OpEx).

Kapitalni rashodi (2024.)	Udio kapitalnih rashoda / Apsolutni kapitalni rashodi	
	Taksonomski usklađene djelatnosti po cilju (%)	Taksonomski prihvatljive djelatnosti po cilju (%)
Ublažavanje klimatskih promjena (CCM)	0 %	47,41 %
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)	0 %	0 %
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)	0 %	0 %
Prijelaz na kružno gospodarstvo (CE)	0 %	0 %
Sprečavanje i kontrola onečišćenja (PPC)	0 %	0 %
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava (BIO)	0 %	0 %

Plan kapitalnih rashoda (CapEx) propisan Delegiranom uredbom Komisije (EU) 2021/2178

M SAN Grupa nije usvojila plan kapitalnih rashoda (CapEx) usklađen sa zahtjevima Delegirane uredbe (EU) 2021/2178 o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća.

Informacija u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852

Kapitalni rashodi			KRITERIJ ZNATNOG DOPRINOSA						KRITERIJ NENANOŠENJA BITNE ŠTETE										
Ekonomске djelatnosti (1)	Aposlutni kapitalni rashodi (3)	Udio kapitalnih rashoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	"Vodni i morski resursi (7)"	"Kružno gospodarstvo (8)"	Bioraznolikost i ekosustavi (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	"Vodni i morski resursi (13)"	"Kružno gospodarstvo (14)"	"Onečišćenje (15)"	"Bioraznolikost i ekosustavi (16)"	"Minimalne zaštitne mjere (17)"	Udio taksonomski usklađenih i prihvatljivih kapitalnih rashoda u 2024. (18)	"Udio taksonomski usklađenih i prihvatljivih kapitalnih rashoda u 2023. (19)"	"Omogućujuća djelatnost (20)"	"Prijelazna djelatnost (21)"	"Prijelazna djelatnost (21)"
	(EUR)	%	%	%	%	%	%	%	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	%	%	O	P
A. Taksonomski prihvatljive djelatnosti																			
A.1 Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Kapitalni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)																			
6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe (CCM)	295.900,00	15,27%	15,27%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama (CCM)	622.877,15	32,14%	32,14%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
Kapitalni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenih s taksonomijom) (A.2)	918.777,15	47,41%	47,41%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
Ukupno (A.1+A.2)	918.777,15	47,41%	47,41%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Kapitalni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B.)	1.019.130,71	52,59%																	
Ukupno (A+B)	1.937.907,86	100,00%																	

Okolišni cilj	%
Ublažavanje klimatskih promjena (CCM)	47,41%
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)	0,00%
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)	0,00%
Prijelaz na kružno gospodarstvo (CE)	0,00%
Sprečavanje i kontrola onečišćenja (PPC)	0,00%
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ (BIO)	0,00%

Ključni pokazatelj uspješnosti koji se odnosi na operativne rashode (KPU za OpEx) u 2024. godini

Za izračun ključnog pokazatelja uspješnosti koji se odnosi na operativne rashode (KPU za OpEx) nazivnik obuhvaća izravne nekapitalizirane troškove koji se odnose na istraživanje i razvoj, mjere obnove zgrada, kratkoročni najam, održavanje i popravak te sve druge izravne rashode za svakodnevno servisiranje nekretnina, postrojenja i opreme koje obavlja poduzeće ili treća strana kojoj su ti poslovi povjereni, a koji su potrebni za dobro funkcioniranje te imovine (bilješke 7. i 9. u priloženim revidiranim konsolidiranim financijskim izvještajima).

Brojnik je jednak dijelu operativnih rashoda uključenih u nazivnik koji se odnosi na operativne rashode povezane s taksonomski prihvatljivim i s taksonomijom usklađenim djelatnostima. Kod izračuna ključnih pokazatelja uspješnosti za operativne rashode (OpEx) vodilo se računa o izbjegavanju dvostrukog računanja koje bi moglo nastati prikazom znatnog doprinosa iste stavke za višestruke okolišne ciljeve, za različita društva M SAN Grupe i u prihodima i/ili kapitalnim rashodima (CapEx).

Operativni rashodi (2024.)	Udio operativnih rashoda / Apsolutni operativni rashodi	
	Taksonomski usklađene djelatnosti po cilju (%)	Taksonomski prihvatljive djelatnosti po cilju (%)
Ublažavanje klimatskih promjena (CCM)	0 %	14,9 %
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)	0 %	0 %
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)	0 %	0 %
Prijelaz na kružno gospodarstvo (CE)	0 %	0 %
Sprečavanje i kontrola onečišćenja (PPC)	0 %	0 %
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ (BIO)	0 %	0 %

Informacija u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852

Operativni rashodi			KRITERIJ ZNATNOG DOPRINOSA						KRITERIJ NENANOŠENJA BITNE ŠTETE										
Ekonomске djelatnosti (1)	Aposlutni operativni rashodi (3)	Udio operativnih rashoda (4)	Ublažavanje klimatskih promjena (5)	Prilagodba klimatskim promjenama (6)	"Vodni i morski resursi (7)"	"Kružno gospodarstvo (8)"	Bioraznolikost i ekosustavi (10)	Ublažavanje klimatskih promjena (11)	Prilagodba klimatskim promjenama (12)	"Vodni i morski resursi (13)"	"Kružno gospodarstvo (14)"	"Onečišćenje (15)"	"Bioraznolikost i ekosustavi (16)"	"Minimalne zaštitne mjere (17)"	Udio taksonomski usklađenih i prihvatljivih operativnih rashoda u 2024. (18)	Udio taksonomski usklađenih i prihvatljivih operativnih rashoda u 2023. (19)	"Omogućujuća djelatnost (20)"	"Prijelazna djelatnost (21)"	"Prijelazna djelatnost (21)"
	(EUR)	%	%	%	%	%	%	%	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	Da/Ne	%	%	O	P
A. Taksonomski prihvatljive djelatnosti																			
A.1 Okolišno održive djelatnosti (usklađene s taksonomijom)																			
Operativni rashodi okolišno održivih djelatnosti (usklađenih s taksonomijom) (A.1)	0,00	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
A.2 Taksonomski prihvatljive, ali okolišno neodržive djelatnosti (neusklađene s taksonomijom)																			
3.5. Proizvodnja opreme za energetsку učinkovitost zgrada (CCM)	367.024,50	1,07%	1,07%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
6.5. Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima (CCM)	886.834,39	2,58%	2,58%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
6.6. Usluge cestovnog prijevoza robe (CCM)	217.289,68	0,63%	0,63%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama (CCM)	3.645.189,84	10,61%	10,61%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
Operativni rashodi taksonomski prihvatljivih, ali okolišno neodrživih djelatnosti (neusklađenih s taksonomijom) (A.2)	5.116.338,42	14,90%	14,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
Ukupno (A.1+A.2)	5.116.338,42	14,90%	14,90%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%											
B. Taksonomski neprihvatljive djelatnosti																			
Operativni rashodi taksonomski neprihvatljivih djelatnosti (B.)	29.226.661,58	85,1%																	
Ukupno (A+B)	34.343.000,00	100%																	

Okolišni cilj	%
Ublažavanje klimatskih promjena (CCM)	14,9 %
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)	0 %
Održiva uporaba i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)	0 %
Prijelaz na kružno gospodarstvo (CE)	0 %
Sprečavanje i kontrola onečišćenja (PPC)	0 %
Zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustavâ (BIO)	0 %

ESRS E5: KORIŠTENJE RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO

S obzirom na svoje poslovne djelatnosti, M SAN Grupa prepoznaje značajnost tema u okviru korištenja resursa i kružnog gospodarstva. Priljev i odljev resursa u proizvodnji električnih i elektronskih uređaja je značajan i cilj je M SAN Grupe transparentno prikazivati svoju praksu. M SAN Grupa u svom sastavu ima poduzeće M SAN Eko čija je zadaća prikupljanje električnog i elektroničkog otpada. Osim tog segmenta, M SAN Grupa do sada nije uspostavljala procese sustavnog upravljanja i praćenja podataka u priljevu i odljevu resursa te u vezi količine otpada. S ciljem usklađivanja sa zahtjevima ESRS standarda, Grupa će se usredotočiti na razvoj sustava za upravljanje te praćenje podataka. Također, cilj je razvijati mjere za smanjenje otpada i unaprjeđenje učinkovitosti upotrebe resursa. Naponi za poboljšanje praksi uključivati će suradnju s dobavljačima i partnerima kako bismo optimizirali upotrebu resursa u cijelom lancu vrijednosti. Cilj M SAN Grupe je postati dio održivog poslovnog okruženja i doprinijeti razvoju cirkularne ekonomije u našoj regiji.

Zahtjev za objavljivanje		Informacije
ESRS 2 SBM-3 E5	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	186
ESRS 2 IRO-1 E5	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	186
ESRS E5-1	Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	187
ESRS E5-2	Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	188
ESRS E5-3	Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	189
ESRS E5-4	Priljev resursa	189
ESRS E5-5	Odljev resursa	189
ESRS E5-6	Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	Korištenje mogućnosti postupnog uvođenja

ESRS 2 Opće objave

Značajni učinci, rizici i prilike

PRILJEV RESURSA			
Negativan učinak – stvarni; u višem dijelu lanca vrijednosti			
Priljevi i iskorištavanje resursa	M SAN nabavlja velike količine materijala, poluproizvoda i proizvoda koji nisu reciklirani ili reciklabilni.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
ODLJEV RESURSA			
Negativan učinak – stvarni; u nižem dijelu lanca vrijednosti			
Odljevi resursa povezani s proizvodima i uslugama	M SAN generira velike količine otpada. S obzirom na djelatnost značajne su količine ambalažnog te električnog i elektroničkog otpada. Učinak je povezan s poslovnim odnosima u nižoj razini.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s nižim dijelom lanca vrijednosti	Kratkoročno do dugoročno
OTPAD			
Pozitivan učinak – potencijalni; u vlastitom poslovanju i nižem dijelu lanca vrijednosti			
Upravljanje otpadom	M SAN Grupa generira različite vrste otpada sukladno djelatnosti koju obavlja, a povezano poduzeće M SAN EKO obavlja djelatnost gospodarenja otpadom - prikuplja opasni i neopasni elektronički otpad. Usluga prikupa EE otpada omogućena je svim partnerima M SAN Grupe.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s nižim dijelom lanca vrijednosti	Dugoročno
Prilika – u vlastitom poslovanju			
Prikupljanje i zbrinjavanje otpada	Poslovna prilika se prepoznaje u izgradnji internih resursa, osiguranju logističkih kapaciteta u prikupljanju i zbrinjavanju otpada, što može utjecati na povećanje prihoda (M SAN Eko djelatnosti).	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno

Objašnjenje učinaka, rizika i prilika

ESRS 2 SBM-3

Proizvodnja električne i elektroničke opreme i uređaja je izrazito intenzivna u području upravljanja otpadom. Učinci se mogu prepoznati u osiguravanju prikupljanja elektroničkog otpada, kao i u području osiguranja popravaka uređaja. Osiguranje što duljeg životnog vijeka proizvoda također može biti stvarni negativni učinak (ako izostaje) te potencijalni pozitivni učinak ako se njime adekvatno upravlja. Posljedično, ovaj učinak je povezan s područjem ESRS S4 – posebno u domeni informacija za potrošače i sigurnosti proizvoda. Prepoznati rizici se odnose na povećane troškove povezane s prikupljanjem i daljnjim upravljanjem toka električnog i elektroničkog otpada. Povezani su s regulatornim mjerama koje se odražavaju na dobavljački lanac tj. sposobnosti dobavljača kojima se predaje električni i elektronički otpad na daljnu obradu.

Rizici iz područja ESRS S4 – u domeni informacija za partnersku mrežu, korisnike ili kupce mogu se odraziti na razvoj svijesti kupaca i njihovu informiranost o mogućnostima povrata opreme i uređaja M SAN Grupa. Rizik postoji i u kompetencijama M SAN Grupe za prihvati i daljnji tretman električnog i elektroničkog otpada kao i operativnu složenost poslova koji su s tim povezani. Prilike se mogu prepoznati u jačanju ovog segmenta, što se može očitovati u izgradnji internih resursa (znanje, logistički kapaciteti, razvoj, investicije, ispitivanje tržišta) kao i mogućnostima stvaranja prihoda. Negativni učinci mogu se realizirati u samim karakteristikama proizvodima ako se ne primjenjuju najviši standardi učinkovitosti, kao i u usklađenosti sa zahtjevima energetske učinkovitosti. Svijest kupaca o energetske učinkovitosti vrši pritisak na proizvođače opreme, što ujedno može biti i prilika.

M SAN Grupa u proizvodnji električne i elektroničke opreme koristi brojne materijale kao važne resurse za gotove proizvode. Posebno je izraženo kod proizvodnje elektroničke opreme, električnih uređaja te električnih prometal. Negativni učinci se odražavaju u nepostojanju politika povezanih s nabavom materijala, poluproizvoda i proizvoda koji se koriste.

M SAN Grupa može imati učinke na dizajniranje proizvoda u skladu s načelima kružnog gospodarstva, to jest povećanjem ili potpunim iskorištavanjem opsega recirkulacije proizvoda, materijala i obrade otpada. Ali ne postoji sustavno upravljanje takvim materijalima.

Učinci se mogu prepoznati u osiguravanju prikupljanja električnog i elektroničkog otpada, kao i u području osiguranja popravaka uređaja. S obzirom da M SAN Eko, poduzeće u sastavu M SAN Grupe prikuplja i zbrinjava električni i elektronički otpad, učinci mogu biti negativni (u slučaju nefunkcionalnosti sustava) ili pozitivni (u slučaju unaprijeđenja sustava). Negativni učinci se mogu odraziti u nedostatnim kapacitetima za prikupljanje i zbrinjavanje otpada (inhouse, downstream).

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

ESRS 2 IRO-1

Uslijed promjene i implementacija zamjenskih materijala, EE otpad postaje sve lakši, s obzirom na značajke proizvoda uslijed tehnološkog napretka i razvoja. Uvođenjem zamjenskih materijala, a svakako i većem udjelu plastike, došlo je do uzročno-posljedične veze i reducirane mase. Slijedom navedenoga, postoje rizici koji su nepredvidljivi, a odnose se i direktno utječu na poslovanje. Određene situacije sa sobom nose značajne učinke na cjelokupan sustav poslovanja, npr. ovisnost o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost koji upravlja posebnim kategorijama otpada. Krajem 2024. godine predstavljen je novi cjenik koji automatizmom utječe na cjelokupni lanac vrijednosti. Fond uplaćuje sredstva sakupljaču i obrađivaču koji svojim otkupnim cijenama odlučuju o vrijednosti otpada koji im se predaje. Trenutni sustav nastavak je nekadašnjih koncesija sve do uspostave drugačijeg sustava poslovanja, što ovisi o nadležnim tijelima nadležnima za navedena područja.

U slučaju stagnacije sustava i/ili izvanrednih okolnosti automatizmom se nalazimo u neizvjesnoj poziciji – gomilanju otpada što podliježe financijskom riziku od potencijalnih kaznenih odredbi. Sam rizik odnosi se i na nerazumijevanje sustava s obzirom na činjenice kako učestalo dolazi do otuđenja ukoliko se otpad čak i svega nekoliko trenutaka nalazi bez nadzora. Na dinamiku izvršenja prikupa otpada utječu nepredvidive situacije kao što su gužve na prometnicama, zastoj, nesreća i sl. koje mogu prolongirati vremenski interval prikupa te omogućiti otuđenje prikupljenog otpada.

E5-1 Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

ESRS 2 MDR-P

U M SAN Grupi ne postoji jedinstvena i zasebna politika za upravljanje u segmentu kružnog gospodarstva i gospodarenja otpadom. U upravljanju ovim područjem Grupa se vodi zakonskim odredbama te poštivanjem zakonskih obveza po pitanju gospodarenja otpadom, no isto tako kontinuirano poduzima mjere usmjerene na učinkovitije korištenje resursa.

M SAN Grupa se oslanja na pozitivne zakone te dozvole Ministarstva za obavljanje djelatnosti gospodarenja neopasnim i opasnim otpadom. Provedba poslovanja i obavljanja djelatnosti te gospodarenja otpadom podložna je izmjenama Zakona i podzakonskih akata te usklađenja s odredbama. M SAN Eko ima ishođene dozvole za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom. Dozvole za opasni otpad izdaje nadležno ministarstvo, a za neopasni otpad županija. Dozvole se sastoje od pripadajućeg elaborata u kojemu su detaljno opisani tehnološki procesi prema ključnim brojevima (za koje se dozvola izdaje). Dozvole se izdaju na vremenski rok od pet godina, odnosno podliježu reviziji u istom vremenskom intervalu. Svaka pošiljka EE otpada dolazi s pratećim listom (zakonski propisan dokument) koji sadržava ključni broj otpada, datum, opis, broj pratećeg lista i podatke predavatelja kao i primatelja, a nakon vaganja tijekom primitka, upisuje se odvaga. Nakon upisane odvage, prateći list ovjerava se od strane M SAN Eka te jedan primjerak dostavlja pošiljatelju kao dokaz o predanome. Sve ostale vrste otpada koje nastaju kao npr. karton i papir, također se predaju putem pratećeg lista i prema propisima se vode očevidnici o nastanku i tijeku otpada.

MR Servis kao dio M SAN Grupe ima certifikat ISO 14001-2015.

Na razini SM grupacije (svih društava sa zajedničkim krajnjim vlasnikom) provodi se opcija „reuse“, odnosno ponovno korištenje paleta, kartona i svega što se može ponovno iskoristiti. Karton se usitnjava i koristi pri pakiranju i/ili kutije za prepakiranje, na ovaj način provodi se tendencija smanjenja proizvodnje otpada kao i poštivanja načela zaštite okoliša. Pravilnim sortiranjem/razvrstavanjem direktno se utječe na povećanje stope prikupljanja različitih vrsta otpada koje bi bez odgovarajućeg postupanja završile u komunalnom otpadu. Sukladno svemu navedenome, kontinuirano se radi na smanjenju količina komunalnog otpada. U dvorištu poduzeća nalazi se „zeleni otok“ gdje su smješteni kontejneri za različite vrste otpada u koje se svakodnevno odlažu veće količine sukladno poslovnim zahtjevima toga dana.

MR SERVIS zadužen je za produženje životnog ciklusa proizvoda što pripada domeni sprječavanja nastanka otpada, a ukoliko se pregledom ustanovi kako je popravak neisplativ i/ili neekonomičan, tada se oprema kao EE otpad predaje u M SAN EKO. M SAN EKO zaprima EE otpad sukladno ključnim brojevima iz ishođenih Dozvola za obavljanje djelatnosti gospodarenja otpadom (opasnim i neopasnim). Poslovni model povratne logistike izravno utječe na smanjenje emisija CO₂, potrošnje goriva i optimizaciju iskorištenja.

Za provedbu politika i mjera na najvišoj razini odgovorna je Uprava.

E5-2 Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

ESRS 2 MDR-A

M SAN Grupa, kroz svoju tvrtku kći M SAN Eko poslovno djeluje preuzimanjem EE otpada od 2009. godine. EE otpad pripada posebnim kategorijama otpada. Osim za poslovne partnere M SAN Grupe ova usluga je dostupna i putem sestrinske tvrtke eKupi (DUS - Dostava u stan, preuzimanje starog uređaja prilikom isporuke novoga). Svrha poslovanja M SAN Eko je nadogradnja mogućnosti i podrške poslovnim partnerima u lancu vrijednosti prepoznavanjem potreba tržišta kao i kružnog gospodarstva. Kako bi se partnerskoj mreži osigurala potpora, razvijen je portal za prijavu potrebe dovoza i odvoza kontejnera i/ili otpada, a u kojem imaju mogućnost uvida u ukupne količine koje su predali, vremenski definirane željene intervale kao i vrste otpada sukladno ključnim brojevima.

Primitkom zahtjeva partnera automatizmom se generira nalog u sustavu te se putem elektroničke pošte dostavlja M SAN Logistici koja putem povratnih tura prikuplja EE otpad. Osim partnerske mreže M SAN Grupe, usluga prikupa omogućena je i kupcima eKupi gdje tijekom postupka kupovine novog mogu odabrati preuzimanje starog uređaja.

Poduzimaju se i sve mjere kako bi se ispoštovale zakonske i podzakonske obveze, a jedna od njih je unosenje godišnjih količina u sustav Registra onečišćenja okoliša, neovisno nastalih i sakupljenih. Također, svaka promjena stanja, odnosno ulaz i/ili izlaz EE otpada evidentirana je putem propisanog obrasca pratećeg lista, a potvrđena u sustavu Eonto. Osim navedenih sustava, za poslovanje se koriste Imperios i Pandora. Sukladno novonastalim vrstama/kategorijama otpada postupa se analogno potrebama kako bi se stavio čim veći naglasak na ponovno korištenje i smanjenje. Pravilnim odvajanjem smanjuju se količine komunalnog otpada (što je pozitivan pomak, uzevši u obzir broj zaposlenika i druge čimbenike). Dvorište za prikupljanje otpada je prilagođeno zahtjevima pravilnog razvrstavanja.

Kako bi se ostvarili ciljevi, predviđene su sljedeće mjere za period do 2027. godine.

U svrhu povećanja količine prikupljenog WEEE:

- Jačanje komunikacije o aktivnostima M SAN Eko među zaposlenicima svih članica Grupe te upoznavanje (interno i eksterno) sa Zakonom i podzakonskim aktima kao i uzročno-posljedičnim vezama;
- Preko kupaca krajnjim korisnicima komunicirati mogućnost povrata, upoznati zaposlenike s djelatnostima M SAN Eka, popularizirati zeleno poslovanje i kružnu ekonomiju. Uključiti partnere koji surađuju s krajnjim korisnicima;
- Proširiti energetska učinkovitost i okolišnu kompatibilnost proizvoda i procesa te proširiti informaciju o odgovornosti proizvođača.

U svrhu provedbe održivog korištenja sirovina i ambalaže:

- Izraditi hodogram zamjene ambalaže za reciklabilnu i/ili smanjiti količinu ambalaže;
- Uporaba najboljih raspoloživih tehnologija s ciljem smanjenog utjecaja na okoliš.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

E5-3 Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

ESRS 2 MDR-T

Uprava M SAN Grupe je 2024. godine postavila dva opća cilja za upravljanje u kružnom gospodarstvu: Povećati količinu prikupljenog WEEE, prema kategorijama: opasni otpad i neopasni otpad. S obzirom da je EE oprema sve lakša mjerit će se udio prikupljenog EE otpada u EE opremi stavljenom na tržište. Provoditi održivo korištenje sirovina i ambalaže (ulazni materijali, reciklabilna ambalaža, digitalizacija, smanjenje potrošnje papira). U razdoblju do 2027. godine prikazati napredak u tehnološkim procesima – što se može zamijeniti (reciklabilni materijali/ tehnologija i/ili usavršavanje postojeće tehnologije).

E5-4 Priljev resursa

Premda je tema priljeva resursa prepoznata kao značajna, u izvještajnom razdoblju nije bilo moguće uspostaviti učinkovit sustav za prikupljanje relevantnih informacija i podataka. M SAN Grupa će uložiti napore da do kraja 2026. godine osposobi sustav za praćenje podataka te da o traženim podacima izvještava. Grupa ne raspolaže podacima o opisu priljeva značajnih resursa, masi neobrađenih ponovno upotrijebljenih ili recikliranih

E5-5 Odljev resursa

Premda je tema odljeva resursa prepoznata kao značajna, u izvještajnom razdoblju nije bilo moguće uspostaviti učinkovit sustav za prikupljanje relevantnih informacija i podataka. Grupa će uložiti napore da do kraja 2026. godine osposobi sustav za praćenje podataka te da o traženim podacima izvještava. Na ambalaži proizvoda vlastitih brendova nalaze se oznake za pravilno odvajanje i odlaganje otpada.

Otpad

M SAN Eko posjeduje Dozvole za obavljanje djelatnosti gospodarenja opasnim i neopasnim kategorijama EE otpada. Svaka dozvola kao sastavni dio posjeduje elaborat. Fond za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost zadužen je za ispunjenje nacionalnih ciljeva te je nadležan za posebne kategorije otpada. M SAN Eko upisan je u Očevidnik prijevoznika (PRV-1060), Očevidnik posrednika (POS-354), a prijevoznik M SAN Logistika također je upisana u Očevidnik prijevoznika (PRV-1364) te se vrši godišnje ažuriranje statusa.

U svim uredima nalaze se spremnici za odvajanje otpada te zaposlenici imaju mogućnost odlaganja iskorištenih baterija u posebne kutije.

U tablici su navedeni podaci za otpad nastao u 2024. godini, te se odnose na poduzeća Kim Tec Eko d.o.o., Data Link d.o.o., M SAN Logistika d.o.o., M SAN Grupa d.o.o., M SAN Eko d.o.o. i MR Servis d.o.o. Za ostatak M SAN Grupe podaci nisu dostupni. Navedeni su podaci za kategorije za koje ih je bilo moguće prikupiti. Nastojat će se u sljedeće dvije godine uspostaviti sustavno praćenje traženih podataka.

OTPAD	KOLIČINA (kg)
Ukupna količina nastalog otpada	463.719,00
Opasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja	
Opasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja - priprema za ponovnu uporabu	
Opasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja - recikliranje	138.791,00
Opasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja - ostali postupci oporabe*	
Neopasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja	
Neopasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja - priprema za ponovnu uporabu	
Neopasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja - recikliranje	324.928,00
Neopasni otpad preusmjeren iz zbrinjavanja - ostali postupci oporabe	
Opasni otpad koji se zbrinjava	
Opasni otpad koji se zbrinjava - spaljivanje	
Opasni otpad koji se zbrinjava - odlaganje otpada	
Opasni otpad koji se zbrinjava – ostali postupci zbrinjavanja	8,00
Neopasni otpad koji se zbrinjava	
Neopasni otpad koji se zbrinjava - spaljivanje	
Neopasni otpad koji se zbrinjava - odlaganje otpada	
Neopasni otpad koji se zbrinjava - ostali postupci zbrinjavanja	46.739,00
Nereciklirani otpad	
Udio nerecikliranog otpada	
Ukupna količina opasnog otpada	138.791,00
Ukupna količina radioaktivnog otpada	

ESRS S1: VLASTITA RADNA SNAGA

Veliki poslovni sustav poput M SAN Grupe izravno utječe na dobrobit zaposlenika u svim segmentima poslovanja, od sigurnih radnih mjesta, radnog vremena, odgovarajućih plaća, zdravlja i sigurnosti zaposlenika, ravnoteže poslovnog i privatnog, do omogućavanja slobode udruživanja, socijalnog dijaloga i prava radnika na informiranje. Upravljanje vlastitom radnom snagom postaje jedan od ključnih strateških izazova za poduzeća koja posluju u industriji proizvodnje elektroničkih i električnih proizvoda i opreme te naprednih sustava energetske učinkovitosti, e-mobilnosti i drugih održivih rješenja. Velika fluktuacija zaposlenika, nedostatak kvalificirane radne snage i složena konkurentska situacija na tržištu rada u Hrvatskoj i širem području regije zahtijevaju sustavan i održiv pristup zapošljavanju, razvoju i zadržavanju radnika. Dugoročna stabilnost poslovanja ovisi o sposobnosti poduzeća da privuče, razvije i motivira zaposlenike u skladu s visokim standardima odgovornog upravljanja ljudskim kapitalom.

Transparentne prakse zapošljavanja, sustavno ulaganje u edukaciju i prilagodba znanja i vještina zaposlenika za proizvode naprednih tehnologija, kao i promicanje raznolikosti i uključenosti, postaju ključni faktori u izgradnji otpornog i produktivnog radnog okruženja. Uz to, odgovorno upravljanje plaćama i beneficijama doprinosi smanjenju nejednakosti i povećava lojalnost zaposlenika. Održivost poslovanja uvelike ovisi o angažiranosti i zadovoljstvu radne snage. Implementacija ESG kriterija u procese upravljanja zaposlenicima ne samo da jača ugled Grupe, već i povećava njenu konkurentsku prednost na tržištu. Integriranjem načela održivosti u strategiju upravljanja vlastitom radnom snagom, Grupa stvara temelj za dugoročnu otpornost, inovativnost i održivi rast.

Indeks prikazuje zahtjeve za objavljivanje povezane sa značajnosti u vezi s tematskim standardom S1- Vlastita radna snaga.

TEMA	OPIS	STRANICA	KOMENTAR
ESRS 2 SBM-2	Interesi i stajališta dionika	200	
ESRS 2 SBM-3 S1	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	195	Poduzeće koristi opciju objave samo kvalitativnih informacija ESRS2 SBM-3 t.48e
ESRS S1-1	Politike povezane s vlastitom radnom snagom	197	
ESRS S1-2	Postupci za suradnju s vlastitim radnicima i predstavnicima radnika u vezi s učincima	201	
ESRS S1-3	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastiti radnici mogu izraziti zabrinutost	202	
ESRS S1-4	Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera	203	
ESRS S1-5	Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama	207	
ESRS S1-6	Obilježja zaposlenika poduzeća	210	
ESRS S1-7	Obilježja radnika poduzeća koji nisu u radnom odnosu	--	Poduzeće koristi opciju odgođene objave informacija
ESRS S1-8	Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog	212	
ESRS S1-9	Pokazatelji raznolikosti	213	
ESRS S1-10	Odgovarajuće plaće	213	
ESRS S1-11	Socijalna zaštita	--	Poduzeće koristi opciju odgođene objave informacija
ESRS S1-12	Osobe s invaliditetom	--	Poduzeće koristi opciju odgođene objave informacija
ESRS S1-13	Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina	--	Poduzeće koristi opciju odgođene objave informacija
ESRS S1-14	Pokazatelji zdravlja i sigurnosti	213	
ESRS S1-15	Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života	--	Poduzeće koristi opciju odgođene objave informacija
ESRS S1-16	Pokazatelji naknade (razlika u plaćama i ukupna naknada)	213	
ESRS S1-17	Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima	214	

ESRS 2 Opće objave

Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija s poslovnim modelom

ESRS 2, SBM-3

S1

U tablici su prikazani značajni učinci na dionike koji slijede iz poslovnih aktivnosti M SAN Grupe, kao i rizici i prilike za poslovanje u segmentu vlastite radne snage.

RADNI UVJETI			
Pozitivni učinak – stvarni; u vlastitom poslovanju			
Sigurna radna mjesta	Sigurnost radnih mjesta očituje se u praksi ugovaranja na neodređeno vrijeme. To doprinosi sigurnosti prihoda zaposlenika čime se omogućuju dostojanstveni životni uvjeti za radnike. Ovaj pozitivan učinak obuhvaća sve stalno zaposlene radnike.	Proizlazi iz poslovnog modela	Srednjoročno do dugoročno
Negativni učinci – stvarni; u vlastitom poslovanju			
Nefleksibilnost radnih uvjeta	Nepostojanje mogućnosti hibridnog rada i fleksibilnog radnog vremena može imati negativne učinke na ravnotežu poslovnog i privatnog.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno
Zdravlje i sigurnost zaposlenika	Moguća kašnjenja u adekvatnoj obuci zaposlenika u pitanjima ZNR mogu imati negativne učinke na ishode zaštite zdravlja i sigurnosti na radu.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno

JEDNAKO POSTUPANJE I MOGUĆNOSTI ZA SVE			
Pozitivni učinak – stvarni; u vlastitom poslovanju			
Otvorenost organizacije za raznolikost	Organizacija razvija kulturu raznolikosti, uključivosti i jednakih prilika, kao i mogućnosti integracije različitih osoba.	Proizlazi iz poslovnog modela	Srednjoročno do dugoročno
Pozitivni učinak – stvarni; u vlastitom poslovanju			
Radna okolina bez diskriminacije	Organizacija se zalaže za i provodi procese nulte tolerancije na diskriminaciju, nasilje i uznemiravanje na radnom mjestu.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno

RIZICI I PRILIKE POVEZANE S VLASTITOM RADNOM SNAGOM			
RIZICI; u vlastitom poslovanju			
Fluktuacija radne snage	Visoki rizik fluktuacije radnika može uzrokovati povećane troškove i imati učinke na efikasnost poslovnih procesa.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do dugoročno
PRILIKA; u vlastitom poslovanju			
Zapošljavanje pripravnika i stranih radnika	Programi pripravništva i zapošljavanje stranih radnika doprinose raznolikosti zaposlenika i pomlađivanju organizacije. Prilika je stvarna, kratkoročna i srednjoročna.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do dugoročno

Fluktuacija radne snage izazov je za stabilnost poslovanja, smanjuje produktivnost i povećava troškove zapošljavanja i obuke. Česti odlasci zaposlenika otežavaju prijenos znanja, narušavaju organizacijsku kulturu i produžuju vrijeme izvršavanja ključnih zadataka. Nedostatak kvalificiranih radnika dodatno usporava popunjavanje radnih mjesta i ostvarenje poslovnih ciljeva. Rizik uključuje i izazove konkurentnosti na tržištu rada, posebice u odnosu na industrije poput IT sektora, koje nude atraktivne uvjete rada i gdje se zaposlenici s visokim stupnjem obrazovanja i stručnosti mogu lako zaposliti. Uz globalizaciju i digitalizaciju, sve je veća mogućnost rada na daljinu, što dodatno povećava prijetnju od odlaska kvalificiranih zaposlenika, jer im se otvara mogućnost rada za poslodavce iz drugih gradova ili čak država. Navedeno ima značajan utjecaj na povećani rizik visokih stopa dobrovoljne (neželjene) fluktuacije, koji je dodatno pojačan uslijed učinaka povezanih s nefleksibilnosti radnih uvjeta u organizaciji.

Kako bi učinkovito odgovorila na stopu fluktuacije od 21,45 % u 2024. godini, M SAN Grupa je poduzela niz strateških mjera poput angažiranja stranih radnika u skladišno-logističkom sektoru, uvođenja dokumentacijskog portala (Sustav Upravljanja Kvalitetom – SUK) s radnim procedurama te razvoj online edukacijskog sustava (Learning Management System – LMS) za održavanje produktivnosti. Također, prilagodba sustava plaća i beneficija odgovor je na potrebe zaposlenika i tržišne uvjete.

Od 2024. provodi se reorganizacija poslovnih struktura, uz razvoj sustava za procjenu učinkovitosti i kompetencija zaposlenih. Implementiran je SUK portal s objedinjenim radnim uputama i dokumentacijom te proširen paket beneficija—dodatno zdravstveno osiguranje i sufinanciranje vrtića—kako bi se smanjila fluktuacija i privukla kvalificirana radna snaga. Ulaganjem u razvoj talenata i usklađivanjem kompetencija s poslovnim ciljevima jača se lanac vrijednosti Grupe. Daljnja poboljšanja u paketima beneficija planirana su kako bi se povećala angažiranost i zadovoljstvo zaposlenika te osigurao održivi poslovni rast kroz strateško upravljanje radnom snagom. Očekuje se smanjenje fluktuacije tijekom 2025. i 2026. godine.

Nefleksibilnost radnih uvjeta. Nepostojanjem formalno uspostavljenog modela hibridnog rada ili fleksibilnog radnog vremena ima, među ostalim, utjecaj na visoku fluktuaciju zaposlenika što negativno utječe na stalno zaposlene radnike jer su često primorani “pokriti” posao dok se ne pronađe novi kolega. Također, novim zaposlenicima potrebno je provesti proces uvođenja u posao i upoznavanje s radnim procesima i procedurama, što stvara dodatno opterećenje postojećim radnicima. Učinak je djelomično povezan s poslovnim modelom, ali i tržišnim uvjetima. Unutar Grupe postoje različite operative potrebe među pojedinim timovima, što rezultira varijacijama u radnom vremenu. Organizacijska dinamika ponekad zahtijeva dodatnu fleksibilnost kako bi se podržale specifične poslovne potrebe. Razumijemo važnost usklađivanja praksi s važećim zakonodavstvom i vjerujemo da otvoren dijalog i suradnja mogu pomoći u usklađivanju tih potreba s regulatornim zahtjevima.

Sigurnost radnih mjesta. Stabilnost i rast poslovanja uz nisku stopu inicirane fluktuacije (otkazi od strane poslodavca) pokazatelj su sigurnog radnog mjesta za radnike, što pokazuju i rezultati ispitivanja angažiranosti u kojima se sigurnost radnog mjesta percipira kao pozitivni aspekt rada u Grupi. Učinak je povezan s poslovnim modelom kojemu je u kulturi organizacije prisutna karakteristika pružanja osjećaja sigurnosti posla neovisno o trenutnim tržišnim fluktuacijama i gospodarskim ili globalnim krizama. Učinak se odnosi na sve stalno zaposlene radnike u cijeloj regiji u kojoj Grupa djeluje, s posebnim fokusom na one s potencijalom za karijerni napredek. Ne postoje strateške smjernice ili strategije koje upućuju na promjene koje bi dugoročno i mogle negativno utjecati na pozitivni učinak.

Otvorenost prema raznolikosti i integraciji osoba različitih karakteristika. Divergentnost različitih strukovnih usmjerenja u cijeloj organizaciji, kao i povezanost zaposlenih u svim poduzećima Grupe, ima značajan učinak na dijeljenje znanja, široki spektar različitih kompetencija povećava ukupni kapacitet organizacije i sposobnosti prilagođavanja izmjenjivim tržišnim uvjetima i zahtjevima. Učinak se odnosi na sve zaposlenike u Grupi te proizlazi iz strategije, koja kao jednu od temeljnih organizacijskih vrijednosti ističe poštivanje raznolikosti. Očekuje se da će učinak biti dugoročan jer ne postoje planovi promjene u strategiji ili poslovnom modelu koji bi mogli imati negativan utjecaj na učinak. Učinak proizlazi iz širokog spektra različitih aktivnosti vezanih uz sudjelovanje zaposlenih iz različitih poduzeća M SAN Grupe s područja svih zemalja u kojima posluje u zajedničkim poslovnim aktivnostima, redovitim regionalnim koordinacijama u koje su uključeni svi zaposleni pojedinih poslovnih jedinica iz svih poduzeća, kao i u prigodnim regionalnim druženjima i aktivnostima usmjerenih na jačanje timske pripadnosti. Ove aktivnosti pozitivno utječu na sve zaposlene unutar Grupe.

Zdravlje i sigurnost zaposlenika. Visoka fluktuacija može uzrokovati kašnjenja u provedbi nužne naobrazbe zaposlenika u području zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika. Ovaj učinak proizlazi iz vlastitog poslovnog modela i obuhvaća nove zaposlenike. Negativan učinak se može ublažiti jačanjem kapaciteta i resursa za pitanja zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika kao i angažmanom trećih strana u edukacijskim procesima.

Zapošljavanje stranih radika i pripravnika predstavlja priliku kojom se odgovara na neke od navedenih negativnih učinaka ili rizika za poslovanje.

S1- Politike povezane s vlastitom radnom snagom

Radni uvjeti, uključujući kolektivno pregovaranje

ESRS 2 MDR-P

M SAN Grupa uvjetima i procesima u radnoj okolini upravlja u skladu s pozitivnim zakonima te vlastitim instrumentima kojima se uređuju pitanja rada. Glavni dokument kojim se jamče prava zaposlenika te određuju obveze je **Pravilnik o radu** koji je u primjeni od 1. srpnja 2023. godine. Njime su propisane odredbe o zasnivanju i prestanku radnog odnosa, organizaciji rada, plaćama, naknadama te ostalim materijalnim pravima radnika, radnom vremenu i rasporedu radnog vremena, odmora i dopuste, zabranu natjecanja, zaštiti života i zdravlja, mjerama zaštite na radu, zaštiti dostojanstva radnika i mjerama zaštite od diskriminacije i druge. Na radne uvjete se odnose i Pravilnik o organizaciji, Pravilnik o sistematizaciji poslova, Katalog radnih mjesta, Pravilnik o organizaciji, Pravilnik o zaštiti osobnih podataka, Pravilnik o postupanju unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti i imenovanja povjerljive osobe i drugi dokumenti.

Ljudska prava

Etičkim kodeksom koji je usvojen 2023. godine propisani su poštivanje integriteta i dostojanstva te nulta stopa tolerancije na bilo kakvu diskriminaciju, mobing i uznemiravanje. Obuhvaća i poštivanje ljudskih prava te nultu stopu tolerancije na prisilni i dječji rad. Etički kodeks sadrži i odredbe o stručnosti i odgovornosti te profesionalnosti u poslovanju, povjerenju i kolegijalnosti te timskom radu i profesionalnoj komunikaciji.

M SAN Grupa se obvezuje na zaštitu ljudskih prava u skladu s nacionalnim i međunarodnim propisima. Grupa osigurava radnicima pravedne i sigurne uvjete rada, poštuje radno zakonodavstvo te osigurava pravedne plaće i benefite. Grupa je u svojim odredbama relevantnih internih dokumenata poput pravilnika o radu uključilo zabranu svih oblika diskriminacije u skladu sa Zakonom o radu, Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o suzbijanju diskriminacije i Kolektivnom ugovoru, uključujući rasno i etničko podrijetlo, rasu, spol, seksualnu orijentaciju, rodni identitet, invaliditet, dob, vjeroispovijest, političko mišljenje i socijalno podrijetlo. Za provedbu etičkog kodeksa nadležna je Uprava M SAN Grupe.

M SAN Grupa ima nultu stopu tolerancije na prisilni i dječji rad, što je jasno definirano u internim politikama. Prisilni rad ne postoji u Grupi, a preraspodjela rada organizira se uz poštivanje svih zakonskih odredbi. Nema prijavljenih slučajeva niti rizika od dječjeg rada. U procesu zapošljavanja stranih radnika iz trećih zemalja, posebna se pažnja posvećuje etičkom zapošljavanju i osiguranju njihovih prava. Politike zaštite ljudskih prava posredno su implementirane kroz druge politike kojima se uređuju radni odnosi, ravnopravnost i zaštita od diskriminacije i uznemiravanja, njihova puna implementacija kontinuirani je proces. Planirano je daljnje unaprjeđenje i edukacija zaposlenika o ljudskim pravima kroz LMS platformu.

Zdravlje i sigurnost zaposlenika

M SAN Grupa ima uspostavljene politike zaštite na radu, uključujući **Pravilnik o zaštiti na radu, Pravilnik o zaštiti od požara i Pravilnik o upravljanju u izvanrednim situacijama**. Dokument Nadopuna procjene rizika zaštite na radu usvojen je u studenome 2023. godine.

Radi osiguravanja visokih standarda sigurnosti na radu, M SAN Grupa kontinuirano ulaže napore u osposobljavanje i educiranje zaposlenika putem stručnjaka za zaštitu na radu i ovlaštenih institucija.

U 2024. godini su se edukacije provodile dva do tri puta godišnje zbog visoke fluktuacije zaposlenika. Uz dodatne resurse radi se na ubrzanju ovog procesa s ciljem da se osposobljavanja ubuduće provode svaka dva mjeseca. Sistematski pregledi za poslove s posebnim uvjetima rada provode se redovno, a u planu je uvođenje pregleda vida za zaposlenike koji rade na računalima. Kako bi se unaprijedile sigurnosne prakse, pokreće se izrada novih planova evakuacije i spašavanja te će se osposobiti osobe zadužene za njihovu provedbu. Cilj je kontinuirano unaprjeđivati sustav zaštite na radu, a uz nove resurse i poboljšane procese postići će se viša kvaliteta zaštite zdravlja i sigurnosti zaposlenika.

Grupa osigurava liječničke preglede i prilagodbu radnih uvjeta kako bi zaštitilo zdravlje zaposlenika. U M SAN Grupi u Republici Hrvatskoj svi zaposlenici imaju dodatno zdravstveno osiguranje i sistematske preglede. Zaposlenici unutar programa Flexi benefita mogu birati i dodatne preglede. U Republici Sjevernoj Makedoniji i Republici Srbiji zaposlenici imaju sistematske preglede.

M SAN Grupa kontinuirano poboljšava sustav zaštite na radu te je za 2025. i 2026. godinu planirana daljnja digitalizacija edukacija kroz LMS sustav, čime će se podići kapacitet organizacije za redovnim, a ne povremenim obukama zaštite na radu

ESRS 1 AR 17

M SAN Grupa prilikom zapošljavanja i napredovanja zaposlenika vrednuje isključivo rezultate selekcijskog procesa, kompetencije, vještine i prethodno radno iskustvo. Najvišu odgovornost za jednako postupanje snose Uprava, HR odjel i management, koji nadgledaju zapošljavanje i razvoj zaposlenika te osiguravaju jednak pristup profesionalnim prilikama. Napredak zaposlenika redovito se prati, a od 2025. godine svi podaci o edukacijama i razvoju bit će digitalizirani putem LMS platforme i interne HRIS aplikacije. Zaposlenici imaju mogućnost sigurne prijave pritužbi kroz namjenski sustav, a svaka prijava se temeljito istražuje i poduzimaju se odgovarajuće mjere. Formalni postupak podnošenja prijave definiran je Pravilnikom o radu, koji je dostupan 24/7 putem SUK portala. M SAN Grupa kontinuirano ulaže u razvoj zaposlenika te za 2025. i 2026. planira proširenje edukacijskih programa i uvođenje personaliziranih planova razvoja. M SAN Grupa za cilj ima uspostavljanje Politike raznolikosti, uključivosti i jednakih prilika do kraja 2025. godine, kao i nastavni akcijski plan za 2026. godinu.

Grupa trenutno djelomično prilagođava fizičko radno okruženje osobama s invaliditetom. Svi radni zadaci definirani su prema potrebnim kompetencijama, bez diskriminacije, a HR odjel i menadžment osiguravaju da uvjeti rada ne stavljaju određene skupine u nepovoljan položaj.

Zaposlenici koji nisu u radnom odnosu a podložni su značajnim učincima poslovanja su ugovorni partneri u zemljama Europske unije gdje nemamo povezano poduzeće. Ti vanjski suradnici promoviraju vlastiti brand u svojim zemljama te sudjeluju u širenju prodajne mreže. U pravilu M SAN Grupa ne zapošljava agencijske radnike.

M SAN Grupa posluje u industriji koja se suočava s povremenim potrebama za pojačanim angažmanom radne snage, osobito tijekom sezonskih opterećenja ili u situacijama kada privremeni angažman putem agencija nije moguć zbog nedostatka kvalificiranih radnika na tržištu. U takvim slučajevima, određeni poslovi moraju biti obavljeni u kratkom vremenskom roku, što ponekad zahtijeva preraspodjelu radnog vremena. Tada stalno zaposleni radnici privremeno rade veći broj sati kako bi se osigurala pravovremena realizacija ključnih operacija. Ova preraspodjela provodi se u skladu sa zakonima o radu, ali se može percipirati kao oblik obveznog rada.

M SAN Grupa izričito brani dječji rad, što je jasno definirano u internim dokumentima. Poslovanje je organizirano u skladu s nacionalnim i međunarodnim zakonima te su svi sektori organizirani isključivo za odrasle zaposlenike. Redovito se provode interne kontrole kako bi se osiguralo da dječji rad nije prisutan u vlastitim operacijama niti u poslovnim odnosima s trećim stranama. M SAN Grupa nije imala prijavljenih slučajeva niti rizika od pojave dječjeg rada.

Radna okolina i klimatske promjene

M SAN Grupa je svjesna važnosti smanjenja negativnih učinaka na okoliš. Značajni učinci na vlastitu radnu snagu koji mogu proizaći iz planova za smanjenje negativnih učinaka na okoliš i postizanje zelenijeg i klimatski neutralnijeg poslovanja među ostalim uključuju i povećanje broja zaposlenih u organizaciji koji su usmjereni na zaduženja izravno povezana sa širenjem tržišta u području izgradnje solarnih elektrana prije svega za poslovne subjekte i turističke objekte, no posredno preko poslovnih partnera i za fizičke osobe. Također, povećava se i broj zaposlenih na poslovima proizvodnje LED rasvjetnih sustava i tijela za industrijsku i javnu namjenu. Značajna ulaganja u razvojne projekte za poboljšanje efikasnosti proizvoda i rješenja sustava LED rasvjete posredno utječu i na proizvodne procese, kao i na stjecanje novih kompetencija i znanja zaposlenih u tim poslovnim aktivnostima. Krajem 2024. godine donesena je i odluka o značajnim ulaganjima u širenje mreže poslovnica diljem Europske unije koje će biti usmjerene na razvoj tržišta e-mobility proizvoda (e-romobili i e-bicikli) koji imaju pozitivan utjecaj na smanjenje negativnih učinaka na okoliš i postizanje zelenijeg i klimatski neutralnijeg poslovanja.

Dodatno, Grupa potiče kolektivna putovanja zaposlenika (na posao i s posla) s ciljem optimizacije broja prijeđenih kilometara i smanjenja emisija CO₂. Pored toga, na službena putovanja, poslovne sastanke, konferencije i slično, prema zahtjevima internih politika uvijek se koristi minimalni broj vozila za transport, neovisno o tome imaju li zaposleni zaduženo vozilo kojim mogu samostalno službeno putovati. Također, interne politike racionalnog korištenja resursa, poput recikliranja papira i štednje vode, doprinosi odgovornijem poslovanju i jačanju ekološke svijesti među zaposlenicima.

Implementacijom zelenih inicijativa i planiranih promjena, Grupa će unaprijediti radne procese, povećati ekološku svijest te stvoriti održivije okruženje, smanjujući pritom svoj ugljični otisak i pokazujući odgovornost prema zajednici i budućim generacijama.

Interesi i stajališta dionika

ESRS 2, SBM-2

Interesi i stajališta zaposlenika uzimaju se u obzir u pitanjima optimizacije rada, poboljšanja komunikacije, vođenju i organizaciji zaposlenika, izazovima na radnom mjestu te identifikacije potrebnih kompetencija i mjera razvoja. Glavno sredstvo u prikupljanju stajališta zaposlenika je godišnja WTW anketa koja je provedena početkom 2024. i ponovo se planira tijekom 2025. Osim toga, stajališta se prikupljaju skupnim sastancima i individualnim razgovorima.

Suradnjom i komunikacijom sa zaposlenicima na svim razinama organizacije Grupa ostvaruje bolji uvid u potrebe zaposlenika; utječe na njihovu motivaciju, angažiranost i produktivnost; prepoznaje i razvija kompetencije, osobito u kontekstu karijernog napretka i razvoja. Također, ostvaruje se bolji uvid u razloge fluktuacije te adekvatno upravlja fluktuacijskim rizicima. Poslovanje se unaprjeđuje primjenom ideja zaposlenika u vezi automatizacije i optimizacije zadataka, te se omogućuje kvalitetnije donošenje odluka. pravovremenim i učinkovitim prepoznavanjem i rješavanjem potencijalnih problema, kao i njihovim sprječavanjem, temeljem prikupljenih činjenica i mišljenja zaposlenika, doprinosi se boljim odnosima među zaposlenicima te se umanjuje rizik od stresnih situacija.

Pravovremeno obavješćavanje upravljačkih tijela omogućuje donošenje učinkovitih odluka za rješavanje tekuće problematike i sprječavanje negativnih učinaka na poslovanje. Upravljačka tijela se izvještavaju o stajalištima i interesima zaposlenika, usmeno i pismeno (putem e-mail komunikacije), kao što se i prezentiraju na sjednicama Uprave i Nadzornog odbora, nastavno na strukturirana organizacijska ispitivanja (WTW Engage ispitivanje angažiranosti, povremena pulse-check ispitivanja). Nema unaprijed definiranog godišnjeg rasporeda za podnošenje izvještaja, što omogućuje brzo donošenje učinkovitih odluka u cilju rješavanja trenutnih problema i sprječavanja daljnjih negativnih posljedica na poslovanje.

S1-2 Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika u vezi s učincima

M SAN Grupa uključuje perspektive vlastite radne snage u proces donošenja odluka, osobito u područjima optimizacije poslovanja i poboljšanja uvjeta rada. Primarni način provedbe uključenosti odnosi se na redovito ispitivanje angažiranosti u kojem sudjeluju svi zaposleni. O rezultatima se izrađuju izvještaji koji uključuju direktne prijedloge za poboljšanja, te koje Uprava uzima u razmatranje pri donošenju operativnih i strateških odluka. Suradnja sa zaposlenicima odvija se izravno, pisanom (e-mail) komunikacijom, na sastancima, individualnim razgovorima te provedbom povremenih anketa. Uprava razmatra dobivene prijedloge na sastancima i procjenjuje njihov utjecaj na poslovanje, kao i financijsku i operativnu izvedivost.

Povratne informacije prikupljaju se kroz godišnje ankete (WTW), usmene razgovore s nadređenima i menadžmentom te e-mail prijedloge. Suradnja se provodi na razini cijele Grupe. Strateške odluke donose se centralizirano, dok se operativni aspekti prilagođavaju specifičnostima pojedinih sektora. Informacije o odlukama se zaposlenicima dostavljaju kroz korporativni Intranet, putem e-maila i sastanaka. Formalne odluke, odnosno procedure, radne upute i druga dokumentacija dostupni su svim zaposlenima kroz SUK. Odgovornost za osiguranje suradnje među zaposlenicima i njen utjecaj na donošenje odluka snose:

- HR tim, koji je odgovoran za provođenje strategija i prikupljanje podataka o zaposlenicima.
- Uprava, koja donosi ključne strateške odluke.
- Menadžment, koji implementira operativne promjene.

Edukacije osoba na rukovodećim pozicijama su tijekom od 2024. godine, počevši sa svim razinama menadžmenta, a tijekom 2025. i 2026. godine proširit će se i na sve zaposlenike kroz LMS platformu.

Trenutno ne postoje formalni mjerljivi instrumenti za procjenu učinkovitosti suradnje s vlastitom radnom snagom.

M SAN Grupa daje direktnu i posrednu podršku posebno osjetljivim skupinama, osobito u situacijama koje su opasne za zdravlje ili život osoba. Podrška može biti u obliku materijalne pomoći za dugotrajna bolovanja, savjetovanja ili usmjeravanje u životno važnim događajima, organizacija pomoći s relevantnim ustanovama (ordinacijama, privatnim praksama, profesionalnim savjetnicima, državnim službama i slično).

S1-3 Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastita radna snaga može izraziti zabrinutost

Pritužbe zaposlenika rješavaju se primarno putem individualnih razgovora s HR timom, nadređenima, ili putem pisanih prijava Grupi za slučajeve prijavljivanja mobinga, diskriminacije ili uznemiravanja, a koje su opisane Pravilnikom o radu. Povratne informacije zaposlenika na ovaj pristup su pozitivne jer imaju priliku detaljno izložiti problem i sudjelovati u njegovom rješavanju. U slučaju pisane prijave zaposlenih, obveza je Grupe također pisanim putem prenijeti formalno rješenje pritužbe/prijave zaposlenome.

Kako bi zaposlenici imali što jednostavniji pristup kanalima za izražavanje zabrinutosti, Grupa omogućuje:

- „Crvenu kutiju“ putem korporativnog intraneta (jasno obilježenu na naslovnici intraneta) putem koje mogu potpuno anonimno poslati bilo kakvo pitanje, ili izraziti zabrinutost; ukoliko i imaju sumnje na anonimnost, navedena je i posebna e-mail adresa anonimna.pitanja@msan.hr na koju mogu s privremene e-mail adrese privatno poslati isto takav upiti;
- Fizičke i digitalne prijave (e-mail, sastanci);
- Otvorenu komunikaciju s HR-om koja je dostupna svim zaposlenicima;
- Formalne prijave opisane u Pravilniku o radu (koji je u svakom trenutku svim zaposlenima dostupan kroz SUK portal).

U M SAN Grupi je formalno imenovana Osoba za zaštitu dostojanstva, koja zaprima pisanu prijavu (mobing, uznemiravanje, diskriminacija i slično) i pokreće proces utvrđivanja okolnosti te predlaže mjere koje se trebaju poduzeti u suradnji s HR funkcijom, pravnom službom, te ukoliko je moguće s nadređenim rukovoditeljem zaposlenog koji je prijavu i podnio. O prijedlogu odlučuje Uprava, a pisanim putem se prijavitelju dostavlja povratna informacija. Nema utvrđenih slučajeva diskriminacije ili drugih ozbiljnih povreda radnih prava u 2024. godini. Pred sudom u Crnoj Gori u tijeku je sudski postupak pokrenut povodom tužbe radi mobinga, koji nije pravomoćno okončan.

Iako M SAN Grupa nema eksplicitno definirane i propisane mehanizme zaštite od osvete, ono provodi politiku nulte tolerancije na diskriminaciju i osvetu. Do sada nije bilo prijavljenih slučajeva koji bi zahtijevali poseban postupak zaštite.

S1-4 Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera

ESRS 2 MDR-A

U 2024. godini M SAN Grupa je započela niz strateških inicijativa s ciljem smanjenja fluktuacije zaposlenika, poboljšanja uvjeta rada te povećanja angažiranosti i zadovoljstva radne snage. Ključne mjere, koje će se nastaviti u 2025. i 2026. godini, obuhvaćaju:

Mjere za sprječavanje, ublažavanje i saniranje negativnih učinaka na radnu snagu

- **Smanjenje fluktuacije** kroz kontinuirana ulaganja u profesionalni i osobni razvoj zaposlenika putem edukacija koje su započele 2024. i nastavljaju se u 2025. i 2026.
- **Povećanje zadovoljstva zaposlenika** širenjem paketa beneficija usmjerenih na zdravlje i obiteljsku dobrobit te uvođenjem fleksibilnog modela, gdje zaposlenici biraju beneficije koje im najviše odgovaraju.
- **Pristup sportskim i rekreacijskim objektima** putem Multisport/PassSport kartice, uključujući bazene te popuste u restoranima i trgovinama.
- **Implementacija dinamičkog modela plaća**, koji se uvodi krajem 2024., uz punu primjenu tijekom 2025. i početkom 2026.

Mjere za ostvarivanje pozitivnih učinaka na radnu snagu

- **Razvoj talenata i karijerno napredovanje** putem edukacijskih programa pokrenutih 2024., uz daljnje proširenje sadržaja LMS platforme koja omogućuje 24/7 edukaciju i sustavno praćenje razvoja zaposlenika.
- **Digitalizacija i bolja organizacija poslovnih procesa** putem KPM platforme, koja optimizira upravljanje HRM procesima i poboljšava efikasnost.

Ključni rizici

- **Manjak kvalificirane radne snage**, budući da se Grupa fokusira na razvoj vlastitih brendova u specifičnom segmentu, dok je zapošljavanje radne snage iz drugih EU zemalja financijski zahtjevnije.
- **Visoka konkurentnost drugih sektora**, koji mogu privući i preuzeti educirane i stručne zaposlenike.
- **Otvorenost EU tržišta**, koje također može odvući talentirane zaposlenike.
- **Inflacija i rast troškova poslovanja**, što negativno utječe na kupovnu moć zaposlenika i financijsku stabilnost Grupe.

Prilike koje poduzeće nastoji iskoristiti

- **Privlačenje i zadržavanje talenata** kroz konkurentne plaće, sustav razvoja i napredovanja te proširenje paketa beneficija.
- **Povećanje angažiranosti zaposlenika**, što doprinosi većoj produktivnosti i kvaliteti rada.
- **Modernizacija i digitalizacija upravljanja zaposlenicima**, osiguravajući bolju povezanost, transparentnost i efikasnost poslovnih procesa.
- **Otvorenost EU tržišta** kao prilika za konkurentnije poslovanje i zapošljavanje radne snage iz inozemstva u područjima s manjkom lokalno dostupnih stručnjaka.

Resursi alocirani za provedbu mjera

- **Ulaganja u edukacije i razvoj talenata**, kroz LMS platformu, individualne i grupne programe osposobljavanja.
- **Razvoj i implementacija digitalnih platformi KPM i LMS**, za praćenje napretka zaposlenika i optimizaciju radnih procesa.
- **Povećanje budžeta za plaće i proširenje beneficija**, osiguravajući zaposlenicima veću financijsku stabilnost i bolje uvjete rada.

Inicijative za jačanje prilika poduzeća

ESRS 2 MDR-A

S1-4

U 2024. godini M SAN Grupa je započela niz inicijativa usmjerenih na iskorištavanje prilika u pogledu razvoja, angažmana i produktivnosti vlastite radne snage. Ove prilike dodatno će se razvijati i širiti kroz 2025. i 2026. godinu. Ključne mjere uključuju:

- Razvoj edukacijskih programa kroz LMS platformu
- Razvoj interne akademije s internim trenerima za ključne operativne procese
- Uvođenje KPM sustava za povećanje efikasnosti i digitalizaciju HRM procesa
- Jačanje sustava beneficija i pogodnosti za zaposlenike
- Razvoj internog mentorstva i sustava prijenosa znanja
- Povećanje angažiranosti i zadovoljstva zaposlenika
- Jačanje employer brandinga i privlačenje talenata
- Ulaganje u zelenu tranziciju i prilike za zapošljavanje kroz održive prakse

M SAN Grupa kontinuirano prilagođava svoje poslovne prakse kako bi osiguralo da ne uzrokuje niti doprinosi značajnim negativnim učincima na vlastitu radnu snagu.

Transparentna struktura organizacije i kontinuirana unaprjeđenja sistematizacije radnih mjesta

- U 2024. godini započet je rad na novoj organizaciji poslovanja i uvođenju niza unaprjeđenja u sistematizaciji poslova

Edukacija i razvoj zaposlenika

- U 2025. godini zaposlenici će dobiti mogućnost individualnih edukacija i razvoja kompetencija sukladno potrebama njihovih radnih mjesta.
- Planira se uvođenje mentorskog modela, gdje će iskusni kolege prenositi znanja manje iskusnim kolegama.

Upravljanje rizicima povezanim s poslovnim pritiscima

- Uprava osigurava da poslovni pritisci, poput troškovnih restrikcija, ne rezultiraju negativnim posljedicama za zaposlenike.
- Sve promjene u organizaciji rada provode se uz konzultacije s HR odjelom, nadređenima i zaposlenicima, kako bi se rizici pravovremeno identificirali i minimizirali.

Transparentnost i komunikacija

- Svi zaposlenici redovito se obavještavaju o promjenama putem korporativnih Intranet stranica (od drugog dijela 2024. godine), e-mailova i sastanaka s nadređenima.
- U 2024. Grupa je provela WTW anketu angažiranosti koja služi kao ključni alat za prepoznavanje potencijalnih problema. Iduća anketa planirana je za 2025. godinu.

Upravljanje promjenama u skladu s ESG ciljevima

- U 2024. godini Grupa je pokrenula edukacije o održivosti i optimizaciji resursa.
- Sve operativne promjene provode se uz cilj smanjenja utjecaja na okoliš uz maksimalnu zaštitu zaposlenika kroz prilagođene radne uvjete.

M SAN Grupa nastavlja razvijati svoje procese kako bi dodatno osigurala da niti jedna njena poslovna praksa ne rezultira negativnim utjecajem na zaposlenike.

M SAN Grupa koristi višefazni pristup za identifikaciju i određivanje potrebnih mjera kao odgovor na stvarne ili potencijalne negativne učinke na radnu snagu. Taj proces uključuje:

1. Analizu povratnih informacija zaposlenika – kroz WTW godišnje ankete, individualne razgovore, kvartalne/godišnje evaluacije koji se uvode od 2025. godine te sastanke s menadžmentom, prikupljamo mišljenja zaposlenika o postojećim izazovima i mogućim poboljšanjima.
2. Praćenje ključnih pokazatelja (KPI) – uključuje stope fluktuacije, angažiranost radnika, produktivnost, broj prijavljenih problema vezanih uz radne uvjete i organizacijsku kulturu.
3. Sastanke uprave i HR-a – HR tim, uprava i voditelji sektora analiziraju prikupljene podatke te definiraju konkretne mjere potrebne za ublažavanje negativnih učinaka.
4. Benchmarking i usklađenost s tržišnim praksama – praćenjem tržišnih trendova u sektoru, kao i benchmarkingom s drugim poduzećima, osiguravamo da poduzete mjere budu u skladu s najboljim praksama.
5. Pilotiranje i testiranje novih mjera – prije pune implementacije novih inicijativa (npr. LMS platforme, varijabilnog dijela plaće), testirat će se na odabranim timovima kako bi se procijenila njihova učinkovitost.
6. Praćenje učinka i iterativno poboljšavanje – nakon implementacije, mjere će se evaluirati putem internih analiza, povratnih informacija zaposlenika i financijskih pokazatelja kako bi se osigurala njihova djelotvornost i pravovremena prilagodba.

Kombinacijom ovih koraka osigurava se da poduzete mjere temelje na konkretnim podacima i realnim potrebama zaposlenika, čime se smanjuju negativni učinci i povećava zadovoljstvo radne snage.

Glavni rizici su u 2024. godini bili isti kao i u prethodnom izvještajnom razdoblju: prijetnja gubitka radne snage; manjak kvalificirane radne snage i konkurentnost tržišta rada.

Međutim, očekivan je trend smanjenja rizika zbog započetih strateških inicijativa, kao što su:

- Sustavno ispitivanje angažiranosti zaposlenih, prva WTW anketa provedena početkom 2024.
- Početak organiziranih edukacijskih programa s fokusom na razvoj zaposlenika i njihove kompetencije.
- Jačanje HR kompetencija i kapaciteta.
- Implementacija ključnih alata i sustava (SUK, LMS i KPM alati, Sustav upravljanja radnim učinkom), čija je provedba započela u 2024 i kontinuirano se nastavlja unaprjeđivati i proširivati.

U 2025. i 2026. godini očekuje se potpuna implementacija ovih inicijativa te započinjanje novih procesa kako bi se dodatno smanjili rizici i povećala konkurentnost Grupe na tržištu rada.

U 2024. godini nije postojao formalizirani sustav praćenja djelotvornosti poduzetih mjera, no u 2025. i 2026. planira se njegovo uspostavljanje kroz:

- Sustavno prikupljanje povratnih informacija zaposlenika putem WTW anketa (godišnja anketa iz 2024 + pulse check početkom 2025. i dalje kontinuirano kroz godine).
- Uvođenje godišnjih razgovora sa zaposlenicima kako bi se kontinuirano pratile potrebe i zadovoljstvo zaposlenika.
- Praćenje podataka kroz KPM platformu koja će omogućiti bolju analitiku u području zapošljavanja, razvoja zaposlenika i sustava ocjenjivanja.
- Benchmarking rezultata s ciljem mjerenja uspješnosti u odnosu na prethodnu godinu.

Dodijeljeni resursi

M SAN Grupa je za 2024., 2025. i 2026. godinu alocirala značajne resurse za upravljanje materijalnim učincima, posebno u segmentima zadržavanja zaposlenika, razvoja talenata, unaprjeđenja radnih uvjeta te digitalizacije procesa. Dodijeljeni resursi uključuju:

1. Financijska sredstva (prilagodba plaća i širenje modela dodatnih beneficija)
2. Edukacije i razvoj zaposlenika (ulaganja u treninge i usavršavanje, implementacija LMS platforme, razvoj edukacijskih materijala; pokretanje interne akademije)
3. Poboljšanje procesa zapošljavanja i internih operacija (uvođenje KPM platforme, digitalizacija procesa praćenja kandidata i selekcijskog procesa, unaprjeđenje sustava praćenja povratnih informacija zaposlenika)
4. Mjere usmjerene na dugoročnu održivost (prilagodbe organizacije poslovanja, sistematizacije; unaprjeđenje radnih uvjeta i smanjenje fluktuacije).

S1-5 Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama

ESRS 2 MDR-T

M SAN Grupa je ciljne vrijednosti utvrdila na temelju praćenja HR evidencija, izvještaja HR-a, rezultata WTW ankete iz 2024. godine., individualnih razgovora sa zaposlenicima te sastanaka Odjela ljudskih potencijala i menadžmenta. Također, ciljevi podupiru najvažnije učinke, rizike i prilike i navedeni su u odluci Uprave o ESG ciljevima.

Sljedeći su opći ciljevi M SAN Grupe koji se odnose na unaprjeđenje radne okoline, s terminom ostvarenja do kraja 2026. godine.

Cilj: Privlačenje i razvoj zaposlenika (povezano s rizikom fluktuacije) i izgradnja kulture izvrsnosti

Ključni pokazatelji uspješnosti:

- Smanjiti stopu fluktuacije na 20 %
- Employee net promoter score (NPS) povećanje „promotera” unutar NPSa - 5% povećanje
- (KPI = 26% u razdoblju od tri godine)
- Izgradnja kulture izvrsnosti
- >50% zaposlenika (u komercijalnom i korporativnom poslovnom području) s individualnim razvojnim planom
- Veća angažiranost zaposlenika (u odnosu na rezultat 2024. godine) - cilj: 78 Sustainable Engagement Score
- 100% ocijenjenih zaposlenika (svi zaposlenici koji imaju osobne ciljeve trebaju dobiti i ocjene nadređenog rukovoditelja).

Povezane mjere za ostvarenje cilja:

- Privlačenje talenata u skladu s planom razvoja poslovanja,
- Usklađivanje onboarding procesa
- Identifikacija talenata i ključnih performerera, njihovog karijernog smjera, mapiranje rizika odlaska, potencijalnih nasljednika za menadžerske / liderske pozicije i ekspertne/ključne pozicije
- Izrada modela upravljanja razvojem karijere
- Uvođenje sustava upravljanja radnim učinkom na razini Grupe
- Izrada politike i definiranje metodologije zadržavanja talenata
- Izrada politike nagrađivanja

Cilj: Zdravlje i sigurnost na radu

- Zaštita zdravlja svih zaposlenika i kreiranje sigurnijeg radnog okruženja
- Održavanje sustava ZNR ažurnim
- Podizanje sustava ZNR na višu razinu

Ključni pokazatelj uspješnosti za ovo područje je smanjenje broja nezgoda i ozljeda na radu te povećanje osjećaja sigurnosti kod zaposlenika.

Povezane mjere za ostvarenje cilja:

- Poboljšavanje osviještenosti zaposlenika o vlastitoj odgovornosti za zdravlje i sigurnost
- Kontinuirano osposobljavanje, usavršavanje i educiranje zaposlenika o ZNR
- Redovno praćenje zakonskih regulative
- Kontinuirano provođenje sistematskih pregleda
- Uvođenje ZNR u onboarding zaposlenika
- Redovitije osvježavanje procjene rizika
- Češće održavanje vježbi evakuacije

Financijske posljedice i otpornost strategije

ESRS 2

Najveća financijska posljedica u 2024. godini odnosila se na povećane troškove uslijed sveobuhvatnih povećanja operativnih troškova na pozicijama troškova zaposlenih i pojačano širenje poslovnih aktivnosti i broja zaposlenih na tržištima izvan država u kojima je poslovala M SAN Grupa. Također, slijedom uvođenja novih logističkih modela u dostavi i transportu, povećava se broj zaposlenih u logističkim procesima što će dodatno dovesti do povećanja troškova na pozicijama troškova zaposlenih. Ova ulaganja planirana su kao strateški korak ka dugoročnom poboljšanju poslovanja i jačanju konkurentnosti Grupe na tržištu rada. Do sada nisu procjenjivane očekivane financijske posljedice značajnih rizika i prilika, ali se to planira napraviti u nadolazećim razdobljima.

M SAN Grupa kontinuirano prilagođava svoj poslovni model i strategiju kako bi odgovorila na rizike i iskoristila prilike. Ključne prilagodbe uključuju jačanje privlačnosti kao poslodavca, osiguranje intelektualnog kapitala putem 24/7 dostupnih dokumenata i procedura te širenje poslovanja na nova tržišta unutar i izvan EU. Dodatno, optimizacija logistike provodi se uvođenjem kapilarnog distribucijskog modela putem regionalnih hubova. U sklopu digitalizacije razvijen je novi Intranet portal, a u implementaciji su LMS, SUK i KPM platforme koje unapređuju planiranje, edukaciju i internu komunikaciju. S obzirom na geografsku rasprostranjenost Grupe, ove inovacije omogućuju bolju suradnju i profesionalni razvoj zaposlenika, neovisno o lokaciji. Ove mjere povećale su produktivnost, modernizirale poslovanje i olakšale privlačenje talenata. HR tim sada jasnije prezentira benefite rada u Grupi, što poboljšava regrutaciju i smanjuje fluktuaciju. Prilagodljiva i proaktivna strategija dokazala se otpornom na globalne izazove, posebice u kontekstu tržišnih promjena i digitalizacije.

M SAN Grupa je provela kvalitativnu analizu otpornosti strategije i poslovnog modela, uzimajući u obzir ključne faktore poput fluktuacije zaposlenika, konkurentnosti na tržištu rada i utjecaja digitalizacije na radnu snagu. Analiza je provedena kroz internu procjenu ključnih rizika i prilika, a temeljila se na brainstorming sesijama te dubinskim razgovorima s Upravom i voditeljima svih divizija i sektora.

HR tim je, na temelju dobivenih inputa, oblikovao nove strategije i aktivnosti. Slijedom navedenoga došlo je do značajnih promjena u odnosu na prethodno izvještajno razdoblje. Ključne promjene uključuju:

- Povećanje plaća i promjene u način obračuna varijabilnog dijela temeljenog na učinku zaposlenika.
- Implementaciju različitih digitalnih platformi za optimizaciju rada, planiranje edukacija i poboljšanje komunikacije.
- Jačanje strategije privlačenja talenata kroz bolje uvjete rada i mogućnosti profesionalnog razvoja.
- Povećanje operativnih troškova zbog prilagodbe sustava plaća i ulaganja u digitalizaciju.

Ove promjene rezultat su strateške prilagodbe poslovanja, s ciljem povećanja otpornosti Grupe i dugoročnog rasta.

Ovo područje nosi određene rizike, uključujući fluktuaciju zaposlenika, konkurenciju s drugim industrijama i tržištima te rast troškova rada zbog inflacije i uvođenja eura. Istovremeno, prepoznate su i prilike – digitalizacija HR procesa putem LMS i KPM platformi doprinosi optimizaciji rada i profesionalnom razvoju zaposlenika. Privlačenje talenata potiče se poboljšanjem radnih uvjeta, edukacijama i novim sustavima motivacije, dok ulaganja u vanjsku komunikaciju jačaju reputaciju Grupe na tržištu rada.

Dodatne informacije specifične za Grupu, a koje nisu obuhvaćene ESRS-om, odnose se na unutarnje procese digitalizacije, planove širenja na druga tržišta, planirane promjene u modelima operativnog poslovanja u logistici te specifične mjere za privlačenje i zadržavanje zaposlenika.

S1-6 Obilježja zaposlenika poduzeća

M SAN Grupa obuhvaća 17 aktivnih poduzeća, od kojih šest posluje u Republici Hrvatskoj, tri u Bosni i Hercegovini, po dva u Srbiji, Sloveniji i Sjevernoj Makedoniji, te po jedno u Crnoj Gori i na Kosovu.

Tablica 1

Spol	Broj zaposlenika
Muškarci	739
Žene	254
Drugo	0
Nije prijavljeno	0
Ukupno zaposlenika (ESRS 2 SBM 1 p. 40a iii)	993

Tablica 2

Zemlja	Broj zaposlenika
Republika Hrvatska	540
Bosna i Hercegovina	129
Republika Srbija	160
Republika Slovenija	24
Republika Sjeverna Makedonija	76
Republika Crna Gora	33
Republika Kosovo	31

Broj zaposlenika prikazan u Tablici 1 i Tablici 2 odgovara službenim podacima o broju zaposlenika koji se koriste u financijskim izvještajima M SAN Grupe za 2024. godinu. Ovi podaci uključuju broj zaposlenika odnosi se na sve osobe u radnom odnosu. Podatak se odnosi na stanje na dan 31. prosinca 2024. godine.

Zaposlenici prema vrsti ugovora, raščlanjeno po spolu, za cijelu M SAN Grupu

Tablica 3

Izvještajno razdoblje	ŽENE	MUŠKARCI	DRUGO	NE OBJAVLJUJE SE	UKUPNO
Broj zaposlenih (broj/FTE)	254	739	0	0	993
Broj stalno zaposlenih (broj/FTE)	228	645	0	0	873
Broj privremeno zaposlenih (broj/FTE)	28	92	0	0	120
Broj zaposlenih s nezajamčenim brojem radnih sati (broj/FTE)	0	0	0	0	0
Broj zaposlenih u punom radnom vremenu (broj/FTE)	251	727	0	0	978
Broj zaposlenih u nepunom radnom vremenu (broj/FTE)	3	12	0	0	15

Tablica 4

Izvještajno razdoblje							
HRVATSKA	BOSNA I HERCEGOVINA	SRBIJA	SJEVERNA MAKEDONIJA	CRNA GORA	SLOVENIJA	KOSOVO	UKUPNO
Broj zaposlenih (broj/FTE)							
540	129	160	76	33	24	31	993
Broj stalno zaposlenih (broj/FTE)							
498	113	143	51	23	24	21	873
Broj privremeno zaposlenih (broj/FTE)							
42	16	17	25	10	0	10	120
Broj zaposlenih s nezajamčenim brojem radnih sati (broj/FTE)							
0	0	0	0	0	0	0	0
Broj zaposlenih u punom radnom vremenu (broj/FTE)							
530	129	160	75	33	24	26	977
Broj zaposlenih u nepunom radnom vremenu (broj/FTE)							
10	0	0	1	0	0	5	16

U 2024. godini M SAN Grupu je napustilo ukupno 213 zaposlenika (ne računajući prelaske u druga povezana poduzeća i isteke ugovora). Godišnja stopa fluktuacije iznosila je 21,45 % na razini cijele Grupe. Podatak se odnosi na cijelu M SAN Grupu osim društava nisu uključeni Data Link, Alterna, i AskTec.

Podaci o fluktuaciji odnose se na broj zaposlenih koji su napustili Grupu (ne računajući one koji su prešli u drugu tvrtku Grupe, ili im je istekao ugovor o radu na određeno vrijeme) u omjeru s prosječnim brojem zaposlenih (prosjek broja zaposlenih u siječnju i prosincu 2024 godine).

S1-8 Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog

M SAN Grupa nema potpisan kolektivni ugovor.

Ne postoji ugovor sa zaposlenicima za zastupanje u okviru Europskog radničkog vijeća (EWC), radničkog vijeća društva Societas Europaea (SE) ili radničkog vijeća zadruge Societas Cooperativa Europaea (SCE).

S1-9 Pokazatelji raznolikosti

Najviše rukovodeće pozicije odnose se na osobe koje su odgovorne za pravne subjekte u grupaciji (ne uključujući poduzeća kojima su osnivači tvrtke kćeri), dakle isključivo članovi Uprave ili direktori povezanih poduzeća). Na tim je položajima u 2024. godini bilo zaposleno pet žena (42 %) te devet muškaraca (64 %).

Raspodjela zaposlenika po dobnim skupinama, prema broju i postotku:

1. mlađi od 30 godina: 222 (22%)
2. 30–50 godina: 625 (63%)
3. stariji od 50 godina: 146 (15%)

Raspodjela uključuje osobe u radnom odnosu na dan 31.12.2024. godine

S1-10 Odgovarajuće plaće

M SAN Grupa isplaćuje plaće i naknade radnicima u skladu s pozitivnim zakonima. Svi zaposlenici primaju odgovarajuću plaću koja je u svim slučajevima veća od minimalne (zasebno za svaku državu u kojoj Grupa posluje), te svi koji su u radnom odnosu u Grupi imaju jednake dodatke (topli obrok, prijevoz s posla i na posao) neovisno o stažu, poziciji/radnom mjestu, spolu, dobi, ili bilo kojoj drugoj karakteristici. Također, svi zaposlenici koji su (na razini države u kojoj Grupa posluje) na sličnim pozicijama/grupama poslova imaju osnovne plaće u sličnim razredima plaća koji ne odstupaju značajno (od najmanje do najveće unutar grupe poslova).

S1-14 Zdravlje i sigurnost

Sustav upravljanja zdravljem i sigurnošću M SAN Grupe obuhvaća sve zaposlenike (100 %) i njime se upravlja politikama navedenima u ovom poglavlju, odjeljku Politike povezane s vlastitom radnom snagom, na str. 197. U Procjenu rizika povezanih sa zaštitom na radu ukomponiran je i Program osposobljavanja zaposlenika. Izrada nove Procjene rizika je pokrenuta u izvještajnom razdoblju te bi trebala biti finalizirana u prvom kvartalu 2025. godine.

S1-16 Pokazatelji naknada

Izračun plaća na temelju spola zaposlenika uključuje sve zaposlene u svim poduzećima M SAN Grupe u radnom odnosu s punim radnim vremenom (98,90% zaposlenih, u radnom odnosu, osim za poduzeće Alterna Distribucija d.o.o. za koje podaci nisu bili dostupni).

Bruto satnica radnica (Ž) = 10,17 EUR; Bruto satnica radnika (M) = 9,98 EUR

$[(\text{Ž}-\text{M}) \div \text{M}] \times 100 = 1,90$

Omjer ukupne godišnje naknade najviše plaćene osobe i medijana ukupne godišnje naknade za sve zaposlenike (isključujući najviše plaćenu osobu) u 2024. godini je 6,63:1. Izračun uključuje sve zaposlene u svim tvrtkama Grupe koji su primili plaću u svim mjesecima 2024. godine.

S1-17 Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima

Tijekom izvještajnog razdoblja nije zabilježen nijedan prijavljeni slučaj diskriminacije na temelju roda, rasnog ili etničkog podrijetla, državljanstva, vjere ili uvjerenja, invaliditeta, dobi, seksualne orijentacije ili drugih relevantnih osnova. Također, nije bilo kazni, sankcija niti naknade štete vezane uz slučajeve diskriminacije. Trenutno ne postoji formalizirani mehanizam zaprimanja pritužbi, već se one rješavaju individualnim razgovorima između zaposlenika i HR odjela ili nadređenih. U 2024. godini nije bilo formalnih pritužbi na diskriminaciju podnesenih putem dostupnih kanala. U 2024. godini nije zabilježen nijedan ozbiljan slučaj kršenja ljudskih prava niti je bilo izrečenih kazni, sankcija niti naknada štete povezanih s ozbiljnim kršenjem ljudskih prava.

ESRS S2: RADNICI U LANCU VRIJEDNOSTI

Zahtjev za objavljivanje		Informacija
ESRS 2 SBM-2 S2	Interesi i stajališta dionika	216
ESRS 2 SBM-3 S2	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	216
ESRS S2-1	Politike povezane s radnicima u lancu vrijednosti	217
ESRS S2-2	Postupci za suradnju s radnicima u lancu vrijednosti u vezi s učincima	218
ESRS S2-3	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima radnici u lancu vrijednosti mogu izraziti zabrinutost	218
ESRS S2-4	Poduzimanje mjera za značajne učinke na radnike u lancu vrijednosti, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanjem značajnih prilika povezanih s radnicima u lancu vrijednosti te djelotvornost te mjere	218
ESRS S2-5	Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	219

M SAN Grupa posluje u složenom i globalno povezanom lancu vrijednosti, pri čemu nabavlja materijale, komponente i usluge iz različitih zemalja, uključujući Kinu, Tursku i druga međunarodna tržišta. Grupa prepoznaje važnost osiguravanja dostojanstvenih uvjeta rada u cijelom našem opskrbnom lancu, što je navedeno u našim politikama i programima. Međutim, do sada se nisu razvijale formalne politike ni sustavan pristup dubinskoj analizi radnih uvjeta. Prepoznali smo da postoji prostor za poboljšanje u prepoznavanju i upravljanju utjecajima na radnike u vrijednosnom lancu. Kao Grupa koja je obvezna izvještavati u skladu s ESRS-om, predani smo postupnom unapređenju naših praksi u skladu s regulatornim zahtjevima i standardima. Provodimo osnovne provjere kako bismo pravovremeno identificirali potencijalne rizike i osigurali usklađenost s propisima, svjesni važnosti dobrih poslovnih praksi.

Interesi i stajališta dionika

ESRS 2 SBM-2

Proizvodnja elektroničke opreme i uređaja povezana je s potencijalnim kršenjima ljudskih prava u višim razinama lanca vrijednosti (dobavljačkog lanca), pogotovo u trećim zemljama. M SAN Grupa, koja se bavi razvojem i distribucijom proizvoda pod vlastitom robnom markom, dio je globalnih lanaca vrijednosti u kojima se može pretpostaviti pojavljivanje negativnih učinaka na prava radnika koji proizlaze iz poslovnog modela i povezani su s poslovnim odnosima organizacije.

Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

ESRS 2 SBM-3

RADNI UVJETI			
Negativan učinak – potencijalni; u višem dijelu lanca vrijednosti			
Neodgovarajuće plaće Prekovremeni rad Zdravlje i sigurnost	Proizvodnja elektroničke opreme i uređaja povezana je s prekovremenim radom, niskim plaćama koje ne omogućuju dostojanstven život i neadekvatnom zaštitom zdravlja i sigurnosti radnika.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
JEDNAKO POSTUPANJE I MOGUĆNOSTI ZA SVE			
Negativan učinak – potencijalni; u višem dijelu lanca vrijednosti			
Rodna neravnopravnost Nejednake plaće za rad jednake vrijednosti	Među prepoznatim ranjivim skupinama radnika s kojima je povezana M SAN Grupa su radnici migranti, žene, mladi radnici i radnici u trećim zemljama i svjetskim regijama s nižim standardom radničkih prava i u značajnom su riziku od potplaćenosti.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
OSTALA PRAVA KOJA PROIZLAZE IZ RADNOG ODNOSA			
Negativan učinak – potencijalni; u višem dijelu lanca vrijednosti			
Prisilni rad Dječji rad	Ekstrakcija sirovina i proizvodnja u trećim zemljama povezani su s prisilnim radom i dječjim radom kao najozbiljnijim oblicima kršenja ljudskih prava.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

ESRS E2 IRO-1

Kompleksnost opskrbnog lanca proizvodnje elektronike otežava precizno identificiranje, procjenu i adresiranje pitanja ljudskih prava radnika u lancu vrijednosti, a posebno prisilnog rada i dječjeg rada koji predstavljaju najozbiljnije oblike kršenja. Budući da proces mapiranja viših razina lanca vrijednosti odnosno dobavljačkog lanca M SAN Grupe nije dovršen u trenutku objave ovog izvještaja, procjena je napravljena prioritizirajući negativne aspekte odnosno negativne učinke i rizike na temelju dostupnih informacija. Fokus je stavljen na najozbiljnija potencijalna kršenja ljudskih prava u trećim zemljama u kojima posluju M SAN Grupa i poslovni partneri te one čimbenike za koje je procijenjeno da postoji razumna šansa realizacije rizika. Svi opisani značajni negativni učinci na radnike u lancu vrijednosti klasificirani su kao potencijalni na kratki, srednji i dugi rok. Pozitivni učinci i prilike te stvarni negativni učinci i rizici duž lanca aktivnosti odnosno višoj i nižoj razini lanca vrijednosti razmotrit će se u sljedećem izvještajnom razdoblju nakon dovršetka procesa mapiranja lanca vrijednosti. Rezultati nove procjene dvostruke značajnosti povezane s pitanjima radnika u lancu vrijednosti bit će objavljeni u sljedećem izvještaju o održivosti M SAN Grupe.

M SAN Grupa je identificirala nekoliko ključnih vrsta radnika u lancu vrijednosti na koje može značajno utjecati:

- Na lokacijama M SAN Grupe rade radnici trećih strana, uključujući osoblje za održavanje, sigurnost i logistiku, koji se angažiraju putem vanjskih agencija za zapošljavanje ili putem vlastitog Odjela ljudskih potencijala (studenti i sl.).
- Radnici proizvođača i dobavljača sirovina, dijelova i komponenti koje M SAN Grupa koristi u svojim proizvodima. To mogu biti radnici u proizvodnim pogonima i tvornicama.
- Radnici u distribuciji, logistici i maloprodaji koji omogućuju prodaju i plasman proizvoda M SAN Grupe na tržište. Njihovi radni uvjeti mogu biti pod utjecajem naših poslovnih praksi, posebice kroz odabir partnera s odgovornim politikama zapošljavanja i sigurnosti na radu.
- Kao ranjive skupine radnika u lancu vrijednosti prepoznati su migranti, žene, mladi radnici i radnici u trećim zemljama i svjetskim regijama s nižim standardom radničkih prava.

S2-1 Politike povezane s radnicima u lancu vrijednosti

ESRS 2 MDR-P

Kao što je detaljnije opisano u poglavlju S1-1 u dijelu „Politike povezane s vlastitom radnom snagom“, Programom korporativne usklađenosti i etike i Etičkim kodeksom M SAN Grupe i njenih vlasnički povezanih društava uređeno je područje poštivanja ljudskih prava i vrijednosti za koje se Društvo zalaže.

M SAN Grupa pitanja radnika u lancu vrijednosti uređuje Pravilima o postupku upravljanja dobavljačima. Pravila uključuju postupke provjere kvalitete tvornice ili dobavljača u svrhu osiguravanju visokih standarda proizvoda radnih praksi. M SAN Grupa je sama postavila norme i standarde koje dobavljači moraju poštivati, a oni između ostalog uključuju i poštivanje ljudskih i radnih prava. Tvornice i dobavljači moraju provesti temeljitu analizu i prilagoditi svoje poslovanje prema zahtjevima M SAN Grupe, što uključuje i apsolutnu netoleranciju prema dječjem radu te prisilnom ili obaveznom radu.

S2-2 Postupci za suradnju s radnicima u lancu vrijednosti u vezi s učincima

ESRS 2 MDR-A

M SAN Grupa prije početka suradnje s dobavljačima provodi audite tvornica u kojima se provjerava ISO certifikate i radne uvjete. Procjena se temelji na uvjetima kojima su radnici izloženi, uključujući vlagu i temperaturu radnog okruženja, dostupnost zaštitne opreme potrebne za određene radne operacije, kao i osiguranje svih potrebnih alata. Također se provjerava imaju li radnici odgovarajuće stolice ako posao zahtijeva sjedenje ili stajanje. Radna mjesta kategorizirana su prema namjeni poput ureda, skladišta i proizvodnje, ovisno o djelatnosti tvornice. Tijekom audita, provjerava se jesu li ta područja međusobno izolirana u skladu s propisima. Osim toga, inspektor subjektivnim dojmom procjenjuje proizvodnu liniju kako bi utvrdio jesu li među zaposlenicima osobe mlađe od 18 godina. U procjenu nisu izravno uključeni radnici dobavljača.

S2-3 Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima radnici u lancu vrijednosti mogu izraziti zabrinutost

S obzirom na učinke i rizike u lancu vrijednosti u trećim zemljama u kojima posluju M SAN poslovni partneri te na njegovu kompleksnost postoji potreba za proširivanjem opsega Programa korporativne usklađenosti i etike i Etičkim kodeksom M SAN Grupe i njenih vlasnički povezanih društava i reguliranjem područja upravljanja dobavljačima u skladu s vrijednostima M SAN Grupe. To uključuje proširivanje kanala za prijavu nepravilnosti i izražavanje zabrinutosti i na prakse dobavljača i poslovnih partnera M SAN Grupe koji će biti poznati i dostupni radnicima u lancu vrijednosti M SAN Grupe.

S2-4 Poduzimanje mjera za značajne učinke, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s radnicima u lancu vrijednosti te djelotvornost tih mjera i pristupa

M SAN Grupa aktivno radi na unaprjeđenju radnih uvjeta u cijelom lancu vrijednosti kroz postavljanje standarda, suradnju s odgovornim partnerima i redovite provjere usklađenosti sa standardima M SAN Grupe. Kad ima zajedničke projekte ili posebne poslovne aranžmane s poslovnim partnerima, M SAN Grupa osigurava da svi radnici u tim subjektima imaju pravedne radne uvjete i da se primjenjuju radni standardi M SAN Grupe kako bi se spriječili negativni učinci na radnike u lancu vrijednosti. Pozitivni učinci i prilike, kao i stvarni negativni učinci i rizici duž lanca aktivnosti te na višoj i nižoj razini lanca vrijednosti, razmotrit će se u sljedećem izvještajnom razdoblju nakon dovršetka procesa mapiranja lanca vrijednosti. Plan mjera će se stoga donijeti i objaviti u sljedećim izvještajnim razdobljima.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

S2-5 Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama

ESRS 2 MDR-P

M SAN Grupa prepoznaje potrebu za reguliranjem područja upravljanja dobavljačima. Uprava M SAN Grupe je stoga u 2024. godina postavila cilj: izraditi interne propise koji će uspostaviti sustavnu provjeru dobavljača te pokrenuti proces provjere do kraja 2025. godine.

Detaljna analiza lanca vrijednosti i provjera dobavljača u 2025. i 2026. godini omogućit će postavljanje vremenski ograničenih ciljnih vrijednosti usmjerenih na rezultate za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka te upravljanje značajnim rizicima i prilikama.

Postavljanje ciljnih vrijednosti i uključanje radnika u lancu vrijednosti će se razmotriti u budućim izvještajnim razdobljima nakon dovršetka mapiranja lanca vrijednosti M SAN Grupe i pripadajuće procjene dvostruke značajnosti učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima radnika u lancu vrijednosti utemeljene na informacijama prikupljenima iz provjere dobavljača.

ESRS S4: POTROŠAČI I KRAJNI KORISNICI

	Zahtjev za objavljivanje	Informacije
ESRS 2 SBM-2 S4	Interesi i stajališta dionika	221
ESRS 2 SBM-3 S4	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	222
ESRS S4-1	Politike za potrošače i krajnje korisnike	223
ESRS S4-2	Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima	224
ESRS S4-3	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost	224
ESRS S4-4	Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjere	225
ESRS S4-5	Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	227

M SAN Grupa ima izrazito diversificiran portfelj proizvoda koji su objedinjeni u četiri divizije, koje su detaljno opisane u Izvješću posloводства od str. 27. Divizije obuhvaćaju poslovanje i u regionalnim članicama Grupe. Poslovanje M SAN Grupe obuhvaća više od 7.400 partnera, a mjesečno dostavlja 200.000 dostavljenih proizvoda raznim vidovima prodaje i distribucijskim kanalima. Proizvodnja i distribucija velikog broja raznolikih proizvoda ima značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike. M SAN Grupa u središte poslovanja stavlja sigurnost, kvalitetu i dostupnost proizvoda i usluga, stabilnost isporuke te mogućnost servisiranja. U cilju postizanja tih standarda, provodi se temeljita kontrola kvalitete komponenti i gotovih proizvoda. Dosad je naglasak bio prvenstveno na kvaliteti, sigurnosti i dostupnosti, pri čemu su potrošačke politike bile dijelom procesa kontrole kvalitete. U budućnosti, M SAN Grupa planira postupno integrirati upravljanje učincima, rizicima i prilikama u sve ključne procese – proizvodne, distribucijske, marketinške i prodajne.

Strategija

Interesi i stajališta dionika

ESRS 2 SBM-2

S obzirom da poslovne djelatnosti M SAN Grupe obuhvaćaju veliki broj i raspon proizvoda te kupaca i krajnjih korisnika kojima su namijenjeni, izrazito je važno odgovorno upravljati učincima te uvažiti interese i stajališta pogođenih dionika. Na prvom mjestu njihovog interesa je kvaliteta isporučenih proizvoda i usluga te servisa i podrške. Nadalje, detaljno i jasno označavanje karakteristika proizvoda i uputa za upotrebu omogućuju dionicima dubinski uvid u ispravne načine rukovanja proizvodima te slijedom toga i sigurnost proizvoda u njihovoj upotrebi. U pogledu komunikacije s potrošačima i krajnjim kupcima, osim jasnog označavanja, transparentne marketinške komunikacije osiguravaju dostupne informacije, opise prednosti proizvoda te tržišno održiva ponašanja. M SAN Grupa na svojim web stranicama kupcima i poslovnim partnerima omogućuje uvid u sve bitne informacije, kao i mogućnosti interakcije u vezi s proizvodima te pristup mehanizmima za pritužbu.

Tijekom 2024. godine M SAN Grupa je provela nekoliko istraživanja tržišta koja su opisana niže u poglavlju o provedenim mjerama.

Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

ESRS 2 SBM-3

UČINCI NA POTROŠAČE I KRAJNJE KORISNIKE			
Pozitivan učinak – stvarni; u nižem dijelu lanca vrijednosti			
Iscrpne i transparentne informacije o proizvodima	Iscrpne, jasne i transparentne informacije o proizvodima i osiguranje mehanizama za pritužbe korisnika.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
Pozitivan učinak – stvarni; u nižem dijelu lanca vrijednosti			
Provjera kvalitete	Provjerom kvalitete osigurava se visoka razina sigurnosti proizvoda za potrošače.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
Pozitivan učinak – stvarni; u nižem dijelu lanca vrijednosti			
Dostupnost proizvoda i odgovorne marketinške prakse	Proizvodi su ravnopravno dostupni svim skupinama dionika, a Grupa provodi odgovorne marketinške prakse temeljem transparentnog i istinitog oglašavanja.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
RIZICI POVEZANI S POTROŠAČIMA I KRAJNJIM KORISNICIMA			
Iscrpne i transparentne informacije o proizvodima	Prepoznati su rizici povezani s prikupljanjem, čuvanjem i korištenjem osjetljivih, povjerljivih i/ili vlasničkih podataka korisnika ili kupaca.	Proizlazi iz poslovnog modela i povezan je s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

ESRS E2 IRO-1

Raznolikost proizvoda, kompleksnost proizvodnih procesa te mnogobrojnost poslovnih partnera u nižem dijelu lanca vrijednosti kao i potrošača ili krajnjih kupaca pridonosi mogućnosti pojava negativnih i pozitivnih učinaka, kao i rizika.

Budući da je proces mapiranja nižih razina lanca vrijednosti, odnosno dobavljačkog lanca M SAN Grupe, u fazi finalizacije u trenutku objave ovog izvještaja, procjena je napravljena uz prioritetno razmatranje učinaka i rizika temeljem trenutno dostupnih informacija. S obzirom da M SAN Grupa proizvodi proizvode široke potrošnje, ima izravne učinke na potrošače i krajnje korisnike, posebno u pogledu informacija o proizvodima, osiguranju mehanizama za pritužbe, te osiguranju zaštite informacija o korisnicima.

Poštivanjem pozitivnih propisa M SAN Grupa razvija pozitivne učinke na potrošače provjerom kvalitete proizvoda te osiguranjem ključnih informacija o proizvodima i uslugama. Prepoznato je da se potencijalni negativni učinci na dionike mogu dogoditi u sigurnosti i privatnosti podataka korisnika, označavanju proizvoda te pristupu kvalitetnim informacijama o proizvodima, ali to može bit detaljno provjereno i dokumentirano tek u dodatnim procjenama. Glavna djelatnost M SAN Grupe je proizvodnja električnih i elektroničkih uređaja te je ispravnost i kvaliteta proizvoda procijenjena ključnom za sigurnost potrošača i krajnjih korisnika. Kvalitetne informacije o proizvodu, upute za rukovanje, provjera kvalitete proizvoda izravno su povezane s upravljanjem potencijalnim negativnim učincima na potrošače. Jasno su prepoznati pozitivni učinci u pogledu adekvatnog informiranja potrošača, provjere kvalitete i sigurnosti proizvoda te ravnopravno dostupnim proizvodima vrlo širokom spektru potrošača.

Pozitivni učinci i prilike, kao i stvarni negativni učinci i rizici duž svih poslovnih procesa unutar lanca vrijednosti razmotrit će se u sljedećem izvještajnom razdoblju, nakon dovršetka procesa mapiranja. Rezultati nove procjene dvostruke značajnosti, s posebnim naglaskom na pitanja radnika unutar lanca vrijednosti, bit će objavljeni u idućem izvještaju o održivosti M SAN Grupe

U segmentu potrošača i krajnjih korisnika posebno se prepoznaju sljedeći dionici: veleprodaje, maloprodaje, web trgovine, specijalizirani trgovački lanci, poduzeća unutar M SAN Grupe, projektanti, monter klima uređaja, stolarije za izradu kuhinja te krajnji kupci.

S4-1 Politike povezane s potrošačima i krajnjim korisnicima

ESRS 2 MDR-P

S4, ESRS 2 SBM-2

M SAN Grupa poštuje ljudska prava, sigurnost i zdravlje krajnjih potrošača te trgovinske odredbe prateći i implementirajući pozitivne propise Europske unije i Republike Hrvatske te druge relevantne međunarodne propise kao i propise koji su važeći na značajnim tržištima (poput SAD-a). Prilikom razvoja proizvoda uzimaju se u obzir potrebe, želje i stajališta potrošača i krajnjih korisnika, što se prati analizama tržišta i izravnom interakcijom s poslovnim partnerima, montažerima, serviserima i krajnjim kupcima.

M SAN Grupa je usvojila revidirana Pravila o postupku upravljanja kupcima kojom se propisuju postupci, procesi koje je obvezno primijeniti u ostvarenju poslovnih odnosa s kupcima, uključujući pokretanje poslovne suradnje, obvezne provjere podataka, postupke provjere postojećih kupaca te ponašanja koja treba uzeti u obzir jer mogu imati potencijalne negativne učinke na poslovanje M SAN Grupe. Pravila se odnose na poslovne subjekte, to jest poduzeća s kojima se sklapaju ugovori, na hrvatskom i na inozemnim tržištima. Pravila, također, propisuju odredbe o provjeri financijskih karakteristika kupaca, kako bi se umanjili rizici povezani s plaćanjima za isporučenu robu.

Program izvozne usklađenosti M SAN Grupe dostupan je na web stranici. U njemu se, između ostalog, navode i odredbe kontrola poslovnih partnera i kupaca. Opisan je u poglavlju G1 – Poslovno ponašanje na str. 228.

S4-2 Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima

Svi proizvodi M SAN Grupe posjeduju zakonom propisane i adekvatne materijale s informacijama i uputama za korištenje. M SAN Grupa ima stroge provjere kvalitete proizvoda u cjelokupnom procesu njihove proizvodnje i sastavljanja. Potrošačima i krajnjim korisnicima su dostupni kanali za savjete, pitanja i pritužbe koji su objavljeni u pratećim dokumentima, kao i na web stranicama M SAN-a. Također, distributeri i poslovni partneri omogućuju adekvatne kanale komunikacije korisnika s poduzećem. Politika Grupe omogućuje da se uvažavaju reklamacije kupaca čak i u slučajevima da prema jamstvenim uvjetima nisu ostvareni svi uvjeti za uvažavanje reklamacije. U odnosima s kupcima, M SAN Grupa vodi se i načelima poslovanja propisanim u Etičkom kodeksu i Antikorupcijskoj politici, koje su opisane u poglavlju G1 – Poslovno ponašanje na str. 231.

S4-3 Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost

S obzirom da potrošači i krajnji korisnici najveći naglasak stavljaju na kvalitetu i sigurnost proizvoda, u sanaciji negativnih učinaka iznimno su bitne karakteristike jamstva proizvoda. M SAN Grupa nudi produžena jamstva za proizvode, kao i dodatna jamstva na određene proizvode, te osigurava rezervne dijelove u zakonom predviđenom roku.

U pogledu sigurnog korištenja proizvoda izrazito je važno pravodobno i jasno informiranje i osvještavanje korisnika. U svim uputama za korištenje proizvoda jasno su navedene smjernice za koje je korisnike proizvod namijenjen, to jest koji osjetljivi korisnici (djeca, djeca do 8 godina, osobe s mentalnim ili fizičkim problemom) ne bi smjeli koristiti pojedini proizvod.

Posebna pozornost je posvećena dječjoj sigurnosti i upozorenjima vezanima uz djecu.

U segmentu električnih vozila to se osigurava putem promocija i test vožnji s ciljem zaštite sigurnosti i zdravlja korisnika. M SAN Grupa je u 2024. godini imala promociju da uz svaki kupljeni električni romobil i električni bicikl korisnici dobiju i gratis kacigu za sigurnu vožnju.

Na web stranici M SAN Grupe nalaze se formular i e-mail adresa za pritužbe, reklamacije, upite i pohvale koji je dostupan svim dionicima određenog procesa. Ovisno o prirodi upita ili prigovora, nadležna funkcija unutar M SAN Grupe dostavlja odgovore.

U slučaju neželjenog događaja u korištenju proizvoda, M SAN Grupa ima sklopljen ugovor s osiguravajućom kućom za pokrivanje svih troškova. Komunikacija prema potrošaču ili korisniku odvija se putem brokera iz osiguravajuće kuće ili ako je šteta manja, u izravnim se pregovorima s korisnikom/potrošačem nastoji pravedno dogovoriti nadoknada štete na obostrano zadovoljstvo.

S4-4 Poduzimanje mjera za značajne učinke, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim kupcima te djelotvornost tih mjera i pristupa

ESRS 2 MDR-A

M SAN Grupa aktivno radi na unaprjeđenju zadovoljstva kupaca i krajnjih korisnika kroz postavljanje standarda, suradnju s odgovornim partnerima i redovite provjere usklađenosti sa standardima M SAN Grupe.

Odjel za analizu tržišta provodi ankete i ostale metode za istraživanje potreba, prava, stajališta i želja krajnjih kupaca. U 2024. godini provedeno je nekoliko istraživanja tržišta, a glavni je fokus bio na specijalnom kanalu instalatera klima s kojima su provedena dva istraživanja partnera. Istraživanja su uključivala VIVAX servise u Hrvatskoj, Srbiji i Bosni i Hercegovini te Crnoj Gori. Istraživanja su pomogla u procjenama što je partnerima važno u poslovanju, koji su njihovi interesi za suradnju, utvrđivanju razine zadovoljstva suradnjom s M SAN Grupom te prikupljanju ideja za poboljšanja. Dva istraživanja su provedena kvantitativnom metodom, fokus grupama te dubinskim intervjuima, a obuhvatila su ukupno 586 dionika.

Prikupljeni su prijedlozi za poboljšanje suradnje te je na temelju istraživanja razvijen novi prodajni plan. Kvantitativno istraživanje je provedeno na najvećem gaming sajmu s ciljem prikupljanja mišljenja dionika o percepcijama pojedinih brendova. Istraživanje je bilo pripremno kako bi se dobile inicijalne informacije o pouzdanosti i kvaliteti proizvoda.

U 2025. godini planirano je više istraživanja povezanih s raznim proizvodima, a neka će uključiti i segment e mobilnosti. U istraživanjima se, osim zadovoljstva proizvodima i njihovom kvalitetom, prikupljaju i vrijedne informacije o tome koje kanale komunikacije korisnici preferiraju, što daje dobru podlogu za pružanje kvalitetnih i sveobuhvatnih informacija o proizvodima. Neka od planiranih istraživanja odnosit će se i na ispitivanja povezana s kvalitetom života i zdravlja, korištenjem e-mobilnosti, kao i drugim aspektima održivosti.

Uvažavajući stajališta kupaca prema proizvodu te na temelju istraživanja tržišta i želja kupaca kreiraju se novi proizvodi ili se u postojeće uvode unaprjeđenja.

Prava potrošača su navedena i priložena uz svaki proizvod putem jamstvene izjave, a svakodnevno se odgovara na upite korisnika koji ih postavljaju putem formulara dostupnog na internetskoj stranici.

Na web stranicama M SAN Grupe nalaze se i relevantne informacije koje se odnose na važnost i pitanja kibernetičke sigurnosti te primjenu NIS 2 Direktive.

Središnji servis M SAN Grupe smješten je u Rugvici i prostire na površini od 2.200 m² i opremljen najsuvremenijom tehničkom opremom te mjernim i kalibracijskim uređajima neophodnima za učinkovit rad i vrhunske rezultate. M SAN Grupa ulaže u edukaciju servisnih zaposlenika koji se kontinuirano usavršavaju u zemlji i inozemstvu. Svi zaposlenici servisa imaju međunarodno priznati certifikat CompTIA A+, kompatibilan s ISO 17024 i SAD direktivom 8140/8570.01-M, što je jamstvo njihova stručnog znanja i osposobljenosti za održavanje i servisiranje osobnih računala, laptopa, stacionarnih i mobilnih telefona, printera i periferija. Također su specijalizirani i za uži tehnološki segment na kojemu rade.

Enterprise divizija je IT distribucija s dodanom vrijednošću (VAD). Enterprise usluge usmjere su sistem integratorima, Value Add Resellerima, Managed Services Providerima, Independent Softver Vendorima, Cloud Solution Providerima, velikim i malim tvrtkama, etabliranim ili startupovima, lokalnim i regionalnim uredima. U rješenja koja omogućuju ubrajaju se softverska rješenja, infrastrukturna rješenja kao i Cloud poslovanje te projektna rješenja. M SAN Grupa pritom surađuje s nizom svjetski priznatih brendova. U okviru tih usluga M SAN pruža potpunu korisničku i savjetodavnu podršku klijentima.

Jedna od provedenih mjera je Smart BMS koju je proveo MS Energy. Radi se o pametnijem načinu upravljanja baterijom s uvidom u zdravlje baterije putem mobilne aplikacije. Uvedena je centralizirana proizvodnja baterija u jednoj tvornici s istim softverom što je utjecalo na poboljšanje performansi proizvoda i pojačanu kontrolu kvalitete. Time se smanjio broj uređaja koji su dostavljeni na popravak, količinu i broj dijelova za popravke te slijedom toga i količinu transporta unutar regije, kao i broj otpisanih uređaja i elektroničkog otpada.

Pokazatelji i ciljne vrijednosti

S4-5 Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama

ESRS 2 MDR-M

M SAN Grupa je svjesna svojih prilika i potencijala u osiguranju kvalitete proizvoda kao i važnosti upravljanja svojim učincima u pogledu upravljanja kvalitetom i informiranja potrošača. S tom svrhom je Uprava M SAN-a u 2024. godini usvojila ključne ciljeve.

Odgovorni marketing i označavanje proizvoda uključuje ključni pokazatelj 100 % asortimana s označenim sljedećim informacijama na proizvodima:

- izvor komponenti proizvoda i usluge;
- sadržaj, posebno s obzirom na tvari koje bi mogle utjecati na okoliš i društvo;
- sigurno korištenje proizvoda i usluge;
- odlaganje proizvoda i utjecaj na okoliš i društvo.

Mjere za ostvarenje ovog cilja su:

- prikupljanje točnih specifikacija od tvornica i dobavljača;
- pribavljanje kompletne tehničke dokumentacije
- provjera svih specifikacija iz kvalitete kontrole
- izrada verificirane proizvođačke specifikacije za objavu na proizvodu i tehničkim uputama
- marketinška komunikacija točnog naziva i karakteristika proizvoda na cjenicima i svim komunikacijskim materijalima.

Implementacija procesa upravljanja kvalitetom: osigurati isporuku uređaja koji odgovaraju definiranim standardima kontrole kvalitete. Kako bi se to ostvarilo poduzimaju se sljedeće mjere:

- kontinuirano poboljšavati sigurnost proizvoda i procesa
- proširiti energetske učinkovitost i okolišnu kompatibilnost proizvoda i procesa
- uzimanje uzoraka i njihovo testiranje, ispravljanje i analiza grešaka pronađenih na uzorku
- kontrola kvalitete proizvodnje prema definiranim standardima (AQL, full check i procedure kontrole kvalitete).

Implementacija sustava upravljanja sigurnosti podataka u svim članicama Grupe, što će se pratiti ukupnim brojem zaprimljenih potkrijepljenih pritužbi u vezi s kršenjem privatnosti korisnika te ukupnim brojem curenja, krađa ili gubitaka korisničkih podataka. Mjere kojima će se ostvariti cilj su izrada politika sigurnosti podataka te osiguranje fizičke sigurnosti, kontrole pristupa, sigurnosti mreže, sigurnosnog kopiranja i oporavka te kriptografije. Također, planira se provesti edukacija zaposlenika na temu sigurnosti poslovnih i osobnih podataka.

ESRS G1: POSLOVNO PONAŠANJE

	Zahtjev za objavljivanje	Informacije
ESRS 2 GOV-1 G1	Uloga administrativnih, nadzornih i upravljačkih tijela	153
ESRS 2 IRO-1 G1	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	230
ESRS G1-1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	231
ESRS G1-2	Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura	232
ESRS G1-3	Upravljanje odnosima s dobavljačima	234
ESRS G1-4	Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja	234
ESRS G1-5	Potvrđeni slučajevi korupcije ili podmićivanja	235
ESRS G1-6	Politički utjecaj i lobiranje	235

Kao veliki poslovni sustav s vrlo kompleksnim i dugačkim lancem vrijednosti (u višem i nižem dijelu), M SAN Grupa ostvaruje poslovne odnose s mnogobrojnim poslovnim partnerima, dobavljačima i kupcima na većem broju tržišta. S obzirom na mnogobrojnost i složenost odnosa poslovna etika je područje o kojemu se posebno treba voditi računa. Potencijalni negativni učinci i rizici povezani s poslovnim ponašanjem i korupcijom mogu se dogoditi duž lanca vrijednosti. Uzimajući u obzir poslovne djelatnosti M SAN Grupe i tradicionalne dobre i odgovorne odnose s mnogim korisnicima, kupcima i dobavljačima, prihvaćanje strogih standarda i pridržavanje pravila poslovnog ponašanja je izrazito važno sa održivo i otporno poslovanje. Povezani rizici se mogu očitovati u povećanim troškovima nabave i proizvodnje te prekidima u dobavnom lancu.

Postojeće politike i propisi te izgradnja korporativne kulture odgovornosti jačaju poslovne kapacitete M SAN Grupe te posljedično stabilnost organizacije. Poslovno ponašanje uređeno je kodeksima, pravilnicima i programima, a korporativna kultura se oslanja na korporativne vrijednosti, viziju i misiju M SAN Grupe. M SAN Grupa ima uspostavljen Odbor za održivost. S obzirom na međunarodne poslovne odnose kultura održivosti predmet je uspostave odgovornih odnosa s kupcima, dobavljačima i drugim dionicima.

ESRS 2 OPĆE OBJAVE

Identificirani učinci, rizici i prilike

KORPORATIVNA KULTURA			
Pozitivni učinak – potencijalni; u vlastitom poslovanju			
Korporativna kultura	Politika korporativne kulture u kojoj zaposlenici mogu lako doći do višeg menadžmenta, mogu otvoreno komunicirati i imaju uvid u sve aspekte poslovanja kompanije.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno
UPRAVLJANJE ODNOSIMA S DOBAVLJAČIMA			
Pozitivni učinak – stvarni; u poslovnim odnosima, u višem dijelu lanca vrijednosti			
Redovna plaćanja dobavljačima	Fer tržišni odnosi prema dobavljačima, uključujući postupke pregovora i ugovaranja, kao i redovna plaćanja mogu imati pozitivne učinke, posebno na male dobavljače koji su značajno ovisni o takvim postupcima.	Povezano s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
Negativni učinak – potencijalni; u poslovnim odnosima, u višem dijelu lanca vrijednosti			
Nedostatna dužna pažnja	S obzirom da ne postoji sustavna provjera dobavljača prema kriterijima zaštite okoliša i za ljudska prava, Grupa ne može dati adekvatnu podršku dobavljačima za održive prakse. To može utjecati na neadekvatne radne uvjete dobavljača ili negativne utjecaje na okoliš.	Povezano s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
ANTI-KORUPCIJA			
Negativni učinak – stvarni; u vlastitom poslovanju			
Nedovoljna informiranost zaposlenika	Premda Grupa ima antikorupcijsku politiku, negativan učinak može proizaći iz nedovoljne informiranosti i upoznatosti ključnih (izloženih) zaposlenika s mjerama antikorupcije.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno

RIZICI POVEZANI S UPRAVLJANJEM			
RIZIK; u višem dijelu lanca vrijednosti			
Procjena praksi održivosti dobavljača	Premda se dobavljači provjeravaju metodama koje su pretežno usmjerene na propisanu kvalitetu, ne postoji sustavni proces provjere (značajnih) dobavljača prema kriterijima zaštite okoliša i ljudskim pravima, što predstavlja rizik upravljanja i jamstva sukladnosti sa zahtjevima održivosti u dobavljačkom lancu.	Povezano s poslovnim odnosima	Kratkoročno do dugoročno
RIZIK; u vlastitom poslovanju; u višem i nižem dijelu lanca vrijednosti			
Antikorupcija	S obzirom na djelatnost i sektor, kao i tržišta na kojima djeluje, postoji rizik od korupcije i podmićivanja. Antikorupcijskom politikom je propisana nulta tolerancija na korupciju i podmićivanje, ali je prepoznata potreba sustavnije edukacije izloženih funkcija.	Proizlazi iz poslovnog modela	Kratkoročno do srednjoročno

Upravljanje učincima, rizicima i prilikama

ESRS 2 IRO-1 G1

M SAN Grupa poslovno je aktivna na raznolikim tržištima te u svojem poslovanju uzima u obzir različita zakonodavstva i društvene norme. Uprava M SAN Grupe do sada je upravljanje učincima, rizicima i prilikama velikim dijelom fokusirala na poslovne procese u smislu provjera kvalitete te razmatranje financijskih, tržišnih i operativnih rizika. Provjera učinaka je pokrenuta procjenama u 2023. godini, kada je Uprava pristupila inicijalnoj provjeri vjerojatnosti i značajnosti financijskih učinaka. Upravljanje rizicima opisano je u poglavlju ESRS 2 „Opće objave“, na str. 167. Sveobuhvatno ažuriranje procesa upravljanja učincima, rizicima i prilikama provest će se u 2025. godini.

G1-1 Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura

ESRS 2 MDR-P

ESRS 1 AR1

Poslovno ponašanje i korporativna kultura M SAN Grupe temelje se na etičnom poslovanju, transparentnosti i uključenosti. Redovnim raspravama, obrazovanjem i poticajima osigurava se da ključne funkcije razumiju važnost tih vrijednosti i aktivno sudjeluju u stvaranju pozitivnog radnog okruženja.

M SAN Grupa se u upravljanju oslanja na nekoliko ključnih politika i dokumenata.

Etičkim kodeksom i Antikorupcijskom politikom obuhvaćena su sljedeća načela:

- Načelo poštivanja zakona i drugih propisa
- Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva
- Načelo nulte stope na bilo kakvu diskriminaciju, mobing i uznemiravanje
- Načelo nulte stope tolerancije na mito i korupciju
- Načelo izbjegavanja i prevencije sukoba interesa
- Načelo poštenog tržišnog natjecanja
- Načelo odgovornog upravljanja imovinom, poslovnim financijama i postupkom nabave
- Načelo nulte stope tolerancije na pranje novca i financiranje terorizma
- Načelo stručnosti i odgovornosti
- Načelo povjerenja i kolegijalnosti
- Načelo timskog rada i profesionalne komunikacije
- Načelo povjerljivosti osobnih podataka i informacija u poslovanju, sigurnost IT sustava
- Načelo nulte stope tolerancije na konzumiranje alkohola, droga i drugih sredstava ovisnosti za vrijeme radnog vremena
- Načelo zaštite okoliša i zdravlja ljudi
- Načelo poštivanja ljudskih prava i nulte stope tolerancije na prisilni rad i rad djece
- Načelo transparentnosti u poslovanju i u izvještavanju
- Načelo sukladnosti s kontrolom uvoza-izvoza, ograničenjima i sankcijama

Poslovni partneri, dobavljači i ostali dionici mogu podnijeti pritužbu na ponašanje radnika za koje smatraju da je protivno odredbama Etičkog kodeksa. Radnici mogu podnijeti pritužbu protiv direktno nadređenih osoba i/ili drugih radnika, ukoliko smatraju da je njihovo ponašanje protivno odredbama Etičkog kodeksa. Pritužbe se mogu podnijeti pisanim putem na kontakt e-mail adresu: compliance@msan.hr ili telefonskim putem na broj dostupan i objavljen na intranetskim stranicama za radnike odnosno na internetskoj stranici za sve treće zainteresirane strane. Podaci o podnositelju prijave smatraju se povjerljivim podacima. Podnošenje prijave radnika u dobroj vjeri ne može biti razlogom za njegovo sankcioniranje. Grupa ne tolerira bilo kakvu odmazdu prema dionicima, a pogotovo radnicima, koji prijavljuju moguća kršenja ili izražavaju zabrinutost u dobroj vjeri.

M SAN Grupa je u 2023. godini usvojila sveobuhvatan **Program korporativne usklađenosti i etike**. U njemu su popisane korporativne vrijednosti, misija i vizija. Njime se detaljno propisuju ciljevi usklađenosti, upravljanje procesima usklađenosti te njegova unaprjeđenja. Nadalje, propisane su odgovornosti menadžmenta i ključnih osoba za provedbu usklađenosti kao i odgovornosti voditelja usklađenosti i Interne revizije.

M SAN Grupa je u 2023. godini usvojila **Program izvozne usklađenosti** koji se očituje u poštivanju i usklađenosti M SAN Grupe sa svim zakonima o kontroli izvoza i gospodarskim sankcijama Sjedinjenih Američkih Država, Europske unije i drugih primjenjivih jurisdikcija. M SAN Grupa se pridržava svih zakona protiv korupcije koji se primjenjuju u Republici Hrvatskoj, Europskoj uniji, te uključujući američki Zakon o korupciji u inozemstvu (U.S. Foreign Corrupt Practices Act) i Zakon o podmićivanju Ujedinjenog kraljevstva (UK Bribery Act). M SAN Grupa nema poslovnu suradnju s osobama i entitetima s kojima je zabranjeno poslovati u skladu s SDN listom (Specially Designed Nationals and Blocked Persons) ili osobama odnosno entitetima s ostalih američkih lista (The Entity List) ili osobama s liste odbijenih fizičkih i pravnih osoba (Denied Persons List) ili osobama s liste ukinutih osoba (Debarred Parties List). Također, M SAN Grupa ne sudjeluje u pružanju usluga niti proizvoda čija je krajnja upotreba zabranjena (Prohibited End Users). M SAN Grupa u skladu s Programom educira svoje zaposlenike.

M SAN Grupa je krajem 2019. godine donijela **Pravilnik o postupku unutarnjeg prijavljivanja nepravilnosti** i imenovanju povjerljive osobe. Svaka se prijava može podnijeti nadređenom voditelju odnosno Pravnoj službi te se prema potrebi uključuje Internu reviziju.

Svi relevantni dokumenti dostupni su na intranetskim stranicama Grupa, a Antikorupcijska politika, Etički kodeks i Program izvozne usklađenosti nalaze se i na internetskoj stranici na poveznici <https://www.msan.hr/tvrtka/#korporativna-uskladenost-i-etika>.

G1-2 Upravljanje odnosima s dobavljačima

Odnose s dobavljačima M SAN Grupa uređuje Pravilima ponašanja za dobavljače. Ovaj dokument, koji svi dobavljači moraju prihvatiti, uređuje očekivanja Grupe prilikom uspostave i tijekom suradnje s dobavljačima te postavlja minimalne standarde koje Grupa očekuje od poslovnih partnera u nabavi. Ta se očekivanja mogu grupirati prema sljedećim područjima: etičnost i integritet; zaštita radnika, ljudska prava; zaštita zdravlja i sigurnosti; okoliš i održivost; sigurnost i zaštita privatnosti. Pri nabavljanju proizvoda upiti se inicijalno usmjeravaju na lokalne dobavljače koji zadovoljavaju uvjete, ako oni postoje za određenu vrstu robe ili usluge. Na taj način podupire se lokalna zajednica, a zbog blizine dostave smanjuje štetni utjecaj transporta na okoliš. Neizvjesnostima, odnosno rizicima nestabilnih lanaca pristupa se osiguranjem alternativa i stalnim širenjem baze pouzdanih dobavljača. Priroda proizvoda također diktira mogućnost širenja baze dobavljača, a tu se uzimaju u obzir i dužine opskrbnih lanaca.

Prema pravilniku M SAN Grupe, pristup dobavljačima temelji se na pažljivoj procjeni rizika kako bi se minimizirali potencijalni problemi poput financijskih kazni, gubitka prihoda, reputacijske štete i prekida u opskrbnom lancu. Prilikom odabira i provjere dobavljača, posebna pažnja posvećuje se provjerama poput provjere VAT brojeva, registracije u nacionalnim registrima, analize financijskih pokazatelja te ocjene pouzdanosti dobavljača. Također, kontinuirano se prate i periodički evaluiraju postojeći dobavljači kako bi se osigurala usklađenost s internim i pravnim standardima. Procjena tvornica opisana je u poglavlju ESRS S2 "Radnici u lancu vrijednosti" i ESRS S4 "Potrošači i krajnji korisnici". Na osnovu audita dobavljača / tvornice koju provodi kontrola kvalitete dobiva se donekle relevantna informacija o unutaršnjoj organizaciji dobavljača tvornice, radnim uvjetima, socijalnim pravima i ostalim aspektima vezanih uz etično poslovanje. Dobavljači se provjeravaju u skladu s procjenom tvornica (Factory evaluation report), subjektivnim dojmom iz komunikacije s odgovornim i kontaktnim osobama dobavljača te informacijama o dobavljačima koje se dobiju od trećih strana. M SAN Grupa odabire dobavljače čiji dobavni lanac ima u potpunosti usklađene sve procese i certifikate s pravilima Europske unije.

Postupak odabira i provjere dobavljača kroz društvene i okolišne kriterije i primjena ESG čimbenika nije bila aktivna tijekom 2024. godine. Međutim, u Pravilniku se naglašava važnost procjene održivosti dobavljača, kao i osiguranje poštivanja etičkog kodeksa M SAN Grupe ili vlastitih etičkih normi dobavljača koje uključuju relevantne društvene i okolišne elemente. Akcijski plan za uvođenje društvenih i okolišnih kriterija u odabir dobavljača za naredne dvije godine trebao bi biti organski nastavak procesa uz proces dubinske analize lanca vrijednosti.

G1-3 Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja

Antikorupcijska politika je dostupna svim zaposlenicima i javno je objavljena. Svi zaposlenici M SAN Grupe su dužni pročitati, razumjeti i pridržavati se ove politike. Rukovoditelji su dužni primjenjivati tu politiku i osiguravati da su radnici, pojedinci i subjekti za koje se odgovorni, upoznati s ovom politikom poslovanja, razumiju ju i pridržavaju se njenih odredbi.

Uočavanjem korporativnih rizika cilj je otkriti slabe točke unutar uspostavljenih procesa donošenja odluka, odnosno dijelove sustava koji su, zbog različitih okolnosti, najizloženiji korupciji. Također, Grupa je dužna voditi knjige i dokumentaciju koja točno odražava transakcije Grupe i raspodjelu njenih sredstava. Knjige i dokumentacija moraju biti točni i potpuni, uključujući obrasce potrebne za obradu plaćanja, privitke i sigurnosne kopije korištene za opravdanje zahtjeva za plaćanje, autorizaciju i klasifikaciju plaćanja po obračunskim kodovima. Nikakvi neobjavljeni ili nedokumentirani novčani fondovi neće biti zasnovani u bilo koju svrhu.

M SAN Grupa, njezini zaposlenici i predstavnici mogu biti izloženi kaznenim, građanskim i mandatnim kaznama, uključujući zatvor i/ili novčane kazne. Povredom politike poslovanja ili antikorupcijskih zakona zaposlenici mogu biti izvrgnuti disciplinarnim mjerama, uključujući otkaz ugovora o radu.

Prema odredbama Antikorupcijske politike, prijave povreda ili sumnjivih djelatnosti mogu se prijaviti nadležnom rukovoditelju ili pravnoj službi, osobno ili anonimno. M SAN Grupa ne tolerira šikaniranje onoga, tko u dobroj vjeri, podnese prijavu ili surađuje u postupku istrage. Ako se provede istraga, povjerljiva osoba, Pravna služba i Interna revizija podnose izvještaj Upravi. U Grupi su najrizičnije funkcije u pogledu korupcije i podmićivanja one koje uključuju financijske transakcije, donošenje poslovnih odluka, odnose s vanjskim partnerima i državnim institucijama. Ove funkcije imaju veći rizik zbog svoje uloge u dodjeli ugovora, rukovanju financijama, donošenju strateških odluka i interakciji s trećim stranama.

Antikorupcijska politika M SAN Grupe dostupna je svim zaposlenicima u internim kanalima. Uvođenjem novog LMS sustava cilj je provesti i edukaciju o antikorupciji u 2025.

G1-4 Slučajevi korupcije i podmićivanja

U izvještajnom razdoblju nije bilo zabilježenih prijava pa tako ni potvrđenih slučajeva korupcije ni podmićivanja.

G1-5 Politički utjecaj i lobiranje

M SAN Grupa ne lobira niti angažira lobiste za izvršavanje političkog utjecaja povezano s njegovim značajnim učincima, rizicima i prilikama. Također, Antikorupcijskom politikom Grupa zabranjuje nuđenje i davanje političkih donacija, koje uključuju novčane ili nenovčane ponude kao što su najam opreme, donacije, besplatne usluge ili donacije vremena svojih radnika.

Nitko od članova administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela društva ili društava članica grupacije nije bio na usporedivom položaju u javnoj upravi u razdoblju od dvije godine prije takvog imenovanja u tekućem izvještajnom razdoblju.

M SAN Grupa je članica Hrvatske gospodarske komore.

G1-6 Prakse plaćanja

Prosječno ponderirano vrijeme plaćanja obveza prema EU dobavljačima tijekom 2024. godine iznosilo je 47,0 dana, dok je za dobavljače izvan EU taj period iznosio 70,5 dana. Prosječni dani dobiveni su temeljem uzorka u koji su uzeta sva društva distribucije unutar Grupe. Dani zatvaranja računa ponderirani su temeljem iznosa računa po svakom dobavljaču, a na isti je način napravljen i ponderirani prosjek svih dobavljača na razini Grupe. Od analiziranih plaćanja 47% odnose se na plaćanja prema dobavljačima na području EU. Grupa ima ugovorena plaćanja na razini EU u rasponu od 30 do 60 dana. Ostalih 53% odnosi se na dobavljače izvan EU, gdje su ovisno o dobavljaču ugovoreni rokovi plaćanja između 30-120 dana. Neki od dobavljača nude modularne rokove plaćanja pri čemu Grupa ima opciju plaćanja u ugovornima uvjetima te opciju plaćanja u kraćim rokovima pri čemu ostvaruju određene popuste za prijevremeno plaćanje.

U takvim opcijama Grupa povremeno koristi plaćanja putem faktoringa pri čemu troškovi faktoringa predstavljaju manji trošak od iznosa casa sconta te se time ostvaruju dodatne uštede. M SAN Grupa nema sudskih postupaka povezanih sa zakašnjelim plaćanjima.

Dodatak 1: Indeks ESRS objava

Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izvještajem o održivosti

ESRS 2 IRO-2

ESRS 2 – OPĆE OBJAVE			
BP-1	Opća osnova za sastavljanje izjave o održivosti	ESRS 2 - Opće objave: Osnova za sastavljanje izvještaja o održivosti	150
BP-2	Objave o posebnim okolnostima	ESRS 2 - Opće objave: Osnova za sastavljanje izvještaja o održivosti	151
GOV-1	Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	153
GOV-2	Dostavljanje informacija administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima poduzeća i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	156
GOV-3	Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	157
GOV-4	Izvještaj o dužnoj pažnji	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	157
GOV-5	Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	158
SBM-1	Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	ESRS 2 - Opće objave: Strategija i poslovni model	159
SBM-2	Interesi i stajališta dionika	ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	159
		U sklopu tematskih standarda: Značajni učinci, rizici i prilike	S1 200 S2 216 S4 221
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	160
		U sklopu tematskih standarda: Značajni učinci, rizici i prilike	E1 167 E5 186 S1 194 S2 216 S4 221 G1 230
IRO-1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	160
		U sklopu tematskih standarda: Značajni učinci, rizici i prilike	E1 168 E5 186 S1 201 S2 217 S4 222 G1 230
IRO-2	Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća	ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	164

E1 – KLIMATSKE PROMJENE			
GOV-3	Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	157
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	E1 - Klimatske promjene: Značajni učinci, rizici i prilike	167
IRO-1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama	E1 - Klimatske promjene: Naši značajni učinci, rizici i prilike	168
		ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	160
E1-1	Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena	E1 - Klimatske promjene: Naš pristup upravljanju	167
E1-2	Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	E1 - Klimatske promjene: Naš pristup upravljanju	168
E1-3	Mjere i resursi povezani s klimatskim politikama	E1 - Klimatske promjene: Mjere i aktivnosti	168
E1-4	Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	E1 - Klimatske promjene: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	168
E1-5	Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	E1 - Klimatske promjene: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	169
E1-6	Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	E1 - Klimatske promjene: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	171
E1-7	Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija stakleničkih plinova koji se financiraju ugljičnim kreditima	Nije primjenjivo	174
E1-8	Interno utvrđivanje cijene ugljika	Nije primjenjivo	174
E1-9	Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-
E5 – KORIŠTENJE RESURSA I KRUŽNO GOSPODARSTVO			
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Značajni učinci, rizici i prilike	186
IRO-1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Značajni učinci, rizici i prilike	186
		ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	160
E5-1	Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Pristup upravljanju	187
E5-2	Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Mjere i aktivnosti	188
E5-3	Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	189
E5-4	Priljev resursa	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	189
E5-5	Odljev resursa	E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	189
E5-6	Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-

S1 – VLASTITA RADNA SNAGA			
SBM-2	Interesi i stajališta dionika	S1 - Vlastita radna snaga: Značajni učinci, rizici i prilike	200
		ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	159
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	S1 - Vlastita radna snaga: Značajni učinci, rizici i prilike	195
S1-1	Politike povezane s vlastitom radnom snagom	S1 - Vlastita radna snaga: Pristup upravljanju	197
S1-2	Postupci za suradnju s vlastitim radnicima i predstavnicima radnika u vezi s učincima	S1 - Vlastita radna snaga: Pristup upravljanju	201
S1-3	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastiti radnici mogu izraziti zabrinutost	S1 - Vlastita radna snaga: Pristup upravljanju	202
S1-4	Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi ublažavanju značajnih rizika i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera	S1 - Vlastita radna snaga: Mjere i aktivnosti	203
S1-5	Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	207
S1-6	Obilježja zaposlenika poduzeća	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	210
S1-7	Obilježja radnika poduzeća koji nisu u radnom odnosu	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-
S1-8	Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	212
S1-9	Pokazatelji raznolikosti	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	213
S1-10	Odgovarajuće plaće	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	213
S1-11	Socijalna zaštita	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-
S1-12	Osobe s invaliditetom	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-
S1-13	Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-
S1-14	Pokazatelji zdravlja i sigurnosti	Korištenje opcije postupnog uvođenja	213
S1-15	Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života	Korištenje opcije postupnog uvođenja	-
S1-16	Pokazatelji naknade (razlika u plaćama i ukupna naknada)	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	213
S1-17	Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima	S1 - Vlastita radna snaga: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	214

S2 – RADNICI U LANCU VRIJEDNOSTI			
SBM-2	Interesi i stajališta dionika	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Značajni učinci, rizici i prilike	215
		ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	159
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Učinci, rizici i prilike	215
S2-1	Politike povezane s radnicima u lancu vrijednosti	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Pristup upravljanju	217
S2-2	Postupci za suradnju s radnicima u lancu vrijednosti u vezi s učincima	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Pristup upravljanju	218
S2-3	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima radnici u lancu vrijednosti mogu izraziti zabrinutost	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Pristup upravljanju	218
S2-4	Poduzimanje mjera za značajne učinke na radnike u lancu vrijednosti, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanjem značajnih prilika povezanih s radnicima u lancu vrijednosti te djelotvornost te mjere	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Pristup upravljanju	218
S2-5	Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Mjere i aktivnosti	219
S4 – POTROŠAČI I KRAJNI KORISNICI			
SBM-2	Interesi i stajališta dionika	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Značajni učinci, rizici i prilike	221
		ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	159
SBM-3	Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Značajni učinci, rizici i prilike	222
S4-1	Politike za potrošače i krajnje korisnike	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Pristup upravljanju	223
S4-2	Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Mjere i aktivnosti	224
S4-3	Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Mjere i aktivnosti	224
S4-4	Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjera i pristupa	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Mjere i aktivnosti	225
S4-5	Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	S4 - Potrošači i krajnji korisnici: Ciljne vrijednosti	227

G1 – POSLOVNO PONAŠANJE			
GOV-1	Uloga administrativnih, nadzornih i upravljačkih tijela	ESRS 2 - Opće objave: Upravljanje pitanjima održivosti	153
IRO-1	Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	G1 - Poslovno ponašanje: Značajni učinci, rizici i prilike	230
		ESRS 2 - Opće objave: Dvostruka značajnost	160
G1-1	Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura	G1 - Poslovno ponašanje: Pristup upravljanju	231
G1-2	Upravljanje odnosima s dobavljačima	G1 - Poslovno ponašanje: Pristup upravljanju	232
		S2 - Radnici u lancu vrijednosti: Mjere i aktivnosti	225
G1-3	Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja	G1 - Poslovno ponašanje: Pristup upravljanju	234
G1-4	Potvrđeni slučajevi korupcije ili podmićivanja	G1 - Poslovno ponašanje: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	234
G1-5	Politički utjecaj i lobiranje	G1 - Poslovno ponašanje: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	235
G1-6	Prakse plaćanja	G1 - Poslovno ponašanje: Pokazatelji i ciljne vrijednosti	235

Dodatak 2: Popis podataka u međusektorskim i tematskim standardima koji proizlaze iz drugih propisa EU-a

Tablica u nastavku uključuje sve podatkovne točke koje proizlaze iz drugih EU propisa kako je navedeno u ESRS 2 dodatku B, s referencama na poglavlja u ovom Izvještaju o održivosti na kojima se taj podatak nalazi. Podatak nije naveden ako je povezan s temom koja 'Nije značajna' ili 'Nije primjenjiva' na poslovne aktivnosti M SAN Grupe.

Zahtjev	Podatkovna točka	Oznaka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na treći stup	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Sekcija / poglavlje	Poglavlje/ stranica
ESRS 2 GOV-1	21d	Rodna raznolikost u upravi	x		x			154
ESRS 2 GOV-1	21e	Postotak članova uprave koji su neovisni			x			154
ESRS 2 GOV-4	30	Izjava o dužnoj pažnji	x					157
ESRS 2 SBM-1	40d-i	Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s fosilnim gorivima i energijom	x	x	x		Nije primjenjivo	
ESRS 2 SBM-1	40d-ii	Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s proizvodnjom kemikalija	x		x		Nije primjenjivo	
ESRS 2 SBM-1	40d-iii	Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s kontroverznim oružjem	x		x		Nije primjenjivo	
ESRS 2 SBM-1	40d-iv	Sudjelovanje u aktivnostima povezanim s uzgojem i proizvodnjom duhana			x		Nije primjenjivo	
ESRS E1-1	14	Tranzicijski plan za postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine				x	Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS E1-1	16g	Poduzeća isključena iz referentnih vrijednosti Pariškog sporazuma		x	x			167
ESRS E1-4	34	Ciljevi smanjenja emisija stakleničkih plinova	x	x	x			169
ESRS E1-5	38	Potrošnja energije iz fosilnih izvora raščlanjeni prema izvorima (samo sektori koji znatno utječu na klimu)	x					169
ESRS E1-5	37	Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	x					169

Zahtjev	Podatkovna točka	Oznaka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na treći stup	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Sekcija / poglavlje	Poglavlje / stranica
ESRS E1-5	40-43	Energetski intenzitet povezan s djelatnostima u sektorima koji znatno utječu na klimu	x					169
ESRS E1-6	44	Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2, 3 i ukupne emisije stakleničkih plinova	x	x	x			171
ESRS E1-6	53-55	Intenzitet bruto emisija stakleničkih plinova	x	x	x			171
ESRS E1-7	56	Uklanjanje stakleničkih plinova i ugljični krediti				x	Nije značajno	
ESRS E1-9	66	Izloženost referentnog portfelja fizičkim rizicima povezanim s klimatskim promjenama			x		Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS E1-9	66a	Raščlamba novčanih iznosa prema akutnom i kroničnom fizičkom riziku		x			Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS E1-9	66c	Lokacija značajne imovine izložene značajnom fizičkom riziku		x			Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS E1-9	67c	Raščlamba knjigovodstvene vrijednosti nekretnina poduzeća prema razredima energetske učinkovitosti			x		Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS E1-9	69	Stupanj izloženosti portfelja prilikama povezanim s klimatskim promjenama	x				Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS E2-4	28	Količina svake onečišćujuće tvari navedene u Prilogu II. Uredbi o E-PRTR-u (Europski registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari) ispuštene u zrak, vodu i tlo	x				Nije značajno	
ESRS E3-1	9	Vodni i morski resursi	x				Nije značajno	
ESRS E3-1	13	Posebna politika	x				Nije značajno	

Zahtjev	Podatkovna točka	Oznaka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na treći stup	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Sekcija / poglavlje	Poglavlje/ stranica
ESRS E3-1	14	Održivi oceani i mora	x				Nije značajno	
ESRS E3-4	28c	Ukupna količina reciklirane i ponovno upotrijebljene vode	x				Nije značajno	
ESRS E3-4	29	Ukupna potrošnja vode u m3 po neto prihodu od vlastita poslovanja	x				Nije značajno	
ESRS 2 SBM-3 E4	16a-i	Područja osjetljiva na bioraznolikost	x				Nije značajno	
ESRS 2 SBM-3 E4	16b	Učinci na zemljište	x				Nije značajno	
ESRS 2 SBM-3 E4	16c	Ugrožene vrste	x				Nije značajno	
ESRS E4-2	24b	Održive zemljišne/poljoprivredne prakse ili politike	x				Nije značajno	
ESRS E4-2	24c	Održive prakse ili politike za oceane/mora	x				Nije značajno	
ESRS E4-2	24d	Politike za rješavanje problema krčenja šuma	x				Nije značajno	
ESRS E5-5	37d	Nereciklirani otpad	x					189
ESRS E5-5	39	Opasni otpad i radioaktivni otpad	x					189
ESRS 2 SBM-3 – S1	14f	Rizik od prisilnog rada	x				Nije značajno	
ESRS 2 SBM-3 – S1	14g	Rizik od dječjeg rada	x				Nije značajno	
ESRS S1-1	20	Obveze u području politike ljudskih prava			x			197
ESRS S1-1	21	Politike dužne pažnje o pitanjima obuhvaćenima temeljnim konvencijama od 1 do 8 Međunarodne organizacije rada	x					197
ESRS S1-1	22	Postupci i mjere za sprečavanje trgovanja ljudima	x				Nije značajno	
ESRS S1-1	23	Politika sprečavanja nezgoda na radu ili sustav upravljanja	x					197

Zahtjev	Podatkovna točka	Oznaka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na treći stup	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Sekcija / poglavlje	Poglavlje/ stranica
ESRS S1-3	32c	Mehanizam za rješavanje pritužbi	x		x			202
ESRS S1-14	88b, 88c	Broj smrtnih slučajeva te broj i stopa nezgoda na radu	x				Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS S1-14	88e	Broj dana izgubljenih zbog ozljeda, nezgoda, smrtnih slučajeva ili bolesti	x		x		Korištenje opcije postupnog uvođenja	
ESRS S1-16	97a	Neusklađena razlika u plaćama na temelju spola	x					213
ESRS S1-16	97b	Prekomjerna razlika u plaći direktora i zaposlenika	x					213
ESRS S1-17	103a	Slučajevi diskriminacije	x		x			214
ESRS S1-17	104a	Nepridržavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a	x					214
ESRS 2 SBM3 S2	11b	Visoki rizik od dječjeg rada ili prisilnog rada u lancu vrijednosti	x					215
ESRS S2-1	17	Obveze u području politike ljudskih prava	x					217
ESRS S2-1	18	Politike koje se odnose na radnike u lancu vrijednosti	x		x			217
ESRS S2-1	19	Nepridržavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a	x					217
ESRS S2-1	19	Politike dužne pažnje o pitanjima obuhvaćenima temeljnim konvencijama od 1 do 8 Međunarodne organizacije	x					217
ESRS S2-4	36	Pitanja ljudskih prava i incidenti povezani s višim i nižim razinama lanca vrijednosti	x					218
ESRS S3-1	16	Obveze u području politike zaštite ljudskih prava	x		x		Nije značajno	

Zahtjev	Podatkovna točka	Oznaka	Upućivanje na SFDR	Upućivanje na treći stup	Upućivanje na propise o referentnim vrijednostima	Upućivanje na Europski zakon o klimi	Sekcija / poglavlje	Poglavlje/ stranica
ESRS S3-1	17	Nepriдрžavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima, načela ILO-a i smjernica OECD-a	x				Nije značajno	
ESRS S3-4	36	Pitanja i incidenti povezani s ljudskim pravima	x				Nije značajno	
ESRS S4-1	16	Politike koje se odnose na potrošače i krajnje korisnike	x		x			223
ESRS S4-1	17	Nepriдрžavanje UN-ovih vodećih načela o poslovanju i ljudskim pravima i smjernica OECD-a	x					223
ESRS S4-4	35	Pitanja i incidenti povezani s ljudskim pravima	x					225
ESRS G1-1	10b	Konvencija Ujedinjenih naroda protiv korupcije	x					231
ESRS G1-1	10d	Zaštita zviždača	x		x			231
ESRS G1-4	24a	Novčane kazne zbog kršenja propisa o suzbijanju korupcije i podmićivanja	x					234
ESRS G1-4	24b	Standardi suzbijanja korupcije i podmićivanja	x					234

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA S IZRAŽAVANJEM OGRANIČENOG UVJERENJA O KONSOLIDIRANOM IZVJEŠTAJU O ODRŽIVOSTI ZA 2024. GODINU

Vlasniku društva M SAN Grupa d.o.o i njegovih ovisnih društava, Zagreb

Predmet ispitivanja

Angažirani smo od strane društva M SAN Grupa d.o.o. za provođenje angažmana s izražavanjem ograničenog uvjerenja, u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja (MSIU) 3000, *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija (izmijenjen)* („Angažman“), o konsolidiranom Izvještaju o održivosti („Predmet ispitivanja“) društva M SAN Grupa d.o.o. („Društvo“) i njegovih ovisnih društava (zajedno „Grupa“), sadržanom u odjeljku Izvještaj o održivosti koji je sastavni dio Izvještaja posloводства (konsolidirani Izvještaj o održivosti) na dan 31. prosinca 2024. godine i za tada završenu godinu.

Kriteriji primijenjeni od strane Grupe

U pripremi konsolidiranog Izvještaja o održivosti, Grupa je primijenila odredbe članka 32. i 36. Zakona o računovodstvu (Narodne novine, broj 85/24 i 145/24), uključujući i:

- usklađenost s odredbama Europskih standarda izvještavanja o održivosti (ESRS), uključujući i provođenje postupka za identifikaciju informacija objavljenih u konsolidiranom Izvještaju o održivosti („Proces“) kako je opisano u odjeljku Procjena dvostruke značajnosti; i
- usklađenost objava u konsolidiranom Izvještaju o održivosti s izvještajnim zahtjevima članka 8. Uredbe (EU) 2020/852 („Uredba o taksonomiji“).

Inherentna ograničenja u sastavljanju konsolidiranog Izvještaja o održivosti

Inherentna ograničenja postoje u svim angažmanima s izražavanjem uvjerenja.

Kriteriji i obilježja Izvještaja o održivosti te nepostojanje dugogodišnjih uspostavljenih mjerodavnih smjernica, standardnih primjena i praksi izvještavanja, omogućuju usvajanje različitih, ali prihvatljivih, metodologija mjerenja što može rezultirati razlikama među subjektima. Usvojene metodologije mjerenja također mogu utjecati na usporedivost podataka o održivosti koje različite organizacije izvještavaju te na dosljednost unutar iste organizacije iz godine u godinu, kako se metodologije razvijaju.

U izvještavanju o informacijama o budućim događajima u skladu sa ESRS, Uprava Grupe dužna je pripremiti informacije o budućim događajima temeljem objavljenih pretpostavki o događajima koji bi se mogli dogoditi u budućnosti i mogućim budućim aktivnostima Grupe. Stvarni ishod vjerojatno će biti drugačiji, s obzirom na to da budući događaji često ne slijede očekivanja.

U određivanju objava u konsolidiranom Izvještaju o održivosti, Uprava Grupe tumači nedefinirane pravne i ostale pojmove. Nedefinirani pravni i drugi pojmovi mogu se tumačiti na različite načine, uključujući i pravnu usklađenost njihove interpretacije, te su u skladu s tim podložni neizvjesnostima

Odgovornost Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za izvještavanje o održivosti

Uprava je odgovorna za dizajn i implementaciju procesa za identifikaciju informacija objavljenih u konsolidiranom Izvještaju o održivosti u skladu s ESRS-om, te za objavu ovog Procesu u odjeljku Proces procjene dvostruke značajnosti u konsolidiranom Izvještaju o održivosti. Ta odgovornost uključuje:

- razumijevanje konteksta u kojem se odvijaju aktivnosti i poslovni odnosi Grupe te razumijevanje pogođenih dionika;
- identifikaciju stvarnih i potencijalnih učinaka (i negativnih i pozitivnih) povezanih s pitanjima održivosti, kao i rizika i prilika koji utječu ili za koje bi se razumno moglo očekivati da će utjecati na financijski položaj Grupe, financijsku uspješnost, novčane tokove, pristup financiranju ili troškove kapitala u kratkom, srednjem ili dugom roku;
- procjenu značajnosti identificiranih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima održivosti odabirom i primjenom odgovarajućih pragova značajnosti; i
- donošenje pretpostavki koje su razumne u danim okolnostima.

Nadalje, Uprava je odgovorna za pripremu konsolidiranog Izvještaja o održivosti sukladno odredbama članka 32. i 36. Zakona o računovodstvu, uključujući:

- usklađenost s ESRS-om;
- pripremu objava u odjeljku Informacije u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 konsolidiranog Izvještaja o održivosti u skladu sa zahtjevima izvještavanja iz članka 8. Uredbe EU 2020/852 (EU Uredba o taksonomiji);
- dizajn, implementaciju i održavanje sustava unutarnjih kontrola koje Uprava odredi da su potrebne kako bi se omogućila priprema konsolidiranog Izvještaja o održivosti, bez značajnih pogrešaka uslijed prijevare ili pogreške; i
- odabir i primjenu odgovarajućih metoda izvještavanja o održivosti te formiranje odgovarajućih procjena i prosudbi o pojedinačnim objavama o održivosti koje su razumne u danim okolnostima.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje Grupnog procesa izvještavanja o održivosti kojeg je ustanovilo Društvo.

Odgovornost revizora

Obavili smo angažman s izražavanjem ograničenog uvjerenja u skladu s Međunarodnim standardom za angažmane s izražavanjem uvjerenja, *Angažmani s izražavanjem uvjerenja različiti od revizija ili uvida povijesnih financijskih informacija* (MSIU) 3000 (izmijenjen), kako je propisano odredbom članka 37. Zakona o računovodstvu i odredbama ugovora za ovaj angažman koji je zaključen sa M SAN Grupom d.o.o. dana 10. listopada 2024. godine. Ovi standardi zahtijevaju planiranje i provođenje angažmana kako bismo izrazili zaključak o tome jesmo li svjesni ikakvih značajnih promjena koje je potrebno provesti na Predmetu ispitivanja kako bi bio usklađen s Kriterijima, te izdati izvještaj. Priroda, vrijeme i opseg odabranih postupaka ovise o našoj profesionalnoj prosudbi, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja, bilo zbog prijevare ili pogreške.

Odgovornost revizora (nastavak)

Naša je odgovornost izraziti zaključak o prezentaciji Predmeta ispitivanja na temelju dokaza koje smo pribavili. Naše odgovornosti u vezi s Predmetom ispitivanja, u odnosu na Proces, uključuju:

- stjecanje razumijevanja Procesa ali ne u svrhu izražavanja zaključka o učinkovitosti Procesa, uključujući ishod Procesa;
- razmatranje ispunjavaju li identificirane informacije primjenjive zahtjeve ESRS za objavljivanje; i
- dizajniranje i provođenje postupaka za procjenu usklađenosti Procesa s opisom Procesa Grupe, kako je objavljeno u odjeljku Proces procjene dvostruke značajnosti.

Naše druge odgovornosti u vezi s Predmetom ispitivanja uključuju:

- identificiranje objava kod kojih je vjerojatno da će se pojaviti značajna pogrešna prikazivanja, bilo zbog prijevare ili pogreške; i
- osmišljavanje i provođenje postupaka usmjerenih na objave u konsolidiranom Izvještaju o održivosti u kojima je vjerojatan nastanak značajnih pogrešnih prikazivanja. Rizik ne otkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja koji proizlazi iz prijevare veći je od onog koji proizlazi iz pogreške, jer prijevara može uključivati tajne sporazume, krivotvorenje, namjerne propuste, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni dokazi dostatni i primjereni kao osnova za naš zaključak s izražavanjem ograničenog uvjerenja.

Naša neovisnost i upravljanje kvalitetom

Usklađeni smo sa zahtjevima o neovisnosti i ostalim etičkim zahtjevima utvrđenim Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, koji je izdao Odbor za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) koji postavlja temeljna načela integriteta, objektivnosti, stručnosti i dužne brige, povjerljivosti te profesionalnog ponašanja. Posjedujemo potrebna znanja i iskustva za provođenje ovog angažmana s izražavanjem uvjerenja.

Također primjenjujemo Međunarodni standard upravljanja kvalitetom 1, Upravljanje kvalitetom za društva koje provode revizije ili preglede financijskih izvještaja ili druge angažmane za pružanje uvjerenja ili povezane usluge i, u skladu s tim, održavamo sveobuhvatni sustav kontrole kvalitete, uključujući dokumentirane politike i postupke u vezi s poštivanjem etičkih zahtjeva, profesionalnih standarda i primjenjivih zakonskih i regulatornih zahtjeva.

Opis obavljenih procedura

Postupci koji se provode u angažmanu s izražavanjem ograničenog uvjerenja razlikuju se po prirodi i vremenskom rasporedu od angažmana s izražavanjem razumnog uvjerenja i manjeg su opsega. Posljedično, razina uvjerenja dobivena u angažmanu s izražavanjem ograničenog uvjerenja znatno je niža od uvjerenja koje bi se dobilo da je obavljen angažman s izražavanjem razumnog uvjerenja. Naši postupci osmišljeni su za dobivanje ograničene razine uvjerenja na kojoj možemo temeljiti naš zaključak i ne pružaju sve dokaze koji bi bili potrebni za pružanje razumne razine uvjerenja.

Iako smo uzeli u obzir učinkovitost internih kontrola koje je uspostavila Uprava pri određivanju prirode i opsega naših postupaka, naš angažman s izražavanjem uvjerenja nije bio osmišljen da pruži zaključak o internim kontrolama. Naši postupci nisu uključivali testiranje kontrola ili provođenje postupaka koji se odnose na provjeru agregacije ili izračuna podataka unutar IT sustava.

Angažman s ograničenim uvjerenjem sastoji se od postavljanja upita, prvenstveno osobama odgovornim za pripremu konsolidiranog Izvještaja o održivosti i povezanih informacija, te primjene analitičkih i drugih odgovarajućih postupaka.

Angažman s ograničenim uvjerenjem uključuje provođenje postupaka za dobivanje dokaza o konsolidiranom Izvještaju o održivosti.

Priroda, vrijeme i opseg odabranih postupaka ovise o profesionalnoj prosudbi, uključujući identifikaciju objava u kojima je vjerojatno da će doći do značajnih pogrešnih prikazivanja, bilo zbog prijevare ili pogreške, u konsolidiranom Izvještaju o održivosti.

U provođenju našeg angažmana s ograničenim uvjerenjem, obavili smo sljedeće postupke u vezi s Procesom:

- stjecanje razumijevanja Procesu:
 - provođenje upita radi razumijevanja izvora informacija koje koristi Uprava (npr. angažman dionika, poslovni planovi i strateški dokumenti);
 - pregled interne dokumentacije Grupe o Procesu; i
 - ocjenu usklađenosti dokaza dobivenih iz naših postupaka o Procesu koji je provela Grupa s opisom Procesu navedenim u odjeljku Proces procjene dvostruke značajnosti.

U provođenju našeg angažmana s ograničenim uvjerenjem na konsolidirani Izvještaj o održivosti, proveli smo sljedeće postupke:

- stjecanje razumijevanja procesa izvještavanja Grupe relevantnog za pripremu konsolidiranog Izvještaja o održivosti uključujući proces konsolidacije kroz stjecanje razumijevanja kontrolnog okruženja Grupe, procesa i informacijskih sustava relevantnih za pripremu konsolidiranog Izvještaja o održivosti, ali ne procjenjujući dizajn određenih kontrolnih aktivnosti, pribavljanje dokaza o njihovoj provedbi ili testiranje njihove operativne učinkovitosti;
- ocjenu jesu li značajne informacije identificirane Procesom za identifikaciju informacija za objavljivanje u konsolidiranom Izvještaju o održivosti uključene u konsolidirani Izvještaj o održivosti;
- ocjenu usklađenosti strukture i prezentacije konsolidiranog Izvještaja o održivosti u skladu s ESRS-om;
- postavljanje upita relevantnim zaposlenicima i provođenje analitičkih postupaka na odabranim informacijama iz konsolidiranog Izvještaja o održivosti;
- ocjenu metoda, pretpostavki i podataka za razvoj značajnih procjena i informacija o budućnosti te o tome kako su te metode primijenjene;

Opis obavljenih procedura (nastavak)

- stjecanje razumijevanja procesa za identifikaciju prihvatljivih i usklađenih gospodarskih aktivnosti iz odredbe o EU taksonomiji za promet, CAPEX i OPEX te odgovarajućih objava u konsolidiranom Izvještaju o održivosti;
- ocjenu prezentacije i korištenja EU taksonomskih predložaka u skladu s relevantnim zahtjevima; i
- uskladu i provjeru konzistentnosti, u mjeri u kojoj je primjenjivo, između navedenih gospodarskih aktivnosti EU taksonomije i stavki navedenih u konsolidiranim financijskim izvještajima, uključujući objave navedene u povezanim bilješkama

Zaključak s rezervom o ograničenom uvjerenju

Na temelju provedenih postupaka i prikupljenih dokaza, osim učinaka i mogućih učinka pitanja navedenih u Odjeljku Osnova za Zaključak s rezervom o ograničenom uvjerenju, ništa nam nije skrenulo pozornost što bi uzrokovalo da vjerujemo kako konsolidirani Izvještaj o održivosti Grupe nije sastavljen, u svim značajnim odrednicama, u skladu s odredbama članka 32. i 36. Zakona o računovodstvu, uključujući:

- usklađenost s Europskim standardima izvještavanja o održivosti (ESRS), uključujući usklađenost procesa koji Grupa provodi za utvrđivanje informacija objavljenih u konsolidiranom Izvještaju o održivosti („Proces“) s opisom navedenim u odjeljku Proces procjena dvostruke značajnosti; i
- usklađenost objava u odjeljku Informacije u skladu s člankom 8. Uredbe (EU) 2020/852 u konsolidiranom Izvještaju o održivosti sa zahtjevima izvještavanja iz članka 8. Uredbe (EU) 2020/85 (EU Uredba o taksonomiji).

Osnova za Zaključak s rezervom o ograničenom uvjerenju

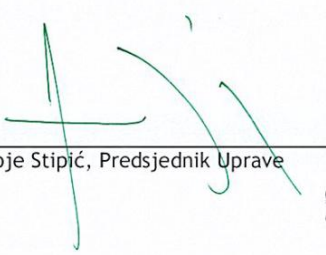
Proces procjene dvostruke značajnosti nije u potpunosti proveden sukladno zahtjevima Europskih standarda za izvještavanje o održivosti, što može utjecati na pouzdanost identifikacije značajnih tema. Nadalje, u okviru okolišnih tematskih standarda (ESRS E1 do E5), utvrđeno je da objave nisu u potpunosti usklađene sa zahtjevima standarda, osobito u dijelu koji se odnosi na kvantitativne pokazatelje i ciljne vrijednosti. Slijedom navedenog, informacije o održivosti nisu u potpunosti prezentirane sukladno zahtjevima Europskih standarda za izvještavanje o održivosti.

Ostala pitanja

Usporedne informacije uključene u konsolidirani Izvještaj o održivosti Grupe za financijsku godinu od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. nisu bile predmet angažmana s izražavanjem uvjerenja. Naš zaključak nije modificiran s obzirom na ovo pitanje.

U Zagrebu, 30. travnja 2025. godine

BDO Croatia d.o.o.
Radnička cesta 180
10000 Zagreb

Hrvoje Stipić, Predsjednik Uprave

Vedrana Stipić, ovlaštenu revizor

BDO Croatia d.o.o.
Zagreb, Radnička cesta 180
OIB: 7639452236

Zagreb, 30. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 300.a i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva donijela je sljedeću

ODLUKU

I. Utvrđuje se Godišnji izvještaj Društva za 2024. prema tekstu u privitku ove Odluke.

II. Utvrđuje se konsolidirani i odvojeni Godišnji financijski izvještaj za 2024., koji čine:

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca),
 - račun dobiti i gubitka,
 - izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti,
 - izvještaj o novčanim tokovima,
 - izvještaj o promjenama kapitala,
 - bilješke uz odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje,
- prema tekstu u privitku ove Odluke i sastavni su dio izvještaja iz točke I. ove Odluke.

III. Revizorski izvještaj za 2024. sastavni je dio izvješća iz točke I. ove Odluke.

IV. Utvrđuje se Izvještaj posloводства, zajedno s Izjavom o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvještaj o održivosti zajedno s Izvještajem neovisnog revizora, koji čine sastavni dio izvještaja iz točke I. ove Odluke.

V. Godišnji izvještaj Društva za 2024., odnosno izvještaji iz točke II. do IV. ove odluke podnose se Nadzornome odboru na ispitivanje.

VI. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

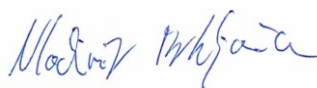
Irena Langer-Breznik
Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac
Član Uprave

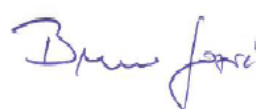
Vladimir Brkljača
Član Uprave

Alen Panić
Član Uprave

Bruno Jozić
Član Uprave

Zagreb, 30. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 300.d, a sukladno odredbi članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, nakon provedenog ispitivanja dostavljenih relevantnih izvješća Uprave Društva, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 30. travnja 2025. usvojio je sljedeću

ODLUKU

I. Daje se suglasnost na Godišnji izvještaj Društva za 2024. prema tekstu u privitku ove Odluke.

II. Daje se suglasnost na:

- odvojeni i konsolidirani Godišnji financijski izvještaj za 2024., koji čine:
 - izvještaj o financijskom položaju (bilanca), račun dobiti i gubitka, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala, bilješke uz odvojene i konsolidirane godišnje financijske izvještaje,
- Revizorski izvještaj za 2024.,
- Izvještaj posloводства, zajedno s Izjavom o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja i Izvještaj o održivosti zajedno s Izvještajem neovisnog revizora, prema tekstu u privitku ove Odluke, a koja izvještaji su sastavni dio izvještaja iz točke I. ove Odluke.

III. Sukladno odredbi članka 300.d Zakona o trgovačkim društvima davanjem suglasnosti iz točke II. ove Odluke, konsolidirani i odvojeni Godišnji financijski izvještaji Društva za 2024. utvrđen je od Uprave i Nadzornog odbora Društva.

IV. Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Željko Menalo

Predsjednik Nadzornog odbora

Zagreb, 30. travnja 2025.

Temeljem odredbi članaka 275. i 300.b Zakona o trgovačkim društvima, Uprava Društva donijela je sljedeću

O D L U K U

I. Utvrđuje se prijedlog Odluke o upotrebi koji se upućuje Glavnoj skupštini na donošenje, a koji glasi:

I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2024., iznosi 1.272.163,94 eura.

II. Ukupna ostvarena dobit za 2024., poslije oporezivanja, u iznosu od 1.272.163,94 eura, raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.

II. Ova Odluka stupa na snagu trenutkom dobivanja suglasnosti Nadzornog odbora.

Irena Langer-Breznik
Predsjednica Uprave

Žarko Kruljac
Član Uprave

Vladimir Brkljača
Član Uprave

Alen Panić
Član Uprave

Bruno Jozić
Član Uprave

Zagreb, 30. travnja 2025.

Temeljem odredbi članka 300.c Zakona o trgovačkim društvima, nakon provedenog ispitivanja dostavljenog prijedloga Odluke u upotrebi dobiti, Nadzorni odbor Društva na svojoj sjednici održanoj dana 30. travnja 2025. usvojio je sljedeću

ODLUKU

I. Daje se suglasnost na prijedlog Odluke o upotrebi koji se upućuje Glavnoj skupštini na donošenje, a koji glasi:

I. Utvrđuje se da ukupna ostvarena dobit poslije oporezivanja za 2024., iznosi 1.272.163,94 eura.

II. Ukupna ostvarena dobit za 2024., poslije oporezivanja, u iznosu od 1.272.163,94 eura, raspoređuje se u zadržanu dobit Društva.

II. Ova Odluka snagu na snagu danom donošenja.

Željko Menalo

Predsjednik Nadzornog odbora

m San
GRUPA

M SAN GRUPA d.o.o.

Dugoselska ulica 5,
10372 Rugvica,
Republika Hrvatska

www.msan.hr